Michael Clynes

Ve znamení bílé růže

Předmluva

Roku 1485 byl Richard III., poslední král ze šlechtického rodu Yorků, v bitvě u Bosworthu poražen a zabit Jindřichem Tudorem. O čtyřiadvacet let později nastoupil na trůn vítězův syn Jindřich VIII. Jeho vláda začala v okázalém přepychu a nádheře, zdálo se, že to bude skvělý král, avšak už brzy se ukázaly první temné mraky uskoků, zrady a vražd. Nadešel čas krveprolití, prorokovaný starými jasnovidci a čaroději. Takový byl svět Rogera Shallota.

PROLOG

Každou noc klepe na mé dveře Vražda. Když nebe potemní a měsíc se schová za mraky, zavládne nad touto velkou, nádhernou usedlostí Vražda, oloupí mě o spánek a naplní mé sny duchy, které vyplivlo samo peklo. Mé sny jsou pak plné děsivých obrazů, v nichž se prolíná krev a smrt. Ó ano, slyším je, jak přicházejí. Jdou noční temnotou, když se zvedá vítr a proniká korunami stromů. Slyším strašidelné skřípění holínek a bot, kroky na štěrkové cestě vedoucí k domu. Ležím, jsem vzhůru a čekám na ně, a když se ukáže světlo sinalého měsíce, zvednu se a zírám oknem dolů na muže a ženy, jež jsem znával a jejichž duše jsou dávno na věčnosti.

Shromažďují se pod mým oknem jako strašidelný chór, šedé postavy, znetvořené strašlivými jizvami. Vidím hrozivé obličeje těch, s nimiž jsem pracoval, hrál, bavil se a jedl - ale také těch, jež jsem připravil o život (ovšem vždy v čestném boji, jak si dovoluji zdůraznit). Měsíc probleskuje mraky a zalévá ty modrobílé tváře stříbrným jasem. Hledí na mne, mají černá ústa a prázdné oči, hlasitě na mne volají a ptají se, proč se k nim nepřidám. Pokaždé se usměji a kynu jim, načež jejich kvílení ještě zesílí. Potom pronikají zdmi, kráčejí po schodech nahoru až ke mně, až na dosah a nakonec -jako houf němých svědků - obklopí mou postel. Vím, že je poslalo peklo, aby mě tam přivedli. Dívám se na ně. Každá tvář znamená vzpo-

mínku, ztělesňuje část mého života.

Můj kaplan, vikář na mých statcích, říká, že příliš mnoho jím a piji přespříliš těžkého klaretu, ale co ten může vědět, ten hloupý starý blázen? Já jsem je viděl, on ne!

Zřejmě na démony, čarodějníky, duchy a strašidla nevěří. Já ano. Žiji s nimi už příliš dlouho na to, abych mohl jejich existenci popírat. Jednou mi jedna bláznivá ženská dlouho vyprávěla o Vraždě. Byla to taková trpaslice, zahalená do žlutého plátna, na nohou červené botky se stříbrnými přezkami. Byla dvorním šaškem u královny Marie. Však víte, které - té bledé, zrzavé Marie, která se provdala za Filipa Španělského a doufala, že s ním snad bude mít dítě. Břicho se jí sice pořád zvětšovalo, přesto z toho žádné děcko nebylo. Byla to ona politováníhodná Krvavá Mary, která měla zálibu v pronásledování a zavírání protestantů a ještě větší zálibu v jejich smažení v kovářské výhni a praskajícím ohni. Ta stará dvorní bláznivka -Bůh mi odpusť, ale její jméno jsem zapomněl - tvrdila, že jedné noci se celé nebe doruda zbarví od vší té krve, která byla prolita od časů Kainových. Jeden bohabojný vikář (vzácný to zjev) si kladl otázku, zda duše těch, kteří byli zavražděni, musí celou věčnost viset někde mezi nebem a zemí. Vznášejí se, ptal se, v obrovském, nekonečně fialovém předpeklí, podobně jako světlušky a bludičky nad bažinami poblíž řek?

Ó ano, často myslím na Vraždu, když ležím ve svých hedvábných, zlatem vyšívaných poduškách a vedle sebe cítím teplé, plné tělo tlusté Margot, naší pradleny, která se mnou sdílí postel. Účelem je udržet ducha v mém těle, i když samozřejmě vikář má proti tomu jisté námitky.

„Vždyť už máte za sebou víc než devadesát jar," hartusí, „myslete na Boha a zřekněte se už radovánek těla!"

Všiml jsem si, že vždy, když láteří v souvislosti s tělesnými rozkošemi, naběhnou mu a zrudnou rty. (Už jste si toho také někdy všimli? O pokušeních těla vám mohou mnohem víc než já vyprávět právě takoví zvědaví mizerové, kteří do všeho strkají nos.) Ať už je to jakkoli, já jsem vikáři ty jeho tlachy zarazil. Pořádně jsem ho sekl svou holí přes prsty, aby už konečně věděl, že si má nechat zajít chuť na Margotiny nádherné kulaté vnady. A kromě toho, bibli znám stejně dobře jako on.

.Jestlipak jste si pořadně přečetl Písmo svaté?" vyjel jsem na něho. „I velký král David měl děvče, které s ním spalo, aby ho v noci zahřívalo. A navíc to bylo v Jeruzalémě, kde je nepochybně o pár stupňů tepleji než v našem zpropadeném Surrey!"

V jedné věci má ovšem vikář pravdu: je mi už přes devadesát. Jsem sir Roger Shallot, majitel burphamského panství nedaleko Guilfordu, vládce

polí, luk, selských dvorů a stohů slámy. Mám bedny a truhly plné zlata, stříbra a drahého kamení, mými lesy se toulá nádherná daňčí zvěř, do mých rybníků se vlévají čisté potoky a v rybnících se prohánějí stříbrní kapři a líni. V mém domě jsou bohatě vybavené komnaty, stěny podle nejnovější francouzské módy obložené umně vyřezávaným dřevem. Moji sloužící tu pověsili sametové závěsy, utkané na tkalcovských stavech v Bruggách, Gentu a Lilie. Podlahy mám z voskovaného borového dřeva, pokryté vlněnými koberci pocházejícími až z Turecka nebo také od tkalců z Lancashire.

Jsem Roger Shallot, smírčí soudce, pověřený jmenováním porotců, rytíř podvazkového řádu (o tom bych mohl vyprávět docela hezkou historku) a člen Zlatého rouna burgundského. Od papeže jsem dostal medaili (kterou jsem ovšem někam zašantročil), od Kateřiny Medicejské zase pečetidla s rytými výjevy (mimochodem, Kateřina byla rozená travička, zato však fantastická milenka). Mám větší množství hnědých kožených váčků plných blýskavých zlatých mincí, které jsem obdržel od Bluff King Hala, otce naší současné královny! Jaký to byl tlustý žok sádla, vraždychtivý, s prasečíma očičkama! A víte, že v posteli byl prachmizerný? Ó ano, často se chvástal svými hrdinskými kousky v posteli, ale Anna Boleynová mi jednou důvěrně a šeptem, s hlubokými vzdechy sdělila, jak závratný je u mnoha mužů, dokonce i králů, rozdíl mezi tím, čím se holedbají, a tím, čeho jsou doopravdy schopni - ale to je jiná historie! Víte, že to byla čarodějnice? Myslím Anna Boleynová. Měla jednu prsní bradavku navíc a na pravé ruce šest prstů místo pěti. Snažila se to zakrýt dlouhým shrnovacím rukávníkem - a vytvořila tak novou módu. Dej jí Bůh lehké odpočinutí, zemřela statečně.

Ach ano, vlastním všechna možná vyznamenání a pocty. Z Hampton Courtu za mnou jezdí pro radu dokonce Jindřichova dcera, zrzavá Alžběta s kočičíma očima. Je to zvláštní žena, tahle Alžběta! Už jí sice vypadaly všechny vlasy, ale nosí ty nejlepší rudé paruky, jaké se dají v Londýně sehnat. A zuby má také ubohé. Pokud mě paměť neklame, měla její matka zuby mimořádně bílé a velmi zdravé. Když dnes člověk vidí Alžbětu, její bílý, úzký obličej, na němž se nesmí objevit sebemenší úsměv, protože Alžběta má strach, že by se tak mohla zhroutit celá její fasáda, lze jen stěží uvěřit, že to byla kdysi opravdu hezká dívka a velká vládkyně - ovšem pannou byla stejně málo jako třeba já. To víme oba až příliš dobře! Když ke mně přijde na návštěvu, sedneme si spolu do mé soukromé komnaty v přízemí, smějeme se nad starými zašlými časy a ptáme se, co se asi mohlo stát z toho bastarda - našeho společného syna. Ach, bylo to okouzlující děvče... a ta její silná, bílá stehna! Byla divoká, ztřeštěná, ale to je, jak jsem už říkal, úplně jiný příběh.

No, kde jsem to přestal? Ano, Vražda to byla, o čem jsem předtím mluvil, než mě můj kaplan, který pro mne sepisuje mé paměti, přerušil a začal mi klást hloupé otázky. Mluvil jsem o živých, kteří jsou poskvrněni krví jiných. Jak mě každou noc navštěvují, obstupují mou postel a posmívají se mým titulům a bohatství, jež jsem nahromadil. Posmívají se, neboť znají pravdu.

„Ten starý Shallot," říkají, „ten lhář, zloděj a zbabělec!" Poslední slovo mě obzvlášť bolí. Co je na tom špatného, když člověk uteče? Udělal jsem to často a děkuji dobrému Bohu na nebesích, že mě obdaroval těma nejrychlejšíma nohama v celém křesťanském světě. To je ale minulost. Mám tady svůj portrét z doby, kdy mi bylo třicet let. Namaloval jej Holbein, a já si ten portrét velmi cením právě pro podobnost s tím, jak jsem tehdy skutečně vypadal. Často se na ten obraz dívám: oči s těžkými víčky, jedno oko trochu šilhavé (o tom jsem Holbeinovi řekl své mínění!) a lesklé černé vlasy, které mi ve vlnách splývají až na ramena. Tvář mám na obraze bledou, ale rty silné a plné, kolem přísných očí lehké vrásky úsměvu, ve tvářích a na bradě mám dolíčky. Bůh ví, vypadám na tom obraze bohabojně jako nějaký mnich, ale znáte to, říká se: „Tichá voda břehy mele." Kladu vám to na srdce jako jednu z věčných pravd. Jsem největší hříšník ze všech, co se kdy modlili v kostele, a přiznávám, že jsem se už dopustil všech sedmi smrtelných hříchů - kromě jednoho - vraždy! Nikdy jsem nezabil ženu nebo dítě a ti, kteří přišli o život mou rukou, si vlastně zasloužili mnohem horší osud. A to jsou právě ti duchové, kteří mě navštěvují, jen co odbije půlnoc.

Poslední noci jsem poznal některé muže a ženy ze své minulosti. I teď ráno, kdy sedím ve svém labyrintu a volám na vikáře, aby přišel se svým psacím náčiním, jsou jejich tváře v mé vzpomínce ještě živé. Jedna tvář ovšem pokaždé chybí: je to tvář Benjamina Daunbeyho, mého pána, synovce velkého kardinála Wolseyho. Benjamin byl jedním z mála mých přátel. Měl podlouhlý, laskavý obličej, ostrý nos a nevinné oči, šedé jako moře. Přirozeně, ten se nikdy neobjeví. Myslím, že se prochází s anděly a klade jim své nevinné, naivní otázky. Ach, jak mi chybí! Po všechna ta léta mě pronásledovaly jeho oči. Byl dobrosrdečný, velkorysý a dokázal i v té nejprašivější a nejničemnější duši objevit odlesk Ježíše Krista.

Musíte vědět, že jsem příznivcem staré víry. Potají myslím na mši svatou, kněze, který žehná chleba a víno, vzpomínám na vůni kadidla. Nechal jsem si zbudovat malou tajnou kapličku, kde přechovávám zčernalou sochu, již se mi podařilo zachránit ve Walsinghamu, když tam vojáci regenta Somerseta zapálili kapli. Vzal jsem sochu k sobě a každý den, pokud je to jen trochu možné, před ní zapaluji svíčku na památku svého zesnulého pá-

na. Dovolte mi teď, abych se soustředil na své sny, které mě navštěvují v noci, kdy je všude klid a člověk zaslechne leda netopýra nebo strašidelné zamávání křídel sovy.

Můj kaplan je již připraven. Sedí tu na své polstrované stoličce, malý zadek má zabořený v polštářích, v ruce drží brk. Je připraven a ochoten se svým rozšafným způsobem hrozit mé šokující minulosti. Nesouhlasně ohrnuje nos, když piju víno. Sklenku denně, ne víc, to mi ten hlupák doktor dovolí, ale teď je poledne, čas poledního zvonění, a já už jsem vypil šest pohárů těžkého červeného. Copak ti doktoři vědí! Kdyby opravdu něco znali, tak by jejich pacienti přestali umírat. Znal jsem mnoho skvělých mužů, kteří si uměli užívat života a těšili se nejlepšímu zdraví tak dlouho, dokud se nedostali do rukou některého z těch mastičkářů s jejich zaklínacími formulkami, s jejich knižní medicínou, horoskopy a sklenkami na moč.

Minulý týden přišel jeden takový lstivý pokrytec, vetřel se sem a chtěl zkoumat moji moč, ale já jsem mu nalil do skleničky moč kočičí. A ten idiot tu stál, držel sklenici proti světlu a po chvíli mi slavnostně sdělil, že bych měl jíst víc masa a pít méně vína. Dobrý Bože, málem jsem smíchy umřel! Ale přece jen, všichni lékaři nejsou veskrze špatní. Jenže jestli přece jen někdy budete mít co do činění s takovým nějakým mastičkářem, tak vám radím, vezměte si advokáta. Ale to také není o co stát. Jeden z těchhle satanášů mi jednou nabídl, že mi udělá soupis mých statků a všeho majetku, abych pak mohl sepsat závěť. „Koneckonců, máte hodně potomků," říkal a prohnaně přitom na mne koukal. Zeptal jsem se toho mizery, co tím chtěl říci. S jízlivým úšklebkem mi odpověděl, že se mi podobá mnoho mladých mužů a žen ze sousedních vesnic a že je ta podoba dosti nápadná. Můj ubohý kaplánek přikyvoval, ale já v tom nevidím nic, zač bych se měl stydět. Byl jsem, a to v mnoha ohledech, pro své lidi vždy dobrým otcem. Ať už je to jakkoliv, vrátím se teď k tomu advokátovi. Ten jeho úšklebek mu rychle zmizel z tváře, když jsem se ho zeptal, jestli umí rychle utíkat. „Jsem hbitý jako zajíc," povídá.

To jsem tedy doufal - i za něho. Dal jsem mu pět minut náskok a pak jsem za ním pustil psy.

Ach, ty mé paměti... Jestli hned nezačnu, bude kaplan zase říkat, že je slabý od hladu a nemůže psát. Chcete se tedy něco dozvědět o Vraždě? Dozvíte se. Chci vám vyprávět o strašlivých krvavých úmrtích. O vraždách železným obojkem, nožem či jedem. O vraždách za bílého dne, to když je ďábel na cestě, o vraždách za noci, to když anděl smrti rozprostře své černé perutě. O vraždách v palácích i v chatrčích plných krys, na venkově i v lid-

natých městech. O vraždách v žalářích i atentátech v kostelích. Můj Bože, co jsem toho všeho už viděl a zažil! Zažil jsem justiční vraždy: oběšence, jehož ještě napůl živého sundali z oprátky, hodili na řeznickou lavici a tam vykuchali. Vyřezali srdce, vnitřnosti a genitálie, a zbytek toho božího stvoření rozčtvrtili a jako lůj vyhodili do kýblu. Také jsem viděl, jak ve Smithfieldu vařili ženy zaživa ve velkých černých kádích.

Kaplan mě vybízí: „Vyprávějte o bludišti!"

„Co tím myslíte?" ptám se ho.

„No," pípá kaplan, „povězte jim, proč diktujete své paměti v bludišti."

Nejraději bych mu na to řekl, ať se raději stará o své věci, ale přece jen to je oprávněná otázka. Měli byste tedy vědět, že jsem tady v Burphamu vybudoval své zahrady přesně stejným způsobem, jak jsem to viděl ve Fontainebleu, když mě ten tlusťoch Jindřich poslal jako špiona na dvůr prostopášníka Františka I. Mezitím došla bludiště značné obliby, ale původně v tom bylo něco jiného: před lety slibovalo mnoho mužů svou účast na křižáckých taženích, ale mnozí z nich daleko nedošli, ať už to bylo pro nedostatek peněz nebo času. Svatá matka církev se tedy rozhodla, že by se tito muži mohli z toho slibu vyvázat tak, že několikrát proběhnou chytře udělaným bludištěm. A tak se to, co bylo původně myšleno jako trest, stalo vlastně módou. František I. měl bludiště velmi rád. Bral tam mladé dívky, jichž se mu zachtělo. Nejdřív jim tam dal volnost, a potom mu byly - vyčerpány blouděním - hezky po vůli. Když ten darebák poznal, že jsem špion, nechal mě do jednoho takového bludiště zavést, poštval na mne honicí psy a nechal zavřít všechny východy. Můžete si domyslet, že v téhle situaci musel starý Shallot vzít do hrsti nejen všechen svůj um a ostrovtip, ale musel se vynasnažit o co největší hbitost svých nohou! (Ale i to je jiná historie.)

Nicméně, své bludiště mám rád. Chrání mě před obtížným dolézáním a žebráním mých dětí, před houfy příbuzných a všech, kteří mi mohou vlézt na záda. Ještě z jednoho důvodu mám své bludiště rád - za svého pobývání na evropských dvorech jsem se stal zapřísáhlým nepřítelem jistých tajných spolků. Sice jsem od té doby dost zestárl, přesto se však mám na pozoru před atentátníky, kteří se neslyšně plíží na měkkých podrážkách. Ale ve svém bludišti se cítím bezpečně. A když je špatné počasí nebo se mi už omrzí vůně růží či zpěv drozdů, tak se zase stáhnu do své tajné komnaty. Mé memoáry jsou konečně určeny pro potomstvo, rozhodně ne pro nastražené ucho nějakého schovaného špeha.

Ale nemějte strach, všechno vám povím, ke všemu se přiznám. Co se týká vražednických historek, přijdete si na své, to vám říkám, jenom se mu-

sím soustředit na své myšlenky. Musím otočit kolo času, abych se dostal na začátek svého příběhu. Můžete si být jisti, že se budu řádně snažit, abych vám všechno po pravdě vypověděl...

KAPITOLA 1

Jak jsem už vyprávěl své rodině, totiž potomkům svých pěti žen, narodil jsem se v době hrůzy, kdy Londýnem táhla smrtelná morová rána. Šířila se od chatrčí v Southwarku až do westminsterských paláců, brala všechno, velké a dobré, ušlechtilé i špatné, vysoké i ty nejnižší. Bylo to v létě roku 1502, když ještě vládl otec Velkého vraha Jindřich Tudor s obličejem pokřiveným šklebem, vítěz od Bosworthu, který potom žil ještě sedm let. Rád bych vám o něm pověděl pár historek. V bitvě u Bosworthu zabil Richarda Uzurpátora, a ještě než táhl do Londýna, aby se tam oženil s Uzurpátorovou neteří Alžbětou, nechal v Leicestru jeho na kusy rozedrané tělo hodit do koňského žlabu. Jednou jsem se ptal naší současné královny, kdo v Toweru zavraždil ty dva malé prince. Udělal to její strýc, Richard Uzurpátor, anebo její děd Jindřich Tudor, když je našel v Toweru živé? Zavrtěla hlavou a přiložila si ke rtům kostnatý prst.

„V Toweru jsou kobky, Richarde," šeptala královna Alžběta, „které nemají ani dveře, ani okna. Zazdili je a vymazali ze všech plánů Toweru. Někteří lidé říkají, že v jedné z těch kobek jsou mrtvoly dvou mladých princů."

(Nevím, zda je ona sama přesvědčena o tom, co říká, neboť jednou jsem jednoho z těch princů potkal - živého! Ale to je zase už jiná historie.)

Ale vraťme se zase tam, kde to všechno začíná. Narodil jsem se nedaleko doků Svatého Botolfa, skoro na nábřeží. Tam končí labyrint ulic plných krys. Snad první zvuk, který jsem v životě uslyšel a na nějž si také jako na první vzpomínám, byl křik věčně hladových racků, kteří likvidovali páchnoucí odpadky podél Temže. K mým nejranějším vzpomínkám také patří strach před morem. Žebráci, kteří se kupili u vchodů do

domů, nemocní leprou s bílými obvazy na hlavách zapomínali na své strasti, jakmile se dozvěděli, že se blíží epidemie. Kupci v ušmudlaných zástěrách a špinavých kalhotách se hrozili a modlili se, aby byli nákazy ušetřeni. Páni a jiná vrchnost, kteří se cítili jisti, seděli dál u svých stolů, pojídali jednu delikatesu za druhou - srnčí pečínky a podobně - a popíjeli neapolské víno z drahokamy posázených pohárů, byli ve skutečnosti ohroženi stejně jako všichni ostatní.

Morová rána zahubila i mého otce, aspoň mi to jednou vyprávěla matka. Kdosi jiný ale tvrdil, že se mému otci zhroutil obchod s látkami a on vzal nohy na ramena - dal se naverbovat jako voják do Holandska. Snad se vyděsil i při pohledu na mne! Byl jsem to nejošklivější dítě, jaké si jen lze představit; vzhledem k tomu, že matka byla plavovlasá krasavice, musel

jsem zevnějšek zdědit po otci. Narodil jsem se totiž o měsíc později, než to mělo být, a měl jsem hlavu hrbolatou a šišatou, jedno oko trochu nakřivo, asi následkem hrubého zacházení porodní báby. Ó Bože, jak já jsem byl ošklivý! Lidé, kteří přistoupili k mé kolébce, aby se na mne podívali či se se mnou pomazlili, prý rychle ustupovali zpátky, mumlajíce slova politování. Když už jsem byl větší a začal běhat bez plínek, volávali obchodníci na mou matku: „Tady, milostivá paní! Zde je pohár vína pro vás a trocha ovoce pro vaši opičku!"

Brzy poté, co zmizel můj otec, přestěhovala se matka zpátky ke svým rodičům do bohatého, ale nudného města Ipswiche. Chovala se jako vdova, ale já si často říkám, zda otec přece jen neutekl jako chrt ze své ohrady, jak by řekl Mistr Shakespeare. (Nad Willem Shakespearem jsem často držel ochrannou ruku a podporoval jsem ho při spisování a provozování jeho her.) Když mi bylo sedm let, zamilovala se matka do místního obchodníka s vínem, jemuž také potom řekla v kostele své ano -byl to podivuhodný den. Matka měla na sobě rezavě zbarvený šat vdovy, pod tím spodničku z jemné česané příze, a já, oblečený do sametu a hedvábí, jsem před ní nesl nevěstin věnec, do něhož byla zastrčena větvička rozmarýnu. Potom, když jsem usrkl trošku vína a namlsal se mandlí ze svatebních koláčů, se mi udělalo dosti špatně.

Otčím byl dobrý muž - to ovšem musel být, když to se mnou chtěl vydržet. Dal mě do místního gymnázia, kde jsem se učil matematiku, astronomii, latinu a řečtinu, četl Fabyanovu Kroniku a kde jsem byl také -jako mnoho jiných mladíků - bit metlou, holí či řemenem. Přesto jsem však chodil do školy rád, a když v neděli po mši líčil učitel mé matce uznalými slovy mé školní úspěchy, vysloužil jsem si často mimořádnou porci bonbonů za odměnu. Zatímco jsem ty sladkosti nábožně mlsal, už jsem zase vymýšlel kousky, které bych tomu učiteli mohl provést.

Žák, který se těchto kousků a malých komplotů neúčastnil, byl můj pozdější pán a přítel, Benjamin Daunbey. Byl tichý, ctižádostivý, a knihomol, jakého by pohledal. Jednoho dne jsme se ještě s několika dalšími uličníky domluvili a narafičili mu nad dveře džbán a potom jsme mohli padnout smíchy, když se na něj vylil obsah toho džbánu - totiž koňská moč. Otřel si obličej a přistoupil ke mně. „To se ti líbilo, Rogere?" zeptal se jemně. „Opravdu se ti to líbilo? Dělá ti potěšení, vidíš-li bolest v očích druhého?"

Přitom vůbec nezuřil. Zvědavě se na mne díval, oči měl jasné a byla v nich dětská nevinnost. Něco jsem zakoktal a odvrátil se. Potom vešel učitel, plášť mu vlál kolem těla jako křídlo netopýra. Vzal Benjamina pod krk a vytáhl březovou metlu, aby tomu nešťastníkovi pořádně nařezal. Benjamin

ne-řekl ani slovo a nechal se vést jako beránek na jatky. Pocítil jsem soucit, ale nevěděl jsem přesně proč. Vždycky jsem se řídil heslem: „Co nechceš, aby ti činili jiní, učiň raději ty jim." Málokdy jsem se choval hrdinsky a jsem přesvědčen, že ti, kteří se dobrovolně obětují, se nedočkají odměny. Snad to bylo Benjaminovo tolerantní chování, s nímž se prese všechno přenášel, snad zbabělé mlčení spolužáků...

Vystoupil jsem.

„Pane," řekl jsem, „Benjamin Daunbey za nic nemůže."

„A kdo to byl?" zařval ten zuřivec.

Chvěly se mi rty nervozitou, přesto jsem napřáhl ruku a dostal ze sebe: „Ten to byl!" a ukázal jsem na nejmenšího z našeho spikleneckého kroužku. „To on pověsil ten džbán nad dveře!"

Benjamin byl zachráněn, výprask dostal někdo jiný, a já jsem si gratuloval ke své vrozené mazanosti. Ale potom to se mnou bylo čím dál horší. Večer se mi nechtělo do postele, ráno zase vstávat. Přestal jsem si mýt ruce a s učením to bylo také tak. Zdivočel jsem a zhrubl. Matka, která trpěla jakousi vzácnou nemocí, na mne jen mlčky hleděla hluboko zapadlýma očima, zatímco otec šermoval rukama ve vzduchu jako nemocný, vyčerpaný pták. Nic jsem si nedělal z jejich napomínání, jak už to mívají ve zvyku takoví pobláznění kluci, jakým jsem tehdy byl. Zadek jsem měl ztvrdlý od učitelových ponaučení, začal jsem vynechávat školu a toulat se v sadech za městem. Jednoho dne si mě zavolal učitel a ptal se mě, kde jsem byl.

„Pane," odpověděl jsem, „byl jsem podojit kozu."

Popadl mě za ucho, ale já jsem mu uštědřil kopanec pod koleno a vyklouzl jsem jako chrt. Nešel jsem domů, nechtěl jsem vidět rodiče. Kdesi jsem ukradl trochu peněz, nabalil si plátěný pytlík plný jídla a vydal se do Londýna, kde jsou silnice dlážděné zlatem. Miloval jsem Londýn pro jeho úzké uličky, lidské hemžení, jeho krčmy a samozřejmě pro jeho diskrétně umístěné nevěstince. O mnoha svých dobrodružstvích bych tu raději pomlčel, ale nakonec jsem našel přístřeší u matky Nightbirdové, která měla jeden z nejexkluzivnějších nevěstinců v Londýně, nedaleko hostince s názvem Biskup z Westminsteru. Bylo to v Stewside nedaleko mostu do Southwarku. Za měsíc jsem se tam dozvěděl o ženách víc, než by se dozvěděli jiní muži za tucet svých životů. Byl jsem pořádný vychloubač, jeden z těch chvastounů, kteří umějí chlapácky pít a pyšně si vykračují ulicemi v plátěné košili, strakatých kalhotách s převelikým poklopcem a ve vysokých jezdeckých botách. Tak jsem se toulal městem, vyzbrojený kladivem a dýkou, přičemž jsem se však modlil, abych tyhle věci nemusel nikdy použít.

Dostal jsem se do špatné společnosti. Tím myslím zejména Jacka Ho-

gga, muže s vlnitými vlasy a číhavým pohledem. Byl to chlapík hbitý jako lasička. Vloupávali jsme se spolu do domů a tahali odtud hedvábí a jiné cenné věci rovnou k matce Nightbirdové, která na ně měla vždycky odběratele. Přirozeně nás po nějaké době chytili. Dvě noci jsme strávili ve vězení v Newgate a potom jsme v Guidhallu předstoupili před soudce. Byli jsme odsouzeni k oběšení, ale předsedající soudce mě poznal. Věděl jsem toho hodně o jeho sexuálních eskapádách a naznačil jsem mu, že - pokud mi nedá šanci - bych ve své závěrečné řeči mohl leccos, jak se říká, vybalit. Hogg skončil na šibenici, já jsem dostal na vybranou: buď skončím stejně jako on, nebo se připojím ke královu vojsku, které se právě formovalo v polích severně od Cripplegate, aby se vypravilo proti Skotům.

Není to zvláštní, že právě v té době se už jako jakási mlha vznášely ve vzduchu floddenské události, které tolik změnily můj život? To jsem ale tehdy ještě nevěděl. Věděl jsem jen to, že zatímco král Jindřich VIII. dlel ve Francii, poslal Jakub IV. Skotský svého posla Rouge Croix do Anglie s poselstvím, které se rovnalo vyhlášení války. Jindřichova manželka, ta bledá, zavalitá Kateřina Aragonská, která se užírala kvůli svému choti a toužila po tom, aby mu konečně mohla povít dědice, výzvu přijala a vyslala na sever hraběte ze Surrey se silnou armádou. Ten starý hrabě, to byl prohnaný mizera. Chlastal tak, že od záchvatů podagry sotva mohl chodit, tloukl se jako sedlák ve voze a jeho rozkazy přenášeli dál poslové na koních. Byl to však výtečný generál. Měli byste vědět, že jako mladý muž bojoval se svým otcem, „Jackem z Norfolku", v Bosworthu na Richardově straně. Starý Norfolk tam byl zabit a Surrey skončil jako válečný zajatec Jindřicha Tudora.

„Bojoval jste proti svému králi," řval Velšan.

Surrey ukázal na tyčku v plotě.

„Bude-li parlament korunovat králem tento kůl, pak za tohoto krále budu bojovat," odpověděl. Zdá se, že to Tudorovi imponovalo. Nějakou dobu pobyl Surrey v Toweru, brzy ho ale propustili, protože potřebovali jeho válečné zkušenosti. Za pochodu na Flodden železnou rukou udržoval disciplínu: na jednom voze se vezla třicet stop vysoká šibenice a Surrey rozhlašoval, že každý, kdo se opováží porušit disciplínu, bude na té šibenici neprodleně oběšen.

Tak jsem se tedy poddal osudu a táhl na sever. Prach, zvíře-

ný tolika koly, kopyty i nohama naší výpravy, usedal na les kopí a téměř zastiňoval pozdně letní slunce, jehož poslední silné paprsky jiskřily na našich mečích a štítech. Vpředu jel ve svém voze hrabě Surrey, kdysi plavé vlasy měl nyní prošedivělé a stárnoucí tělo udržoval vzpřímené pomocí

ocelového korzetu. Vzadu jeli lučištníci, mezi nimi i já, v kazajce z jelenice a s helmou ze železa na hlavě.

Většina z nich byla podobně jako já k vojně donucena: někdejší trestanci, tuláci a mladí výtržníci. Nikdy předtím jsem neviděl tolik šibeničníků tak pěkně pohromadě. Vyzbrojeni jsme byli bílými luky z tisového, jasanového a jilmového dřeva. Jejich tětivy byly konopné, lněné nebo hedvábné. Měli jsme hluboké toulce plné na loket dlouhých šípů z dubového dřeva s ocelovými špicemi a husími nebo labutími pery. Ve dne byl vzduch plný bzukotu much a pachu pochodujících mužů. V noci jsme mrzli v provizorních přístřešcích na seně, a proklínali Skoty i naše hulákající setníky, kteří nás bezohledně hnali dopředu.

Dospěli jsme ke skotským hranicím a táhli lesnatou krajinou s hojností ryb, divokého ptactva, zvěře i stád ovcí, pasoucích se na nádherných loukách nad blyštivou hladinou jezer. (Žádný strach, nebudu dlouho zdržovat!) Ve čtvrtek 8. září narazil Surrey u Floddenu na Jakuba. Naše jízda hned zaujala postavení, švadrony stály připraveny v lesknoucích se přílbách a drátěných košilích. Vzpomínám si na vrzání postrojů bitevních koní, na kopí ozdobená praporci a na zdobené štíty. Jakub se přirozeně chtěl na bitvu řádně připravit, chtěl řádnou výzvu k boji, ale Surrey odpověděl pádně a kousavě:

„Zavedl jsem vás do ringu. Teď tancujte, jak umíte."

Ten krvavý tanec začal v pátek ráno, když se Skotové seskupili na pahorku. Celý den jsme byli v pohotovosti. Popadl mě strach. Viděli jsme husté mraky kouře, jak Skotové pálili táborový odpad. Silný vítr hnal kouř až k nám dolů. Jakub kouře využil jako ochranné clony, aby vyrazil do útoku dvě hodiny před východem slunce. Zahájil neustávajícím proudem padajících oštěpů, které brzy nato vystřídal divoký útok bosých mužů, kteří se hnali po mokré trávě. Díky Bohu, že jsem byl na vnějším křídle, neboť střed bojiště se brzy proměnil v krvavá jatka. Skotské švadrony se na měkké půdě rozdělily, ale byly přímo skoseny prudkým deštěm šípů, který se na ně snesl a trval tak dlouho, až byl trávou porostlý kopec zbarven rudě a poset proklatými těly. Ozýval se strašný řev a kvílení. Vtom na nás zaútočil skotský jízdní oddíl, rozzuřený k šílenství. Uvědomil jsem si, že hrdinství by tady bylo marné, odhodil jsem tedy luk a utíkal. Schoval jsem se pod nějakým vozem a počkal, dokud ta řež neskončí. Potom jsem se vyplížil, abych se zbytkem anglického vojska oslavil velké vítězství.

Můj Bože, to ale byly jatky! Po celém poli leželi roztroušeni mrtví Skotové. Dozvěděli jsme se, že byl zabit i Jakub IV. Kateřina Aragonská pak poslala jako svědectví velkého vítězství svému choti do Francie zkrvavenou

kazajku mrtvého. To ale raději neměla dělat! Bluff King Hal se začal cítit jako novodobý Agamemnon a vůbec neuměl ocenit, jak jeho žena sklízí slávu, zatímco on se lopotí s obléháním Tournai. Jsou lidé, kteří říkají, že Kateřina Aragonská ztratila svého chotě kvůli tmavým očím a sladkým rtíkům Anny Boleynové. Já to vím lépe než oni. Kateřina prohrála svého muže proto, že vyhrála bitvu u Floddenu - ale to tehdy ještě bylo budoucností, jak její, tak i mou. Když jsme pochodovali zpátky do Londýna, věděl jsem o tom všem ještě velmi málo a vůbec jsem nevěděl, že mě duchové od Floddenu budou pronásledovat na jih.

Vojsko bylo rozpuštěno a já, poté co jsem se nabažil londýnských požitků, jsem dospěl k rozhodnutí, že se zase vrátím do Ipswiche. Chtěl jsem přitáhnou domů jako válečný hrdina. Dokonce jsem si nožem udělal pár šrámů v obličeji, což mi mělo propůjčit pokud možno mučednický vzhled. Přineslo mi to mnoho jídla a pití na útraty jiných, jenže mi moc nechutnalo, neboť mezitím zemřela matka. Odešla už minulé léto - klidně, jak to už v jejím životě bývalo, úplně nenápadně. Zašel jsem na hřbitov, prošel zrezivělou brankou a došel až na místo, kde nyní navždy odpočívala pod větvemi tisu. Poklekl jsem před jejím hrobem. Byla to jedna z těch vzácných situací v mém životě, kdy mi po tvářích kanuly horké slzy, a já prosil matku o odpuštění, proklínaje všechnu svou špatnost.

Z otčíma zbyl už jen stín, byl to zlomený muž, který jako přízrak klopýtal po svém domě. Vyprávěl mi, jak to bylo. Že matka měla v žaludku krvácející vřed, nebezpečný a hrozivý, přesto však matka ani on neztráceli naději. Naději, vzdychal se zarudlýma a uslzenýma očima, naději, která byla jednou provždy zmařena v okamžiku, kdy na scénu vstoupil lékař John Scawsby. Scawsby byl tehdy známý lékař a vážený člověk, ve skutečnosti to však byl šarlatán, který měl na svědomí víc lidí než městský kat. Namíchal matce speciální nápoj a nějaké svérázné elixíry, její stav se ovšem očividně zhoršoval a za několik týdnů zemřela. Jedna moudrá žena, bylinářka, která ji oblékala do rubáše, říkala, že matku nezahubil vřed, ale lektvary od Scawsbyho. Otčím nemohl nic dělat, ale já jsem se začal potulovat po nálevnách v Ipswichi, číhal jsem a kul pomstu.

Prostudoval jsem si Scawsbyho co nejpodrobněji: jeho velký hrázděný dům na kraji města, jeho stáje plné dobře živených koní, jeho hedvábné šaty, na odiv stavěné bohatství i jeho tmavookou mladou ženu se sladkými ústy a útlým pasem. A jednoho dne jsem uhodil - s jistotou a rozhodností, s jakou zasahuje svou oběť jestřáb. Scawsby chodíval na oběd ke Zlatému Turkovi, což byl velký hostinec na tržišti v Ipswichi. Byl to hubený mrzout a hamižník. Obvykle do sebe rychle naházel jídlo a hlasitě je zapíjel vel-

kými doušky vína. Nikdy nečetl Chaucera a neznal větu „Hamižnost je kořenem všeho zla", a na to jsem vsadil. Oblékl jsem si své nejlepší šaty -jemnou batistovou košili s vyšíváním na límci a rukávech, kazajku z tmavě červeného hedvábí se zlatým vyšíváním, tmavě hnědé kalhoty a pláštík z čisté červené vlny. Kromě toho jsem si od otčíma vypůjčil cenný náramek posázený drahými kameny, který vypadal podobně jako náramek, jaký nosil Scawsby.

V poledne onoho dne jsem vstoupil ke Zlatému Turkovi a vyčíhl si Scawsbyho, který seděl s nějakým přítelem u otevřeného okna. Byli pohrouženi do živé a hlasité debaty, jak to činívají lidé, kteří jsou nezvratně přesvědčeni o významnosti své vlastní osoby. Přistoupil jsem k nim, vykouzlil na svém čerstvě vyholeném obličeji vemlouvavý úsměv a předem dobře promyšlenými větami jsem velebil lékařské umění velkého

doktora Scawsbyho. Svou úlisností jsem si vysloužil místo ve Scawsbyho srdci i u jeho stolu. Zavolal jsem vrchního a objednal to nejlepší, co měli, nejdražší víno a nejšťavnatější pečeni. Dělal jsem, že jsem obdivovatel Scawsbyho a s otevřenými ústy jsem naslouchal historkám o triumfech jeho lékařského umu. Nakonec, když už byly naše poháry prázdné a břicha plná, jsem obdivoval jeho náramek. Porovnával jsem jej se svým a žehral jsem, že můj náramek má polámaný uzávěr. Říkal jsem, že bych si přál, aby mi zlatník udělal právě takový uzávěr, jaký má Scawsby. Ten se přirozeně chytil na vějičku. Dal jsem na stůl do zástavy deset stříbrňáků a Scawsby mi půjčil svůj náramek, abych jej mohl předložit zlatníkovi jako vzor pro opravu mého náramku. Dal jsem Scawsbymu do zástavy ještě prsten a poprosil ho, aby mi ještě také půjčil koně. Ten starý blázen se vším hned souhlasil, a tak jsem tedy vyrazil. Předtím jsem ho ještě poprosil, aby počkal u Zlatého Turka až do mého návratu.

Vsedl jsem na jeho koně a jako divý uháněl k jeho velkému domu. Jeho horkokrevná prsatá žena byla doma a já jsem jí přednesl svou žádost: Její choť si přeje, aby mi dala tři sta stříbrných hřiven, které mu mám ihned doručit do města. Samozřejmě ta drzá ženská váhala, ale vyndal jsem z kapsy náramek jejího muže a prezentoval jej na důkaz toho, že mě doopravdy poslal, a také jsem jí ukázal koně, kterého venku právě jeden z čeledínů vedl ke stáji. Od tohoto okamžiku všechno běželo jako na drátkách. Zavedla mě nahoru do komnaty a dala mi pytlík plný zvonivých mincí, přičemž jsem jí ustavičně dělal komplimenty a různě se jí vemlouval. Abych tuhle dlouhou, i když zábavnou historkou zkrátil - za chvíli přede mnou stála jen ve spodním prádle a hned nato jsme prožili divoké vášnivé chvíle na Scawsbyho obrovské posteli. Potom jsem obdržel doušek červeného a už jsem se hnal

zpátky ke Zlatému Turkovi, kde zatím doktor Scawsby ještě hlouběji nahlížel do mnohých pohárů. Vrátil jsem mu náramek, vzal si svou zástavu a opustil hostinec - mnohem bohatší a spokojenější než ráno onoho dne.

Pomstil jsem se. A co proti mně mohl ten starý blázen podniknout? Vznese-li proti mně žalobu, bude všem jen pro smích - což bude tak jako tak, poněvadž tu historku budu dávat k lepšímu po všech putykách a nálevnách v Ipswichi. Z ničeho jsem si nic nedělal. Myslel jsem pořád na matku, v mém srdci plápolal plamen vzteku nad Scawsbyho neschopností a vyčítal jsem si, že jsem se o matku tak málo staral. Často jsem vzpomínal na její přívětivou tvář, její oči, něžné jako mořský vánek. Proč jen, ptal jsem se, proč jen musím právě já ztrácet ženy, které miluji?

Přirozeně jsem zase propadl svému starému bezbožnému způsobu života. Peníze, které jsem získal tím švindlem, jsem zase rozházel, a tak jsem se stal pytlákem a zlodějem dobytka. Na Scawsbyho jsem už zatím skoro zapomněl a propadl jsem klamnému zdání, že zapomněl i on. Bylo to někdy v březnu 1515, když jsem byl zase jednou na výpravě, abych se zásobil čerstvým jehněčím. Krátce po půlnoci mě zastavil správce panství a chtěl po mně, abych mu ukázal, co to nesu pod pláštěm. I přes můj mrzutý odpor vyšlo najevo, že nesu jehně. Obvinil mě z krádeže a naprosto ignoroval mé ujišťování, že jsem jehně našel, že se tu ztratilo své matce a já že ji teď právě hledám. Strčili mě do vězení a potom jsem musel před soud. Myslel jsem, že z toho vyváznu s peněžitou pokutou, ale když jsem na galerii uviděl Johna Scawsbyho a na soudcovské stolici sedět muže ve tváři Scawsbymu podobného, modlil jsem se k Bohu a celý se třásl.

Předsedající soudce byl Scawsbyho bratr, takže jsem musel čekat, že na mne dopadne zákon celou svou vahou a tvrdostí. Byl jsem uznán vinným a nakonec jsem málem omdlel, když si soudce nasadil svou černou kápi a vyhlásil rozsudek - že jsem odsouzen k smrti oběšením. „Vaše Ctihodnosti," zvolal jsem otřesen, ale soudce Scawsby na mne jen nezúčastněně pohlédl. Jeho tvář podobná umrlčí byla jen nehybnou maskou nenávisti.

„Budete oběšen," řekl jen. Ničemně se ušklíbl a rozhlédl se po soudní síni. „Nebo je snad přítomen někdo, někdo kdo by se za vás zaručil?"

Jeho slova byla samozřejmě kvitována hrobovým mlčením.

Můj otčím byl nyní už churavý, roztřesený a stařecky slabý. A kdo by se vůbec odvážil zaručit se za nějakého Shallota a obrátit tak na sebe hněv mocného doktora Scawsbyho? Polkl jsem a dusil jsem se, jako bych už měl kolem krku hrubé konopné lano. Náhle se zvedl jeden soudní úředník, vysoký, ohnutý člověk, oblečený v tmavě červeném plášti, a otočil se na soudce.

„Já se zaručím, Ctihodnosti," prohlásil. „Složím za Shallota kauci."

Soudce Scawsby vypadal, že nemá daleko k mrtvici. Byl z toho tak perplex, že stanovil kauci mnohem nižší, než se dalo očekávat: sto hřiven, které měly být vyplaceny zpět na příštího svatého Martina. Musel jsem se zachytit železného zábradlí a zíral jsem celý bez sebe na svého zachránce: ta podlouhlá tvář se slavnostním výrazem, zahnutý nos, ty klidné šedé oči. Byl to Benjamin Daunbey, kdo mě zachránil před oběšením.

Je těžké popsat náš vztah. Mistr a žák, důvěrní přátelé, rivalové a spojenci, pán a společník... ani po sedmdesáti letech nejsem s to vyjádřit ten vztah slovy. Pamatuji si hlavně to, že jsem byl zachráněn a mohl tak opustit soudní síň jako svobodný člověk. Ostatní padouši, kteří neměli tolik štěstí jako já, byli uvrženi do žaláře, připoutáni k lavici a bičováni, postaveni na pranýř nebo za uši přibiti k dřevěnému špalku na tak dlouho, dokud se uši neodtrhnou, nebo nešťastník nedostane odvahu a neodřeže si ty uši sám.

Brzy potom jsem se nastěhoval k Benjaminovi do jeho tmavého, úzkého domu. Byl v Prasečí uličce za jatkami nedaleko tržiště. Dalo se tu docela příjemně žít. Místnosti byly nízké, byla tam špižírna, kuchyň, malý přijímací pokoj a nahoře čistě vybílené pokoje. Za domem měl Benjamin pěknou zahradu se záhony, oddělenými od sebe živými plůtky z levandulí. Na některých záhonech se dařilo bylinám - bazalce a meduňce, yzopu a pelyňku, na jiných rostly květiny: narcisy, fialky a lilie. A dál tam byly přiříznuté hrušně a jabloně, které byly podobně jako byliny v květináčích rozestaveny podél zdi. Benjamin, který věděl, kdy je vhodné mlčet, volil pokaždé, když se mi chtěl svěřit se svými myšlenkami, tuto zahradu. Můj pán mi nevysvětlil, proč se rozhodl zachránit mi život, a já jsem se na to nikdy neptal. Jednoho dne, když jsme zase seděli v zahradě, řekl: ‚Rogere, ty by ses mohl stát mým pomocníkem, mým učněm. Tys už porušil tolik zákonů, že by ses pravděpodobně mohl stát expertem na soudnictví snáze než já. Ovšem," dodal a ukázal na mne hubeným prstem, „kdyby ses musel zase někdy objevit před Scawsbym, pak budeš zcela jistě pověšen."

Toho jsem byl sice ušetřen, ovšem se Scawsbym jsem měl co činit i v budoucnu.

Benjamin mě fascinoval, i když nikdy nemluvil o svém předchozím životě. „To je uzavřená kniha, Rogere," říkal s úsměvem.

„Proč jste se neoženil?" ptal jsem se ho. „Nemáte ženy v oblibě?"

„Je to jen pomíjivé potěšení, můj milý Rogere," odpověděl. Při konání svých povinností byl velmi svědomitý, dokonce mě přemluvil, abych se připojil k místnímu církevnímu sboru, že by můj bas mohl výtečně doplňovat jeho tenor. A tak jsem z plna hrdla zpíval v kostele a pozoroval přitom

stoupající a klesající hrudi svých sborových kolegyň. Od té doby mám slabost pro sborový zpěv.

Zpočátku se všechno jevilo docela dobře. Choval jsem se nenápadně, vyřizoval příležitostné pochůzky a vyhýbal se končinám, kde měla vliv mocná rodina Scawsbyových. Měl jsem obavy o svého pána, ale zapomněl jsem přitom na jednu věc, jíž si byl Scawsby velmi dobře vědom. Benjamin totiž byl synovcem velkého kardinála Thomase Wolseyho, lorda kancléře Jindřicha VIII. Kardinál byl tvrdý muž, jemuž by člověk připisoval všechno, jen ne shovívavost či velkorysost. Pocházel z rodiny řezníka v Ipswichi a v žádném případě na svůj původ nezapomínal, přece však nechtěl, aby mu to jeho příbuzní připomínali. Když se ho příslušníci jeho velké rodiny pokoušeli navštívit a prosili o nějakou laskavost, nechal je vyhnat jako smečku prašivých psů. Jen Benjamina, syna své sestry, již měl rád, uznával a hýčkal. Kardinál doufal a byl přesvědčen, že když se jemu samotnému podařilo uniknout z Ipswiche a získat si důvěru krále, stát se arcibiskupem, kancléřem a kardinálem římské církve, musí se to podařit i jeho synovci Benjaminovi.

Nu, všichni Wolseyho známe. Byl jsem přitom, když umíral. Bylo to v biskupském sídle v Lincolnu. Viděl jsem ho, jak svými silnými, tučnými prsty mačká prostěradlo a slyšel, jak šeptá: „Rogere, Rogere, kdybych byl svému Bohu oddaný tak jako svému králi, nenechal by mě umírat takovým způsobem!"

Starému Wolseymu se stalo osudným, že se mu nepodařilo zajistit rozvod Jindřicha VIII. s Kateřinou Aragonskou a uvolnit tak králi cestu do postele horkokrevné a dlouhonohé Anny Boleynové. Benjaminovi jsem o tom nikdy nevyprávěl (a na světě je jen velmi málo lidí, kteří o tom vědí), ale Wolsey nezemřel přirozenou smrtí - byl spíše otráven pomalu a dlouhodobě působícím jedem. Ale to je jiná historie, kterou se budu zabývat později. V každém případě, od roku 1516 se díky ustavičnému úsilí a nepostradatelným službám mohl Wolsey těšit takřka neomezené králově přízni. Wolsey byl brilantní učenec, studoval na Magdalen College v Oxfordu, později tam byl přijat za člena a působil jako pokladník - tak dlouho, dokud se nepřišlo na to, že zachází s kolejními penězi až příliš svévolně. Přesto se však díky svému nadání dostal brzy jako kaplan do služeb Jindřicha VII. a koupil si dům ve farnosti svatého Bridea ve Fleet Street. Poté co se Jindřich VIL, který postupně zešílel, rozžehnal se světem, rozpoznal náš nový mladý král, Bluff King Hal, velmi rychle Wolseyho vlohy a podporoval jeho strmý vzestup. Wolsey si koupil dům v Londýně ve Walbrook Street, rozdával almužny, stal se kancléřem a arcibiskupem, až se nakonec všechna moc ve

státě soustředila v jeho tučných rukou. Říkalo se, že je Jindřichovým strážcem harému nebo pasákem, protože prý v jednom zámečku nedaleko Sheenu měl vždy pro krále k dispozici několik mladých dívek. Někteří lidé si zase mysleli, že Wolsey praktikuje černou magii a je ve spojení se Satanem, který se mu zjevuje v podobě obrovské černé kočky. Byl to vskutku velký muž, tenhle Wolsey! Vybudoval Hampton Court, jeho sluhové nosili šarlatově rudé a zlaté livreje s iniciálami „T.C." - „Thomas Cardinalis" na zádech i vpředu. A po všechna ta léta lord kancléř nezapomínal na svého nejmilejšího příbuzného, na mladého Benjamina.

Lord kardinál Benjamina nepodporoval ani tak přímou laskavostí, ale pomáhal mu penězi, otvíral mu dveře ke kariéře a podporoval jeho vzestup. Tak si to kardinál v každém případě přál, ovšem jeho plány zkřížila zrada, intriky, vražda a popravy... ale to všechno mělo přijít až později. Kdybych to všechno věděl už na začátku, vzal bych co nejrychleji nohy na ramena. Ujišťuji vás, že o všem vyprávím upřímně a čestně podle pravdy.

Když jsem se s Benjaminem setkal jako se soudním úředníkem, bylo mu dvacet let. Já jsem byl o dva roky mladší a velmi rychle jsem se naučil hrát roli bystrého pomocníka, kdykoli připraveného být ku pomoci svému nevinnému pánovi. Považoval jsem ho za nevinného, ale měl v sobě i hlubší a stinná místa. Občas se ke mně sice dostaly nějaké zvěsti o jeho předchozím životě, ale považoval jsem to ale za pomluvy. (Nikdy jsem se vlastně nerozhodl, zda ho mám považovat jen za nevinného beránka, rafinovaného koumáka, nebo za opravdu moudrého člověka.) Měli byste například vědět, že jsem ho jednou v krčmě přistihl, jak drží v rukou malého dřevěného koníka, bije se jím v prsa a zaníceně na něj hledí očima plnýma náboženské horlivosti. Nebylo by na tom nic tak mimořádného, každý si někdy jako dítě hrál s takovou hračkou. Tahle hračka ale byla už dost stará a poničená.

„Pane, co je to?" ptám se ho.

Benjamin se usmíval jako nějaký zasněný svatý, jímž také byl. „To je relikvie, Rogere," odpověděl šeptem.

Svatá prostoto, pomyslel jsem si a nejraději bych mu hodil na hlavu pivní korbel.

„Relikvie - čeho nebo koho, pane?"

Benjamin polkl a pokusil se skrýt své nadšení.

„Dostal jsem to od jednoho muže, poutníka do Svaté země, byl v Palestině a navštívil Mariin dům v Nazaretu. Toto," řekl a zdvihl koníka, přičemž mu planuly oči, jako by byl králem Artušem, který drží v rukou Svatý grál, „to bylo kdysi v rukou Kristových a jeho bratrance Jana Křtitele, oba si s tím hráli." No, co k tomu říci? Kdyby bylo po mém, rozbil bych tu

hračku o lebku onoho zbožného obchodníka s relikviemi, ale můj pán byl jedním z těch mužů, kteří zůstanou dětinští: on sám mluvil vždy pravdu, a tak si také myslel, že i ostatní činí totéž. Po této příhodě jsem se rozhodl, že ho vezmu za ruku a povedu ho, pomohu mu, aby využil všeho dobrodiní, které mu poskytuje kardinál. Na jaře roku 1517 opatřil Wolsey Benjaminovi farmu, malou usedlost v Norfolku, kde chtěl chovat ovce. Můj pán mi dal peníze, abych ty ovce koupil. Abych ušetřil, koupil jsem ovce lacino od jednoho sedláka, který ale dělal trochu neklidný dojem a chtěl se ovcí rychle zbavit. Sotva vzal peníze, hned se vzdálil. A jen jsem ovce dostal k usedlosti svého pána, všechny uhynuly na ovčí mor. Pochopitelně jsem to Benjaminovi nevyprávěl, ani o tom, jaký byl rozdíl mezi částkou, již jsem za ovce vydal, a částkou, kterou mi dal. Nejsem zloděj, peníze jsem šikovně uložil u jednoho zlatníka v Holbornu pro případ, že by se Benjamin zase někdy dopustil nějaké chyby.

Vztek kardinála Wolseyho byl téměř nepopsatelný. Hromoval a přiměl svého synovce k tomu, aby vstoupil do služby sira Thomase Boleyna z Kentu. Už jste o něm slyšeli? Ano, je to ta rodina, která přivedla na svět okouzlující tmavookou metresu Annu. Stala se z ní děvka, ale kdybyste znali jejího otce, pochopili byste proč. Lord Thomas byl člověk veskrze špatný. Byl to člověk, který byl ochoten udělat všechno, všechno myslitelné i nemyslitelné, jen aby se zalíbil králi. Nenáviděl - samozřejmě jako většina venkovské šlechty - kardinála Wolseyho. On a další venkovští šlechtici se spikli s cílem svrhnout toho arogantního preláta. I když byl lord Thomas sám mocným majitelem velkých pozemků, oženil se jaksi nad svůj společenský stav - vzal si totiž jednu z Howardových, příbuznou starého hraběte ze Surrey, který rozprášil Skoty u Floddenu. Boleynova choť Frances Howardová byla jako příslovečný padací most, který padá pro každého, komu se zachce vstoupit. Pod její spodničkou měl víc než jednou ruce i Bluff King Hal. A totéž platí i pro její starší dceru Marii, jejíž představy o morálce se rovnaly představám mrouskající kočky. Porodila Jindřichovi levobočka, ale poněvadž měl král značné pochybnosti, zda je opravdu otcem toho dítěte, internoval je v Sheenu, aby se ztratilo z obzoru. Marie a její sestra Anna byly poslány jako dvorní dámy na francouzský dvůr. Na tom se dá změřit hloupost lorda Thomase - bylo to přesně tak, jako by dal dva tučné kapouny do liščí díry.

Král Jindřich byl jistě prostopášník, ovšem František I. Francouzský byl takřka ďábel, což se především týká jeho smyslné žádosti po ženách a jeho kurevnictví. Jistě, tehdy byl ještě mladý. Později jsem se s ním jednou setkal, když už mu vypadaly všechny zuby, trpěl hroznými vředy ve slabi-

nách a celé jeho tělo postupně ničila syfilis. Za svého mládí udělal František I. v Paříži módu ze všeho nejhoršího, co nabízela Itálie: z italských malířů, italských gobelínů a italských zvyků.

Za svých lepších časů byl František vysoký, chytrý a mužný chlapík dominantního vystupování, vždy usměvavý a bezstarostný, ve slušivé kazajce posázené drahými kameny a krajkové košili. Vždy byl obklopen ženami. Zejména to byly dvě smyslné brunety, které tvořily stabilní jádro jeho postelové čety. A vždy byl dychtivý vědět co nejvíce o všech milostných aférách svých metres. Byl zvědavý na aktuální stav párování, na to, jak se jeho metresy kdy s kým chovaly v posteli, jak se činily, kterým pozicím dávaly přednost, zda se přitom v jejich tvářích zračila nějaká hnutí, jakých výrazů a slovních obratů používaly. František měl pohár, na němž byla zevnitř zobrazena kopulující zvířata, a tomu, kdo z toho poháru pil, se postupně ukazovala také lidská dvojice při pohlavním aktu. František s oblibou nabízel tento pohár svým ženským hostům a bavilo ho pozorovat je, jak se postupně červenají.

Anna Boleynová se držela, ale její sestru Marii ten lascivní žertík doslova nadchl. Ne nadarmo si vysloužila přezdívku „Anglická klisna", poněvadž si ji osedlalo tolik mužů. Nestyděla se ani trochu a také nic neřekla těm mladým dvořanům, kteří jí provedli nepěkný kousek, když jí dali do postele mrtvolu oběšencovu.

No, a to všechno jsem vyprávěl svému pánovi a do všech po-

drobností jsem mu popsal morální představy a chování žen, tedy matky i dcer Boleynových, a co on? Jednoho dne se při večeři úplně nevinně obrátil na lorda Thomase a zeptal se ho, jestli ty historky mají nějaké pravdivé jádro! Za dvě hodiny jsme už opouštěli Hever Castle a kardinál, když se to dozvěděl, z toho všeho znechucený rozhodl, že jeho synovec potřebuje další vzdělám. Tak nás poslali do Cambridge. Když o rok později obhájil Benjamin svou disertaci, objevili v jeho brašně na dopisy pergamen s citáty ze svatých spisů, od svatého Cypriána a z učení východní církve. Benjamin byl obviněn z podvodu a z univerzity vykázán. Nikdy jsem se mu nepřiznal, že jsem mu tam - s úmyslem mu pomoci - ten pergamen podstrčil. Lord kardinál, jak mě Benjamin později informoval, mu pak na to řekl svůj názor v proslovu, jaký by slušel spíše řezníkovi než církevnímu hodnostáři. Nakonec jsme byli oba posláni zpátky do Ipswiche a ponecháni svému osudu. Zbývá ještě dodat, že tehdy se můj pán chopil mé otevřené ruky nabízející mu ochranu.

„Rogere," prohlásil pak slavnostně, „Bůh je mým svědkem, nevím, co bych si bez tebe počal."

V jistém ohledu jsem přesvědčen, že měl pravdu, a modlil jsem se neustále, aby se náš osud zase zlepšil. Můj otčím zemřel a jeho dům i ostatní majetky dostali jiní lidé, a tak jsem si začal postupně dělat starosti. Benjamin dal výpověď ze svého místa soudního úředníka a Scawsby by mu to místo sotva dal zpátky. I k jeho sluchu se musely donést zvěsti ze dvora a on musel pochopit, že strýček Wolsey už není ke svému synovci zdaleka tak shovívavý. Přesto však na sklonku podzimu roku 1517 byly mé modlitby v kapli sv. Marie Elmské nakonec vyslyšeny. Náš slavný kardinál, který se na své pouti k hrobu svaté Panny zastavil ve Walsinghamu, se rozhodl, že se na zpáteční cestě zastaví na radnici v Ipswichi. Jeho příjezd do města byl opravdu pompézní. Wolsey vystavil na odiv svůj purpurový kardinálský plášť, před sebou nechal nést velké stříbrné kříže a nad sebou zlatá nebesa. Po obou stranách silnice se shromáždilo značné množství vysoce postaveného panstva a pachtýřu. Kardinálův příjezd dávali na vědomí vyvolávací v nádherných livrejích, kteří běhali po silnici se slovy: „Udělejte místo! Udělejte místo pro kardinála Thomase, arcibiskupa z Yorku a kancléře Anglie!"

Za vyvolávací následovaly těžké vozy, na nichž se tyčila kardinálova zavazadla. Mladí hoši rozstřikovali růžovou vodu, aby se tolik neprášilo. Potom se objevil kardinál sám, muž velké a silné postavy, sedě na mezku. Obecně je mezek považován za skromné zvíře, ale tento, na němž jel kardinál, byl pokryt purpurově rudou sametovou čabrakou a měl třmeny z pozlacené mědi. Kardinálovi průvodci zaplnili větší část radniční síně. Pozorovali jsme s Benjaminem ten spektákl, ale mého pána zdaleka nenapadlo, že by si ho kardinál mohl ještě téhož dne nechat zavolat.

Oblečeni do svých nejlepších kazajek, kalhot, košil a bot jsme spěchali k radnici, kde nás pachtýři, oblečení do kardinálských livrejí, vedli do audienční síně. Mohu vám říci, že to bylo, jako když vstoupíte do ráje. Na podlaze byly koberce dovezené benátskými kupci z Damašku. Nejskromnější z koberců byl z čisté ovčí vlny a nejdražší z hedvábí. Po celé síni byly rozloženy vzácné klenoty a ozdoby, podobizny svatých, jemné zlatem protkávané oděvy, damašková mešní roucha a jiné oděvy. Byly tu židle, některé pokryté purpurově rudým sametem, jiné černým hedvábím. Všechny nesly kardinálův znak. Na stolech z cypřišového a židlích z piniového dřeva ležely četné polštáře, vyšívané podobami draků, lvů či růží. Och, jak mě to svrbělo ve špičkách prstů - něco si tak vzít!

Kardinál sám, oblečen ve své úřední róbě, seděl na vysokém biskupském stolci, doneseném z nedaleké katedrály. Od hlavy až k patě byl oblečen v purpurově rudém hedvábí, na hlavě měl čepičku téže barvy a z téhož

materiálu, a dokonce i na jeho domácích pantoflích se skvěl kardinálský znak. Byl to hrdý, impozantní zjev, jak tam tak seděl, masivní obličej s mohutnou čelistí, s pletí bílou jako sníh a plnými, smyslnými rty. V přivřených očích se skrývala arogance.

Po kardinálově pravici seděla, ne nepodobná pavouku, postava v černé mnišské kutně. Shrnutá kápě poodhalovala andělský obličej a pleš. Byl to doktor Agrippa, vyslanec a nejnepřekonatelnější špeh v zemi. Zvědavě jsem si ho prohlížel. „To je zvláštní člověk, tenhle doktor Agrippa," poznamenal jednou Benjamin. „Je v úzkém osobním spojení š pánem hrobů. Je to muž, který se ponořil až do nejhlubších tajemství černé magie."

Při bližším pozorování jsem tomu mohl jen stěží uvěřit: Agrippův obličej byl hladký, plný a přívětivý, jeho pohled přímý a otevřený. Objevil jsem však. že má na krku zavěšený stříbrný pentákl. To znamená, že má, ať je Wolseyho důvěrníkem, nebo ne, spojence mezi démony podsvětí.

Po kardinálově levici seděl nenápadný mladý muž světle rezavých vlasů, s klukovským, pihovatým obličejem. Usmíval se na nás a ukazoval přitom mezery mezi zuby. Ptal jsem se Benjamina, kdo to je, ale ten mi přikázal, abych teď mlčel. Wolsey mávl rukou v purpurově rudé rukavici, Benjamin pokročil dopředu a poklekl, aby mohl políbit zlatý prsten, navlečený přes kardinálovu rukavici. Mne Wolsey ignoroval. Luskl prsty a pokynul nám, abychom se posadili na dvě přisunuta stoličky. Pokorně jsem na souhlas sklonil hlavu. Kardinál nás přemýšlivě pozoroval.

„Benjamine, Benjamine, můj nejmilejší synovce." Můj pán se stísněně zavrtěl.

„Můj nejmilejší synovce Benjamine," pokračoval Wolsey sametovým hlasem, „a přirozeně i ty, Shallote, jeho věrný amanuensi."

(Pro ty, kteří nerozumějí řecky, znamená to něco jako sekretář či tajemník.)

Wolsey se náhle naklonil dopředu. Och, pane na nebesích, byl jsem tak rozčilený, myslel jsem, že mi napětím pukne srdce. Nedozvěděl se náhodou kardinál něco o té záležitosti s ovcemi?

„Co si s tebou mám počít?" oslovil zase Benjamina. „Zkrachovalý sedlák! Zkrachovalý obchodník!" (To se týkalo jiné naší akce, která ale dopadla stejně špatně.) „Zkrachovalý učenec! Zkrachovalý špeh!" (Později vám to vysvětlím.) Wolsey nechal dopadnout svou ruku na opěradlo židle. Pohlédl jsem na Benjamina. Byl ve tváři bledý, ale nezdálo se, že by

měl strach. Udivenýma a nevinnýma očima klidně hleděl na strýce. Ani známky nějakých obav. (Věřte mi, něco takového hned poznám a cítím.) Ne, můj pán byl smělý a zároveň trpělivý, jistě čerpal sílu z mé přítomnosti.

To mi dávalo jisté zadostiučinění.

„Kdy," vyštěkl lord kardinál, „kdy se konečně míníš tady od tohohle osvobodit?" Zaslechl jsem Agrippu, jak se pochechtává. Pomyslel jsem si nejdřív, že kardinál míní Benjaminův plášť, neboť jak jsem se zmínil už na začátku, trochu šilhám, teď jsem se ale podíval lip a vidím, že kardinál míní mne. Doktor Agrippa se nanovo zachechtal, zatímco mladý muž po kardinálově levici vypadal překvapeně.

„Nejmilejší strýčku," odpověděl můj pán, „Roger je jak mým tajemníkem, tak mým přítelem. Je chytrý, vyzná se v umění, má podivuhodný charakter a je mým dobrým ochráncem. Jeho kamarádství si budu vždy vážit."

„Pan Shallot," vmísil se klidně Agrippa, „pan Shallot je gauner, pocházející z nízkých poměrů, který se zachoval hanebně v bitvě u Floddenu, a který, při všem, co je mi svaté, jednou skončí na popravišti."

Agrippova slova mě ranila. Kardinál se usmíval a hleděl na synovce. A já jsem viděl, Bůh je mým svědkem, v kardinálových očích výraz vzácné něžnosti a jemné ironie.

„Vy Shallotovi křivdíte," odvětil Benjamin. „Má své chyby, má ovšem i své přednosti."

(Skutečně uznalý člověk, ten můj pán.)

Wolsey nepříliš zdvořile mlaskl a dal Agrippovi pokyn. Ten čaroděj se zvedl a vzal z lakovaného stolu tři šachové figurky.

„Dám vám oběma příležitost se očistit," řekl Wolsey. „Vysvětlete jim to, doktore Agrippo."

Wolseyho průvodce se před námi přikrčil, přičemž se kolem něho rozprostřel jeho černý plášť jako temný mrak.

„V líčení, které vám zde předestřu, vystupují tři hlavní figury," začal. Hleděl jsem mu fascinovaně do očí, jejichž barva přecházela, jak vyprávěl, z bledě modré až do temné černi, když klesal hlasem a jeho tón začínal být uspávající.

„Tato figura," začal Agrippa a zvedl figuru sedláka, „tu za-

stupuje rod Yorků, jenž byl roku 1485 zbaven moci, když byla jeho tehdejší hlava Richard Uzurpátor poražena a zabita u Bosworthu otcem našeho dnešního monarchy. Toto," pokračoval Agrippa a zvedl bílého krále,, je náš ušlechtilý panovník Jindřich VIIL, náš král z milosti Boží. A to," doktor zvedl bílou královnu, ,je sestra našeho milovaného krále, královna Markéta, vdova po Jakubovi IV, který byl zabit u Floddenu; hanebně ji potom z jejího království vyhnali."

Ještě pořád jsem překvapeně zíral a poslouchal Agrippu jen napůl, neboť jsem teď už byl pevně přesvědčen, že mám co dělat s mocným mágem.

Zatímco Agrippa mluvil, měnila se výška jeho hlasu, oči ustavičně měnily barvu, a když se pohnul, bylo cítit tu zápach psince, tu zase příjemný parfém. Mág se otočil a zašklebil se na Wolseyho. „Mám pokračovat, mylorde?" Kardinál přikývl. Agrippa si odkašlal. „Yorkové jsou zrádci, uzavírají tajné spolky s kroužky spřežených, kteří se sami označují jako Les Blancs Sangliers podle bílého kance, jehož měl ve znaku Richard III. Jakub IV. Skotský jim projevil přízeň, a oni se teď spolčují a ohrožují bezpečnost Anglie."

„Pověz jim o bílé královně," přerušil ho mrzutě Wolsey. Doktor Agrippa si olízl rty a chytře se usmál. „Královna Markéta vždycky vystupovala proti spolkům svého chotě s Blancs Sangliers, a nakonec ho dokázala přesvědčit a přimět k tomu, aby jim přestal poskytovat podporu, ovšem jeho nepřátelství vůči Anglii mu vymluvit nemohla. A pak přišel Hodden." Doktor Agrippa pokrčil rameny. „Jakub přišel o život, královna Markéta zůstala sama s malým synkem, navíc ještě čekala další dítě. Byla zoufalá a snadno zranitelná. Hledala přátele a jednoho našla v Gavinu Douglasovi, hraběti z Angusu. Skotský parlament vedený hrabětem z Albany postupoval velmi rázně - a Markéta se před útokem na svou osobu musela zachránit útěkem do Anglie."

(Zpětně se mi teti zdá, že to byl div, že se ten pokrytec ze svých řečí nezadusil. Nikdy jsem neslyšel tolik lží najednou, všechno to byla samá lež!)

„Přirozeně," zasáhl Wolsey, „král Jindřich svou sestru chránil. Ta teď lituje svého druhého sňatku a přeje si jen, aby se mohla vrátit do Skotska jako královna." Wolsey se odmlčel a pohlédl na Benjamina.

„Nejmilejší strýčku," řekl, „ale co to všechno má dělat se mnou? Jak mohu já pomoci Její Výsosti královně skotské?"

Wolsey se obrátil na mladého muže, který až dosud mlčky seděl po jeho levici.

„Chtěl bych vám představit komořího královny Skotska sira Roberta Catesbyho. Spolu s královninou osobní družinou teď sídlí v královských komnatách v Toweru." Wolsey se odmlčel a polkl doušek ze svého poháru.

(Teď to přijde, pomyslel jsem si.)

„V jiné části Toweru," pokračoval Wolsey, „v jedné vězeňské kobce, žije Alexander Selkirk, někdejší osobní lékař zesnulého krále Jakuba. Moji agenti ho vystopovali v Paříži a dostali sem." Wolsey se hořce zasmál. „Ano, můj milý synovce, je to ten muž, jehož jsem tě poslal hledat do Francie a jehož jsi v Dieppe tak lehkovážně nechal upláchnout. Nu, ať je tomu jak chce, Selkirk teď sedí ve vězení. Má jisté důležité informace, které by královně Markétě mohly být při návratu do Skotska užitečné. Domní-

váme se také, že Selkirk je členem Blancs Sangliers a mohl by nám poskytnout informace o jiných členech toho řádu."

(Můj kaplan mumlá: „Co dělal Benjamin v Dieppe?" Klepl jsem ho přes prsty - k tomu se ještě dostaneme.)

„Selkirk není v dobrém stavu," pokračoval nyní sir Robert. Mluvil velmi kultivovaně, ale v jeho výslovnosti byl znát lehký akcent. „Je velmi zesláblý jak na duchu, tak i na těle. Chytří z něho asi nebudeme. Skládá verše a tupě hledí ve své kobce do zdi, pije červené víno a zmítá se mezi opilostí a záchvaty pláče."

„Jak bych mu mohl já pomoci?" zeptal se Benjamin. „Vždyť přece nejsem lékař."

„Počkej, Benjamine," odpověděl Wolsey, „vždyť ty jsi mimořádný mladý muž. Máš přirozený šarm, nadání otevírat srdce jiných lidí." Kardinál se pojednou zasmál. „Navíc má Selkirk

na tebe moc hezké vzpomínky, i když je téct jeho duch mnohdy zmatený. Říká, že jsi s ním v Dieppe jednal velmi zdvořile, a lituje, že ti způsobil nepříjemnosti."

To mi připadalo ohromné, ale neříkal jsem nic. V týlu se mi ježily vlasy, znamení, které mě vždy upozorňovalo na blížící se neznámé nebezpečí. Něco se dělo, za vcelku banálními kardinálovými slovy se skrývala nějaká hrozba. Proč je Selkirk tak důležitý? Zřejmě něco ví, co z něho chtějí kardinál a jeho král vytáhnout. Připadalo mi, že Benjamin a já stojíme na kraji jezera, jehož hladina je klidná a jasná, ale které je velmi hluboké a na jehož temném dně rostou nebezpečné a zrádné vodní rostliny. Nejraději bych vzal nohy na ramena a utekl co nejdál odtud, ale můj milý Benjamin, jak už měl ve zvyku, bral za bernou minci všechno, co jeho strýc říkal.

„Udělám všechno, co bude v mých silách, abych mohl pomoci," pravil.

Kardinál se usmíval a bylo vidět, že se oběma jeho společníkům ulevilo. Pomyslel jsem si: teď se právě dává do pohybu něco, co nás zavede rovnou do bahna a marastu. Wolsey pokynul rukou.

„Sire Roberte, dejte mému synovci podrobnější informace."

, Jak už říkal lord kardinál, sídlí královna Markéta a její dvůr v současné době v Toweru. Královna Markéta si přeje dlít v blízkosti zmíněného Selkirka, který má informace, jež jsou pro nás velmi cenné. Královnin dvůr sestává z následujících osob: Já jsem tajemník a komoří, sir William Carey je strážce pokladu, Simon Moodie její kaplan, John Ruthven správce, Mathew Melford její zbrojíř a tělesný strážce a lady Eleanor Careyová je dvorní dáma. Ostatní patří k služebnictvu."

„Všechny tyto osoby," přerušil ho doktor Agrippa, „včetně sira Roberta,

byly ve službách královny Markéty už ve Skotsku. Ke královninu dvoru se nyní připojuji i já. O loajalitě sira Roberta samozřejmě není pochyb, ale je možné a pravděpodobné, že některý jiný příslušník dvora vyhnané královny je spolčen s jejími nepřáteli ve Skotsku, nebo snad dokonce patří k řádu Les Blancs Sangliers." Doktor Agrippa hleděl na mne a vraštil čelo. „Existuje pak ještě jedna osoba, pane Shallote,která vám jistě není neznámá. Jeho královská Výsost určil své sestře nového dvorního lékaře -je to jistý Hugh Scawsby, občan tohoto ctihodného města."

Wolsey se prohnaně usmál, Catesby hleděl ohromeně stranou a můj pán si mnul bradu.

„Jsem si jist," pokračoval doktor, „že pan Scawsby bude mít velký zájem na tom, aby obnovil svou známost s vámi."

Hleděl jsem stranou. Nemohl jsem vystát tyhle sarkastické darebáky a představa, že se zase setkám se Scawsbym, mi nebyla ani trochu příjemná. Nicméně jsem kvapně kývl, úplně jako bezstarostný mladík, jakým jsem se zdál být a jak jsem to také úmyslně předstíral.

„Synovce," řekl Wolsey a natáhl ruku, což bylo znamením, že audience už pomalu končí, „připrav se - a vy také, pane Shallote. Den po svátku svatého Michaela se setkáte se sirem Robertem a doktorem Agrippou, a ti vás dovedou do Toweru."

Wolsey se zvedl, zazněl stříbrný zvonek a pak se za námi zavřely dveře. Šli jsme s Benjaminem se sklopenými hlavami. Venku jsem si všiml, že Benjamin má červené tváře a oči se mu lesknou. Dokud jsme neopustili radnici a neocitli se ve tmě a vzápětí v jedné ze zdejších zatuchlých náleven, neřekl ani slovo.

„Rogere, za dva dny tedy odtud musíme odcestovat." Úzkostně se na mne díval. „Tuším, že pro mého strýce je tato záležitost mnohem důležitější, než se nám dvěma vůbec může zdát."

Povzdychl. „A přece jen je to to nejlepší, co mohu udělat. Jsme tu hotovi, není tu nic, co by nás ještě mohlo držet v Ipswichi."

„Co to bylo v tom Dieppe?" zeptal jsem se.

Benjamin vyprázdnil svůj pohár. „Ještě předtím, než jsem tě poznal v soudní síni, poslal mě strýc na cestu s úkolem, abych zajal Selkirka. Dostihl jsem ho nedaleko Paříže a vezl do Dieppe. Na moři řádila bouře, a tak jsme vyhledali útočiště v jedné krčmě." Povzdychl. „Abych to zkrátil: ten chlapík byl dost pomatený. Bylo mi ho líto a sundal jsem mu řetězy. Jednoho rána, když jsem trochu později vstal, byl Selkirk pryč.

Zbyly po něm jen zrezivělé okovy na ruce." Benjamin se usmál. „A strýc chce, abych ten úkol dovedl do konce teď. Nezbude nám nic jiného,

Rogere, budeme muset jet."

Rozhlédl jsem se po krčmě, plné sedláků a koňských handlířů, kteří se bavili a propíjeli své peníze. Ano, tady jsme hotovi. Přece jen mě ale zamrazilo, jako by na mne sáhla smrt. Ale opravdová hrůza však měla teprve začít. Duchové od Floddenu mě dohonili.

KAPITOLA 2

O dva dny později jsme sbalili svých pět švestek, a jak bylo domluveno, setkali jsme se na radnici v Ipswichi se sirem Robertem a doktorem Agrippou. Dosti okázale nás pozdravili a trvali na tom, že s nimi ještě před odjezdem musíme poobědvat u Zlatého lva, což byl nejdražší hostinec v Ipswichi. Musím říci, že to, co nám tam předložili, bylo opravdu fantastické - šťavnatý kapoun, do zlatova opečené pastičky, chřupavé vepřové a tvarohové koláčky se smetanou. K tomu jsem vypil hodně vína z temných sklepů v Auvergne. Pak už ani doktor Agrippa nevypadal tak hrozivě. Mnohokrát jsem ho přistihl, jak dělá jen tak do vzduchu podivná gesta a znamení, jako by mluvil s někým, koho my nemůžeme vidět. Mladý Catesby se ovšem projevil jako mnohem příjemnější společník. Bavil nás klepy ze dvora, vyprávěl o maškarních zábavách, plesech a jiných slavnostech, a také o nové metrese v králově posteli, jisté Bessii Blountové, která má vlasy barvy zralé pšenice, drzé oči a smyslné tělo.

Předpokládám, že i vy berete věci takové, jak se vám jeví. Catesby se v každém případě jevil jako dobrý člověk, ale i on v sobě tajil temné hlubiny s ukrytými spodními proudy. Byl to dobrý bojovník, který dokázal skvěle zacházet s mečem a dýkou, což také prokázal, když nás na cestě do Londýna přepadli lupiči. Catesby byl levák, což je v takovém případě neocenitelnou výhodou, neboť co ti šibeničníci považovali za jeho slabou stránku, se ukázalo být stránkou silnou a smrtící, a tak se udusili ve vlastní krvi. Zbytek naší cesty proběhl bez mimořádných událostí, takže jsme 2. září ráno procházeli kolem kostela svaté Marie Betlémské a Biskupskou ulicí dorazili do Londýna. Město stále ještě strádalo ve smrtelném objetí strašlivé ná-

kazy, která u těch, kteří jí byli napadeni, způsobovala silné výrony potu, zrudnutí tváře, neustálou nepřekonatelnou žízeň a nesmírné bolesti hlavy. Nakonec na pokožce vyrazily hlízy nalité krví. Jediná naděje těch nešťastníků byla v tom, že smrt už není příliš daleko a vezme si je co nejdříve. Lidé se vzájemně infikovali na ulicích, při práci, na mši v kostele, potom přišli domů, zhroutili se a zemřeli. Někteří zemřeli, při otvírání okna, jiní, když si hráli s dětmi. Muži, kteří se u oběda ještě zdáli šťastní a spokojení, byli v době večeře mrtvi. Viděl jsem celé houfy lidí, jak se v panice ženou ulicemi ve snaze uniknout ze začarovaného kruhu nakažených. Naštěstí jsem zůstal zdráv, ale Catesby se nakazil, když jsme se ubytovali v nocležně na Gracechurch Street. Doktor Agrippa koupil rtuť a lilek, smíchal to s prasečí krví a mixturou z dračí vody a špetky podrceného rohu jednorožce.

Donutil Catesbyho, aby ten elixír vypil. Přitom zase dělal do vzduchu svá podivná gesta. Navzdory té maškarádě se Catesby zotavil a doktor Agrippa prohlásil, že už je zdráv a my můžeme do Toweru. Jeli jsme končinami kolem Toweru - přes Eastcheap a Petty Walles. Bože ušetři nás, Londýn je hrozně špinavé město, což bylo ještě víc vidět teď, v době epidemie, kdy město ukazovalo svou nejodpudivější tvář - všude hejna much, nedlážděné ulice poseté nejrůznějším neřádem, vysoko se tyčícími horami nejrůznějšího odpadu z hospod a obytných domů, všechno pokryté špínou, páchnoucími hleny, psími a kočičími výkaly. Od všeho toho marastu a hrůzy byl Tower opravdu účinně oddělen. Dovolili nám vstup velkou temnou branou teprve poté, co Agrippa vyslovil Wolseyho jméno a předložil příslušné pověř-řovací listiny a jiné papíry.

Bylo to poprvé, co jsem vkročil do té krvavé pevnosti se silnými obrannými zdmi, s pevnými branami, padacími mosty a vodními příkopy, se střílnami a únikovými dvířky. Když člověk projde soustřednými kruhy obranného systému, otevřou se před ním rozlehlé parky, hrázděné konstrukce královských komnat a ohromující krása zdařilé architektury Bílé věže. Měli byste vědět, že v době mého mládí byl Tower obyčejný palác, ještě to nebylo jedno velké popraviště, v nějž jej proměnil

Bluff King Hal a kde všichni jeho protivníci zahynuli hroznou smrtí: sir Thomas More, který ještě s katem žertoval; John Fisher, který už byl příliš stár na to, aby mohl vystoupit po schůdcích šibenice; Anna Boleynová, která zemřela rukou zvláštního kata, povolaného z Calais, a která se ještě večer bavila se mnou a zkoušela si pozici, jak má položit hlavu na špalek; Kateřina Howardová, malá, černě oděná osůbka, která toho zimního rána klopýtla, když procházela branou k popravišti, aby tam statečně přijala smrt. Ale i v době, kdy jsem poprvé vstupoval do Toweru, měla už tato pevnost, tím jsem si jist, svá tajemství: hluboká, temná sklepení, slabě osvětlené chodby a průchody, mučírny plné odporných nástrojů jako skřipce a jiná mučidla, která lámou a mrzačí lidské tělo a ničí duši. Nechtělo se mi být dlouho na takovém odpuzujícím místě.

Benjamin a já jsme byli ubytováni v nevlídné komoře vysoko nahoře v Severní věži, odkud byly dobře vidět severní části opevňovacího systému a vodní příkop. Malé okno velikosti střílny bylo pobito prkny, v nichž byly vyvrtány jen nepatrné průhledové škvíry, aby se člověk mohl podívat ven a loknout si aspoň trošku čerstvého vzduchu. Každý z nás tu měl pryčnu, truhlu s polámaným zámkem, džbán s vodou a na stěně přibitou skobu na pověšení šatů. Připadalo mi, jako bychom zde byli uvězněni, každou chvíli jsem zkoušel, jestli nás tu nezamkli.

Přišli jsme sem až pozdě odpoledne, když už zapadalo slunce a od řeky se zvedala chladná mlha. Benjamin proto trval na tom, aby nám přinesli dříví a uhlí, abychom si mohli zatopit. Náš přitroublý strážce John Farringdon nám to rozmrzele slíbil, ale když odcházel, mumlal si, že konec konců není žádný hostinský nebo podomek a že má v Toweru na starosti ještě mnoho dalších. Ještě téhož večera jsme se setkali s příslušníky dvora královny Markéty, když se shromáždili ve velkém sále k večeři. Byla to studená, prostá místnost s holými stěnami a špinavými běhouny na podlaze. Jediné, co tu plašilo úzkost, byl vesele praskající oheň v krbu a jídlo, sice také velmi prosté, ale bylo ho dost a bylo dosti teplé.

Doktor Agrippa nás představil královně Markétě a já jsem si v duchu povzdychl, neboť působila přesně tak, jak ji vždy líčili: neštěstí pro každého muže, který se k ní přiblížil byť i na míli. Seděla u svého stolu a hleděla na nás; přitom až příliš chvatně upíjela vína ze svého poháru. Světlé vlasy měla přikryté jemným síťovaným závojem. Její masitý nos a liščí oči nedovolily zapomenout, že pochází z domu Tudorů. Měla širokou, plnou tvář, silné a smyslné rty a i přes těžké a tmavé šaty vyzařovalo její buclaté smyslné tělo sexuální touhu. Och, byla to mrcha, tahle Markéta! Udělala dobře tolika mužům, ale každý za to musel zaplatit. Byla žhavá jako pohrabáč a radosti budoáru milovala nade vše. Sotva byl její choť zabit u Hoddenu, když ještě čekala své druhé dítě, už tehdy zvedla sukně, aby byla po vůli hraběti z Angusu. Zneklidňovalo mě, jak si královna měřila Benjamina. Ústa měla napůl otevřená a špičkou jazyka si zvlhčovala rty.

„Pane Benjamine," řekla tiše. Hlas měla hřejivý a kultivovaný.

„Vaše Milosti?"

Královna Markéta mu podala svou masitou ruku k políbení. Benjamin k ní přistoupil a sklonil se k jejím prsteny ozdobeným prstům. Mne samozřejmě ignorovala. „Pane Benjamine," řekla,, jsem královna, kterou vyhnali z její země, odloučili od jejího dítěte i jejího lidu. Prosím, vynaložte v této záležitosti všechny své schopnosti a všechen svůj um. Uděláte-li to, dám vám své srdce i své zlato."

Ta královská děvka se přirozeně ani slovem nezmínila o vraždě, pokusech o atentát a o přepadeních v pozadí. Ó, ta prokletá lhářka! Můj pán, ten rytířský blázen, mumlal slavnostní slib. Když jsem Markétu hned prohlédl jako licoměrnici, nebyl jsem ani příliš zvědavý na to, abych poznal její dvorní dámu, lady Careyovou, která seděla nedaleko. Na šedivějících vlasech měla posazený směšný klobouček, postava připomínající fazolovou tyčku byla zahalena do těžkého tmavého sametu. Ve tváři měla svatouškovsky zahořklý výraz škarohlída. Opravdu okouzlující dvojice, tahle královna

a její dvorní dáma, to mi můžete věřit. Po představení se královna na Benjamina afektovaně usmála a luskla svými tlustými bílými prsty na znamení, že se máme vzdálit. Lady Careyová nám věnovala ještě jeden ze svých nakyslých úsměvů, my jsme se hluboce uklonili a připojili se k ostatním.

Veselý kroužek dvořanů v exilu seděl kolem dubového stolu a nevěnoval nám pozornost, dokud se Agrippa, který seděl v čele stolu, nezvedl a nepoklepal kloubem prstu na desku stolu. Potom nám byli ti lidé po jednom představeni: sir William Carey, královnin strážce pokladu, vysoký muž temného pohledu, krátce zastřižených vlasů a divoce hustého obočí. Jedno oko měl zakryté páskou a tím druhým vrhal kolem sebe výhružné pohledy, jako by každou chvíli očekával útok. Byl to voják, už něco přes padesát, který budil respekt. Byl přítelem krále Jakuba a byl to jeden z těch nemnohých, kterým se podařilo vyváznout z krvavé vřavy u Floddenu. Teď ovšem, když jsem poznal jeho choť, jsem usoudil, že bych byl na jeho místě raději vykrvácel na bitevním poli nebo se neprodleně nechal poslat do nějakých co nejvzdálenějších končin.

Další, s kým jsem byl seznámen, byl královnin kaplan Simon Moodie, malý a nervózní mužíček s myšími vlasy, hubeným a bledým obličejem, jehož jsem už někdy někde viděl.

John Ruthven, správce, byl rudovlasý a měl odulý obličej pijáka, ledově modré vyvalené oči a a nos, který nad jeho odulými červenými rty trčel jako hák. Pěkný lišák, který by člověku mohl bez okolků říct, jaká je cena toho kterého z přítomných. Ustavičně hladil černobílou kočku, ládoval se lahůdkami ze stolu a dokonce přitom s tou kočkou mluvil. Když Ruthven odcházel, kočka šla za ním a já jsem přemýšlel, zda to není nějaký čarodějník a ta kočka jeho démonický pomocník.

Potom tu byl kapitán Melford, rázný chlapík, krátkovlasou hlavu kulatou jako dělová koule, oči mléčné, světle modré, podobné očím Ruthvenovy kočky. Zlatohnědá barva pleti, malý špičatý knír a jizva ve tváři dodávaly Melfordovi hrozivého vzezření. Byl to muž neurčitého věku a pochybné morálky. Přes košili měl kabát se znakem skotského krále a na rozdíl od ostatních neměl krátké kalhoty, ale vlněné černé kamaše a vysoké kožené jezdecké holínky. Měl nápadně vyboulený poklopec, vypadal s ním jako chovný hřebec

Melford byl nepochybně vychytralý chlap. U stolu se choval

arogantně. Jeho obnažená dýka, která se mu kývala zavěšená na železném kruhu u opasku, prozrazovala, že je to žoldnéř, jeden z těch profesionálních zabijáků, pro něž patří vraždění k dennímu chlebu, a nepohodlí, které jim přináší, berou jen jako normální riziko povolání. Jako všichni

ostatní reagoval na Benjamina velmi chladně a odměřeně a na mne během Agrippovy řeči sotva pohlédl.

A nakonec tu ještě byl Scawsby. Zpočátku mě vůbec nepoznal, pak mu ale začalo svítat a vrhl na mne hluboce nepřátelský pohled plný zloby. Bože, ochraňuj mne, pomyslel jsem si, kdybych onemocněl, tak než bych pustil ke svému lůžku Scawsbyho, raději bych snad poprosil Satana, aby se o mne postaral. Benjamina Scawsby samozřejmě pozdravil přátelsky.

„Benjamine, Benjamine," pravil, když jsme se posadili, „velmi jsme vás v Ipswichi postrádali." Ve tváři starého šarlatána se objevil široký úsměv. Zvedl se, odhodil dozadu svůj dykytový pláštík a napřáhl ruku. „Jsem rád, že se opět těšíte přízni svého strýce."

Benjamin stiskl mastičkářovi ruku. „Ctihodný pane Scawsby, díky Bohu, že jste tu s námi! My z Ipswiche..." Benjamin se uprostřed věty zarazil. Scawsby mi věnoval ještě jeden pohrdavý pohled a odvrátil se od nás.

Zbytek dvora se nyní vrátil k nejrůznějším masovým a zeleninovým pokrmům na stole.

„Proboha, pane," mumlal jsem, „proč proboha jmenoval kardinál dvorním lékařem královny Markéty zrovna Scawsbyho? Jediný lék, který on zná, jsou přece pijavky, jen a jen pijavky!"

„Pan Scawsby má i dobré stránky," odpověděl Benjamin, „to jen někteří lidé ho nedovedou správně ocenit."

„Jo," odtušil jsem, „ani mnozí jeho pacienti. Ti ovšem proti němu nemohou nic podniknout, protože jsou už dávno mrtví!"

Můj pán se zlehka pousmál, potřásl hlavou a pustil se do jídla. Prohlížel jsem si tu pestrou směsici lidí: bylo to shromáždění hrubých, nepřívětivých taškářů v ošuntělých, vybledlých kazajkách, celkově přidrzlého vzezření. Malá, nepřátelská skupina, kterou pojila touha po ztracené moci a nádheře. Všichni pocházeli z Anglie a do Skotska se dostali s Markétou, která je vzala s sebou, když se provdala za krále Jakuba. O zemřelém králi mluvili s respektem, ba téměř s obdivem. Nemohl jsem zpočátku proniknout do toho, jaký vlastně mají vztah k vyhnané skotské královně. Myslel jsem si, že to bude asi strach spojený s respektem, neboť Markéta si od nich udržovala odstup. Po několika dnech jsem však změnil názor: ti lidé z ní měli hrozný strach, ale drželi se jí, poněvadž jen s její pomocí se mohli dostat zpět, jen s její pomocí mohli znovu dosíci života v pohodlí a blahobytu. Samozřejmě, byly tu výjimky. Melford například, ten byl spíš lhostejný než ustrašený, ale i on svědomitě plnil své povinnosti. Kde byla královna, tam byl i on, takže jsem začal být zvědavý, zdají neposkytuje víc než ochranu. Brzy jsem se s těmito domněnkami svěřil Benjaminovi, který na mne hleděl dosti pře-

kvapeně. Seděl na kraji postele a kroutil hlavou.

„Královna Markéta je sexuálně neukojená," prohlásil k mému ohromení.

„Jak to víte, pane?"

„Och," řekl ležérně, ,její tvář to prozrazuje. S Melfordem možná spí, nepřináší jí to ovšem uspokojení."

Udivilo mě, co říká. Věděl jsem sice, že i Benjamin má svá skrytá vnitřní zákoutí, do kterých nevidím, ale za nějakého mimořádného znalce žen jsem ho v žádném případě nepovažoval.

„Podívej, Rogere, muži považují ženy za jakýsi nástroj k vlastnímu uspokojení, nástroj, který jim obstará rozkoš." Odkašlal si. „Aspoň většina je jich takových. Je ale jen velmi málo mužů, kteří považují za svou povinnost postarat se i o rozkoš ženy, dokonale ji uspokojit." Zvedl ukazováček. „Pamatuj si to, Rogere."

Slavnostně jsem přikývl, a když jsem se uložil do postele, hleděl jsem do zdi a přemýšlel, jak a kde pro všechno na světě Benjamin přišel ke svým názorům a závěrům. Pomyslel jsem si, že na mého pána se zřejmě hodí staré rčení o tiché vodě, co břehy mele.

Jak jsem se už zmínil, příslušníci Markétina dvora měli z královny strach. Ale byly tu dvě výjimky. Doktor Agrippa

s královnou jednal téměř s pohrdáním, přerušoval ji, když s ní mluvil, dělal si z ní legraci a nejevil nejmenší známky jakéhokoli strachu, natož úcty. Další osobou, která nejevila strach, byl Catesby. Brzy jsem objevil, že je to prohnaný chlapík. Jeho vztah ke královně byl dosti záhadný. Někdy se stávalo, že přistoupil ke stolu a posadil se ke královně. Lord Carey a Melford se stáhli a Catesby a královna potom seděli vedle sebe, pohrouženi do důvěrného hovoru, jako by byli manželé nebo sourozenci, kteří jsou spojeni hlubokými pouty náklonnosti. Catesby nám už cestou sem dokázal, jak výtečně umí zacházet s mečem. Nyní se zase ukazovalo, jak umí být obratným politikem. Už když jsme přijeli do Toweru, jsem se ho ptal, proč si královna vybrala pro svůj pobyt právě tohle místo, když se po obou stranách Temže nacházejí místa mnohem příjemnější a celkově snad vhodnější. Catesby se jen usmál.

„To nebyla královna, kdo toto místo vybral, to jsem byl já. Za prvé - jsme tu nablízku Selkirkovi. Za druhé -jsme tu chráněni před nákazou. A konečně," řekl a prohnaně na mne pohlédl, „protože si snáze udržíme přehled nad všemi těmi lidmi, když je tu máme hezky pohromadě."

Vskutku, byl to mazaný lišák, tenhle Catesby!

Když jsme byli v Toweru třetí den, zavedli nás do Selkirkovy cely. Byla to komfortněji zařízená místnost než náš pokoj. Byly tu dva krby, na stěně

visel vybledlý gobelín. Byl tu stůl, židle a přepychová postel. Všechno to však bylo načichlé jakýmsi nepříjemným zápachem. S odporem jsem si povšiml, že uprostřed místnosti stojí plný nočník, na místě, kde jej musel každý vidět a hlavně čichat. Selkirk nebyl hezký. Měl bílý obličej a byl vyschlý na kost, na ramena mu neuspořádaně spadaly prameny plavých vlasů. Oči měl světle modré a bylo v nich šílenství. Benjamin v něm málem nemohl poznat muže, jehož zajal v Dieppe, ale Selkirk si na to kupodivu vzpomněl a Benjamina pozdravil jako dlouho pohřešovaného bratra. Catesby, správce Farringdon a doktor Agrippa, kteří nás tam zavedli, se Selkirkem jednali s předstíranou uctivostí. Poté co jsme se se Selkirkem představili a posadili se, odešli a pečlivě za sebou zavřeli dveře na závoru. Prohlížel jsem si toho politováníhodného blázna a lámal jsem si hlavu, proč je tak důležitý. Trochu nám o něm vyprávěl Ruthven, jediný člověk z královniny družiny, který s námi jednal o něco přátelštěji (ostatní považovali Benjamina za kardinálova špeha). Od něho jsme se dozvěděli, že se s Jakubem IV. dostal do Floddenu jako jeho osobní lékař. Po králově smrti uprchl do ciziny, nejdřív do Nizozemí, potom do Francie.

„Bůh ví, co se tomu ubožákovi honí hlavou," bručel Ruthven.

To jsem si říkal také teď, když jsem seděl u stolu a pozoroval Selkirka, jak svými dlouhými a hubenými prsty sem a tam posunuje kousek pergamenu. Benjamin s ním rozprávěl a snažil se upomenout ho na jejich setkání ve Francii. Chvílemi měl Selkirk světlé okamžiky a odpovídal docela rozumně, chvílemi se však jeho duch zas zamlžoval. To začal breptat galsky, nebo hodil před sebe na stůl jakési cáry pergamenu a začal si v nich číst, jako bychom tu vůbec nebyli. Nakonec Benjaminovi dovolil, aby se na to podíval.

„Útržky básní," konstatoval Benjamin. Pohlédl na Selkirka: „Kdo ty verše psal[1]?"

„Král byl nadaný básník," pravil Selkirk. „On a Willie Dunbar." A trochu šelmovsky se usmál: „A některé jsem napsal jásám."

Podal nám další listy a já jsem se do nich zahloubal. Bože, bylo to zrovna tak nesrozumitelné jako slova nějaké zapomenuté, zaniklé řeči. Byly to za sebou seřazené věty, některé v angličtině, některé ve skotštině, ale nedávalo to smysl. Benjamin nicméně s vězněm jednal opatrně jako s dítětem, mluvil na něho tichým hlasem, kladl mu otázky a pokoušel se navázat s ním pouto přátelství. Chodili jsme teď k Selkirkovi každý den. Benjamin vždy přinesl velký džbán vína a tác s poháry. Strážní u dveří každý den prohlíželi džbány a ochutnávali víno. Ta procedura nás už nakonec znechucovala.

„Ten ubožák je přece úplný blázen!" vykřikl jsem jednou podrážděně. „Z jakého důvodu bychom mu měli ubližovat?"

Farringdon, který nás tam denně vodil, svraštil čelo a stáhl husté obočí. „To ví jen Bůh," zašeptal tajemně. „Ale rozkaz je rozkaz, a vy přicházíte od muže, který stojí v této zemi hodně vysoko."

Ptal jsem se na to i Catesbyho, ten však pokrčil rameny a zabručel: „Selkirk je důležitější, než si myslíte."

A tak jsem se o to přestal starat. Už jsem vám říkal, že jsem velmi obdivoval Benjaminovu obratnost a jeho pohotovost. Nechával zpravidla Selkirka blouznit, ale když postřehl jasnou chvilku, bleskově mu kladl své otázky.

„Co víte, tak důležitého? Kdo jsou Les Blancs Sangliers Proč vás zavřeli do Toweru?"

Selkirk se pak natáhl na své židli a zavrtěl hlavou.

„Znám tajemství," zašeptal. „Umím počítat dny. Stěny mají oči a uši." Potom se napjatě rozhlédl kolem sebe a nakonec se zahihňal. ‚J stěny mají svá tajemství."

„Co tím myslíte?"

A tak vyptávání pokračovalo. Pozoroval jsem Benjamina a začínal jsem pomalu chápat, proč si ho jeho strýc pro tento úkol vybral. Když jsme se jednou večer procházeli kolem Bílé věže, zeptal jsem se ho na to.

„Pane Benjamine, umíte s tím ubohým Šílencem velmi dobře zacházet."

Benjamin se zastavil, celý se napjal a hleděl stranou do tmy. „Mám s tím trošku zkušenosti. A strýc to ví."

Díval se na mne a měl oči plné slz. Raději jsem se dál nevyptával.

Časem mě ty každodenní návštěvy u Selkirka začaly těžce nudit, a tak jsem se omluvil a chodil jsem na procházky po Toweru. Královské prostory vypadaly nezvykle; byly tu galerie, náhle končící na zahrazených příčných chodbách, a točité schody, které nikam nevedly. Zeptal jsem se na to jednoho strážného.

„Přicházejí sem vězňové," bručel a vrtěl přitom hlavou, „a umírají ve svých kobkách nebo na popravišti či šibenici. Někteří sem přijdou a prostě zmizí, ale nezmizí jen oni, také jejich kobky. Dají se pak pryč dveře, zazdí se otvor po nich, a tak tam vězeň zůstane zazděn a nakonec tam zemře."

Ach ano, bylo to opravdu temné, ďábelské místo. Někdy

jsem v noci slyšel podivný křik, z něhož jsem měl potom děsivé sny. Přemýšlel jsem, zda ten křik nepochází od nešťastníků mučených v mučírnách nebo od těch, kteří umírají v zazděných kobkách.

Ale hrůzu člověku naháněly nejen budovy s jejich záhadnými místy, ale

i lidé, kteří je obývali. Nepochopitelný doktor Agrippa mizel z Toweru a zase se tam hbitě vracel jako netopýr, když byl něco vyřídit v zájmu kardinálově. Jednou mě Benjamin poslal do Agrippova příbytku, odkud bylo možné pozorovat kapli svatého Petra z Vinculy. Pokud si vzpomínám, bylo tehdy teplé odpoledne, lehkou mlhou, která táhla od řeky ukládala se na zdech a branách Toweru, prosvítalo bledé slunce. Zaklepal jsem na Agrippovy dveře. Když se zevnitř nikdo neozýval, otevřel jsem. Agrippa seděl na podlaze. Rychle se ke mně otočil - a celá jeho tvář byla jediným zuřivým šklebem.

„Ven!" zařval. „Myslím, že dveře byly zavřené!"

Dal jsem se rychle na ústup, ale stačil jsem si všimnout podezřelého přičmoudlého zápachu, jako když na ohni zůstane prázdná pánev. Jenže v místnosti byla zima, ledová zima jako někde venku za mrazivého zimního dne. Za několik minut otevřel doktor dveře. Vlídností zrovna zářil.

„Můj milý Shallote," pravil s úsměvem, „velmi se omlouvám. Pojďte dál."

Když jsem teď vstoupil, bylo v místnosti normálně teplo a bylo cítit nasládlou vůni parfému. Vyřídil jsem mu, co mi Benjamin nařídil, a co nejrychleji se rozloučil. Nyní jsem byl dokonale přesvědčen, že tajemný doktor je hluboce zapleten do černé magie.

Dospěl jsem k závěru, že nejjistější bude, budu-li se co nejvíc zdržovat v našem pokoji. Jak čas plynul, získával si Benjamin pozvolna Selkirkovu důvěru.

„Není takový blázen, jak vypadá," poznamenal můj pán. Jeho podlouhlý, tmavý obličej byl poznamenán únavou, v hluboce zapadlých očích se zračilo napětí.

„Vyprávěl vám něco?"

„Ano, blouznil o Paříži a jakési putyce jménem Le Coq D'Or."

„A co ta jeho tajemství?"

Benjamin zavrtěl hlavou. „Říká, že ta jsou ukryta v jedné jeho básni, ale ukázal mi z ní jen první dva verše." Benjamin zavřel oči. „Jakže to říkal? 'O tři míň než dvanáct by jich mělo být, král jinak prince nebude mít.'" Benjamin zase otevřel oči a pohlédl na mne.

„Co ještě?"

Benjamin zavrtěl hlavou. „Snad později, až přijde čas."

Jenže Selkirkův čas už nadešel. Jednoho dne, bylo to asi deset dní po našem příchodu do Toweru, přišel Benjamin až pozdě večer. O svém setkání s vězněm řekl, že ten Skot má zrovna tak rád červené víno jako já, potom se zabalil do svých pokrývek a hned usnul. Příštího rána jsme byli drsně

vzbuzeni bušením jednoho ze strážných na naše dveře. „Musíte okamžitě jít!" řval. „Do Široké věže! Selkirk je mrtev!"

Spěšně jsme se oblékli, přehodili si pláště, které nás měly chránit před ranním chladem, a spěchali jsme po trávníku, potom si razili cestu mezi řadami sloužících a stráží, postávajících u vchodu do věže. Stoupali jsme po kamenných točitých schodech až k Selkirkově cele. Byla zde už shromážděna většina příslušníků královnina dvora. Stáli kolem Selkirkovy postele, na níž leželo jeho mrtvé tělo zabalené v prostěradlech.

„Co se stalo?" zvolal Benjamin.

Catesby zavrtěl hlavou a pohlédl stranou. Doktor Agrippa seděl na jakési stoličce, v kulaté a tučné tváři zvláštní úsměv. Carey, Moodie a Ruthven tu stáli pohromadě se svěšenými hlavami. Farringdon vyslýchal čtyři strážce. Po Benjaminově otázce všichni na okamžik zmlkli.

„Selkirk je mrtev," řekl Agrippa klidně. „Scawsby myslí, že to byl jed."

Benjamin okamžitě zamířil k podnosu s poháry a džbánu na víno, který včera přinesl.

..Nedotýkejte se toho," zavyl Scawsby.

Ten starý mastičkář vstoupil do místnosti hned po nás, v ruce tašku, v níž zřejmě nosil své obvyklé krámy: nůž, kleště, baňky pro pouštění žilou.

„Proč myslíte, že to byl jed?" zeptal se Benjamin.

Scawsby se jízlivě usmál. Odhrnul flekaté prostěradlo. Jediný pohled stačil. Ani za života nebyl Selkirk nijak hezký, ale teď, surově zavražděn, vypadal příšerně. Jeho hubený, bledý obličej měl zvláštní namodralé zbarvení, ústa měl povislá, prázdné oči hleděly do stropu.

„Dobrý Bože!" zašeptal můj pán. „Strašná smrt po strašném životě." Benjamin se sklonil a přičichl k ústům mrtvého. „Už jste zjistil, o jaký jed se jedná?"

Scawsby pokrčil rameny. „Belladona, digitalis, lilek nebo arzén. Jediná útěcha je, že zřejmě zemřel rychle."

„A vám se to víno zdá podezřelé?"

Scawsby čichl ke džbánu a pohárům. Ten darebák využil příležitosti. Dobře věděl, kdo to víno přinesl. Nalil jsem si ho plný pohár a jedním douškem jej vypil. „Můj pán nemá s jedem nic společného," zvolal jsem.

(Víte, že to byl vůbec nejstatečnější čin, jaký jsem ve svém životě vykonal?)

„To bych také rád věřil," řekl Scawsby sarkasticky, , jinak budete do hodiny mrtev."

„Vypadám velmi dobře, pane Scawsby," povídám, „a cítím se zrovna tak - a to je víc, než by člověk mohl říct o vás!"

„Nehádejte se," přerušil nás doktor Agrippa. „A nikdo ať neopouští tuto místnost. Pohleďte, na stole něco leží, nebo ne?"

Farringdon přistoupil ke stolu a odsunul pergamen. Na podlahu spadla povadlá bílá růže.

„Selkirka jsme našli napůl z postele ven. A na stole ležela tahle bílá růže."

„Bílá růže Yorků, odznak Les Blancs Sangliers," šeptal Catesby.

Po jeho slovech všichni ztichli, ale Benjamin se nechtěl nechat zastrašit.

„Je tu problém," řekl s odhodlaným výrazem ve tváři. „Selkirk včera povečeřel, ještě než jsem za ním přišel já. Je to tak?"

Farringdon přikývl.

„Přišel jsem se džbánem vína. No, a jak Selkirkovu večeři, tak i víno ochutnaly stráže i já."

„Ano, bylo to tak," potvrdil Farringdon.

„Navštívil Selkirka ještě někdo po mně?"

„Ne," odpověděly stráže jednohlasně.

Benjamin zavrtěl hlavou. „To nemůže být pravda. Někdo ho ještě musel navštívit."

„Dole u schodů stáli dva strážní," řekl Farringdon. „A dva strážní u vchodu k Selkirkovi. Po celou dobu byly dveře zavřené na závoru."

„Kromě obvyklé procedury," řekl jeden z vojáků.

„Co to znamená?" zeptal se Catesby.

„No, poté co pan Daunbey odešel, jsme ještě otevřeli dveře, abychom se podívali, zda je všechno v pořádku."

„A bylo?" chtěl vědět Benjamin.

„Bylo. Selkirk seděl u stolu a pískal si."

„Existuje nějaký tajný vchod do této cely?" zeptal jsem se.

Farringdon vyprskl smíchy. „Nebesa, člověče, tohle je Tower, a ne nějaký pochybný podnik! Sám přece vidíte!" Ukázal na šedé žulové stěny., A ještě než budete uvažovat dál: Ani trpaslík by se nevyšplhal na ty hladké venkovní stěny, vysoké třicet nebo čtyřicet stop, a nemohl by sem proniknout tímhle uzoučkým okénkem. Ani trpaslík!"

„Možná to ani nebyla vražda," řekl Agrippa. „Možná to byla sebevražda."

„Vyloučeno," odtušil rázně Farringdon. „Pan Catesby a já jsme celu prohlédli. Nic jsme nenašli."

Benjamin mě uchopil za rukáv a přistoupili jsme k Selkirkovu stolu; tam však nebylo nic nápadného.

Ležely tam rozházené kousky pergamenu, několik archů papíru a dvě

prasklá vyschlá pera. Benjamin ta pera zvedl, přičichl k nim, zavrtěl hlavou a položil je zase zpět

„Už jsem přece říkal," hučel Farringdon, „že jsem tu místnost prohledal a nenašel jsem nic, co by mohlo být podezřelé."

Náhle se do popředí prodral Catesby. Byl viditelně rozrušen.

„Máme tady pravděpodobně co činit se záhadou. Někdo sedí v uzavřené a hlídané místnosti. Nemá k dispozici žádný jed, ani mu nikdo nepřinese žádný nápoj s jedem, a přesto je ten

člověk ráno nalezen mrtev, aniž by se našla jakákoli stopa po prostředku, který ho sprovodil ze světa."

„Nebo po vrahovi," doplnil ho Benjamin. „Musel tady přece být, když tu zanechal tu růži."

.Jediné možné řešení té záhady je to," vykřikl jsem, nespouštěje přitom ani na vteřinku z očí Agrippu, „že byl Selkirk zavražděn nějakým způsobem, který se nedá vysvětlit přírodními zákony."

„Selkirk," reagoval Agrippa obezřele, „byl zavražděn - a já jsem přesvědčen, že vrah se v tuto chvíli nachází zde, v této místnosti." Zvedl ruku, jako by chtěl zabránit jakémukoli odporu. „Tohle není ta pravá hodina ani místo, abychom o tom diskutovali. Teď musíme informovat královnu. Sejdeme se potom všichni v jejích komnatách." Catesby nařídil odnést Selkirkovo tělo a předměty, které se tu nacházely, uložit do plátěného pytle. Potichu jsme opouštěli kobku a každý z nás věděl, že doktor Agrippa měl pravdu. Jeden z nás je vrah.

O hodinu později jsme se zase všichni setkali v nádherné, hedvábím čalouněné komnatě královny Markéty. Pamatuji si, že byla tma; nad Temží totiž zuřila bouřka a na okna bušily proudy deště. Když jsme sedali k dlouhému stolu, utápěly se zlaté a stříbrné ozdoby v mihotavém světle svíček z včelího vosku. Královna Markéta seděla v čele stolu, po její levé straně Catesby, po pravé doktor Agrippa, za královnou se tyčila temná postava kapitána Melforda. Přítomni byli všichni příslušníci dvora včetně správce Farringdona. Královna vypadala neklidně. Nervózně poklepávala kotníky prstů do desky stolu.

„Selkirk byl zavražděn!" začala. „Vrah je v Toweru - možná v této místnosti. Vrah je zrádce, člen řádu Les Blancs Sangliers. Otázka zní, proč byl Selkirk zavražděn, a co je ještě důležitější, jak se to stalo. Neexistuje žádný důvod k domněnkám," pokračovala, „o čarodějnictví nebo černé magii. Vražda je věc konkrétní, hmatatelná a Selkirkův vrah pocítí na svém krku konopnou oprátku. Přece však," pravila a pohlédla na Benjamina,, je tu otázka: Prozradil něco Selkirk?"

Benjamin svraštil čelo, přitom stále jedním uchem slyšel šumění silného deště.

„Co mi řekl, o tom jsem už zpravil sira Roberta Catesbyho. Selkirk byl pomatený, měl však krátké okamžiky, kdy mohl myslet jasně. Vaše Výsosti, mluvil o vašem zesnulém manželovi, ctěném králi Jakubovi, a o svém pobytu v Paříži. A složil následující verše:

O tři míň než dvanáct jich mělo být král jinak prince nebude mít"

‚A co ještě?"

„Ptal jsem se ho, proč ho uvěznili. Na tuto otázku mi jednou odpověděl: ‚Umím počítat dny'."

„To je všechno?" chtěl vědět Catesby.

„Ano, sire Roberte. Proč? Měl říci ještě víc?"

„Teď tedy musíme zjistit, co každý jednotlivec dělal, přerušila ho spěšně Markéta. „Sir Robert a já jsme byli ve městě. Opouštěli jsme Tower právě v tu dobu, pane Daunbey, kdy vy jste šel k Selkirkovi. Doktor Agrippa se zdržoval u Jeho Eminence. Kde byli ostatní?" Poslouchal jsem ty zprávy jen napůl; každý včetně mne mohl podat podrobnou informaci co dělal v ten večer, kdy byl Selkirk zavražděn. Mnohem víc mě zajímalo Ruthvenovo chování. Zíral na Benjamina s napůl otevřenými ústy, jako by odhalil velké tajemství.

„Pane Farringdone," pravila královna správci, poté co členové její družiny skončili se svými výpověďmi, „všichni moji sloužící mohou dát uspokojivé informace."

„To mohu také," odpověděl Farringdon.

Carey se vmísil s protestem: „Ale jak může být člověk zavražděn, je -li zavřen ve vězeňské kobce, která je zvenčí hlídána? Ten vrah přece nějak musel vejít dovnitř, aby mu mohl podat jed a aby tam také zanechal tu růži!"

„A jestliže dovnitř vnikl vrah," dodal Moodie, „proč se potom Selkirk nebránil nebo nekřičel?"

„Třeba ho znal," reagoval doktor Agrippa suše a poněkud nakvašeně.

„Pane Farringdone," zeptal se Catesby, „ručíte za své stráže?"

„Ručím za ně hlavou," odtušil Farringdon. Jsou to vojáci a Selkirka považují za vězně jako každého druhého. Jednoho z nich by snad bylo možno koupit, ale ne všechny čtyři. Vzájemně se kontrolují. A kromě toho jsme jak já, tak můj zástupce vykonali včera večer obvyklou obchůzku a všechny čtyři strážné jsme našli na svém místě. Kdyby nebylo něco v pořádku, všichni čtyři by se houpali na šibenici, a oni to dobře vědí."

Královna Markéta přikývla a nakysle se usmála. Pohlédla chladně na

Benjamina, což udělali i ostatní přítomní. Však já jsem věděl, co se jí honí v její hlavě! Benjamin byl poslední, kdo viděl Selkirka živého, a podle prastarého právního principu platí, že ten kdo viděl oběť jako poslední, musí, prima facie, být hlavním podezřelým. Ale Benjamin se dobře vyznal v zákonech.

„Kdo objevil mrtvolu?" zeptal se nahlas.

Catesby ukázal na Farringdona.

, Jeden ze strážných otevřel dveře a viděl tam Selkirka ležet. Dal pro mne poslat, a já jsem nechal přivést Farringdona."

„My jsme se s královnou," řekl sir Robert, „vraceli do Toweru v časných ranních hodinách. Byl jsem ve svém pokoji a mluvil s Melfordem. Šli jsme tam oba." Pokrčil rameny. „Ostatní už víte."

„Je zapotřebí informovat kardinála," vložila se královna. „Melforde, připravte pro něho zprávu." Zvedla se. „Můžete jít, všichni, ale nikdo, opakuji, nikdo z vás nesmí opustit Tower!" Vyšli jsme s Benjaminem ven, do nádvoří ponořeného v lehké mlze. Můj pán byl bledý; uvědomoval si ta nevyslovená podezření, která by proti němu mohla být vznesena. A musím dodat, Bůh mi odpusť, že i já jsem částečně zapochyboval.

„Nač myslíš, Rogere?"

Benjamin se zastavil a otočil se ke mně. Přitom si těsněji přitáhl kápi.

„Na nic," zalhal jsem. Jenom..."

„Mluv."

„Proč byl Selkirk zavražděn právě teď? Myslím, že už byl v Toweru několik týdnů. Proč vrah uhodil právě teď, když jsme sem přišli my?"

„Pokračuj, Rogere."

„Má to možná vypadat, jako byste byl vrahem vy!"

„Myslíš, ze mě k tomu účelu najali?"

„Buď ano," odpověděl jsem pomalu, „nebo jste u Selkirka narazil na něco, kvůli čemu musel být zabit."

„Správně!" Benjamin se snažil prohlédnout mlhu, která nás obklopovala. Stáli jsme tu a naslouchali tlumeným krokům strážného, který přecházel sem a tam po ochranném valu, ržání koní ve stáji a rachocení kol vozů na dláždění z kočičích hlav.

„Co vím já, to ví i královna Markéta a celý její dvůr také. Tak co by tu ještě mohlo být?" Hleděl na mne pohroužen v myšlenkách. „Selkirk říkal, že stěny mají uši. Pochechtával se a tvrdil, že dokonce skrývají tajemství. Jeho mrtvolu už odnesli. Pojď rychle, Rogere!"

Pospíchali jsme zpět k Selkirkově opuštěné kobce v Široké věži. Všechno zde už bylo uklizeno, zůstalo jen pár kousků nábytku. Selkirkovu mrtvo-

lu už předtím zabalili do plátna a odnesli do márnice vedle kaple.

(Když o tom teď přemýšlím, ptám se, zda se Selkirkův duch přidal k těm duchům, kteří pravidelně krouží kolem pevnosti. Můj kaplan vrtí hlavou. „Něco takového jako duchové přece neexistuje," mumlá. To by měl se ten malý všeználek připravit ještě na lecjaké překvapení!)

Benjamin začal zevrubně zkoumat stěny Selkirkovy kobky. Objevil několik míst, kde byla seškrábaná omítka. Po důkladném ohledání jsme ve stěně nenašli nic než písek a oblázky. Uvědomil jsem si, že Selkirk byl dosti vysoký, proto jsme si na mé naléhání stoupli na stůl a jali se prozkoumávat díry a prohlubeniny úplně nahoře na stěně. Asi tak po hodině jsme u-spěli. Narazili jsme na štěrbinu mezi kvádry, odkud Benjamin vytáhl malý nažloutlý stočený svitek pergamenu. Vyskočili jsme a jako školáci, kteří objevili poklad, běželi do naší světnice. Po tolika desetiletích, která od té doby uplynula, si ještě teď dobře vzpomínám na ty verše, které skrývaly tak mnohá tajemství a činily jednoho člověka zodpovědným za úkladnou vraždu.

O tři míň než dvanáct jich melo být
král jinak prince nebude mít.
Beránek sladce spí
v hnízdě sokolím.
Lev řve, po smrti je.
Pravda je nyní psána
do svatých rukou dána
na místě, kde tlí
Dionýsiovy kosti

„K čertu, pane," sykl jsem. „ Co to má znamenat?" „Ty první dva řádky," opáčil Benjamin, „to je to, co si Selkirk broukal. Ze by to byla šifra? Každé slovo znamená něco úplně jiného, chápeš."

„Nevím. Aspoň ale máme něco," poznamenal jsem trpce, „co můžeme ukázat kardinálovi, až pro nás pošle."

KAPITOLA

Hned druhého dne ráno se ukázalo, že jsem předvídal správně. Když slunce rozehnalo mlhu válející se nad Temží, přišel za námi Melford a hlásil: „Pan kardinál by s vámi oběma rád mluvil. Kromě toho mi uložil, abych vám ještě cestou něco ukázal."

Když jsme si brali pláště a opouštěli s Melfordem Tower, cítil jsem, co se asi chystá. Když nás Melford, místo toho, aby najal člun, vedl páchnoucími ulicemi ve středu města do Aldgate, věděl jsem, že se splnila má nej-

horší očekávání. Benjamin se ke mně těsně přiblížil.

„Co myslíš, že se teď bude dít, Rogere? Myslíš, že se můj strýc rozhněval? Já přece nejsem vrah."

„Och, myslím, že není důvod k obavám," zalhal jsem. „Melford nám ukáže krásy města, možná nám i koupí u pekaře něco na zub. Možná nás zavede do blázince, nebo také do nějaké útulné nálevny."

Můj pán se usmál a tvář se mu rozjasnila. Ze zoufalství jsem se na něho raději ani nedíval. (Benjamin prostě vždycky byl a zůstal nevinným naivním beránkem!) Minuli jsme kostel svaté Mildred, prošli Jateční ulici a minuli drůbeží trh. Ukázal jsem Benjaminovi sídlo ve Walbrook Street, jež nedávno získal sir Thomas More, i jiné domy jiných velkých lidí. Abych se trochu uklidnil, musel jsem pořád mluvit. Procházeli jsme Cheapside, kde na rozviklaných stáncích nabízeli trhovci pestré látky, pompézní klobouky, šperky a drobnosti všeho druhu.

Můj pán, který vlastně pocházel z venkova, se u jednoho stánku zastavil - tu se Melford okamžitě otočil a vracel s k němu s rukou na dýce. Benjamin viděl v jeho očích hněv, chvatně tedy položil zboží, které si právě prohlížel, a šel dál.

Nakonec jsme dospěli k ošklivé, obrovské budově vězení Newgate. Byla odpudivá a naháněla hrůzu, a tento dojem sílil ještě zápachem z nedalekých jatek. Kanál uprostřed cesty byl zcela ucpán smetím a odpadky a šířil kolem puch hniloby. Melford si vyndal z kapsy jakousi voňavou kuličku, již si pak držel pod nosem. Shromáždil se tu dosti početný hlučící dav. Oči těch lidí byly plné očekávání a hleděly na železnou mříž brány věznice. Náhle pronikavě zazněla trubka a lidé na okamžik ztichli. Tu se brána otevřela, což bylo provázeno hlasitým křikem všech shromážděných. Dokonce i pouliční handlíři, kteří tudy procházeli s koši nebo kárami plnými chleba, vařeného masa a ovoce, se na okamžik přestali zabývat svými obchody a pozorovali divadlo, jaké se jim zde nabízelo.

Nejdřív jsem viděl koně, jemuž mezi ušima tančila tři černá pera. Rozeznělo se víření bubnu; při jeho prvních úderech lomoz hlučícího davu utichl. Když si Melford razil cestu, dav se rozdělil. Bubeník kráčel před koněm táhnoucím káru, provázenou větším množstvím stráží ozbrojených halapartnami. Kočí byl od hlavy až k patě oblečen v černé kůži a před tváří si nesl oranžovou masku s otvory pro oči a ústa. Vůz byl dost velký a byl ozdoben symboly smrti. Stál na něm muž s rudými vlasy lesknoucími se v záři slunce. Kněz vedle něho odříkával modlitby za umírajícího. Měl jsem ještě v živé paměti svůj vlastní proces v Ipswichi a věděl jsem tedy dobře, jaký strašlivý osud se teď naplní.

Hleděl jsem skrze latě dovnitř vozu a zpozoroval lacinou rakev ze smrkového dřeva. Můj pán postupně víc a víc bledl, byl by snad omdlel nebo utekl, ale Melford teď stál mezi námi a donutil nás, abychom popravčí káru následovali. Učinili jsme, co nám přikázal, a připojili se tedy k průvodu jako smuteční hosté. Celý průvod se ubíral směrem k Smithfieldu. Zastavil u jednoho výčepu, aby si podle tradice odsouzenec mohl dát svůj poslední doušek.

Odsouzenec vypadal, jako by ten doušek opravdu nutně potřeboval. Jeho tvář byla jako maska plná modrých skvrn. Na zádech měl pruhovité podlitiny a jedna paže mu bezvládně visela podél těla. Jen stěží se udržel na nohou. Vůz rachotil k velké třídílné šibenici. Stála na podstavci a čněla vysoko k nebi. Hned vedle byl popravčí špalek s velikou sekyrou. Katův pacholek ve špinavé zástěře se chromýma nohama belhal po podstavci šibenice a položil delikventovi kolem krku oprátku. Vozka s oranžovou maskou popohnal bičem koně, vůz se dal do pohybu - a nešťastník už se houpal ve vzduchu. Náhle přiletěly z davu bílé růže. Nějaký uličník vyskočil a bleskově se zavěsil na odsouzencovy nohy. Dokonce až ze svého místa jsem dobře slyšel zvuk, jak se láme vaz. Mladík stejně bleskově seskočil a zmizel.

Benjamin se otočil a poslouchal nadávky jakýchsi starých bab, které se sem přišly bavit. Litovaly, že tentokrát nedošlo k dalším trestům, jako je kasírování nebo párání břicha. I Melfordovi se v očích zračilo zklamání. Otočil se a lusknutím prstů nám dal pokyn, abychom ho následovali. „To mělo být varování, ne?" zašeptal Benjamin.

Musel jsem ho v duchu pochválit za jeho ostrovtip. Přesto, ujišťuji vás, můj pán nebyl žádný hlupák, byl jen naivní a nevinný, když se ocitl tváří v tvář špatnostem světa. A musím dodat, že ani mne ta scéna nenechala chladným. Byl jsem jako zmámený - tím vedrem, tlačenicí a otřesným pohledem na škubající se tělo popraveného.

Přišli jsme do Westminsteru. Melford předložil několika úředníkům Wolseyho propustku, takže nás nakonec zavedl nahoru správní úředník, který měl na sobě Wolseyho livrej - tři homole s třásněmi na purpurově rudém podkladu. Vedl nás ke královským komnatám. Cestou jsme potkávali ještě další stráže a pokaždé jsme museli odpovídat na jejich otázky. Nakonec se před námi otevřely železem pobité dveře a my jsme směli vstoupit do předpokoje, z něhož dýchalo bohatství a nádhera. Byly tu velké vyřezávané židle, stolky na pavoucích nožkách s deskami ze stříbra nebo topasu. Rád bych se těch drahocenností dotkl, ohmatal si je, ale vedli nás s Benjaminem dál ke kardinálovi. Seděl tam v křesle podobném trůnu, zahalen ve

svém purpurovém šatě. Na hrudi se mu blyštěl veliký kříž, na prstech diamantové prsteny.

Sloužící běhali sem a tam s různými dokumenty. Ve vzduchu

bylo cítit vosk a pryskyřici, neboť kardinál právě podpisoval a pečetil dopisy a dokumenty, které přinášely nesčetným lidem život, blahobyt, svobodu, vězení, exil nebo také strašlivou smrt v Toweru či Smithfieldu. Kardinál k nám vzhlédl. Pohled jeho malých očí byl tvrdý jako křemen a já jsem pochopil, co myslel žalmista, když napsal, že strach mění vnitřnosti ve vodu. S mými vnitřnostmi to v tomto okamžiku už bylo skoro stejně daleko a v duchu jsem děkoval Bohu, že mám na sobě tlusté tmavě hnědé pantalony, poněvadž bych se nerad zesměšnil. Kardinál vzal ze stolu stříbrný zvonek a krátce zazvonil. Žádným jedem by se nedosáhlo takového účinku: všichni sloužící ustali ve své činnosti a v celé místnosti nastalo ticho. Wolsey něco zamumlal a všichni sloužící opustili komnatu, úslužně a přikrčeně jako sedláci, když se objeví výběrčí daní.

Kromě bzučení několika much a kardinálova oblíbeného chrta, který se právě chystal, že se pustí do žrádla, bylo naprosté ticho, ani hlásek se neozval. Benjamin si nadzvedl kápi a pokorně se svému strýci uklonil. Udělal jsem to po něm. Kardinál nás rozmrzele pozoroval, zatímco jeho chrt vylizoval zbytky ze své stříbrné misky na stříbrném podnose. „Benjamine, Benjamine, můj milý synovce." V tu chvíli k němu přistoupil Melford a něco mu pošeptal, přitom se na nás nakysle ušklíbl a odešel z komnaty. Hned poté sem vklouzli Agrippa s Catesbym. Posadili se kardinálovi po bok, každý z jedné strany. Kardinál znovu zazvonil, nato se objevil sluha s podnosem posázeným drahými kameny. Na podnose stálo pět benátských sklenic, na okrajích jemně zdobených stříbrem. Sloužící postavil podnos na stolek vedle kardinála a zmizel. Kardinál se sám ujal obsluhy a nalil nám chlazené alsaské víno. Každému z nás k tomu podal misku s pamlsky. Potom se vrátil do svého křesla, přičemž se mu kolem těla vzdouvalo jeho navoněné rudé roucho. Pobídl nás k jídlu. Nemusel mne pobízet dvakrát, pustil jsem se do hltavého pití a lačně jsem se vrhl na sladkosti. Když jsem byl hotov se svým jídlem, dal jsem se i do Benjaminovy porce, poněvadž jeho přešla chuť. (Jsem sice také trochu bojácný, ale nedám se hned tak zastrašit a hlavně, před člověkem jako Wolsey jsem nechtěl dát najevo strach.) Kardinál usrkával ze svého poháru a tiše si pro sebe pobzukoval nějakou melodii.

„Viděli jste, jak zemřel Compton?"

Benjamin přikývl. „To nebylo zapotřebí, strýčku."

„Tady rozhoduji já, co je zapotřebí a co ne," prohlásil kardinál. „Compton byl zrádce." Wolsey se v křesle zvrátil dozadu a navlhčil si

rty.„Mezi jeho smrtí a smrtí Selkirkovou existuje jistá souvislost."

„Čím se provinil?" chtěl vědět Benjamin.

„Compton byl členem řádu Les Blancs Sangliers. Od nějakého čaroděje získal jedovatou mast. Natřel jí stěny královské komnaty s nadějí, že tak krále otráví. Byl odhalen a vyslýchán, nic však nepřiznal. Odehrálo se to stejně jako při tvém setkání se Selkirkem!" zvolal kardinál rozzlobeně. „Tys na nic nepřišel a my teď stojíme před hádankou: jak může být zavražděn muž uvězněný v cele? A jak je možné, že se nenašla ani stopa po jedu, jak je možné, že nevíme, jak vrah vnikl do cely a zase se z ní dostal ven?" Kardinál si prohrábl vlasy. „Jak mě informoval doktor Agrippa, travič se nějak musel dostat do cely, když tam zanechal bílou růži. Myslím, že jsi při popravě viděl, jak jakýsi bídák hodil k šibenici stejné."

„Možná to byla táž osoba," vyhrkl jsem.

„Vy držte hubu, vy idiote!" zařval kardinál.

„Vyslýchali Comptona královi pacholci?" zeptal se Benjamin.

„Samozřejmě."

„A dozvěděl jste se něco, strýčku?"

„Ne."

„.Potom se, nejdražší strýčku, domnívám, že by bylo nespravedlivé vytýkat mi můj neúspěch v případě Selkirkově. Konečně, měl jsem na to jen deset dní." Benjamin nechal svá slova chvíli působit.

Pohlédl jsem na doktora Agrippu, který se ušklíbl, zatímco Catesby jen rozmrzele zíral. Benjamin hbitě vyndal z kazajky nevelký svitek pergamenu.

, Ještě než nás budete dál kritizovat, něco jsem přece jen našel. Selkirk to schoval ve zdi své cely."

Wolsey ten pergamen Benjamínovi téměř vytrhl z ruky. Catesbyho a Agrippu ani nenechal nahlédnout, když si polohlasně četl napsané verše. Potom přísně pohlédl na Benjamina.

O tři míň než dvanáct jich mělo být,
král jinak prince nebude mít.
Beránek sladce spí,
v hnízdě sokolím.
Lev řve, po smrti je.
Pravda je nyní psána
do svatých rukou dána
na místě, kde tlí
Dionýsiovy kosti.

„Co to znamená?" zeptal se a podal pergamen doktora Agrippovi. Ten si

říkanku přečetl a předal pergamen Catesbymu.

„To ví jen Bůh, drahý strýčku," odpověděl Benjamin. „Jsem ale přesvědčen, že tajemství, jež Selkirk znal, je ukryto právě v těchto řádcích."

Wolsey sáhl po stříbrném zvonku a zazvonil. Nato vběhl dovnitř hlavní sloužící. Kardinál vzal Catesbymu pergamen z rukou a podal jej sluhovi.

„Dej to opsat, čtyřikrát nebo pětkrát. Dej pozor, ať tam není žádná chyba. Potom to nechej dešifrovat a zjistit, zda v tom textu není obsaženo nějaké poselství."

Sluha se uklonil a odešel. Wolsey pohlédl na doktora Agrippu a na Catesbyho. „Pánové, říkají vám něco ta slova?"

Agrippa zakroutil hlavou, přičemž upíral oči na Benjamina. Mám za to, že jsem v nich spatřil cosi jako uznání, jako by doktor konečně poznal, že ani Benjamin, ani já nejsme takoví hlupáci, za jaké nás dosud považoval. Catesby, jemuž zřejmě došla řeč, rovněž bezradně zakroutil hlavou. Kardinál se naklonil dopředu, viditelně potěšen výkonem svého nejmilejšího synovce.

„To jsi udělal opravdu dobře, Benjamine, ale ještě je třeba udělat víc."

Ó Bože, blesklo mi hlavou. Nerad jsem se tak dlouho zdržoval v blízkosti mocných této země. Přemýšlel jsem, co by se asi stalo, kdyby Benjamin Selkirkův rukopis nenašel. Kardinál se ve svém křesle posunul o kousek dopředu jako spiklenec, který nám chce svěřit tajemství.

„Za několik dní, v pátek na svatého Lukáše, opustí královna Markéta Tower a odcestuje na sever, do Roystonu. Je to královské sídlo nedaleko Leicesteru. Bude tam jednat s emisary ze Skotska, kteří přijedou z Edinburgu, aby s královnou projednali možnosti jejího návratu do Skotska. Přijmeš tyto emisary a budeš s nimi jednat z pověření královny." Wolsey přísně pohlédl na synovce. „A ještě něco. Selkirka zavraždil někdo z Toweru. Jeden nebo i více příslušníků královnina dvora musí být členem řádu Les Blancs Sangliers. Musíš přijít na to, kdo to je a kolik jich je. Proč a jak Selkirka zavraždili. A především, co to má společného s tou záhadnou říkankou."

„Tajným přívržencem Yorků může být kterýkoli člen královniny družiny," pravil Agrippa. „Pamatujete si přece, že starý Surrey, který porazil Jakuba u Floddenu, bojoval kdysi za Richarda III. Yorkisté se tedy mohli připojit ke královninu dvoru se záměrem odjet s ní do Skotska, aby tam zosnovali spiknutí."

„Chceme je tedy odhalit, vytáhnout z jejich skrýší," poznamenal Wolsey. „Musíš mezi dvořany rozšířit, že jsi Selkirkovy verše našel, musíš hledat příležitost, abys ji mohl přečíst před shromážděnou družinou, a dávej pozor, co se potom bude dít."

Vzpomněl jsem si na podivný výraz v Ruthvenově obličeji a přitakal jsem, přestože mi v prvé řadě šlo o to, abych si zachránil svou vlastní kůži. Heslem starého Shallota totiž vždycky bylo: „Starej se sám o sebe, pak bude všechno v pořádku."

„To ještě nebylo všechno," řekl mezitím Catesby. „Přijde sem ze severu jeden z nejdůvěrnějších agentů pana kardinála, jistý John Irvine. Má důležité informace, tak závažné, že je nelze poslat v žádném dopise. Nu, nedaleko Roystonu se nachází opatství Coldstream. Vzkázal jsem Irvinovi, že se tam v pondělí po svatém Leonardu setkáte. Irvine vám předá svou

tajnou zprávu. S nikým o tom nemluvte, ale okamžitě podejte zprávu Jeho Eminenci."

Wolsey uchopil Catesbyho paži, když vešel sluha.

„Tak co je?"

Sluha zavrtěl hlavou.

„Vaše Výsosti, ty verše jsme opsali, ale naši odborníci na šifrování v ní nemohli najít žádný kód. Mám pro vás ještě zprávu: Jeho Výsost král vás očekává." Muž pohlédl na nás. „A přirozeně také vaše hosty."

Srdce mi spadlo málem až do kalhot. Vezměte si z toho poučení od starého Shallota: držte se od velkých pánů co nejdál. Vůči vám se budou stavět jako ti nejvyšší, ale vy pro ně nebudete nic víc než figurka na šachovnici, pouhé stéblo trávy ve větru. Upřímně řečeno, nechtělo se mi vidět krále, jeho sestra mi stačila. Wolsey ovšem vstal, tleskl do dlaní a ve dveřích se objevil Melford se dvěma halapartníky. Kardinál ještě něco pošeptal Agrippovi a Catesbymu, kteří tu na něho měli počkat. Vojáci zatím vyvedli mého pána a mne ven. Následovali jsme kardinála po schodech dolů, prošli po lesklé bílo-černé podlaze haly ke dveřím, které nás zavedly do královských zahrad. Tam nás ohromila barevná nádhera nesčetných květin. Ve vzdáleném koutě zahrady byla ovocná zahrada s hrušněmi. Uprostřed byly velké záhony červených růží, obracejících hlavy k slunci.

Na druhém konci zahrady byl široký, svěže zelený trávník, kde pobíhali lidé ve zlatých, červených, stříbrných a fialových oděvech, tak pestrých, že zastiňovaly dokonce i nádheru květin. Mramorová fontána tryskala do výšky a šum vody příjemně splýval s tlumeným hovorem a smíchem. Byl krásný, jasný podzimní den. Tato část byla od ostatní zahrady oddělena asi devět stop vysokými zlatými dělicími stěnami. A tam seděl mezi svými dvořany a dvorními dámami král, Bluff King Hal.

Když se blížil Wolsey, král se zvedl a hleděl nám vstříc, světle rezavé vlasy sčesané dozadu, mírně rozkročený, ruce položené na kyčlích, působivý, mohutný, urostlý, oděný do nádherného roucha. Viděl jsem krále už

jednou, ale jen z dálky,takže jsem teprve teď pochopil, proč ho všichni tak zbožňují. Protože byl celý v bílém, pod paprsky slunce jen zářil. Vlasy pozlacené sluncem mu v hustých pramenech splývaly až na záda. Hladce vyholená tvář zářila, jako by byla z ušlechtilého kovu. Jeho oči mě však spíše polekaly, než by si získaly můj obdiv. Byly posazené blízko sebe, nyní ve slunečním jasu přivřené, a vyzařovaly energii a aroganci, jakou jsem nikdy předtím a ani nikdy potom neviděl.

Byl to tehdy ještě zlatoušek, náš král, než úplně zešílel a ztučněl, než jeho dlouhé nohy obalily vředy a zadek zaplnily hemoroidy. Když potom zestárl, viselo mu břicho jako březí svini. Jindřich byl potom tak tlustý a neohrabaný, že mu museli vyrobit speciální přenosné křeslo. Byl také nesmírně popudlivý, že jsem se k němu směl přiblížit jen já a jeho dvorní šašek Will Somers. Víte, že Jindřich VID. byl zavražděn? Ano, zabili ho a jeho napuchlé tělo potom honem strčili do těsné rakve, která nakonec praskla a kolem se sbíhali psi, kteří olizovali vytékající tělesné tekutiny. Ale to se stalo mnohem později. Když jsem ho ted[1] tady viděl poprvé, jen jsem zíral -tak dlouho, až se jedna dvorní dáma začala pochichtávat. Teprve v tu chvíli jsem si všiml, že moji průvodci i můj pán již před králem poklekli.

„Přivedl jsi nám hosty, Thomasi?" Králův hlas byl hluboký a byl v něm nádech zloby.

„Ano, Vaše Výsosti," odvětil kardinál. „Už jsem se jednou zmínil, vzpomínáte si?"

Král se otočil, tleskl do dlaní a francouzsky řekl něco svému doprovodu. Muži se uklonili, dvorní dámy udělaly pukrle. Potom všichni začali opouštět zahradu. Za nimi se táhly mraky parfémů, ozývalo se šustění hedvábí. Povšiml jsem si Jindřichovy choti Kateřiny Aragonské. Byla to nemotorná, obtloustlá žena, oděná do tmavé modři. Na krku měla zlatý řetěz z článků ve tvaru španělských granátových jablek. Ve tváři byla bledá, ale oči jí zářily dobrotivě a laskavě. Byl tu i sir Thomas More, jehož dům jsem ukazoval svému pánovi. Byl to velký učenec, měl chytré oči a zatrpklý výraz. O králi si nikdy nedělal iluze.

„Víte, Shallote," poznamenal jednou, „kdyby mohl za mou hlavu dostat ve Francii město, dal by ji."

To se potom také stalo, ne sice kvůli městu, nýbrž kvůli kurtizáně - Anně Boleynové.

Když všichni odešli, Wolsey se zase s obratností tanečníka vzpřímil. Chtěl jsem to udělat po něm, ale Benjamin mě chytil za ruku a zadržel mě. Zakroutil hlavou. Podíval jsem se nahoru. Část zahrady, kde jsme se nacházeli, byla už vylidněná, až na jednu dámu ve světle fialovém, jejíž plavé

vlasy chránil před sluncem batistový šátek. Seděla na úzké stoličce a poněkud hltavě upíjela vína ze svého poháru. Královna Markéta vyšla z Toweru.

„Pojď", Thomasi, pojď." Králův hlas zněl rázně. „Řekni svým hostům, že smějí přistoupit blíže. Ať s tou záležitostí nestrávíme celý den."

Wolsey luskl prsty. Benjamin vstal a popošel dopředu. U královych nohou poklekl znovu, aby mu políbil ruku. Král mu přikázal, ať vstane, a zabručel několik slov na přivítanou. I já jsem popošel dopředu, oči zapíchnuté do země, a natáhl jsem ruku, abych uchopil ruku královu - ale ta už tu nebyla. Pohlédl jsem nahoru. Král se zavěsil do Wolseyho a procházel s ním zahradou. Benjamin šel pomalu za nimi a pokynul mi hlavou, že mám jít za nimi. Udělal jsem, co mi bylo řečeno, ťapal jsem za nimi jako pes a snažil se nedat najevo svou dotčenost. Byl jsem zřejmě dost dobrý na to, abych za krále zahynul v nějaké válce, ale nebyl jsem hoden políbit mu ruku. Pohlédl jsem z boku na královnu Markétu. Král naháněl hrůzu, ale i tahle dáma měla v očích číhajícího pantera. Zchytralé, lstivé rysy obličeje a grimasa, která měla být úsměvem, ji pro mne činily ještě odpudivější.

„Dal vám už kardinál příslušné pokyny?" obrátil se král na mého pána.

Benjamin přikývl: „Ano, Vaše Výsosti."

„Jste ochoten je splnit?"

„Udělám vše, nač mi budou síly stačit."

Och, Pane na nebesích, nejraději bych byl svému pánovi zacpal ústa. Stál tu, beránek mezi vlky, a zavazoval se (a co bylo ještě důležitější, zavazoval se i za mne) k úkolu, jehož splnění mohlo vést ke stejným koncům, k jakým dospěl Selkirk nebo Compton. Král přikývl a hleděl na blýskavé prsteny na svých rukou, jako by ho už celá ta záležitost začínala nudit. Myslím, že jsem v tu chvíli prohlédl. Jak král, tak i kardinál vypadali, že se snaží, aby co nejlépe zahráli komedii, v níž jsme Benjamin a já vystupovali v roli dvorních šašků. Potají se nám smáli, jen jsem si nebyl zcela jist, zda k těm, kteří se baví, patří i královna.

Král nás nakonec propustil a my šli zpátky do paláce. Wolsey nás nečekaně zavedl do jakéhosi výklenku a gestem naznačil Melfordovi, aby šel dál. Kardinál stál tak blízko mne, že jsem viděl krůpěje potu na jeho mohutném obočí a cítil přehnaně sladký parfém, jehož vůně se linula z jeho hedvábného roucha.

„Podržte všechno v tajnosti," zašeptal. „Nikdo, ani doktor Agrippa, se nesmí nic dozvědět. Vypravíte se tajně na sever, ale nezapomeňte, co vám teď říkám: vaše mise bude provázena intrikami, záhadami a brutálními vraždami."

(Teď, když tu ležím ve svých hedvábných poduškách a na to všechno

vzpomínám, vím, že kardinál, ten starý hrdlořez, měl pravdu. Tehdy si u nás osobně sám ďábel rozbil stan a sledoval nás na sever.)

Sotva jsme Westminsterskému paláci ukázali záda, zamířili jsme do krčmy U růže. Jako dva polekaní zajíci, kteří unikli nejbližší pasti. Nebylo mi dobře ze setkání s králem, z kardinálova úkolu a z jeho šeptaného varování. A pohled na rozrušením bledou tvář Benjaminovu mi také nepřidal. Když jsme však vstoupili do stinného a chladného šenku a vypili první sklenku sherry, trochu jsme se uvolnili a cítili se zase o něco lépe. V mé náladě - po mně potopa - mi byl Benjamin Daunbey dokonce oporou.

„Co má to všechno znamenat, Rogere? Jed, tajemná poselství, mysteriózní setkání a cesta na divoký sever?" Hleděl na kousek pergamenu s opisem Selkirkovy říkačky, který dostal od Wolseyho.

„Co jen je v téhle třikrát prokleté básničce ukryto?" ptal se.

„Dionysios byl Řek. A jak může beránek spát v sokolím hnízdě? Nebo mrtvý lev řvát? A proč zrovna 'o tři míň než dvanáct'?"

Na všechny tyto otázky jsem uměl odpovědět jen hlasitým škytnutím a objednáním další sklenky sherry. Benjamina alkohol uklidňoval. Byl trošku sentimentální a něco mumlal o nějaké ženě jménem Johanna. Ptal jsem se ho, kdo to je, ale on jen potřásl hlavou a na několik minut upadl do neklidného spánku. Nechal jsem ho spát, neboť mě začaly zajímat postupně stále koketnější pohledy jedné z číšnic. Věnovala mi později víc než pouhý úsměv, když jsem jí podstrčil několik Benjaminových mincí a zašel s ní do přilehlého pokojíku. Už se asi dávno obrátila v prach a zůstala po ní jen hezká vzpomínka. Měla láskyplné oči, dlouhé nohy a nejkrásnější prsa v celém Londýně.

(Větší než tlustá Margot? chce vědět můj kaplan. Ach ano, jako zralé melouny. Musím kaplana opět klepnout přes prsty -jeví příliš mnoho zájmu o světské radovánky.)

Ať už je to jakkoli, ta hezká dívka si ode mne vzala peníze, ale myslím, že jsem se jí i líbil. Když jsem potom procitl, byla už pryč, a s ní i všechny mé peníze. Oblékl jsem se a šel do nálevny. Benjamin ještě spal. Když jsem ho vzbudil, byl trochu zkřehlý.

„Pane," řekl jsem (jako bych byl celé odpoledne seděl vedle něho), „už je pozdě, musíme do Toweru."

Benjamin si protřel oči. „Už brzy budeme muset z Londýna. Předtím bych ale ještě chtěl navštívit Johannu."

„A kde je?" zeptal jsem se. „Pro všechno na světě, jsem už unavený a chtěl bych do postele."

Benjamin mi stiskl paži. „Rogere, musíš jít se mnou."

Nu, co mi zbývalo? V hloubi srdce jsem člověk dobromyslný. Šel jsem s ním tedy na Královské schody, kde jsme si najali člun. Nebyl jsem z toho chytrý, a tak jsem nechal Benjamina jeho vlastním myšlenkám a pozoroval břichaté hanzovní bárky a nádherně zdobené šlechtické čluny, které klouzaly po potemnělé hladině Temže jako ledňáčci směrem na Westminster nebo ke Greenwichi. Na břehu právě teď, při západu slunce, věšeli dva říční piráty, jejichž mrtvá těla se pak houpala na šibenici. Zítra je sundají a tři dny a tři noci nechají připoutané na molu - pro výstrahu všem ostatním lupičům na řece. Když jsme pluli kolem jedné ze zátok, naklonil se Benjamin k lodníkovi a šeptem mu dal pokyn. Člun se blížil ke břehu, a tu jsem uviděl překrásnou cihlovou budovu kláštera sester siónských.

„Johanna je jeptiška?" zeptal jsem se potichu. Benjamin jen zavrtěl hlavou. Vystoupili jsme z člunu a kráčeli po štěrkové cestě k železem pobité bráně kláštera. Benjamin zatáhl za zvonek, načež se otevřela postranní dvířka. Vyšla jeptiška v bílém závoji, usmála se na nás a pokynem ruky nás vyzvala, ať jdeme dál. Vedla nás rozkvetlou klášterní zahradou a potom bíle vylíčenou chodbou do místnosti, kde nebylo nic než lavice, několik stoliček a velký dřevěný černý kříž. Jeptiška nám přinesla dva poháry s vínem, ředěným vodou. Potom zase odešla a zavřela za sebou dveře. Byl jsem samozřejmě zvědavý a měl plno otázek na jazyku, ale Benjamin hleděl neúčastně před sebe, chladný a naprosto nepřístupný. Uplynulo deset až patnáct minut, když se znovu otevřely dveře. Přicházela starší jeptiška a vedla mladou dívku, které jistě nebylo víc než devatenáct, dvacet let. Zpod kapuce pláštěnky jí vykukovaly ohnivě rudé vlasy. Dívka měla překrásnou tvář - pleť jako mramor a sladká ústa. Její nebesky modré oči však byly chladné a prázdné. Klopýtala, jako by jí chůze dělala velké potíže, a když Benjamin rychle vstal, aby ji objal, potřásla jen beze slova hlavou a neradostně se na něho usmála.

Můj pán ji zavedl k lavici a posadil se s ní. Choval se k ní nesmírně něžně, přitáhl ji k sobě a říkal jí milá slůvka, tak jako se dobří rodiče chovají ke svému zbožňovanému dítěti. Jeptiška stála vedle nich a tiše je pozorovala. Ať byl Benjamin sebeněžnější, dívka se sotva pohnula; dovolila mu jen, aby s ní mazlivě pohupoval sem a tam. Všiml jsem si, že Benjaminovi stékají slzy po tvářích, a poznal jsem, že ho trápí nějaký hluboký žal. Stará jeptiška k nim po chvíli přistoupila a uvolnila Johannu z Benjaminova objetí. Chvíli si ještě něco s Benjaminem šeptali a pak Johannu odvedla. Dveře se opět zavřely.

Nepromluvili jsme, dokud jsme nedošli do naší komory v Toweru. Až tam se Benjamin trochu uvolnil.

„Kdo to byl, pane?"

„Johanna Beresfordová," odpověděl polohlasem.

To jméno mi něco říkalo. „V Ipswichi je rodina toho jména; je to rodina radního," řekl jsem.

„Ano, je to tak."

Tu jsem si vzpomněl na pověsti, které jsem slyšel o Benjaminovi. Povídalo se, že byl do dcery radního velmi zamilován.

„Co sejí stalo?"

Benjamin si přejel rukou po tváři. „Před několika lety," začal, „brzy poté, co jsem byl v Ipswichi jmenován soudním zapisovatelem, jsem se do Johanny Beresfordové k smrti zamiloval." Benjamin se matně usmál. „Jako dcera starších majetných rodičů byla dosti rozmazlená. Snažil jsem se dělat jí radost a doufal jsem, že ke mně snad také něco pocítí." Benjamin si navlhčil rty a pokračoval: „Všechno probíhalo dobře, aspoň zpočátku. Byl jsem přijat v domě jejího otce a požádal jsem o její ruku." Odmlčel se.

„A co bylo potom?"

„Do města přijeli vysocí soudní úředníci z Westminsteru. Kapitán gardy byl mladý šlechtic - Cavendish z Devonu." Benjamin se kousl do rtů. „Abych to zkrátil, Johanna se do toho mladého šlechtice zbláznila. Nemohl jsem jí bránit, opravdu do něho byla zamilovaná. Nakonec jsem to uznal - Johanna byla z vážené rodiny a on z ní mohl učinit manželku vědomou si povinností choti šlechtice. Jenže on si s ní jen zahrával, nakonec ji svedl a opustil. Johanna byla zoufalá. Odjela za ním do Londýna, kde jí zařídil přepychový byt. Zacházel s ní jako s děvkou."

Pohlédl jsem na Benjamina. Teď vůbec nevypadal tak jemně, jak jsem ho znal. Jeho bledá tvář byla zachmuřená. Hleděl před sebe rozšířenýma očima s výrazem divoké zoufalosti. .Johanna zešílela! Její zoufalí rodiče se pokoušeli tomu nějak zabránit, protestovali u Cavendishe, avšak jeho hrubé urážky je jen přiblížily k smrti. Ještě než zemřeli, svěřili Johannu do pé-

če sester siónských. Dali řádu peníze na poručnickou péči. Musel jsem radnímu Beresfordfovi odpřisáhnout, že pokud budu živ, budu se o Johannu starat." Usmál se. „Není to žádná obtížná povinnost, Rogere, jen posvátný závazek. Johanna je duševně nemocná, propadla šílenství z lásky, pomátla se z touhy. Tak, teď víš všechno."

Ano, nyní jsem pochopil, proč Benjamin občas vyrážel do Londýna, aby si vyřídil nějaké tajemné záležitosti. Proč byl zdrženlivý ve společnosti žen. Proč z něho vyzařoval ten hrozný smutek a proč tak chápal Selkirkovu pomatenost.

„Co se s ním stalo?"

„S kým?"

„S Cavendishem."

Benjamin si zamnul ruce.

„Nu, zabil jsem ho."

Bůh je mým svědkem, zhrozil jsem se až do morku kostí. Přede mnou seděl můj dobromyslný pán, jehož zraňovala i porážka pivovarského koně, a ten mi teď úplně klidně sdělil, že zabil mladého šlechtice! Benjamin na mne ze strany pohlédl.

„Ne," řekl rázně, „ne tak, jak myslíš, Rogere. To nebylo otrávené víno či šíp v zádech. Nenosím sice kord, ale přesto jsem se naučil šermovat. Naučil mě to jeden Španěl, který sloužil v Itálii, a když se o něho začínala zajímat inkvizice, uprchl do Anglie. Cavendishe jsem vypátral v jedné londýnské krčmě. Postavil jsem se proti němu, vyťal mu políček a zeptal se ho, zda je vůči mužům v Ipswichi stejně smělý jako vůči tamním dívkám. Jednoho kalného rána jsme pak stáli s kordy a dýkami proti sobě na orosené louce za městem. Stáli jsme od sebe třicet yardů. Mohl bych sice tvrdit, že jsem ho chtěl jen zranit, ale to by byla lež." Pokrčil rameny. „Zabil jsem ho přesně za deset minut. Existuje sice nějaký zákon zakazující souboje, ale Cavendishova rodina akceptovala, že to byla otázka cti a že mně jako gentlemanovi nezbývalo nic jiného. Můj strýc pro mne vymohl u krále milost, a tak byla ta záležitost smetena ze stolu." Benjamin povzdychl. „A nyní je pomatená Johanna v siónském klášteře, Cavendish je mrtev, já mám zlomené srdce a za svůj život vděčím jen strýci kardinálovi." Benjamin

vstal a rozepnul si plášť. „Nikdy ses nezeptal, Rogere," řekl přes rameno, „proč jsem tě tehdy v Ipswichi zachránil před šibenicí."

Abych byl upřímný, opravdu jsem to nikdy neučinil. Prostě jsem Benjamina považoval za přímého, vstřícného a dobromyslného člověka. Nyní ve tmavé towerské komoře jsem pochopil, že já, prosťáček Shallot, jsem se zmýlil, a snažil jsem se potlačit znepokojivý pocit strachu, který se vzmáhal v mém srdci.

Benjamin hodil plášť na postel.

„Zajímá tě to, Rogere?"

„Ano i ne," zakoktal jsem.

Benjamin přiklekl vedle mne.

Křečovitě jsem se napjal, když jsem spatřil nožík, který držel schovaný v ruce. Oči mu v ztrápené, pobledlé tváři hořely stále divočeji.

„Zachránil jsem tě, Rogere, protože tě mám rád a protože jsem ti něco dlužil." Podivně se usmál. „Vzpomínáš si na toho tyranského učitele?" Ocelově pevným hmatem mě uchopil za zápěstí. „Chci, abys teď přísahal,

že se postaráš o Johannu, kdyby se mi něco stalo!" Prudce si odhrnul rukáv kožené kazajky a nožíkem se řízl do zápěstí, až mu vytryskla malá červená krůpěj krve. Potom udělal totéž na mém zápěstí. Nedíval jsem se na to, upíral jsem pohled do Benjaminových očí. Stačila by malá změna výrazu, a už bych byl tasil svou dýku. Ale Benjamin jen přitiskl své zápěstí k mému, aby se tak smíchala naše krev, která kapala na zem a na naše bílé košile.

„Přísahej, Rogere!" zvolal. „Přísahej na hrob své matky, na naši krev, která se teď smísila, že se vždy budeš starat o Johannu!"

„Přísahám," zašeptal jsem.

Benjamin přikývl, zvedl se, pustil nůž na zem, lehl si na postel a zabalil se do pláště.

Čekal jsem, až krev na mém zápěstí zaschne, a hleděl na Benjamina.

A teď dobře poslouchejte radu starého Shallota: nikdy si nemyslete, že už všechno víte! Benjamin nebyl takový člověk, za

jakého jsem ho považoval. Ve skutečnosti měl mnoho tváří: přívětivý právník, naivní student, veselý společník, to všechno ano, ale kromě toho měl ještě jednu, téměř nebezpečnou stránku. Za fasádou dětského zevnějšku se skrývaly mimořádné vášně.

Venku vál studený vítr od řeky, prohánět se kolem Toweru, a přitom naříkal a kvílel jako ztracená duše na cestě ke spasení. Bylo mi zima a přitáhl jsem si plášť co nejtěsněji. Benjamin zabil člověka! Byl by toho schopen ještě jednou? Nebyl jsem si jist. Připomněl mu snad Selkirk Johannu a probudil démony dřímající v jeho duši? Konečně, můj pán byl poslední, kdo s vězněm mluvil. Mé myšlenky šmejdily jako netopýři po všech koutech toho velkého tajemství, jímž jsme byli obklopeni. Udělal by Benjamin pro svého strýce všechno? Dopustil by se i vraždy? A především: mohu se tváří tvář všemu tomu cítit v bezpečí?

(Je mi líto, že teď musím přerušit své diktování, neboť můj kaplan vyskočil.

„Řekněte, kdo zabil Selkirka! Co mají znamenat ty záhadné veršíky? Proč prostě neřeknete, jak to bylo, ať už jsme s tím u konce?"

Poručil jsem tomu starému hlupákovi, aby se zase posadil. Jsem vypravěč příběhu a můj příběh se musí rozvíjet, jako když se rozvinuje nástěnný koberec. A proč také ne? Můj kaplan každou neděli vystupuje na kazatelnu a k smrti mě nudí předlouhými kázáními o hříšných žádostech těla. Ani ve snu by ho nenapadlo jednoduše říci: „Přestaňte s tím už, vy staří hříšníci!" Ó ne, a můj příběh je mnohem zajímavější než jakékoli kázání. Kromě toho se toho ještě mnoho přihodí: vraždy na silnici, hrůzy na cestách z Paříže, smrt lstí a uskokem všeho druhu. Ve srovnání s tím se i Herodes jeví jako

nevinný beránek.

Měli byste vědět, že o mnoho let později jsem o Johanně vyprávěl Mistru Shakespearovi. Vyprávění na něho udělalo velký dojem a slíbil, že je vtělí do své další hry, která bude o dánském princi, který se zřekl své lásky a dohnal dívku k šílenství. Myslel jsem, že se Shakespeare zmíní i o mně, ale kdepak, nic

takového. To už je znamení naší doby - úpadek dobrých mravů! Zkáza morálky! Dopíjím svůj pohár a obracím se tváří ke stěně. Je to pravda, člověk se už na nikoho nemůže spolehnout.)

KAPITOLA

Dny po naší návštěvě u Johanny byly zaplněny hektickou činností: Benjamin balil na cestu a já jsem musel prodat pohár (ukradl jsem ho u Wolseyho) a vyzvednout peníze, které jsem nechal u zlatníka. Ráno 18. října, na svatého Lukáše, jsme se sešli pod strmě se tyčícími věžemi Toweru. Sluhové, strážní, podkováři a šípán se tu hemžili jeden přes druhého. Pacholci od koní, kuchtíci a vozkové vynášeli zavazadla a nakládali je na velký vůz. V bednách byly naskládány závěsy, peřiny, damaškové ubrusy a mnoho jiných cenných látek. V bednách bylo rovněž vybavení královniny kaple - svícny, těžké mešní knihy se zlatou ořízkou, polstrovaná klekátka. Na hromadu byly také sneseny všechny hrnce a džbány z kuchyně. Samozřejmě jsem se práci vyhnul. Raději jsem vystoupil na Tower Hill, abych si prohlédl krví nasáklé prostranství, na němž přišlo o hlavu už tolik velkých lidí země.

Konečně bylo všechno připraveno. Opustili jsme Tower boční branou, jeli až k Jateční ulici, kde jsme odbočili doprava a pokračovali ke kostelu svaté Marie Milostiplné. Celý náš průvod se zastavil. Bylo nařízeno vyčkat na prostranství kolem kostela, dokud se z kostela nevrátí královna Markéta s nejdůležitějšími lidmi svého dvora. Byl jsem už dosti zvědavý, poněvadž jsem objevil káru potaženou černým damaškem, s níž předjeli před vchod kostela. Vůz byl střežen královninou tělesnou gardou. Když stáhli pokrývku, viděl jsem, jak do kostela nesou velkou rakev. Catesby nám poručil, abychom šli za ním.

Zatímco jsme následovali Agrippu, Melforda a jiné členy Markétiny družiny do tmavé hlavní lodi kostela, přemýšlel jsem, co by to asi mohlo znamenat. Postavili ji na podstavec před hlavním oltářem. Uprostřed před rakví stála královna Markéta, my ostatní po stranách. Královna Markéta, bledá, s tmavými kruhy pod očima, zlehka pokývla a Catesby nadzvedl víko. Nejdříve bylo vidět bílý tyl, z něhož se táhl těžký parfém. Sukno od-

stranili a - dobrý Bože na nebesích - málem bych byl omdlel. Uvnitř leželo mrtvé tělo muže: rudé vlasy, rudý vous, voskově bílá tvář. Mrtvola byla oděna do purpurového šatu. Ve světle svící se na prsou mrtvého muže třpytil stříbrný kříž. Protože měl pootevřená víčka, zdálo se, že muž spí. Všiml jsem si, že má na čelistních kostech nevelké červené ranky, jakoby zářezy. Všichni, kdo tu byli, promptně klesli na kolena.

„Kdo je to?" zeptal jsem se šeptem.

„Její manžel," zamumlal Benjamin. „Zemřelý Jakub IV. Skotský, který byl zabit v bitvě u Floddenu!"

Zíral jsem do té tváře, hleděl jsem na propadlé líce, rudé vlasy, úhledně sčesané z čela. Později jsem se dozvěděl, že jeho tělo bylo v bitvě zle zřízeno a jeho tvář znetvořena úderem sekery. Balzamovači tedy vynaložili veškerý svůj um, aby mrtvé tělo rekonstruovali a restaurovali. Královna Markéta něco pošeptala Catesbymu.

„Modlete se za našeho zesnulého krále Jakuba IV," řekl nám sir Robert, „a opusťte nyní kostel. Její Veličenstvo královna chce být sama."

Jeden po druhém jsme odešli z kostela, kde zůstala královna sama se svým nejužším doprovodem. My jsme zatím čekali venku a hřáli se v teplých slunečních paprscích toho krásného podzimního dne.

„Pane Benjamine," řekl jsem přidušeným hlasem, „to je králova mrtvola už čtyři roky nepochovaná?"

„Angličtí generálové," odpověděl Benjamin, „nechali mrtvolu vykopat a balzamovat. Potom ji poslali na jih, aby ji mohla královna vidět." Usmál se a ze strany na mne pohlédl. „Víš přece, že náš dobrý Jindřich se bojí všeho mrtvého i živého. Mrtvola byla uložena ve zvláštní komnatě v paláci Sheen."

„A královna ji teď poveze zpět?"

„Ne, ne!" přerušil nás Ruthven, který stál za námi. „Král

Jindřich nařídil, že králova mrtvola tu má zůstat tak dlouho, dokud královna Markéta znovu nezasedne na skotský trůn."

Otočil jsem se a uviděl jeho tvář zalitou slzami.

„Vy jste měl krále Jakuba rád?"

„Měl své chyby, ale byl to velký panovník. Ušlechtilý a nadmíru velkorysý." Ruthven pohlédl na ptáky, kteří kroužili po obloze nad námi. „Takový dobrý král," zašeptal, „si zasloužil lepší konec."

Královna Markéta vyšla z kostela a přikryla si závojem utrápený obličej. Benjamin uchopil Ruthvena za rukáv a naznačil mu, že s ním chce mluvit. Poodešli jsme kousek dál od ostatních.

„Jaký byl váš pán?" zeptal se Benjamin a ukázal hlavou ke kostelu.

„Zemřelý Jakub IV. Myslím jako člověk."

„Svérázná osobnost," odpověděl Ruthven. „Byl ovlivněn novými poznatky vědy, které sem přicházely z Itálie. Král Jakub se hluboce zajímal o medicínu a všechny taje lidského těla." Ruthven si hřbetem ruky otřel oči. „Víte, že na jedné univerzitě dokonce založil katedru medicíny?" Ruthven odvrátil oči, byl nyní úplně pohroužen do minulosti. „Králova zvědavost a jeho hlad po vědění ho hnaly po mnohých podivných stezkách. Jednou angažoval satanistu, mnicha, který se zabýval černou magií." Ruthven pohlédl na skupinu dvořanů, kteří se shromáždili kolem vchodu du kostela. „Tu a tam mi ho připomíná doktor Agrippa, jenže to se stalo před mnoha lety." Ruthven na nás pojednou ostře pohlédl. „Víte," zašeptal, „že Carey věří, že jeho praděd potkal Agrippu v Antiochii? Ale člověk přece nemůže tak dlouho žít, ne?" Povzdychl. „Ať už je tomu jakkoli, ten satanista tvrdil, že umí způsobit, že věci létají. Zda se mu to podařilo, nebo ne, to už nevím. A král uměl ocenit jak dobré, tak i záhadné věci života - dobré víno, krásné ženy. Nejméně se dvěma metresami, s Marion Boydovou a Markétou Drummondovou, zplodil levobočky. Kdyby ho u Floddenu nezabili, měl by před sebou dlouhý a bohatý život." Ruthven sevřel čelisti. „Měl poslechnout varování."

„Jakého varování?"

„Nedlouho předtím, než se připojil ke svému vojsku, modlil se král Jakub v královské kapli v Linlithgow. Tu se mu zjevila strašidelná bytost ve vzdouvajícím se červeném a bílém šatě. Duch měl velkou hůl a svým vysokým čelem a plavými vlasy se nesmírně podobal svatému Janovi na jednom obraze. Zjevení Jakuba hrobovým hlasem varovalo, nabádalo ho, aby zanechal válečných tažení a obcování s pochybnými ženštinami. Jeden z králových průvodců se pokusil zjevení zadržet, ale zmizelo." Ruthven se kousal do rtů. „A několik dní poté se před branami Edinburgu shromáždilo vojsko. Jedné noci bylo slyšet nadpřirozený hlas. Zdálo se, že se ozývá od Velkého tržiště. Ten hlas oznamoval, že do třiceti dní se Jakub a jeho velitelé ocitnou před bohem podsvětí Plutém."

Ruthven pokrčil rameny. „Proroctví se naplnilo. Za měsíc už byli Jakub a mnozí jeho generálové mrtvi - padli u Floddenu." Správce Ruthven se otočil a odplivl si na zem. „Tak, pane Daunbey, teď už toho víte o mém králi víc. Máte ještě další dotazy?"

„Ano," vmísil jsem se, „když vám můj pán vyprávěl o Sel-kirkově nesmyslné říkačce, vypadal jste, že vás to znepokojilo, ba skoro vyděsilo."

Ruthven na mne temně pohlédl.

Chviličku se mi zdálo, že mi chce něco říci, potom však ode mne odvrá-

til pohled.

„Řekl jsem toho už dost," řekl, když viděl, že se k nám blíží Moodie.

„Královna truchlí po manželovi," řekl kaplan fistulí.

„Skutečně?" zpochybnil to Ruthven. „Proč vlastně?"

„Co tím myslíte?" Benjamin se bleskově otočil a ostře na Ruthvena pohlédl. „Co tím myslíte, Ruthvene?"

„Inu, dostaly se ke mně jisté zvěsti, pane Daunbey," odpověděl Ruthven a kývl směrem ke kostelu. „Prý král Jakub vůbec nebyl u Floddenu zabit a muž v rakvi je někdo, kdo je mu velmi podobný."

„Copak je to možné?" vyhrkl jsem.

Ruthven se ušklíbl.

„Ano, je to možné," zašeptal. „Za prvé, vidíme vždy jen to,

co čekáme, že uvidíme. Za druhé, královo tělo bylo zle zřízeno; spravily to ruce balzamovačů a tělo je už čtyři roky nepohřbené. Za třetí, u Floddenu oblékl Jakub nejméně šest svých rytířů do královského šatu s královskými znaky. Jen Bůh ví, proč to udělal - ale v žádném případě ne proto, že by mu chyběla odvaha. A konečně, na Jakubově dvoře bylo několik dvořanů, kteří mu byli podobní." Pohlédl směrem, odkud se blížil Agrippa. „To je všechno."

Díval jsem se za ním, když odcházel. Benjamin se zdál pohroužen v myšlenkách. Čekal, až se k nám přiblíží usmívající se Agrippa.

„Zajímavá historka, že, Rogere? Věříš tomu?"

„Podle Fabyanovy Kroniky" odpověděl jsem, abych předvedl své vzdělání, „oblékl i král Jindřich IV., když bojoval u Shrewsbury, několik svých rytířů do královské zbroje."

(Och, jen tak na okraj, tyto a jiné podrobnosti jsem vyprávěl Williamu Shakespearovi. Můžete si o tom přečíst kousek v Jindřichu IV. Will mi tehdy velkoryse slíbil, že jednu z postav napíše podle mne. Myslím, že je to král, přestože zlé jazyky tvrdí, že je to Falstaff. Bůh je mým svědkem, že s tím nemám nic společného!)

Nemohli jsme mluvit dlouho. Catesby vydal rozkazy, přikázal nám, abychom nastoupili. Za chvíli jsme už opouštěli kostel a zamířili na východ, na Canterbury. V čele kavalkády jely královna Markéta a lady Careyová, jejíž brokátové roucho se blýskalo na slunci. Po boku jim jeli Carey, Agrippa a Catesby, potom jsme na skřípějícím voze následovali my a ostatní družina. Úplně vpředu jel Melford se svou skupinou lukostřelců, razili nám cestu a odháněli všechny ty handlíře, kramáře, žebráky, studenty a vagabundy, kteří se houfovali na cestách jako mouchy nad koňským trusem.

V Canterbury se královna Markéta pomodlila u hrobu Thomase Becketta. Můj Bože, jaký to byl pohled! Rakev s Beckettovým tělem byla obložena zlatými pláty, do nichž během let zasazovali zbožní poutníci safíry, diamanty, perly a nevelké rubíny, které teď zářily na světcovu počest. Jedním z nejcennějších kousků byl vzácný diamant, pocházející z Francie,

zvaný „Lilie francouzská". Měl v sobě tolik jasu a ohně, že zářil, i když už byla v kostele tma.

(Starý Jindřich tomu všemu udělal konec. Hrob byl zničen, zlato a stříbro putovalo do jeho mincovny a slavný francouzský diamant skončil na prstu jeho tučné ruky. Proč vám to říkám? Protože ten slavný diamant, Lilie francouzská, a vedl ke krvavým intrikám a násilným úmrtím. To se však všechno stalo až mnohem později - můžete si o tom něco přečíst v mém dalším vyprávění.)

Za Canterbury jsme se vydali po staré římské silnici směrem na Hertfordshire. Chtěli jsme si odpočinout na některém z královských letních sídel, jenže se změnilo počasí a silně se ochladilo. Od moře se hnaly těžké dešťové mraky, a my jsme proto museli přerušit cestu a uchýlit se do jednoho většího hostince za Canterbury. Melford opatřil dveře pokojů zámky a rozzuřenému hostinskému řekl, ať drží hubu a k svátku svatého Jana Křtitele připraví účet. Na tuto noc se velmi dobře pamatuji, neboť už tehdy se k nám na dosah blížily hrůzy, které nás čekaly.

Seděli jsme všichni ve velkém výčepu. Venku bylo temno a bouřlivo, kolem tančily plameny svíček a vrhaly po místnosti strašidelné stíny. Bylo po večeři, královna Markéta a lady Careyová odešly do svých komnat a my jsme se horlivě věnovali vínu. Ruthven měl u sebe svou kočku, hladil ji a něco potichu povídal - nevím, jestli mluvil s tím zvířetem nebo sám se sebou.

Všiml jsem si, že se ho jeho druhové straní. O Ruthvenovi totiž kolovaly zvěsti, že snad je čaroděj, protože je levák a mluví se svou kočkou. Ale Ruthven je prostě ignoroval.

(Tehdy mohli čarodějové a čarodějnice žít v bezpečí tak dlouho, dokud se drželi stranou od normálního obyvatelstva. Jednou jsem viděl, jak skupina vesničanů ukamenovala nějakého čaroděje. Nakonec mu zarazili do srdce kůl a pohřbili ho na rozcestí pod šibenicí.)

Ale vraťme se teď k mým druhům v temné nálevně: byli tu všichni - Catesby s rozzářenýma očima, Moodie, který dnes vypadal ještě víc než jindy jako myš a ukusoval sýr, věčně se usmívající Agrippa, vedle něho Carey s hákovitým nosem, dál Melford, jehož výraz postupně více a více hrubí, a přirozeně Scawsby, jako obvykle s nakyslým výrazem v obličeji. Konver-

zace byla v plném proudu, přebíhalo se od jednoho tématu k druhému.

S Benjaminem jsme se rozhodli, jsouce pamětlivi kardinálových tajemných pokynů, že při první příležitosti začneme mluvit o Selkirkově pergamenu. Benjamin mi právě dal na srozuměnou, že tento temný a dusný večer je právě takovou vhodnou příležitostí. Šikovně zavedl řeč na nejasné události, související se Selkirkovou smrtí, vždyť Selkirkova smrt se vlastně svým způsobem dotkla všech. Spekulovalo se o tom, zda se Scawsby nezmýlil a toho Skota neranila mrtvice. Nebo zda ta smrt nebyla dílem černé magie, přičemž mnozí pohlíželi právě na doktora Agrippu, Ruthvena, a dokonce na Benjamina. Můj pán to všechno snášel se svou obvyklou shovívavostí a klidem. Zřejmě se už zotavil ze své návštěvy u Johanny a své city zase jako obvykle skrýval pod neprůhledným závojem. Nic víc mi už o té záležitosti neřekl, jen jednou, když jsme šli kolem venkovské samoty a viděli tam děti, jak štvou psy na nějakou starou, zřejmě pomatenou ženu. V Benjaminově tváři se tehdy objevilo zoufalství. Z hlavy mu zřejmě nešla ani Selkirkova smrt. Jakmile jsme zůstali sami, stále spekuloval, jak ten nešťastník mohl přijít o život a co mohou znamenat ty záhadné verše. V této nálevně se tedy rozhodl, že využije příležitosti. Catesby mu k tomu dal šanci.

„Jestliže byl Selkirk zavražděn," řekl sir Robert, ‚jaký k tomu mohl mít kdo motiv?"

„Pan Daunbey by na něco jistě mohl přijít," prohlásil nenávistně Scawsby.

„Dost dlouho přece u té trosky vyzvídal," přidal se Carey.

Moodie souhlasně přikyvoval, zatímco Ruthven měl pro všechny jen pohrdavý pohled.

„Ano, to jsem dělal," odpověděl Benjamin.

„Co jste dělal?" zeptal se Carey.

„Nevím, jak přišel Selkirk o život, ale patrně vím proč."

„Nesmysl," řekl Carey ostře. „Co tím chcete říci?"

„Nebožtík Selkirk složil takové veršíky," pokračoval klidně Benjamin.

„To je hloupý žvást!" vykřikl Carey.

„Ó ne," pravil tiše Benjamin.

Venku hučela bouře a divoký vítr lomcoval dřevěnými okenicemi a velikým štítem hostince, který visel na železné tyči, houpal se, přitom skřípěl a vzdychal, jako by přinesl přes temná, deštěm zmáčená pole nějaké poselství.

Benjamin zavřel oči a začal zpaměti přednášet text Selkirkovy básně:

O tři míň než dvanáct jich mělo být,

král jinak prince nebude mít.
Beránek sladce spí,
v hnízdě sokolím.
Lev řve, po smrti je.
Pravda je nyní psána
do svatých rukou dána
na místě, kde tlí
Dionýsiovy kosti.

Po Benjaminových slovech - „Bůh je mým svědkem" nastalo až strašidelné ticho.

Ruthven si energicky prohrábl vlasy. „Opakujte to, člověče!" zašeptal chraptivým hlasem.

Benjamin učinil, co si Ruthven přál. Já jsem se zatím rozhlížel po přítomných. Catesby s Agrippou se tvářili lhostejně. Moodieho obličej byl ve světle svíček jako bílá skvrna. Scawsby vypadal znepokojeně, měl rozevřené oči, které vypadaly jako dva malé knoflíky. Na Careyho Benjaminovo vystoupení zřetelně zapůsobilo, Ruthven byl podivně rozrušený, zatímco Melford se naklonil dopředu a upřeně hleděl na Benjamina svýma jantarovýma kočičíma očima.

„Říkají snad ta slova někomu z vás něco?" zeptal se Benjamin.

Ruthven si k sobě přitiskl svou kočku a hladil ji po hlavě,

hladil ji čím dál rychleji, takže zneklidněné zvíře nakonec protestovalo hlasitým mňoukáním.

„Co ještě?" zeptal se Catesby. „Co vám ještě říkal Selkirk ?"

„On mi ty verše nedal," odpověděl Benjamin. „Našel jsem je. Jednou však, když jsem se ho ptal, proč sedí v žaláři, říkal něco o dnech, které strávil v krčmě Le Coq ďOr v Paříži. Říkal, že je zavřený proto, že umí počítat dny. Nepochopil jsem to."

Ruthven náhle vyskočil, jako by potřeboval potlačit nějaké mocné vzrušení.

„Ó ne," vykřikl a prozradil své tajné myšlenky. „Selkirk nebyl tak pomatený, jak se zdálo. Myslím, že byl v Toweru ne proto, že by uměl počítat dny, ale poněvadž byl zasvěcen do tajemství, která by mohla otřást trůny a královskými korunami!"

„Jak to myslíte?" bručel Melford. Ruthven zbledl. Beze slova zavrtěl hlavou a tiše odešel z místnosti. My ostatní jsme zůstali všichni mlčky sedět a nevěděli jsme, co máme dělat, ale Catesby pak řekl nějaký vtip a hovor se stočil k jiným tématům.

Příštího rána jsme vyrazili k Leicesteru. Musel jsem zase přemýšlet o

tom, čím byl Selkirk tak zvláštní. Co znamenala jeho zdánlivě nesmyslná slova? A proč ho zavraždili? Je teď vrah mezi námi? Uhodí znovu? Co vlastně ví Ruthven? Jaká to jsou tajemství, jež nás obklopují? Co je s králem, který snad údajně nezemřel? Co je s mrtvolou krále, který nebyl nikdy pochován? S královnou, která se snaží ukončit svůj exil? Co znamenají intriky Bílé růže a tajemných Les Blancs Sangliers? Ptal jsem se na ty věci Benjamina, ale ten jen zakroutil hlavou a ukázal k temnému kraji lesa.

„Tam číhají duchové, čarodějnice, trollové a děsivé postavy bez masa a kostí. Snad dokonce Satan osobně." Benjamin kývl hlavou směrem k našim kamarádům, kteří teď, po noční pitce, byli poměrně klidní a tiší. „Ta strašidla," šeptal Benjamin, „blednou ve srovnání před démony, kteří sídlí v lidských duších."

Po celou cestu na sever jsem si těmi otázkami lámal hlavu. Cesta probíhala bez nějakých mimořádných událostí. Noci

jsme trávili v různých nocležnách nebo v klášterech, kde jsme díky vlivu královny i kardinála dostali zdarma jídlo a čisté, i když tvrdé postele. Projížděli jsme divokou krajinou se sluncem vysušenou trávou severně od Londýna, až jsme dorazili do leicesterského hrabství. Ledové větry vanoucí ze severu, z krajin věčného ledu, přinášely ochlazení, jak konstatoval můj pán. Neměl jsem tušení, o čem to mluví, ale pozorně jsem naslouchal jeho vyprávění o končinách, o nichž se mi nikdy ani nesnilo, o zemích s temnými zelenými lesy, o zasněžených úbočích hor a zamrzlých jezerech. Někdy hrával Benjamin na loutnu, kterou nosil stále s sebou, a já jsem ho doprovázel na lyru. (Ach ano, nedivte se, naučil jsem se na ten nástroj hrát během několikaměsíčního pobytu ve vězení, kam jsem se dostal v důsledku jednoho z mnoha nedorozumění, která mne pronásledovala po celý život.) Ostatní členové naší velké společnosti byli tiší a pohroužení sami do sebe. Bylo zřejmé, že jeden nedůvěřuje druhému. Vzpomínka na Selkirkovu smrt postupně bledla, záhada však zůstávala nevyřešena.

Občas jsme potkali jiné poutníky - mnichy, obchodníky, malé lovecké společnosti, duchovní nebo bezzemky na cestě za prací. Hovory s těmito lidmi jsme si aspoň krátili beztak již dlouhou chvíli. Všichni nás varovali před nebezpečími, která se na cestách skrývají, před zloději a vagabundy, kteří se oblékají do zelených nebo hnědých šatů a v temných lesích si hrají na Robina Hooda. Tu a tam se Benjamin zabýval svou oblíbenou alchymií. Po Ruthvenově prudkém výbuchu v nálevně jsme se ho pokoušeli vtáhnout do hovoru, ale dával nám otevřeně najevo své pohrdání. Stáhl se jaksi do sebe a bavil se jen Moodiem nebo se svou kočkou. Konečně jsme odbočili z hlavní silnice a přijeli do města Leicesteru. Na klenutém mostě nás ob-

vyklými uvítacími proslovy přivítal starosta spolu s místními hodnostáři, všichni ve slavnostním odění. Po celou dobu přivítání studoval můj pán ten most velmi zevrubně.

„Rogere," pošeptal mi, „víš, že po tomto mostě jel cestou do Bosworthu Richard III. Uzurpátor? Jen co vkročil na most, prorokovala mu jedna stará čarodějnice, že na tomtéž místě potáhnou po zemi jeho hlavu." Benjamin se ke mně přiblížil. „Na zpáteční cestě připoutali mrtvého Richarda na osla. Dnešní noc budeme spát v hostinci U modrého kance nedaleko High Gross; je to táž krčma, kde se tenkrát zastavil i Richard. Myslím, že se tady plánuje nějaké padoušství, jdi proto pryč, hned jak tam přijdeme, jdi ke kostelu bratří františkánů a schovej se tam tak, abys mohl sledovat Mariánskou kapli nalevo od oltářního prostoru. Zůstaň tam tak dlouho, jak budeš moci. Z kostela odejdi, až bude tma - a buď opatrný! Nezáleží na tom, co se bude dít, prostě jen všechno sleduj!"

To jsem měl na Benjaminovi rád, že se ke mně vždy choval přátelsky a ohleduplně, což ale nebylo až tak příliš nutné - starému Shallotovi netřeba radit, aby se držel co nejdál od nějakého nebezpečí. Procházeli jsme ulicemi města Leicesteru směrem na Newark, nad námi se tyčily velké čtyřpatrové kupecké domy. Hostinec U modrého kance byla zpola kamenná stavba s nálevnou a noclehárnou, jejíž okna zdobená arkýři, jako by sledovala celé tržiště pod sebou. Můj pán pozoroval rytíře, jak jezdí sem a tam, přičemž obzvláštní pozornost věnoval koňskému žlabu před hostincem.

(Na tomto místě musím dodat, že Modrý kanec se dříve jmenoval Bílý kanec. Na modrého byl přejmenován po bitvě u Bosworthu. Jednou jsem mluvil s mužem, který byl Uzurpátorovou pravou rukou. Tento muž tvrdil, že Richard schoval do velké postele v tomhle hostinci pět set hřiven zlata. Byl jsem tam potom ještě jednou, poklad jsem však nenašel.)

Nu dobrá, vzal jsem si s sebou měch vína a šel ulicemi a uličkami Leicesteru do kostela františkánů. Uvnitř bylo chladno a tma, do níž čněly mohutné sloupy. Byl tam klid, rušený jen cvrlikáním ptáků, kteří hnízdili pod střechou. Krátce jsem poklekl před věčným světlem nad hlavním oltářem. Potom jsem se schoval v jedné z postranních kaplí. Odtud jsem měl hezký výhled na překrásnou, svícemi ozářenou sochu Madony s dítětem a rovněž na malou kamennou desku, která, jak jsem se domníval, označovala hrob nějaké významné osobnosti. Seděl jsem tu, hleděl do prázdna, tu a tam jsem polkl doušek vína z měchu, pomodlil se několik modliteb a přitom jsem stále nespouštěl s očí Mariánskou kapli. Do kostela se přišlo pomodlit několik zbožných lidí, matka s dítětem, nějaká stará žena a františkán v kutně pokryté prachem. Pozoroval jsem, jak se venku stmívá. V kostele začínalo

být chladno, pochmurno a tajemně.

'Hic est terriblis locus - Toto je strašné místo,' hlásal nápis vytesaný do mramorového hlavního oltáře. Věru, bylo to strašné místo! Nastala noc, svíce zhasly a duchové mrtvých se vrátili na místa posledního odpočinku (tak to říkávaly staré báby), aby je chránili před útoky démonů. Dveře kostela se už neotevřely. Začínalo mě mrazit a také jsem začal proklínat svého pána. Vešel kostelník s cinkajícími klíči. Chtěl zamknout vchod do kostela, proto jsem vystoupil ze svého úkrytu a tvářil se, že jsem poutník na cestě za pokáním. Podivně se na mne podíval a zabručel, že se za hodinu vrátí. Schoval jsem se zase do svého zákoutí.

Ve vchodu se objevila tmavá postava v kápi a zamířila přímo k Mariánské kapli.

Skrčil jsem se a schoval se za sloupem. Záhadná postava hleděla na hrob, potom se otočila ke mně.

„Rogere Shallote!" zazněl temný hlas. „Rogere Shallote, já vím, že jsi tady!"

Můj Bože, rozbušilo se mi srdce a na čele mi vystoupily kapky potu.

„Shallote," zvolala strašidelná postava. „Pojď sem!" Ve vysoké klenbě kostela se chvěla ozvěna těch slov.

Třesa se strachem, postoupil jsem dopředu. Viděl jsem bílou ruku, jak si stahuje kápi. Pod ní se ukázal nevinný úsměv Benjamina Daunbeyho.

„Benjamine!" zašeptal jsem. „Byl jsem úplně umlácený z celodenní jízdy na koni, pak jsem se musel schovat tady do toho studeného a vlhkého úkrytu a teď přijdete vy a ze všeho uděláte frašku!"

Benjamin se smál a potřásl mi rukou. „Rogere, vždyť jsi strachem celý zezelenal! To mě mrzí, že jsem tě tak polekal." Naklonil se blíž ke mně. „Viděl jsi někoho? Myslím někoho,kdo by šel tam k tomu hrobu? Kdo by tam setrval v modlitbě a položil na náhrobní kámen bílou růži?"

Rozzlobeně jsem zavrtěl hlavou.,,Ne, pane. Proč by to ten někdo dělal?"

Benjamin se do mne zavěsil a vedl mě k hrobu. Zlehka zaklepal podpatkem na náhrobní desku.

„Tady, Rogere, jsou uloženy tělesné pozůstatky krále Richarda III. Po bitvě u Bosworthu byla jeho mrtvola dopravena zpátky do Leicesteru a před hospodou U modrého kance vhozena do koňského žlabu. Ale otec našeho nynějšího krále měl potom špatné svědomí a nechal tělo pohřbít právě tady."

(Ostatně, poté co se Bluff King Hal, protože se chtěl dostat Anně Boleynové pod sukně, rozhádal s Římem, byl hrob rozmetán a Richardovy pozůstatky vhozeny do řeky Stouru.)

„Cože, pane," vykřikl jsem, „král Richard že leží zde? A co jste čekal, že se tu stane?"

Benjamin se kousal do rtů a hleděl do tmy.

„Co jsem čekal? No, jsme tady v Leicesteru, místě posledního odpočinku Bílého kance. Existuje domněnka, že se v naší velké společnosti dvora královny Markéty skrývá člen řádu Les Blancs Sangliers, strážce Bílé růže. Jenže sem nikdo nejde a my si zatím nemůžeme ověřit, zda je naše domněnka správná..." Benjamin si třel tvář dlaní pravé ruky. „Zdá se mi to podivné." Položil mi jednu ruku kolem ramen a šli jsme k východu z kostela.

„A co zatím víme, Rogere? V Toweru byl zavražděn skotský lékař. Proč? Protože skryl do svých veršů hádanku, nebo protože nechtěl uvěřit té historii o Floddenu? Co se vlastně udalo v té bitvě? Proč se královna Markéta tak brzy znovu vdala? Proč nás vlastně strýc posílá na tuhle cestu, abychom za ni jednali? Tady je skryto nějaké velké tajemství, Rogere, něco strašlivého. Nevěřím svému strýci, a královně Markétě už vůbec ne!"

„A doktoru Agrippovi?" zeptal jsem se.

Benjamin nechal klesnout ruku, předtím prudce gestikulující. „Nejsem si jist, kdo tady koho špicluje. Agrippu považují za kardinálova špeha, podobně jako Careyho, Moodieho a Catesbyho za agenty královny Markéty. Pro koho však pracují ve skutečnosti? Pro kardinála, pro našeho milostivého panovníka nebo pro hraběte z Angusu? Nebo snad pro nějakého cizího potentáta...? Náš nynější panovník je konec konců původem ze Skotska, ale výchovou Francouz. I on by mohl být zapleten do tohohle makabrózního, záhadného víru."

Z Leicesteru jsme odjeli brzy ráno a dalšího dne k večeru jsme dorazili k Roystonu. Vysoko do nebe čnějící štíty a rohovými věžemi opatřené hradby tohohle opevněného venkovského sídla jsme zpozorovali, když už zapadalo slunce a po krajině se natahovaly dlouhé stíny. Pohled na Royston Manor byl studený a nepříjemný, zkazilo nám to náladu. S Benjaminem jsme celou naši skupinu bavili produkcí jednoho francouzského madrigalu; můj hluboký bas příjemně podbarvoval jasný a krásně modulovaný tenor mého pána. Byla to vcelku hloupá písnička o dívce, která ve velkém městě ztratila své jmění i čest. Královně Markétě se ta píseň líbila, říkala, že je sladká, a jako projev uznání a díků nám hodila několik stříbrňáků. Když jsme konečně odbočili na hlavní cestu, vedoucí k onomu venkovskému sídlu, při pohledu na Royston naše písnička umlkla a utichala i radost v našich srdcích.

Náladu mi ještě víc zkazil můj pán, když mi vyprávěl jakousi tristní his-

torku o bývalém majiteli toho sídla a také o templářích, bojovných mniších, kteří byli před dvěma stoletími poraženi a rozprášeni papežem a francouzským králem, poněvadž se prý zabývali čarodějnictvím a černou magií. Krom toho byli nařčeni ještě ze sodomie a uctívání černé kočky. Když jsme seskočili z koní a předali je čeledínům, aby je nakrmili a napojili, pokračoval Benjamin přidušeným hlasem ve svém vyprávění o onom padlém mnišském řádu. (Myslím, že se pán někdy vyžíval v tom, že člověku naháněl hrůzu.)

„Víš, Rogere, že se ti templáři kořili jakémusi tajemnému obrazu, jakési hrozné tváři, otištěné na jakémsi šátku?"

Poněkud mdle jsem se usmál a přál jsem si, aby mě Benjamin raději nechal na pokoji. (Musím se tu zmínit o tom, že v této věci se Benjamin mýlil: templáři sice byli poraženi, ale ti, kteří přežili, se spojili v tajném spolku, později jsem se s nimi několikrát setkal. Tu strašlivou tvář otištěnou na plátně jsem viděl - a vím, že mnozí silní muži ztratili po spatření toho obrazu rozum. Můj kaplan mě prosí, abych o tom vyprávěl podrobněji, ale to potěšení mu zrovna neudělám.)

Uvnitř byl Royston stejně bezútěšný jako zvenku: budova byla totiž za normálních okolností prázdná, sloužila královskému dvoru jen jako příležitostné místo odpočinku na cestách. Byla ponechána péči starého správce a jeho už také staršího pomocníka. Na Agrippovo rázné zabušení správce otevřel a vedl nás do haly. Dům byl čtvercového půdorysu. Z haly vedly točité schody někam nahoru, kde se ztrácely v šeru. Nahoře byly dvě galerie, vlevo a vpravo, spojené tvořily souvislý čtverec. Nám přidělili místnosti nahoře, naši sloužící se museli spokojit s halou, komorami a stájemi. Na stěnách byly upevněny pochodně, ale hořely jen některé. Tu a tam jsme zahlédli znaky a symboly řádu templářů - velké černé kříže, jen nedokonale přetřené bílým nátěrem. Na stěnách visely zbraně a portréty dávno zemřelých rytířů.

Naše místnosti byly stejně bezútěšné jako všechno ostatní. Byly tam nízké postele, pár kousků nábytku, stůl, džbán s vodou a mísa na mytí. Okna byla malá jako střílny a chráněná dřevěným bedněním, vzduch byl nasycen pronikavou vlhkostí. Královna Markéta proto nařídila, aby byl v jejích místnostech rozdělán oheň. Podávala se studená večeře, vyměnili jsme si jen pár slov. Každý se snažil dostat se do postele, jak nejrychleji mohl. Catesby ještě nařídil, aby se zítra ráno časně vstalo, protože toho máme hodně na práci.

Ze tenhle příběh vyprávím tak podrobně a do všech detailů přesně, má svůj důvod. Nejdřív byl zmatek, když nosiči, zpocení a plivající kolem se-

be, vynášeli nahoru všechny ty vaky, truhly a jiná zavazadla. Vedle nás byl ubytován Ruthven. Šel po schodech nahoru hned za námi. Slyšel jsem, jak zamkl dveře na klíč. Za chvilinku se objevila a začala mňoukat jeho kočka a škrábáním na dveře se dožadovala, aby byla vpuštěna dovnitř. Viděl jsem, jak Ruthven ty dveře otevřel, zvedl kočku, usmál se na mne a zase zavřel dveře. Slyšel jsem, jak znovu otáčí klíčem. Chtěl jsem na něho zaklepat, neboť jeho chování se mi zdálo trochu podivné, ale volal na mne Benjamin, a tak jsem tu věc nechal být.

Ulehli jsme do postelí, ale usnout jsem nemohl. Nemohl jsem se uklidnit, byl jsem v tomhle zakletém domě celý nesvůj. Má úzkost by ovšem byla ještě mnohem větší, kdybych byl věděl, že na tomto Bohem opuštěném místě dojde k další vraždě.

KAPITOLA

Příštího dne ráno jsme byli brzy na nohou. Krajina byla ponořená v husté mlze a Royston tak vypadal ještě nevlídněji. Posnídali jsme ve vstupní síni. Královna Markéta přišla zavěšená do Catesbyho. Catesby pohlédl na shromážděnou společnost.

„Kde je Ruthven? Nařídil jsem přece, aby všichni brzy vstali." Pohlédl na mne. „Shallote, buďte tak laskav a jděte říct panu Ruthvenovi, že na něho všichni čekáme."

Carey, který právě přicházel, viditelně ve špatné náladě, se přidal:

„Ano, jděte a řekněte mu, ať si pospíší."

Chtěl jsem protestovat, vždyť přece nejsem pes, kterého mohou posílat, kam chtějí, ale Benjamin na mne vrhl velmi prosebný pohled.

„Melforde, jděte s ním," dodal Catesby.

Vystoupili jsme po točitém schodišti a zabušili na Ruthvenovy dveře. Klid. Bylo slyšet jen tenounké zamňoukání kočky. Zkoušeli jsme dveře otevřít, byly však zamčené.

„Něco není v pořádku?" ozval se Carey zdola.

„Neotvírá," zavolal Melford. „Viděl někdo Ruthvena dnes ráno?"

Carey spěchal za námi nahoru, za ním Catesby následován Moodiem a jedním znepokojeným sluhou.

.Zkuste ještě jednou otevřít dveře," poručil Carey.

Benjamin se k nám připojil. Klepali jsme, volali a snažili se dveře vyrazit. Catesby radil, abychom to zkusili s lavicí, která však byla dost dlouhá, a my jsme měli jen málo místa. Nicméně jsme se snažili a dobývali ty dveře jako nějaký hrad. Starý správce nám udýchaně přišel pomáhat, ale Catesby ho poslal pryč. Ještě poslední úder - a dveře konečně povolily.

Popisuji zde všechno tak, jak jsme to uviděli. Ruthven visel přes stůl,

hlavu položenou na rameni, promodralý obličej. Oči bez ducha zíraly do prázdna. V rohu se choulila Ruthvenova kočka, jako by cítila přítomnost smrti. Na stole vedle Ruthvena stála prázdná cínová číše. Carey pomalu zvedl hlavu.

„Mrtev," zamumlal. „Je mrtvý jako kámen! Položte ho na postel!"

Nesli jsme ho, studené tělo bez života, a snažili jsme se, pokud to šlo, chránit jeho důstojnost, neboť tělo už začínalo tuhnout. Tvář mrtvého byla plná děsu, jako by měl před očima nějakou noční příšeru. Přemýšlel jsem, kde asi dlí jeho duše. Je ještě mezi námi? Nejsou duše zemřelých schovány za nějakým neviditelným zrcadlem a nepozorují nás?"

„Podívejte!" zvolal najednou Moodie.

Ukázal do postele na podhlavník. Ležela tam malá bílá růže. Jako dárek, který čeká, až bude předán. Všichni jsme hleděli na tu květinu, jako by právě ona byla vinna Ruthvenovou smrtí.

„Copak se to tu děje?" Ve dveřích se objevil Agrippa se Scawsbym po boku. Melford ukázal na mrtvého na posteli a na květinu, která tam stále ještě ležela. Scawsby energicky zamířil k posteli, naplněn vědomím vlastní důležitosti. Ten idiot zřejmě vůbec nepochopil, jakou úlohu hraje ta bílá růže, protože zíral jen na mrtvého Ruthvena.

„Mozková mrtvice," zněla jeho diagnóza. „Nezřídka se vyskytuje u mužů cholerického založení."

Melford posměšně zafuněl. Agrippa se zasmál, stoupl si vedle lékaře a zdvihl bílou růži.

„Tomu nevěřím, vážený doktore," zašeptal. „Pan Ruthven byl zavražděn a vrah tu nechal své znamení." Otáčel růží mezi prsty a rozhlížel se kolem. „A vrah je tady v Roystonu. Otázkou je pouze, kdo to je."

Mlčeli jsme. Naposled jsem takovou růži viděl ve špinavé towerské kobce. Můj pán si růži se zájmem prohlížel, potom ji položil na mrtvé tělo. Několik minut bedlivě zkoumal oči, jazyk a nehty mrtvého a intenzivně čichal k jeho otevřeným ústům.

„Pan Ruthven byl otráven," prohlásil nakonec. „Ale jak?" Zvedl cínovou číši a přičichl k ní. „Nic," zamumlal,, jen slabý zápach po červeném víně. Kdo mu přinesl tu číši?"

Agrippa pokrčil rameny. „Přinesl si ji sám. Viděl jsem ho, jak včera večer odcházel od stolu."

„Já z té číše jed necítím," řekl Benjamin. Obrátil se k lékaři. „Souhlasíte se mnou, pane Scawsby? Cítíte něco snad vy?" otázal se uctivě. Scawsby zvedl číši a přidržel si ji u svého arogantního dlouhého nosu.

„Nic," zněla odpověď.

Agrippa mu číši vzal a prstem v ní točil tak, aby se dostal až ke dnu. Potom prst olízl. Moodie a Carey hvízdli vzrušením.

„Správně, pane Daunbey, žádný jed."

„Vy jste expert na jedy, pane Daunbey?" zeptal se jedovatě Melford.

„Ne," rázně odpověděl Benjamin. „Ale jak může potvrdit pan Scawsby, jako soudní úředník jsem viděl mnoho mrtvol a něco vím o..."

Umlkl v okamžiku, kdy Agrippa roztáhl ruce.

„Nu," řekl Agrippa pevně, „Ruthven byl otráven, přestože včera večer jedl a pil totéž co my. Byl za ním večer někdo v jeho komoře?"

Všichni na tu otázku odpověděli sborem záporně a já jsem to mohl potvrdit, poněvadž jsem ležel a nemohl usnout. Kdyby šel někdo po chodbě, slyšel bych to.

Do popředí vystoupil Carey. „Ruthven se tedy zavřel ve svém pokoji, k nikomu už nešel a ani ho už nikdo nenavštívil, přesto jsme ho však ráno našli otráveného. A na jeho posteli bílou růži."

„Přesně jako u Selkirka," dodal Agrippa.

„Jsou tu nějaké tajné chodby?" chtěl vědět Moodie.

Catesby bezmocně pohlédl na bílou přikrývku. Nakonec byl přivolán a dotazován starý správce sídla. Ten muž byl dosti rozčilený a nemohl odtrhnout pohled od mrtvého. Zakroutil hlavou. „Žádné tajné chodby tu nejsou," odpověděl zpříma. „Ani tajné chodby, ani padací dvířka, jsou tu ale duchové."

Melford se posměšně usmát.

„Byl si pan Ruthven včera večer ještě pro něco v kuchyni? Pro něco k jídlu nebo k pití?"

Starý muž jen vrtěl hlavou. Potom mu dovolili odejít.

„Něco dalšího?" zeptal se můj pán.

„Co tím myslíte?" vyštěkl Carey. „Snad něco v této místnosti?"

Pokoj byl rychle prohledán, nenašlo se však nic, co by tam nepatřilo nebo bylo nějak podezřelé. Na podlaze ležel Ruthvenův husí brk, potřísněný inkoustem. Můj pán jej zvedl, důkladně prozkoumal a položil na stůl.

„Záhada," dal se slyšet Agrippa. Po řadě si nás změřil.,.Přesto je tu mezi námi vrah. Ten ví přesně, jak to bylo s Ruthvenem!"

Šli jsme potom dolů, až na mého pána, který zůstal v pokoji zemřelého a ještě jednou jej podrobil důkladnému zkoumání. Když potom přišel za mnou, kroutil hlavou.

„Doktor Agrippa má pravdu," řekl přidušeným hlasem. „Opravdu je to záhada. Jak je možné, že muž, večer ještě zdravý a silný, je ráno nalezen otráven, aniž ho někdo navštívil a aniž vyšel z pokoje?" Ostře se na mne

podíval. „Tys ho přece ještě viděl, ne?"

Přikývl jsem. „Vždyť jste mě slyšel," povídám. „Otevřel mi, usmál se a zvedl kočku do náručí."

„Jak ho tedy mohl někdo otrávit?"

Zaměstnávali jsme se touto otázkou cestou do velkého sálu, který kdysi templářům sloužil jako sněmovní.

Královna Markéta zaujala místo v čele prasklého, povážlivě se viklajícího stolu. Pro ostatní nechal Catesby přinést lavice. Králova sestra byla bledá a celý její obličej byl poznamenán jakýmsi šklebem. Bylo na ní vidět, že jen tak tak ovládá zlost a vztek.

„Někdo tady," vyprskla a z očí jí šlehaly blesky, „zavraždil Ruthvena! Někdo je tu zrádce, špeh, který se dopustil té nejhanebnější zrady. Proč nás ti Yorkové pořád musí pronásledovat? Ty jejich nesmyslné sny a nesplnitelné tužby! S drzostí sobě vlastní tady vrahové dokonce nechali bílou růži. To je přece výsměch! Doktore Agrippo..." Zmlkla, neboť doktor Agrippa k ní okamžitě přispěchal.

„Musíme podrobně zjistit, co každý dělal," řekl. „Jeden každý z nás."

Po této výzvě následovaly zase obvyklé jednotlivé výpovědi. V Ruthvenově blízkosti se večer už nikdo nepohyboval. Ani Benjamin, ani já, nikdo z nás nezaslechl nic podezřelého a Moodie, který nocoval v místnosti sousedící s Ruthvenovou na opačné straně, to mohl jen potvrdit.

„Jak se Ruthven choval?" zeptal se Catesby. „Myslím v posledních dnech před smrtí. Neříkal nebo nedělal něco neobvyklého, nějak nápadného?" Catesby se rozhlédl. „S kým včera mluvil?"

„Mluvil s Moodiem," poznamenal Melford.

„O čem?" zeptal se Agrippa.

Kaplan s myším obličejem byl ještě rozčilenější než jindy.

„Ruthven se nějak stáhl do sebe," koktal kaplan. „Udržoval si odstup a byl stále pohroužen v myšlenkách."

„O čem mluvil?"

„O vraždě. O Selkirkově smrti. Myslel na ty verše - připadaly mu velmi svérázné."

„A co ještě?"

Moodie se kousl do rtů a nervózně pohlédl na královnu. Potom položil ruce na stůl, zíral do desky stolu a vyhýbal se tomu, aby komukoli z nás pohlédl do očí.

„Mluvili jsme i o dnech, které předcházely bitvě u Floddenu - o činech zesnulého krále a o klepech u dvora."

„O jakých klepech?" otázala se chladně královna.

„To nic, Milosti, jsou to jen vzpomínky ... vzpomínky na šťastné dny. Ujišťuji vás, že to bylo všechno."

„A co ta růže," zeptal se rychle Benjamin.

„Jaká růže?" vystřelil Agrippa.

„No, tady přece růže nerostou!"

„Ale v Canterbury," vmísil se Scawsby, „tam rostou. Malé bílé růže, druh, který kvete v pozdním létě a na podzim."

„To znamená," pokračoval Benjamin, „to znamená, že vrah svůj čin plánoval už tehdy, kdy..." Větu nechal viset ve vzduchu nedopovězenou.

„Není pochyb o tom," řekl Agrippa sametovým hlasem, „že

Ruthven byl zavražděn touž rukou a týmž způsobem jako Selkirk v Toweru." Pronikavě na nás všechny pohlédl. „Jak byl Ruthven zavražděn a proč, to zůstane záhadou." Pohlédl na Scawsbyho. „Bylo v místnosti nějaké jídlo nebo víno?"

Starý mastičkář zavrtěl hlavou. „A co vy, Shallote, vždyť vy jste byl poslední, kdo viděl Ruthvena živého."

„A neslyšel jsem pak nikoho, kdo by k němu šel," odpověděl jsem stručně.

Agrippa se zhluboka nadýchl a položil obě ruce před sebe na stůl.

, Je možné, pane Scawsby, že by byl jed podáván po malých dávkách?"

Scawsby protáhl obličej. „To považuji za možné, bylo by to však nebezpečné. Vrah by musel míchat jed do nápojů dosti často, a kdyby přitom byl dopaden..."

„Je možné," vmísil se Catesby, „že by se jednalo o jed, který působí pomalu?"

Scawsby se popuzeně ušklíbl. „O takovém jedu jsem nikdy neslyšel. A kdyby takový existoval, pocítil by Ruthven jeho účinky už dřív, ještě před osudnou nocí."

„Pan Scawsby má pravdu," konstatoval Benjamin. „Ruthven měl zemřít v uzavřeném, na klíč zamčeném pokoji." Mávl do vzduchu hubenými prsty. „Vzpomeňte si, dveře byly zavřené a zamčené zevnitř. Vrah je chytrý a obratný. Nikdo ho neslyšel, jak přišel nahoru, ale musel se přece nějak dostat do pokoje, aby zavraždil Ruthvena a položil tam bílou růži."

„A vy, pane Daunbey, vy jste byl v sousedním pokoji," pravila zostra lady Careyová a zle se na mne podívala. „Váš sluha byl poslední, kdo viděl Ruthvena živého. A není to zvláštní, že vy, Benjamine, jste byl také první, kdo ho viděl?"

„Jsem si jista," přerušila ji královna, „že kardinálův synovec je mimo jakékoli podezření." Rozzlobeně pohlédla na lady Careyovou a nám věno-

vala falešný úsměv.

Od lady Careyové to byl rozhodně šikovný tah. V každém případě nám uškodila, neboť hodí-li po vás někdo bláto, trochu ho na vás vždycky ulpí. Po této scéně na nás ostatní hleděli jako na členy spikleneckého bratrstva, kteří byli právě shledáni vinnými vraždou a jako takoví očekávají rozsudek. Benjamin se usmíval, jako by ho ten povedený žertík pobavil.

„Lady Careyová má jistě v něčem pravdu, její logika je však přece jen chybná," poznamenal. „Ruthven musel zemřít, poněvadž něco věděl. Byl asi jediný, kromě vraha ovšem, kdo rozuměl Selkirkovým veršům." Benjamin se předklonil: „S absolutní jistotou mohu říci, že vrah je mezi námi. Jen se ptám, kdo ze zde přítomných může chovat sympatie k dynastii Yorků? Melford?"

Voják Melford se nahrbil jako kočka cítící nebezpečí.

„Co to má znamenat, Daunbey?"

„Copak vaše rodina kdysi nebojovala za Bílou růži?"

Melford se pokrytecky usmál. „Ano, ale to se snad týká všech, kteří tady jsou, ne, Carey?"

Když se vytáhly na světlo boží staré vzpomínky, starý voják zneklidněl. Obvinění létala vzduchem sem i tam, lidé zvyšovali hlas. Na konci té ostré výměny názorů a obvinění vyšlo najevo, že kromě Benjamina a mne měl každý z členů královniny družiny někdy něco společného s domem Yorků i s Bílou růží. Královna se opřela v křesle a pohrdavě tu hádku sledovala. Catesby vypadal rozzuřeně, zatímco doktor Agrippa seděl se zavřenýma očima a založenýma rukama a celkově dělal dojem pokorného řeholníka, který se právě bohatě navečeřel. Potom se však přece jen probral. Vyndal dlouhatánskou dýku s tenkou čepelí a hodil ji na stůl.

„Dost už, dost," zařval. „Chováte se jako děti! Žádné z těchhle unáhlených slov vůbec nic nedokazuje. Ruthven mohl být také zabit pomocí magie." Ušklíbl se na mne. „Vždyť my jsme tu z jiného důvodu."

„Pane Daunbey, už jsme tady kvůli Ruthvenově smrti promarnili příliš mnoho času. Připravte se. Za hodinu vyrážíte. Správce vám zajistí průvodce, který se tu v kraji vyzni"

Benjamin mě zatahal za rukáv. Vstali jsme, uklonili se směrem k čelu stolu a ponechali ostatní jejich dohadům, podezřením a obviněním. Benjamin svižně vyběhl po schodech nahoru, ale místo aby zamířil do našeho pokoje, táhl mě do Ruthvenovy místnosti. Mrvy ještě ležel na posteli přikrytý pro-

stěradlem. Benjamin celý prostor prohledal, přičemž se obzvláště zajímal o věci ležící na stole, o psací brk, inkoust a papír. Ke všemu čichal,

kroutil hlavou a pokládal věci zase zpět na své místo.

„Co hledáte, pane?"

„To přesně sám nevím."

Šel k posteli a odhrnul prostěradlo. Zkoumavě prohlížel Ruthvenovo tělo, zejména ruce, přičemž se zvlášť soustředil na mozoly na Ruthvenově prostředníku. I tady ke všemu důkladně čichal.

„Ani stopy po jedu," zašeptal. Pak otevřel Ruthvenova mrtvá ústa. Stál jsem za ním a snažil jsem se nedat najevo svůj strach a odpor. Nebude se to příčit duchu zesnulého? Je Ruthvenova duše ještě tady? A bude tu i dál a bude čekat na vysvobození, až bude vrah dopaden a spravedlivě potrestán? Benjamin zkoumal Ruthvenovy nažloutlé zuby. Vyndal z kapsy malou jehlu a šťoural jí mezi nažloutlými pahýly zubů tak dlouho, až našel několik malých šedých kousíčků, ještě vlhkých od slin. Benjamin je pečlivě prohlížel na světle.

„Co je to, pane?" zeptal jsem se šeptem.

Benjamin zavrtěl hlavou. „To nevím. Mohly by to být zbytky jídla, snad chleba."

„Co tu děláte, Benjamine?"

Můj pán i já jsme se bleskově otočili. Ve dveřích stál doktor Agrippa a sir Robert Catesby. Benjamin zářil.

„Nic, doktore. Lady Careyová naznačila, že bych prý snad mohl mít něco společného s Ruthvenovou smrtí. Proto jsem se pustil do hledání, poněvadž jsem doufal, že tu najdu něco, co by dokázalo, že lady Careyová nemá pravdu."

„A našel jste?" zeptal se Catesby.

Benjamin nepozorovaně upustil jehlu na zem.

„Ne, vůbec nic."

Catesby kývl směrem ven. „V tom případě pojďte."

Šli jsme do našeho pokoje. Catesby za sebou zavřel dveře a pokynul nám, abychom se posadili.

„Na Ruthvenovu smrt zapomeňte," začal. „Do Yarmouthu brzy dorazí skotští poslové. Mají spolehlivý doprovod až do Nottinghamu, kde s nimi máte setkat. Mezi nimi bude i druhý manžel královny Markéty, hrabě z Angusu, delegaci však vede panovníkův místodržitel lord ďAubigny. Budete s ním jednat o návratu královny Markéty do Skotska. Nic nebudete nabízet, jen budete pečlivě naslouchat, co bude on říkat vám. Všechno jsme zařídili tak, abyste se sešli 22. listopadu, na svátek svaté Cecilie. Předtím však, ode dneška za dva týdny, o svátku svatého Leonarda, se setkáte se špehem Jeho Eminence. Setkáte se v coldstreamském klášteře, který je asi

třicet mil odsud. Irvinovy informace budou patrně šifrované. Naučíte se to poselství nazpaměť a vrátíte se s tím za mnou a doktorem Agrippou."

„Proč všechno to tajnůstkářství?" zeptal jsem se. „Proč sem Irvine nemůže prostě přijít? Proč ti skotští emisaři pojedou do Yarmouthu? A proč Nottingham? A kromě toho," při těchto slovech jsem pohlédl na svého pána, „ti skotští vyslanci budou zřejmě chtít mluvit s někým mnohem významnějším, než je synovec kardinála a jeho sluha."

Agrippa se ušklíbl. „Shallote," odpověděl. „Používejte svůj rozum. Irvine sem nemůže přijet - v královnině družině je přece zrádce a vrah. A navzdory obviněním, která proti vám vznesla lady Careyová, jste - Benjamin i vy -" pravil a pohlédl s mazaným výrazem na Catesbyho, .jediní, kteří jsou mimo jakékoli podezření. A kromě toho, jestliže vám důvěřuje kardinál, bude vám důvěřovat i Irvine. A co se týká skotských emisarů... za prvé je cesta po souši pro ně nebezpečná a za druhé, náš král Jindřich celou tu věc považuje za skotskou záležitost a nerad by do ní oficiálně zasahoval. A nakonec, královna Markéta a její dvůr se nechtějí setkat s lidmi, kteří měli, i když sebenepatrněji, co dělat s jejím vyhnáním ze Skotska." Agrippa k nám přistoupil a já jsem opět ucítil zvláštní voňavku, který používal. „Podívejte, Shallote, tak se postupně spojí v celek jednotlivé části té záhadné skládanky. Skotové budou jednat s Benjaminem. Budou vědět, že Benjamin jedná z osobního pověření kardinálova."

„A co ostatní?" otázal se Benjamin. „Vy zůstanete všichni v Roystonu?"

Agrippa se ušklíbl, tentokrát rozpačitě. ‚Ano, naneštěstí. Ale Melford a já za hodinu vyrazíme do Nottinghamu, abychom se ujistili o tom, že je zámek pro skotské poselstvo řádně připraven." Catesby se usmál. „Vy máte na cestu do Coldstreamu tři dny času. A co se týká Ruthvena..." řekl, otočil se a vzal za kliku, „však víte, co praví Písmo svaté: ‚Nechte mrtvé spát.' Ze, doktore?"

Potom odešli.

Rozloučili jsme se se zachmuřenou královnou Markétou a neuplynula ani hodina, když nás z Roystonu odváděl do krajiny zatopené mlhou průvodce, jehož nám určil roystonský správce. Catesby a Melford už byli na své dlouhé cestě do Nottinghamu a Agrippa, manželé Careyovi, Melford i starý mastičkář Scawsby zůstali v Roystonu.

Naším průvodcem byl mrzoutsky vyhlížející, na slovo skoupý muž menší postavy, který měl asi tolik výmluvnosti a ostrovtipu jako nějaký starý ťulpas, přesto se však výtečně vyznal ve všemožných koňských cestách i různých oklikách či zkratkách. Znal krajinu jako své boty. Byla to zvláštní cesta. Hustá mlha zřídla jen chvílemi, většinou jsme se prodírali studeným

a pochmurným mrakem. Měli jsme podivný pocit, že jsme snad na světě zůstali sami, jediní živí lidé, a dusot kopyt našich koní že je snad jediným slyšitelným zvukem. Můj pán i já jsme samozřejmě probírali, co se vlastně v Roystonu stalo.

„Jsem z toho zmatený, Rogere," opakoval Benjamin několikrát. „Dvě nesmírně rafinované vraždy: jak Selkirk, tak i Ruthven byli otráveni v místnostech, v nichž se sami zamkli." Benjamin povzdychl, až se mu v ledovém okolním vzduchu udělal obláček páry u úst. „A nikde ani stopy po nějakém jedu, nikdo do těch jejich pokojů nevkročil... je to celé tak zamotané!"

Nemohl jsem než s ním souhlasit a přemýšlel jsem o tom, zda Agrippova poznámka o magii, pronesená jakoby žertem, neměla přece jen něco do sebe. Klidu mi nedodávaly ani znevažující náznaky lady Careyové. V každém případě byl Benjamin pokaždé zavražděnému nablízku. Není snad vrahem on? Možná že dostal od svého strýce tajný úkol odstranit

Selkirka a Ruthvena z důvodu státního zájmu. Kdyby to byla pravda, kdo bude další na řadě? Raději jsem takové myšlenky zaplašil, poněvadž mě až příliš zneklidňovaly, a soustředil jsem se na Selkirkovu veršovánku. Záhadné byly zejména dva verše, první a poslední. Benjamin mi je vysvětlit neuměl, ten zase přemýšlel o tom, jaké poselství mu předá Irvine.

„Snad bude mít nějakou tajnou zprávu, která vše vysvětlí," představoval si.

Zakroutil jsem hlavou. Měl jsem nepříjemný pocit, že to nebude tak jednoduché. Kromě toho všeho jsem měl poté, co jsme vyrazili z Roystonu, neodbytnou a stále sílící obavu, že bychom také mohli být sledováni. Nenacházel jsem k tomu sice žádný konkrétní důvod, měl jsem jen takový nevysvětlitelný, tísnivý pocit. Přestože jsme byli neustále obklopeni hustou mlhou, která všechno pohlcovala a tlumila i zvuky, měl jsem chvílemi dojem, jako bych někde za námi slyšel dusot kopyt cizího koně.

Udělali jsme přestávku a poprosili sedláka, jestli by nás nenechal přespat ve stodole. Ani ráno nedokázalo rozptýlit mé obavy.

„Co je s tebou, Rogere?" zeptal se Benjamin a zkoumavě si mě prohlížel. Zastavili jsme se. Napjatě jsem naslouchal, jak doznívá ozvěna úderů kopyt našich koní.

„Pane, sledují nás!"

„Jsi si tím jist, Rogere?"

„Tak jist, jako jsem si jist tím, že královna Markéta má dvě ňadra!" Pozoroval jsem okolí.

Benjamin se ironicky usmál a naslouchal se mnou. Už už se mi zdálo, že

něco slyším, když náš průvodce strhl koně a začal křičet do mlhy, kdo že tam je. Křičel tak nahlas, že by to probudilo i mrtvého. Benjamin zakroutil hlavou.

„Nic, Rogere," konstatoval. „Žádná odpověď.Snad to byli duchové z Roystonu."

Pokračovali jsme tedy v cestě, a ještě než se setmělo, dorazili jsme ke coldstreamskému klášteru. Teprve po delším vyjednávání a dohadování nás pustili dovnitř do kláštera. Čekali jsme na představenou na dvoře. Když přišla, viděli jsme, že je to ještě dosti mladá žena, což bylo na tak vysoký úřad nezvyklé. Neměla na sobě úbor svého řádu, ale bleděmodré šaty zdobené veverčí kožešinou barvy mědi. Na hlavě měla staromódní závoj, který jí splýval po obou stranách obličeje srdcovitého tvaru. Závoj byl sepnut broží s drahými kameny. Měla pleť bílou jako mléko a zelené oči s jantarovým nádechem. Pozorně si mého pána prohlížela podobně jako královna Markéta, ale pozdravila nás o něco zdvořileji. Sluhům a našemu průvodci poručila, aby vynesli do domu pro hosty naše zavazadla. Potom nás pohostila vínem, čerstvě upečeným chlebem a horkou pikantní omáčkou. Přečetla si pověřovací dopis od kardinála a vyslechla Benjaminovy otázky ohledně příprav na naše setkání s Irvinem. Zavrtěla svou hezkou hlavou a trochu škádlivě na nás pohlédla.

„Zatím sem nepřijel žádný muž toho jména. A nic také nebylo v tomto smyslu ohlášeno."

„Ale pan kardinál říkal, že ten muž tady bude dnes, v den svátku svatého Leonarda," trval na svém Benjamin.

Představená ohrnula rty.

„Do tohoto kláštera nevkročil žádný muž, a ani od pocestných a obchodníků nemáme zprávy, že by někdo byl na cestě k nám." Usmála se. „Možná se opozdil. Snad přijede až zítra."

Uplynul příští den, ‚proplížil se kolem nás', jak by snad řekl Mistr Shakespeare, ale po Irvinovi ani vidu ani slechu. Svůj čas jsme trávili v komfortním hostinském domě konventu. Vyprali nám šaty a hostili nás vybranými jídly a víny, jimiž by nepohrdl ani král. V opatství byly dosti nezvyklé poměry, rozhodně nekonvenční: žádné zvonění, které by zvalo k modlitbám, nýbrž jen krátká mše v dopoledních hodinách. Jeptišky nenucené žvatlaly - nejen venku, ale i v kostele při mši. Dělalo to dojem, jak by asi řekl můj velký přítel William, jako by jim více záleželo na porušování předpisů než na jejich dodržování. Pán říkal, že mají v klášteře výtečnou knihovnu. To jistě mohlo být pravda, jenže pokud jsem mohl já pozorovat, zabývaly se řádové sestry ponejvíce vyšíváním závěsů, šatů a ubrousků.

Představená věnovala mému pánovi převelikou péči. Horlivě se vyptávala, zda je všechno v pořádku, jestli nám něco nechybí, zvala ho na procházky do vonícího ovocného sadu před branami kláštera.

Hlavní starostí mého pána byla ovšem Irvinova nepřítomnost. Když se neobjevil ani třetího dne našeho pobytu v klášteře, zašli jsme večer ke klášterní zdi a zírali do tmy, jako bychom ho sem chtěli svými pohledy přičarovat. Představená se k nám připojila. Přiblížila se velmi těsně k Benjaminovi a zlehka ho prstem pohladila po ruce.

„Pane Benjamine," řekla, „Irvine se snad objeví zítra. Pojďte - nedáte si trošku vína s muškátovým oříškem?"

Můj pán odmítl, ale já jsem s radostí souhlasil. Představená po mně loupla očima a ráda nerada mě doprovodila do svých komnat, kde mi nalila tu nejmenší číšku vína, jakou jsem kdy viděl. Potom starostlivě přecházela pokojem, aby mi dala najevo, že mám co nejrychleji zmizet. Docela mě bavilo, jak je netrpělivá, když jsem z té malinké číšky jen zvolna upíjel. Když jsem potom konečně odcházel, zavolala na mne. Ve své hezké tváři měla falešný úsměv.

„Rogere, váš pán -je to pořádný muž?"

„Ano, mylady," odpověděl jsem.

Představená vsunula špičku jazyka mezi bílé zuby a dychtivě očekávala další informace.

„Divoký hřebec je to," pokračoval jsem, „a velký milovník. Když má mladou holku, tak..."

„Tak co?" zeptala se rychle.

„Někdy ale může být dosti nesmělý a snad..."

„Co snad?" zvolala netrpělivě.

Kývl jsem směrem k pootevřeným dveřím ložnice. „Mylady, myslím, že je do vás zamilován stejně jako vy do něho. Když na něho večer počkáte, snad přijde a zarecituje vám milostnou báseň, sonet, který sám složil."

Představená se usmála, otevřela jakousi malou skříňku a vyndala cinkající váček.

„Jestli to dokážete zařídit, Shallote, dostanete zítra další."

„Och, jediné, co musíte udělat, mylady," řekl jsem s úklonou, , je postavit do svého okna hořící svíci." Ukázal jsem na vysoko umístěnou okenní římsu. „Pro mého pána to bude maják, který ho povede po cestě, na níž si ho přejete vidět."

Proklouzl jsem dveřmi a viděl pána, jak stále ještě stojí u klášterní zdi a dívá se do tmy. Běžel jsem do hostinského domu, kde jsme byli ubytováni, všechno jsem ze sebe rychle svlékl, otřel se mokrým ručníkem a postříkal

Benjaminovým příjemným parfémem. Potom jsem si vzal jeho nejlepší košili, kalhoty, boty a pláštík. Rychle jsem se plížil zase na dvůr. Chvíli jsem čekal, schován ve stínu u zdi, a pozoroval, jak se klášter ukládá k spánku. Ó ano, matka představená se už také začala připravovat na noc. V jejím okně se objevila svíce, jejíž plápolavé světlo vysílalo do noci vábivou výzvu.

Proklouzl jsem přes dvůr, otevřel dveře a vklouzl do tmy. Prsty jsem zhasil svíci a pospíchal do ložnice. Představená tam bohudíky nenechala svítit žádné světlo ani svíčku. Moje oči si začaly zvykat na tmu, rozpoznal jsem postavu ležící na posteli a její dlouhé vlasy. Vklouzl jsem do velké masivní postele, francouzsky zašeptal pár lichotek, které jsem se naučil od bývalé milenky, a s chutí se pustil do díla. Představená byla jistě dáma, má objetí však opětovala sténáním a výkřiky, tělo měla měkké, teplé, mazlivé. Byla to jedna z nejtemperamentnějších žen, jakou jsem kdy měl.

(Ó jé, můj kaplan se zase vrtí, mručí a kroutí hlavou, ten ubožák! Ten pokrytec! Mám mu připomenout, jak často se muchlá s buclatými děvečkami ze stáje? Říká, že určitě lžu, že představená přece musela poznat, že to není Benjamin. Jenže se mýlí. Rozkoš a láska zaslepují. Kdyby tomu tak nebylo, musely by ty kaplanovy děvečky před ním prchat na míle daleko! Nu, už se zase uklidnil. Vraťme se tedy k představené...)

„Och, Bože na nebesích! Bože na nebesích!" křičela, když jsem do ní pronikl. Mou zbraní byl tvrdý oštěp, tak tvrdý, jak jen oštěp může být. Ach, jaká to byla noc! Uspokojil jsem ji celkem třikrát, potom jsem ji políbil na tváře, plácl po zadku a do ouška jí zašeptal něžné sbohem.

Druhý den ráno padala těžká mlha a celý kraj byl ponořen do hlubokého mlčení. Bylo ticho. Mezi klášterními budovami se povalovaly cáry mlhy a přispívaly k stísněné náladě. Padlo to i na mne po té divoké noci. Když jsem dosti časně vstával,byl jsem ovšem ještě příjemně naladěn. Můj pán spal a spal i tehdy, když jsem se v noci vracel ze svého milostného výletu. Oblékl jsem se a běžel k refektáři. Dostal jsem se tam po venkovních schodech a zastihl jsem tam několik jeptišek. Zachytil jsem útržek jejich hovoru.

„Co je to za hrozného šeredu! Odporný, hnusný chlap!"

Přemýšlel jsem, koho by se mohly ty nepříliš lichotivé poznámky týkat, ale musel jsem sklopit hlavu, když jsem slyšel, co říkala ta druhá jeptiška.

„Ano, jmenuje se Roger. Není to divné, že tak znamenitý muž má tak ošklivého pomocníka?"

Jeptišky přirozeně většinou neoplývají velkou chytrostí a rozhodně jim chybí dar poznat skrytou krásu. Posadil jsem se k našemu stolu, který stál hned vedle pódia. Viděl jsem, jak přišla představená. Byla bledá, pod očima

tmavé kruhy. Trochu mě to odškodnilo za to hloupé žvanění jeptišek. Pak se ke mně posadil Benjamin a radostně mi oznamoval, že se mlha snad brzy rozpustí a bude zase jednou hezký den. Koutkem oka jsem sledoval, jak na něho představená vrhá nespokojené pohledy, protože ji ignoruje. Rozmrzelost v jejích očích se však mísila s koketním úsměvem, který mu měl připomenout události uplynulé noci.

Její milostné snažení však náhle přerušil jakýsi hluk. Výkřiky žen se střídaly s hlubokým, drsným voláním jednoho ze sloužících kláštera. Představená vyrazila se sevřenými rty vpřed a my za ní. Dole na dvoře jsme spatřili pozoruhodného muže. Seděl na koni, obklopen shlukem jeptišek a sloužících. Měl světlé rezavé vlasy a jeho tvář s rudohnědým vousem působila trochu strašidelně. Na hlavě měl čapku z králičí kůže a přes sebe ušmudlaný pláštík z krtčí kožešinky, na němž bylo našito několik malinkých zvonečků. Představená mumlala něco o podomním obchodníkovi, vlastním důvodem jejího rozčilení však bylo mrtvé tělo, visící napříč přes jezdcova koně. Když jsme s Benjaminem spěchali za představenou, křičel ten muž něco v cizí řeči, jíž jsme nerozuměli.

„Co říká?" zeptal se Benjamin.

„Našel tu mrtvolu několik hodin cesty od kláštera," řekla představená.

Benjamin přistoupil a zvedl mrtvému muži hlavu. Viděl vlasy pískové barvy, otevřené, prázdně zírající oči a pokleslou čelist. Co však nejvíc upoutalo naši pozornost, byla ošklivá, purpurově rudá rána, vedoucí od jednoho ucha k druhému. Představená mluvila s jezdcem v cizí, nám nesrozumitelné řeči.

„Možná je to ten muž, na něhož jste čekal, pane Benjamine," zavolala směrem k nám. „John Irvine."

Sluhům nařídila, aby tělo odnesli do ošetřovny, a ostatním shromážděným, aby se rozešli. Jedné ze sester uložila, aby se postarala o pocestného. V ošetřovně se stěnami natřenými vápnem uložili mrtvého na slamník. Byl to mladý muž, dosti pohledný a statný, aspoň do té doby, než mu někdo podřízl krk. Benjamin se na něho díval, jako by ho dobře znal. Povšimli jsme si, že od jeho opasku byl odříznut váček s penězi.

„Lupiči!" zašeptala představená. „Číhají a loupí na všech cestách. Ten obchodník našel mrtvolu hozenou do křoví."

Přiklekl jsem k mrtvému a prohledal jeho oděv. A také jsem našel, co jsem hledal: tajnou kapsu v jeho pláštěnce. Bylo v ní několik pečlivě zašitých váčků se zlatými a stříbrnými mincemi (ty jsem si vzal, abych za ně mohl nechat sloužit mši za toho nešťastníka). Dále tam byla malá rolička pergamenu s naškrábaným jménem , John Irvine" a seznam potravin a vína,

které koupil v Leicesteru v nějakém hostinci, jmenoval se U bárky. Vrátil jsem se k Benjaminovi.

Je to Irvine," povídám.

„Bůh buď milostiv jeho duší," pravil. „Rogere, nemáme tedy už žádný důvod, abychom tu setrvávali. Musíme co nejrychleji zpátky do Roystonu."

Představená stojící za námi zalapala po vzduchu.

„Vy už tady nechcete zůstat, pane Benjamine?" Přistoupila k nám blíž a přitom jí šustily sukně. „Nejste snad spokojen s naší pohostinností?" zeptala se koketně.

„Mylady," odvětil Benjamin, „jídlo i víno bylo výtečné." Potom se otočil a nechal ji stát s otevřenými ústy. Zavolali jsme našeho průvodce, sbalili si zavazadla a za necelou hodinu již byli připraveni na cestu. Přišla matka představená, aby nám popřála Šťastnou cestu. Benjamin si s úsměvem přiložil její bílou ruku ke rtům, dvorně ji políbil, a potom, jako pravý rázný rytíř, prudce pobodl koně ostruhami a vyrazil, takže to , jeho" milenku div nesrazilo k zemi. Já jsem byl méně rytířský. Ignoroval jsem výraz zděšení v jejích očích a podal jí ruku.

„Mylady," řekl jsem „slíbila jste mi ještě jeden váček!" Zírala na mne, choulila se v přehozu, který měla přes ramena, a vyndala měšeček (byl mnohem hubenější než ten, který mi dala předešlého večera).

„Kuplíři," zasyčela pohrdavě.

„Och, Bože na nebesích, Bože na nebesích!" vykřikl jsem falzetem, napodobuje její milostné výkřiky. Zbledla a oči se jí rozšířily zděšením. Zasmál jsem se, bodl koně do slabin a cválal po klášterním nádvoří ven. Byl jsem překvapen cvalem, jakým uháněl Benjamin. Zastavil, teprve když už jsme byli od kláštera asi míli daleko. Seskočili jsme z koní a vedli je na uzdě, následujíce našeho průvodce.

„Nač ten spěch, pane?" zeptal jsem se.

Benjamin potřásl hlavou a pohlédl vzhůru, kde se slunce už zase schovávalo za mlhovou clonou.

„Neblahé místo, ten klášter," řekl.

Pocítil jsem píchnutí v žaludku. Tuší snad něco?

„Neblahé," opakoval. Pohlédl na mne. „Irvine byl možná zavražděn právě tam. A prsty v tom má nejspíš sama představeni"

Nebyl jsem schopen slova.

‚Za prvé," pokračoval Benjamin, „když jsme přijeli do Goldstreamu, představená říkala, že Irvina nikdy neviděla."

„Ten obchodník jí mohl jeho jméno říct"

.Jakpak? Jeho měšec s penězi a dokumenty byl odříznut a teprve ty jsi

našel tajnou kapsu v jeho plášti! Jenže představená vyslovila jméno John Irvine už předtím, než jsi to našel. Znamená to, že mrtvého zřejmě znala a znala i jeho křestní jméno. Já jsem jí je totiž neřekl, ty snad ano?"

Zakroutil jsem hlavou. „Ale co vás přivádí k domněnce, že byl zavražděn v klášteře?" zeptal jsem se.

„To je druhý bod. Když jsem stál u klášterní zdi, ucítil jsem

poblíž hlavní brány koňský trus. Od našich koní nepocházel, a představená přece říkala, že kromě nás jinak nikdo do kláštera nepřijel." Benjamin zdůraznil význam svých posledních slov rázným gestem ruky. „Podíval ses trochu po klášteře?" pokračoval. „Mají to tam vysypáno jemným bílým pískem. Stopy toho písku byly na Irvinových holínkách. A navíc, knoflíky na jeho kalhotách byly špatně zapnuté, jako by to někdo dělal v největším spěchu." Benjamin na mne krátce pohlédl. „Domnívám se, že nebohý Irvine byl zavražděn v klášteře právě v okamžiku, kdy si sundával kalhoty, aby si ulevil nebo..." Benjamin zmlkl.

Přejel mi strach po zádech. Snad má pán pravdu. Irvine byl zavražděn, ale ne ve chvíli, kdy se potřeboval vymočit, ale když se připravoval, aby splnil milostnou službu podobně jako já. V duchu jsem si přísahal, že se už nikdy do coldstreamského kláštera nevrátím.

„Mohli bychom se přirozeně otočit a jet tam zpátky," pokračoval Benjamin, jako by četl mé myšlenky. „Nemůžeme však moc dokázat. Matka představená by pochopitelně zapírala a zavolala místního šerifa nebo jiného soudního úředníka, na něhož má vliv. Prostě máme příliš málo důkazů," povzdychl a zíral do mlhy.

„A teď, pane," odpověděl jsem, ‚jsme zase tam, kde jsme byli, a dál si nevíme rady. Selkirk byl zavražděn, ještě než mohl cokoli prozradit. Ruthven je mrtev, a teď také Irvine." Prolétla mi hlavou odvážná myšlenka, ale rychle jsem ji zaplašil: Nezavraždil snad Irvina Benjamin? Nevyklouzl v noci a nevykonal své dílo?

„Nač myslíš, Rogere?"

„Myslím na to," zalhal jsem, „že se Irvine zastavil v hostinci U bárky v Leicesteru." Vyndal jsem Irvinovu roličku pergamenu, již jsem našel v jeho tajné kapse.

„To je divné," bručel Benjamin, „že to nenašli vrahové."

Pokrčil jsem rameny. „Ten ubohý chlapík musel zemřít velmi rychle. Sebrali mu měšec s penězi a nechali ho prostě ležet. Řekl jste, že v tom má prsty představená, ale Irvinův vrah musí být přece členem naší společnosti, tedy královnina dvora v Roystonu. Jen příslušníci dvora, jakož i kardinál, věděli, že Irvine byl na cestě sem."

„Kdo by to ale mohl udělat? Catesby s Melfordem odjeli do Nottinghamu a my si můžeme dosti přesně vypočítat, kdy tam dorazili. Dovedu si představit, že se někdo z Roystonu vypravil a jel pomalu za námi. V té husté mlze jsme ho nemohli zpozorovat..."

„Myslíš tedy, Rogere, že bychom měli zajet do Leicesteru a navštívit Bárku?"'

„Ano, pane. Snad tam najdeme něco, co by nám pomohlo k objasnění Irvinovy smrti a Selkirkových veršíků, které mu přinesly smrt."

KAPITOLA

Našeho průvodce jsme přemluvili pomocí několika stříbrných mincí a slibu, že jich příště bude víc, aby nás zavedl do Leicesteru. O den později jsme už projížděli uličkami města. Jenom Bůh na nebesích ví, jaký hrozný úkol jsme si to dali. Město příšerně páchlo. Z přeplněných domů a nevábných stok se na slunci linul puch jako z vroucího čarodějnického kotle. Hostinec U bárky jsme snadno našli na ošumělém tržišti nedaleko městských hradeb. Domy po obou stranách toho tristního místa byly špinavé a na spadnutí. Uprostřed se povaloval starý nemocný pes. Tu a tam se zvedl, aby olízl nohu zavšiveného žebráka, uvázaného u špalku. Ten si tu zřejmě odpykával nějaký trest. Schvalovalo se už k večeru, trh končil, trhovci i jejich zákazníci už pomalu odcházeli. Benjamin ukázal na hostinec, což byl malý, úzký třípatrový dům s pěkným barevným štítem, který se zlehka houpal nade dveřmi. Kolem vchodu stál hlouček podomních obchodníků a trhovců, nabízejících pestré šátky, boty, švestky a zelená jablka. Prošli jsme mezi nimi a vstoupili do výčepu. Náš průvodce zůstal venku, aby se postaral o koně.

V šenkovně bylo chladno a zatuchlo, stoly byly špinavé, u stěn stály rozviklané židle a lavice. Jeden podomní obchodník nás ještě předtím, než jsme vešli, varoval, abychom tu nepili ani vodu, ani pivo, neboť nedávno ve městě řádila nákaza a voda v řece je pravděpodobně ještě pořád nakažená. Můj pán objednal džbán vína a vyptával se děvečky, docela hezkého děvčete, jen kdyby neměla takové mezery mezi zuby. Benjamin jí jako obvykle nabídl doušek vína ze svého džbánu a do úzké, ale mozolnaté dlaně jí vtiskl penny. „Dítě," začal, „nevzpomínáš si na muže jménem Irvine,

bystré tváře, s vlasy barvy písku, muže patrně trochu uzavřeného a plachého? Mluvil se skotským přízvukem."

Děvče se zdálo zmatené, takže jsem Irvinův popis ještě jednou zopakoval. V jejích světlemodrých očích jsem viděl, že si vzpomíná. Horlivě přikývla a začala něco povídat. Rozuměl jsem z toho asi polovinu.

Irvine tady zřejmě nocoval.

„Přišel sem sám," říkala. „Velmi mnoho jedl a pil a ostatním hostům byl sympatický, i když to byl Skot." Dívka vyčkávala, upila ještě doušek ze své číše a sáhla po další minci, který jí Benjamin podával. „Ale potom," pokračovala, „potom najednou začal být uzavřenější a po celou dobu seděl v koutě s nějakým divným chlapíkem." Přivřela oči, aby se na všechno lépe upamatovala. „Ten cizí člověk měl tmavě hnědé vlasy, pásku přes oko a purpurově rudou jizvu, která se mu táhla přes celou tvář."

„Byl to Angličan?"

Usmála se a zavrtěla hlavou. „Kdepak, Skot jako poleno. Lil do sebe víno jako do sudu a měl nějaké sprosté řeči. Tomu jsem moc nerozuměla."

„Nechal tady Irvine něco?" zeptal se můj pán.

„Ne, to ne. Uklízela jsem jeho pokoj. Nebo aspoň jsem se o to snažila."

„Co to má znamenat?" zeptal se rychle Benjamin.

„Pomaloval zeď. Hostinský zuřil a nařídil mi, ať to smyju."

„Co to bylo?"

„Velký pták," odpověděla. „Nakreslil ho kouskem dřevěného uhlí. Velký pták s ostrým zobákem a korunou na hlavě."

„Vypadal jako orel?"

„Ano," přikývlo děvče.

„A jak to bylo s tím Irvinovým podivným kumpánem?" ptal se Benjamin. „Co ten dělal?"

„Ten si s ním po celou dobu povídal, potom odešel a ten Irvine odcestoval brzy po něm."

Poděkovali jsme mladé ženě, která nám pověděla všechno, co věděla. Potom jsme bloumali po Leicesteru od jednoho šenku k druhému, jestli snad nepotkáme Irvinova podivného kumpána. Byla to marná práce. Na sklonku druhého dne stráveného takto v Leicesteru jsme byli unavení, špinaví a nemohli se už dočkat, až z tohohle města zase vypadneme.

Na zpáteční cestu do Roystonu jsme potřebovali dva dny. Bylo vidět, že náš průvodce už má toho všeho plné zuby. Přestože se změnilo počasí, Royston vypadal pořád stejně ponuře a bezútěšně: hromada nízkých budov, skrývajících se za drolící se zdí porostlou mechem. U brány nás pozdravil Melford se skupinou lukostřelců. Za nimi se houpal pomocník z kuchyně s černým obličejem. Jazyk mu visel z úst.

„Oběšen!" sdělil nám Melford radostně. „Kradl v kuchyni nádobí a chtěl je prodávat po sousedních vsích."

Ten hrdlořez se ušklíbl tak, jako by i mně rád položil oprátku na krk a viděl, jak se potom houpám na větvi vysokého jilmu. Raději jsme skryli své

zhnusení a kráčeli k hlavnímu vchodu, kde nás už očekával jako vždy dobře naladěný doktor Agrippa. Zatímco pacholek odváděl naše koně, byli jsme uvedeni do prázdné kapitulní síně, která teď byla trochu zařízena o něco útulněji - závěsy, nástěnnými koberci, poduškami a židlemi ze zásob královny Markéty.

„Jak zní Irvinova zpráva?" zeptal se Agrippa ihned, jakmile za námi Catesby zamkl dveře a důkladně ještě místnost prohledal, jako by se obával, že by se v tmavých koutech mohl skrývat vyzvědač. Potom se postavil před nás.

„Jak to bylo s Irvinem?" zeptal se nevlídně. „Jakou zprávu jste nám od něho přinesli?"

Můj pán si setřásl prach z pláštěnky. „Sire Roberte, jsem špinavý, unavený a mám žízeň. Rád bych se napil trochu vína."

Spěšně nám podali dvě číše s vínem. Můj pán se mocně napil, zatímco já jsem pozoroval andělskou tvář Agrippovu a ustaraný výraz Catesbyho.

„Irvine je mrtev," prohlásil bez okolků Benjamin .

Catesby zasténal a otočil se. Agrippa rozčileně zalapal po dechu.

„Jak?" tiše se zeptal. „Jak byl Irvine zavražděn?"

„.Nedojel do kláštera," lhal můj pán. „Čekali jsme na něho, ale potom ho mrtvého přivezl na koni nějaký cestující obchodník. Měl podřezaný krk - od ucha k uchu - a někdo mu ukradl měšec s penězi." Benjamin pokrčil rameny. „Měli jsme smůlu."

„My jsme měli mít smůlu," přerušil jsem ho. „Někdo na něho nalíčil léčku. Někdo, kdo věděl, že tam má přijet. A jediní lidé, kteří o tom věděli, jsou tady v Roystonu!"

„Co tím chcete říci?" zeptal se Catesby.

„Že si někdo z Roystonu na Irvina počíhal a zavraždil ho," odpověděl jsem klidně a ignoroval vztek, který, jak jsem viděl, se v Catesbym vzmáhal a změnil jeho jinak otevřený výraz v divokou grimasu.

„Jak si můžeme být jisti, že jste ho nezamordovali vy dva?"

„Zeptejte se třeba našeho průvodce," odpověděl Benjamin. „Zeptejte se u dam v konventu - byli jsme jim neustále nablízku."

Vzpomněl jsem si na dlouhé a štíhlé nohy představené, jak mě objímaly, a musel jsem potlačit úsměv.

„Nu," pokračoval Benjamin, „kde byli všichni ostatní v době, kdy jsme byli na cestě?"

Já jsem byl v Nottinghamu," zařval Catesby. „Vydali jsme se na cestu v týž den jako vy, osmého listopadu. Zdejší správce může ručit za každý náš krok."

„A tady v Roystonu?"

Agrippa mě po celou dobu nespouštěl s očí.

„Dobrá otázka, pane Shallote." Roztáhl ruce. „Nikdo z nás nemůže úplně přesně zodpovědět otázku, co v té době dělal. Carey jezdil po kraji, aby zajistil naše zásobování. Byl pryč celkem tři dny. Moodieho vyslala královna do Yarmouthu."

„A vy?"

Agrippa se usmál. „Podobně jako náš dobrý doktor Scawsby jsem vyřizoval nejrůznější záležitosti - Scawsby kupoval lék pro královnu," zívl, „a já jsem byl samozřejmě na cestě za kardinálem."

Díval jsem se mu do tmavých, záhadných očí. Chce se mi snad vysmívat? Opravdu vyřizoval kardinálovy záležitosti, nebo nastrojil léčku na Irvina? Vzpomněl jsem si na krajinu ponořenou v mlze a zděsil jsem se. Zabývá se opravdu černou magií a pozval si nějakého démona z pekla? Ale proč bych ho měl vlastně podezírat? Jeho odpověď byla velmi chytrá: nikdo nemůže zcela přesně dokázat, co doopravdy dělal, ovšem Benjamin a já jsme vždycky v podezřelé blízkosti neštěstí. Catesby si přitáhl stoličku, těžce na ni dosedl a schoval tvář do dlaní.

„Selkirk je mrtev!" začal jako kněz na pohřbu. „Ruthven byl zavražděn, a teď i Irvine." Pohlédl ze strany na Agrippu. „Až přijde čas, budou všechny ty zločiny odpykány, ale královna trvá na tom, abychom se se skotským poselstvem sešli." Pohlédl na hořící svíci na stole. „Situace je následující: královna uprchlá ze Skotska, zanechavši tam oba své malé syny, Jakuba a Alexandra." Na okamžik se odmlčel. „Alexandr byl nemocen a zemřel. Ke svému druhému choti necítí královna nějakou velkou lásku, tu cítí pouze ke Skotsku. Skotské vyslance povede lord ď Aubigny, pravá ruka současného regenta. Královnin choť, hrabě z Angusu, trvá na tom, že přijede také. Musíte od nich požadovat královnin návrat. Dnes večer mají přijet do Nottinghamu. Ráno se tam musíte vydat, pane Benjamine, vy se Shallotem. Bude vás doprovázet doktor Agrippa." Catesby na nás pohlédl zarudlýma očima.

„A tentokrát nesmíte zklamat!" zafuněl. „Musím teď informovat královnu." Zvedl se a odešel, přičemž za sebou přibouchl dveře.

„Tak co, zavraždil jste Irvina?" zeptal jsem se nesmlouvavě usmívajícího se Agrippy.

Doktor se otočil a srdečně se rozesmál. V téhle tmavé a ponuré síni se ozývala zvláštní ozvěna. Doktor vstal, utřel si smíchem slzící oči a přistoupil ke mně. Vzal mou hlavu do svých měkkých dlaní.

.Jednoho dne, Rogere," zašeptal, „budete schopen odhalit velká tajem-

ství. Já jsem nahlédl do světa stínů. Můj milý, musíte se ještě hodně učit." Pustil mou tvář, usmál se na Benjamina a tiše vyklouzl ze síně.

Zbytek dne jsme se zotavovali z cesty. Snažili jsme se, jak jen to bylo možné, vyhnout se ostatním dvořanům, kteří se dozvěděli o našem nezdaru a dávali nám špatně skrývanými nakyslými úsměvy najevo své zadostiučinění. Potom následovala večeře, což nebyla ani trošku příjemná záležitost. Královna Markéta a Catesby nás po celou dobu nevlídně pozorovali. Melford se zřejmě sám pro sebe bavil nějakým vtipem. Moodie nasadil bohabojnou tvář a Scawsby ani nemohl skrýt své triumfální pocity. Carey měl v obličeji neklidný výraz a Agrippa vypadal jako divák na maškarním bále nebo podobném mumraji.

Pomalu jsme se rýpali v jídle. Asi jsem hodně pil, ale řídil jsem se svým starým heslem: „Máš-li strach a nablízku je víno, pij tolik, co jen můžeš." Můj pán, znechucený tím výmluvným mlčením, mě nakonec zatahal za rukáv. Zvedli jsme se, uklonili se královně, zamumlali několik omluvných slov a vyklouzli ze síně.

„Pane Daunbey!" volal nás zpět hlas doktora Agrippy. „Vyrážíme do Nottighamu!"

Benjamin ohrnul rty a zakroutil hlavou. „Není třeba nám to připomínat, doktore. Najdete nás před branou Roystonu připravené na cestu. Čím dřív odtud odejdeme, tím lip!"

Když jsme přišli do našeho pokoje, zeptal jsem se, už trochu přiopilý, pána: „Co jste tím myslel?"

„Čím?"

„Tou poznámkou, když nás Agrippa volal zpátky."

Benjamin se kousl do rtů a zavrtěl hlavou:, Jsi unavený a napůl opilý, Rogere. Vyspi se trochu."

Potom se ke mně beze slova obrátil zády. Odpotácel jsem se do postele a usnul. Byl jsem ale brzy probuzen. Pán mnou třásl a šeptal: „Rogere, vstávej - a hned!"

„Co se děje?" zeptal jsem se rozespale.

Benjamin mnou ustavičně třásl a táhl mě z postele. Ukázal na stůl, kde byl tác s několika krajíci chleba a pohárem vína ředěného vodou.

„Tady, ber si," zasyčel. „Tohle jídlo není otrávené. Jsme asi v nebezpečí."

Zaklel jsem, udělal jsem však, co mi nařídil. Potom jsme po tmavých schodech chvátali dolů, vyběhli hlavním vchodem na dvůr, kde Benjamin nařídil rozespalému čeledínovi, aby připravil koně. Nasedli jsme a cválali tmou kolem domku stráží ven, na temnou silnici. Na větvi vysokého jilmu

se ještě stále houpalo tělo pomocníka z kuchyně. Bože na nebesích, na ten pohled vzpomínám ještě dnes, jako by to bylo včera. Měl jsem pocit, že se ve vzduchu vznáší náš neblahý osud. Byl třeskutý mráz, začínalo se stmívat, což je doba démonů a zlých duchů, kteří dlí na zemi, aby naposled navštívili lidské duše. Hleděl jsem na temné budovy Royston Manoru a na oběšence, který se kýval sem a tam. Od hlavy k patě mi projel panický strach - a kdybych nebyl vyřezán z tak tvrdého dřeva, pobídl bych koně a co nejrychleji zmizel zpátky do Ipswiche. Stráž nás nechala na pokoji, a tak jsme jeli kousek po cestě, dokud se Benjamin nezastavil. Podal mi plný měch vína.

„Pij, kolik chceš, Rogere," zašeptal. „Podívej, co jsem našel na tvém stole, když jsem se vzbudil."

Napřáhl ruku, v níž jsem uviděl malou, zvadlou bílou růži. Zamrazilo mě. Bylo to varování. Benjamin odhodil růži na zem. „Nu, Rogere," pokračoval živě, „omlouvám se za své nepřívětivé chování včera večer, ale teď vidíš, že jsme se ocitli ve velkém nebezpečí. V celé té záležitosti je něco, co by nás mohlo přivést na šibenici nebo pod nůž najatého vraha. Máme před očima jen zlověstnou tmu a vůbec nevíme, komu můžeme věřit. Mému strýci, králi? Královně Markétě? Doktoru Agrippovi? Něco tu není v pořádku, ale co můžeme dělat? Vrátíme-li se do Londýna s prázdnýma rukama, budeme vyřízeni. Jestli budeme v plnění našeho úkolu pokračovat, můžeme mít brzy oprátku na krku. Nevíme, kdo je náš přítel a kdo nepřítel. Jsou dvě věci, které pro nás znamenají jistou ochranu. Za prvé, jsem milovaný synovec kardinálův, a proto na nás nemůže hned tak někdo zaútočit; a za druhé nás chrání i naše pátrání. Ti lidé, kteří tahají za nitky, nás posílají sem a tam a sledují, co jsme kde zjistili."

Hleděl mi smělým pohledem do očí a přistoupil blíž. „Zapletli jsme se do jakéhosi reje smrti. Dokud budeme tancovat také, jsme v bezpečí, ale jakmile bychom zkusili vypadnout, buď nás do toho víru strhnou zpátky, nebo nás zabijí. Kdo to udělá, to nevím, ale budu hledat. Co můžeme ztratit, Rogere? Kdo na nás číhá, na tebe nebo na mne?" Zamžikal

očima a podíval se stranou. „Kdo by nás postrádal?" pokračoval. „Kdo tě miluje, Rogere? A kdo miluje mne? Kde je náš domov, kde jsou naši milí? Podívej se na nás, jsme tu v divoké pohanské zemi, kde nám dělá společnost jen tráva a nebe. A jak se můžeme bránit? Jsme zdraví, máme nějaké zbraně a trochu peněz, které si mezi sebou dělíme. To je všechno, Rogere."

Musím upřímně přiznat, že mi pán svou řečí nahnal hrozný strach, ale cítil jsem, že má pravdu. Ze strachu jsem dostal křeče v žaludku a chtělo se

mi zvracet. Benjamin mě pevně uchopil za zápěstí a můj kůň potichu zaržál.

„Ale pořád mám ještě tebe, Rogere, tvé přátelství, a ty máš mne." Pohodil hlavou a zasmál se směrem k šedému, prázdnému nebi. „Co člověk potřebuje víc?" Smál se, až mu vytryskly slzy. „Myslím, Rogere, kolik přátel má třeba strýc kardinál? Král k nim jistě nepatří!" Potom zase zvážněl. „Někdy," zašeptal, jako by byli za křovím schováni královští agenti nebo špehové, „mám o strýce strach."

„Jak to myslíte, pane?"

„I když se těší králově přízni..." Benjamin větu nedokončil, neboť jsme náhle zaslechli dusot koňských kopyt a uviděli, jak se k nám pomalu blíží doktor Agrippa. Jeho malý, zavalitý kůň si vykračoval, jako by byl teplý letní den.

„Dobré ráno, pánové." Doktor si stáhl s čela černou kapuci. „Vy ale máte pořádně naspěch. Jen abyste byli co nejdřív pryč z Roystonu, že?"

Benjamin něco zavrčel.

„Proč vlastně?" pokračoval Agrippa. „Jakých nebezpečí se obáváte?"

„To víte velmi dobře sám," řekl Benjamin nakvašeně. „Číhá tam smrt. Selkirk, Ruthven, Irvine... dřív nebo později přijdeme na řadu i my. Nemám pravdu?"

Agrippovy rozzářené oči se rozšířily v předstíraném údivu. „Vždyť jste synovec samotného kardinála a Roger je váš dobrý přítel. Vaše smrt," zdůraznil, „by byla dříve nebo později objasněna a potrestána."

„Přestaňte si s námi hrát, doktore. My všichni stojíme na pokraji jakési temné rokle. Máme co dělat s velkým tajemstvím."

Agrippa se ke mně otočil. Zdálo se, že jeho oči ve tmě žhnou.

‚A vy si, Rogere, myslíte, pokud jsem správně rozuměl vašim poznámkám, že na dně té temné rokle jsem já, ne?"

Má trpělivost, která byla vystavena tak dlouhé zkoušce, byla u konce. „Kdo jste," vyjel jsem na něho. „Jakou to magii praktikujete?"

Agrippa pokrčil rameny. „Co je to magie, Rogere?" Ukázal na svůj třmen. „Před mnoha stoletími byla u Adrianopolis poražena a rozprášena Góty římská armáda. Víte proč?"

Zakroutil jsem hlavou.

„Gótové používali třmeny, a proto se jim lépe bojovalo ze hřbetů koní. Pro mnohé Římany té doby byli Gótové démony, kteří dosáhli vítězství přispěním magických sil." Potřásl hlavou. „A v čem ta jejich magická síla spočívala? V něčem, co dnes pro nás není vůbec nic zvláštního."

„Ale vy přesto používáte nějaké čáry," řekl jsem mu. „Carey říkal, že

vás před mnoha lety potkal jeho otec v Antiochii. Jak může Člověk tak dlouho žít?"

Agrippa se tiše zasmál. „Máte pravdu, Shallote, nic není takové, jak se zdá." Naklonil se dopředu a zvážněl. „Kdo jsem a co dělám, to před vámi nemusím skrývat. Jsem kardinálův člověk."

„Potřebuje kardinál takovou ochranu?" chtěl vědět Benjamin.

Agrippa se kousl do rtů. „Váš strýc je nenáviděn. Musí se chránit. Říká se o něm, že prý vlastní kouzelný prsten, jímž přivolává démony, kteří mu zajišťují moc nad králem. Říká se také, že si najal slavnou čarodějnici, vražednici jménem Mabel Briggová, která si během půstu na svatého Triniana, který trvá tři dny, dokázala podřídit krále Jindřicha a dokáže mít pod kontrolou i nejsilnější lidi." Agrippa pozoroval osamělého ptáka kroužícího po obloze, jako by to byl ďábel, který přiletěl z pekla a křižoval nad Bohem opuštěnou krajinou.

Projela mnou hrůza, jako by peklo sáhlo holýma rukama na mou obnaženou duši.

„Tomu nevěřím," pravil Benjamin.

„Ó ano, však uvěříte," mumlal Agrippa. „Jediným člověkem, jehož by se mohl váš strýc bát, je král. Slyšel jste o proroctvích?"

Fascinoval mě hrobový hlas, jímž teď Agrippa promlouval, a přemýšlel jsem, jakou moc opravdu má. Doktor nás ostře pozoroval.

„Důvěřuji vám oběma, a proto vám to budu vyprávět. Říká se, že král Jindřich je Temný či Krtek, kníže temnot, jehož příchod předpověděl velký kouzelník na dvoře krále Artuše Merlin. Podle jeho proroctví má být král dvanácté generace po Janovi Krtkem, mužem, který je silně zarostlý a má kůži silnou jako kozel. Nejdříve bude svým lidem oslavován, potom však upadne do propasti hříchů a nadutosti. Bůh ho odvrhne a jeho vláda skončí v krvi a ničení. My jsme dvanáctá generace po Janovi a Jindřich je náš král. Vidíme v něm nyní světlé slunce, co se však stane, až se den nachýlí a slunce zapadne? Jak dlouho bude chránit vašeho strýce? A až bude váš strýc muset jít, tak jako byl Lucifer svržen z nebe, pak budete i vy, malí duchové, strženi s sebou!" Agrippa pobídl koně. „Musíme proto náš úkol úspěšně dovést do konce, a to nejen kvůli sobě, ale i kvůli kardinálovi. Kdo ví, snad právě na našem úspěchu či neúspěchu závisí, zda se proroctví naplní nebo ne." Ohlédl se. „Musíme si pospíšit, aby nás stíny nedohnaly."

Popohnali jsme koně. Na další podrobnosti téhle cesty se už nepamatuji. Jak Benjamin, tak já jsme byli ponořeni do vlastních myšlenek. Pro mne byly Agrippovy řeči hádankou. Zvláštní člověk, tenhle Agrippa - v mých memoárech se nevyskytuje žádný jiný tak podivný.

(Měli byste vědět, že před nedávném jsem financoval jednomu kapitánovi cestu do Ameriky. Když se vrátil, zaměstnal jsem ho ve svém domě. Vyprávěl mi divoké historky o mužích s rudou kůží, kteří se zdobí orlími pery; jejich bílý muž se nápadně podobal doktoru Agrippovi. Zvláštní svět, ne? Můj kaplan pohrdavě odfrkuje, ale co ten ví? Kouká jen na prsa tlusté Margot a žárlí, že jsem je dneska v noci objímal. Mám ještě mnoho sil, a ačkoli je mi už přes devadesát, dokážu ještě mnohé, co dělá potíže i třicátníkovi! Myslíte si snad, že lžu? Přečtěte si mé paměti. Když mě zajal sultán Sulejman Nádherný, uspokojil jsem všechny hurisky v jeho harému, ale to je zase jiná historie, ta sem nepatří.)

Konečně jsme všichni tři dorazili do Nottinghamu. Projeli jsme městskou branou a dostali se do labyrintu špinavých uliček. Po svěžím venkovském vzduchu nás přímo uhodil zápach moči, prašivých koček a shnilé zeleniny. Stoky na High Street vypadaly, jako by je nikdy nikdo nečistil, a my jsme se do lidských exkrementů bořili až po kotníky. Naši koně měli ještě jemnější čich, a tak se vzpírali a nechtěli jít dál. Zastavili jsme proto u jednoho hostince, dovedli koně do stáje a sami ukojili hlad. Když jsme se potom vydali na další cestu, museli jsme vzpouzející se koně vést na uzdě.

Přišli jsme na velké tržiště, kde se shromáždilo obrovské množství lidí, aby přihlíželi popravě dvou bratrů, kteří byli shledáni vinnými tím, že zosnovali spiknutí proti králi. Dav s námi smýkal sem a tam, až jsme se pojednou ocitli přímo před pódiem z černého dřeva. Kat už čekal. Stál tam před rezavým špalkem pokrytým stříkanci krve, tvář přikrytou černou kápí. Opíral se o velkou sekyru s dvěma ostřími. Byl dosti opilý, což lze ovšem pochopit. Když člověk dělá takovou práci, potřebuje hodně vína, aby uklidnil srdce a otupil ducha.

Ty dva bratry přivezli za úderů bubnu na káře. Byli oblečeni velmi jednoduše, jen v kalhotách a košili s rozepnutým límcem. Kapitán gardy je zavedl na popraviště a soudní vykonavatel přečetl rozsudek. Mladší z mužů šel napřed. Měl spoutané ruce a smutně hleděl na staršího bratra, který něco mumlal. Potom se uklidnil, klekl na kolena a nechal kata, aby mu ohnul tělo dopředu, takže položil hlavu na špalek. Znovu zaznělo víření bubnů a ve slunci se zablýskla těžká sekera. Potom něco zasvištělo a vytrysklo obrovské množství krve. Dav zasténal. Starší muž odmítl nechat si svázat ruce a nehnutě pozoroval, jak odnášejí bezhlavé tělo jeho bratra. Potom poklekl u špalku - podobně jako kněz na klekátko. Položil hlavu do správné polohy, udělal rukou nějaké znamení a sekera znovu zasvištěla. Mužova hlava odlétla velkým obloukem. Jeden ze strážců pustil psa, který pak pod popravištěm lačně olizoval teplou krev.

Můj pán velmi zbledl, na čele mu vyrazily krůpěje potu, zasténal a odvrátil se. Agrippa mi naznačil, abych šel za ním. Nějaký kuchař, stojící ve stínu popraviště, se smál a opakoval popravu na malém kuřeti, které pak nechal ještě bez hlavy pobíhat kolem, než se tělíčko úplně zhroutilo. Můj pán odtud pospíchal, aby se někde za rohem vyzvracel. Počkali jsme s Agrippou, dokud se nevrátí.

„Vždyť jsem vám to říkal, že krveprolévání kvůli našemu králi teprve začíná. Naše království bude zaplaveno tmavými proudy krve."

Agrippa nás poháněl, abychom se už co nejdříve dostali k zámku. Přišli jsme k hlavní bráně, kde ve větru vlála skotská korouhev se lvem. Napadla mě smělá myšlenka a poprvé jsem začal rozplétat tajemný uzel Selkirkových veršů.

Šli jsme po spuštěném padacím mostě a vstoupili do klenuté vstupní brány, kdy bylo podivuhodně vytesáno Zvěstování Panny Marie. Kapitán stráže, muž býčího vzhledu, se nabídl, že se postará o naše koně a nechá je odvést do zámecké stáje. Vedl nás potom nahoru do síně, do jámy lvové', jak pravil Agrippa. Byla to dřevem obložená místnost podlouhlého tvaru s černými a bílými dlaždicemi, lesknoucími se ve světle pochodní. Dlaždice měly kosočtvercový tvar a já si na ně vzpomínám tak dobře proto, že byly zdobeny zlatými uzlíky lásky. Na jižním konci haly byl otevřený krb se stříškou. Na stěně nad ním visel modrobílý koberec s vyobrazením erbu skotských králů. U krbu stál velký dubový stůl a dvě rovněž dubové židle s vysokými opěradly. Sedadla židlí byla potažena zlatým suknem se stříbrnými třásněmi.

„Ti skotští páni se tu zařídili jako doma," bručel Agrippa.

Kapitán nás vyzval, abychom se posadili na lavici ke stolu, a potom pospíchal pryč. Museli jsme čekat asi půl hodiny. Služebná nám přinesla korbele s vodnatým pivem. Seděli jsme s Benjaminem klidně a nechali na sebe působit nové prostředí. Agrippa, který seděl na kraji lavice, si pohvizdoval, pohupoval se a vůbec se choval jako neposedný vrabec.

Konečně se vrátil kapitán, doprovázený třemi vojáky. Za nimi šli dva muži. Jeden z nich měl na sobě tmavě modrý plášť a kalhoty stejné barvy. Byl to elegantní muž s ocelově šedými vlasy a do bronzova opálenou tváří. Jeho smyslná ústa byla orámována pěstěným vousem. Jeho průvodce, zahalený do zlatohnědého pláště, jako by byl velmi choulostivý, se od prvního muže výrazně lišil. Měl vlasy černé jako smůla, které rámovaly nápadně bledý obličej. Byl by to docela hezký muž, kdyby neměl oči posazené příliš blízko sebe a jakýsi mrzutý rys kolem úst.

„Lord ďAubigny a Gavin, hrabě z Angusu!" šeptl Agrippa, když jsme se

zvedali, abychom je pozdravili.

Musím upřímně přiznat: ďAubigny mi byl na první pohled sympatický, gentleman každým coulem, pravý šlechtic, ostatně jako já. Angus si přitáhl plášť ještě těsněji a usedl na jednu z židlí, odkud si nás zachmuřeně prohlížel. D'Aubigny nám šel naopak vstříc, srdečně si s Agrippou potřásl rukou a vybídl ho, aby nás představil. Hovořil s námi přátelsky a jeho šedé oči byly plné zájmu, když se ptal, jakou jsme měli cestu. Chtěl vědět, zda jsou cesty bezpečné, zda jsme neměli nějaké problémy, a tak podobně. I když byl v jeho řeči znát nepatrný francouzský akcent, byla jeho angličtina velmi dobrá. Zvědavě jsem ho pozoroval, poněvadž Agrippa s Benjaminem mi o něm už po cestě vyprávěli. Byl to vzdálený synovec Jakuba IV., ale jeho otec odešel do francouzského exilu, a tak byl jeho syn vychován ve francouzském prostředí. D'Aubigny dal stranou naše pověřovací listiny a požádal o další nápoje k občerstvení. Potom se posadil k Angusovi na druhou stranu stolu.

„Nuže, pane Daunbey," začal ďAubigny, „představitel anglického krále je u nás vždy vítán, zejména tehdy, je-li zároveň synovcem velkého kardinála." Naklonil se dopředu a položil ruce na stůl. „Vyslance Daunbey, jaké nám tedy nesete poselství?"

Můj pán nervózně pohlédl na Anguse, který se zatím ještě ani nepohnul, jen tiše upíjel z číše vína. D'Aubigny dělal, jako by tam Angus nebyl.

„Královna Markéta," řekl můj pán rovnou, „si přeje vrátit se do Skotska."

D'Aubigny roztáhl ruce. „Tomu nestojí nic v cestě," opáčil. .Jestliže se bude chtít vrátit, bude u nás vždy vítána. Říkal jsem to už mnohokrát, že, doktore Agrippo?"

Doktor spěšně přikývl. Když jsem se na něho podíval z boku, všiml jsem si, že se jeho obličej změnil: zmizel sebemenší náznak žoviálnosti či dobré nálady. Oči měl teď tvrdé, upíral je na ďAubignyho a jen tu a tam rychle pohlédl na zachmuřeného Anguse.

„Opakuji," pokračoval ďAubigny, „že královna u nás bude vítána. Mohu na to přísahat při svatých relikviích. Vysvětloval jsem už několikrát králi Jindřichovi, že jeho ctěná sestra odešla ze Skotska dobrovolně - nebo jsem měl říci, že uprchlá? My jsme ji neodtrhli od jejích dětí, ale rada nechtěla připustit, aby se náš mladistvý král pohyboval, kde se mu zlíbí." D'Aubigny se opřel o opěradlo křesla. Snad ho iritoval Agrippův tvrdý pohled.

„Lady Markéta nebyla jmenována regentkou nikým menším, než byl její její zesnulý choť, který tak učinil ve své závěti. Nicméně se tohoto svého úkolu nedůstojně zřekla a provdala se za hraběte Anguse, dřív než uplynul

rok po smrti jejího chotě." D'Aubigny se obrátil k svému průvodci. „Mylorde, můžete to potvrdit?"

Angus, který si podpíral hlavu loktem jako rozmazlené děcko, přikývl a začal tiše bubnovat prsty na desku stolu. D'Aubigny svou otázku opakoval, tentokrát o něco energičtěji. „Lorde Douglasi, můžete to potvrdit?"

Tentokrát počkal na odpověď. Zatvářil se přitom tak, jako by na to chtěl čekat třeba až do příchodu Mesiáše. Angus se konečně pohnul.

„Ach, ano," odpověděl nakysle. „To mohu potvrdit. Asi jsme příliš spěchali. Ta svatba nám nepřinesla štěstí, zvláště když moje choť začala trvat na tom, že se bude schovávat po různých zámcích. V tomhle jsem ji už nemohl následovat." Prohnaně se usmál na Agrippu. „Znáte přece heslo Douglasova klanu: 'Lepší je poslouchat zpěv skřivanů v lesích a na polích než pištění myší po chodbách a v komorách nějakého zámku.'"

„Lord Douglas tím chce říci," vysvětloval ďAubigny, „že se

královna Markéta začala skrývat nejdřív ve Stirlingu a potom na jiných zámcích z vlastního popudu. Byla tu snaha, podporovaná mnoha hodnostáři, odejmout královniny syny ze zákonné péče rady. To se však nezdařilo, a tak královna překročila hranice a uchýlila se do Anglie."

„Vaše Milostí," přerušil ho drsně Agrippa, „místo matky je u jejích dětí. Ve vaší péči zemřel její druhý syn, Alexandr, vévoda z Rossu!"

„Zákonné místo královny," reagoval ostře ďAubigny, ‚je v její říši u jejích dětí, z nichž jedno je, i když ještě dosti mladé, dědicem trůnu." D'Aubigny se začal tvářit přívětivěji. „Cest vrai, Alexandr zemřel, ale byl to churavý chlapec, vždyť se narodil o dva měsíce dřív. Ať už je tomu jakkoli, my tady přece nejsme proto, abychom diskutovali o mladém vévodovi z Rossu, nemyslíte?"

Podíval jsem se na Agrippu. Budete mi věřit, že tenhle otrlý hrdlořez se doopravdy začervenal a tváře mu jen hořely? Stejně tak i Douglas ztratil svůj stoický klid. Ten chlap postupně ožíval. Všiml jsem si, že můj pán poněkud ztuhl, do široka otevřel své sametově lesklé oči, ale Bůh ví, co v nich bylo. D'Aubigny viděl, že v téhle slovní půtce vyhrál. Vstal a přátelsky se na nás usmíval.

„Vidíte tedy, že vaše mise je u konce. Pane Benjamine, Její Výsost bude u nás vždy velmi vítaná. Ovšem, i kdybych chtěl pozvat archanděla Gabriela z nebe, vždycky bude jen na něm, jestli chce přijít, nebo ne."

Můj pán vstal a uklonil se.

„Vaše Milosti, děkuji vám za čas, který jste mi obětovali."

‚Ach co," odpověděl ďAubigny, „to přece nestojí za řeč. Zítra ráno se sejdeme znovu." Pohlédl na Anguse a usmál se. „Tentokrát budeme sami."

Když jsme přišli do našeho pokoje, snažil jsem se z Benjamina vytáhnout, co všechno o ďAubignym ví, jenže pán měl jednu ze svých mlčenlivých nálad. Nejdřív chodil po pokoji sem a tam, potom se posadil na postel a zíral do stropu. Tu a tam koukl na mne.

„Máme tady co činit s tajemstvím," zamumlal. Když jsem

na něho za okamžik pohlédl, už spal. Bohu díky, že s námi nebyl ubytován Agrippa. Prohledal jsem pokoj a našel několik cenných předmětů: malou sadu stříbrných svícnů, dva jemně cizelované cínové poháry a krásně tepaný železný kříž, který visel na stěně. Všechno jsem pečlivě schoval. Měl už jsem dost všeho dění, ulehl jsem a usnul jako nevinné dítě. Spal jsem tvrdě. Ráno mě vzbudil pán. S úsměvem mi nabídl víno s vodou v jednom z těch pohárů, které jsem tu našel a schoval předešlého večera. Rychle jsem se podíval po místnosti a trpce si povzdychl. Benjamin dal všechno zase na své místo. Jako obvykle odvrhl jakoukoli myšlenku na budoucnost a šel se umýt.

„Uvažuj, Rogere," řekl v odpověď na můj udivený pohled. „Nesluší se přece okrádat své hostitele. D'Aubigny je přece dokonalý šlechtic. Stříbrňáků máme ještě dost. Vzpomeň si, co se říká v Písmě svatém: .Zítřejší den bude pečovati o své věci. Dosti má den na svém trápení.'"

Chtěl jsem mu vlastně říct, že jsem už zčásti rozluštil Selkirkův verš, ale ze zlosti jsem neřekl nic.

Benjamin se na mne usmál. „Myslím," řekl, jako by četl mé myšlenky, „že logika mi ukázala cestu, jak objasnit Selkirkovu a Ruthvenovu vraždu."

„A co nebožtík Irvine?" zeptal jsem se.

Benjamin zakroutil hlavou. „Ne, tomu ještě nerozumím, ale Catesby je v tomto případě zcela určitě nevinen. Včera večer jsem se ptal správce a bylo mi řečeno, že Catesby sem se svým průvodcem dorazil devátého listopadu ráno. Neměli tedy čas číhat na nebohého Irvina."

„A ty ostatní vraždy?" ptal jsem se mrzutě.

Benjamin si přiložil prst na ústa. „Teď ne, mám zatím jen takové velmi nejasné tušení." Vzdychl. ‚Jak jsem ti už říkal: .Zítřejší den...'"

Měl jsem chuť odpovědět mu verši o Jidášovi, který odešel a oběsil se, což by měl Benjamin udělat taky, ale Benjamin se zatvářil tak klidně a spokojeně, že jsem se zdržel všech komentářů. Chrstl jsem si trochu vody do obličeje, vypil zbytek vinného střiku a následoval Benjamina do velké síně. Díky Bohu, Agrippu nebylo vidět, snad tedy pochopil že se

ďAubignyho pozvání nevztahovalo na něj, ale jen na nás dva s Benjaminem. Snad je někde s tím ponurým mrzoutem Angusem. Opravdu štěstí, že jsme se toho chlapa zbavili, pomyslel jsem si. Sluha v ďAubignyho

livreji s modrými a bílými liliemi nám sdělil, že Jeho Lordstvo nás čeká venku. Myslel jsem, že tím myslí nádvoří, ale sluha nás vedl do zahrady, táhnoucí se až k potůčku někde dole. Skotský vyslanec seděl na skáceném stromě a čekal na nás. Mluvil právě s jedním ze sloužících. Ten, když nás viděl přicházet, se taktně vzdálil. D'Aubigny měl na sobě prostou tmavě hnědou košili, v níž vypadal jako myslivec. Bylo vidět, že se chystá na lov. Působil dosti bezbranně, ale zaslechl jsem řinčení zbraní a v houští jsem zahlédl, jak se zaleskly meče. Bylo tedy jasné, že pokud by potřeboval, pomoc by nebyla daleko. Přestože mu dali hrad Nottingham k dispozici, ď Aubigny našemu Jindřichovi ani trochu nevěřil. Chytrý muž!

D'Aubigny vstal, přátelsky nás pozdravil a pozval nás, ať se s ním posadíme. Rozhlédl se kolem, nejdřív na svou tělesnou stráž shromážděnou pod stromy, potom zvrátil hlavu dozadu a napjatě naslouchal. Nebylo slyšet nic podezřelého, jen tiché vrkání lesních holubů, šumění lesa, vody v potoce a křik bílých pávů, kteří právě letěli přes zeď. D'Aubigny tedy neprodleně přistoupil k jádru věci. Otevřel malou krabičku a vyndal několik dopisů, jež psala Markéta v prvním roce po smrti svého chotě. Kdyby je psal kdokoliv jiný ze skotského království, musel by je člověk nepochybně považovat za vysoce zrádcovské. Psala svému bratru Jindřichovi a ustavičně ho žádala, aby poslal do Skotska vojáky, kteří by ji zase dosadili jako regentku a potlačili jakoukoli opozici proti ní a hraběti z Angusu. Jindřichovy odpovědi byly psány stejně přímo a bez okolků. Sliboval jí pomoc, psal ale, že ještě potřebuje čas, a kdyby byly poměry příliš nepřehledné a obtížné, má se hned vrátit do Anglie. Můj pán ty dopisy pročítal velmi pečlivě jako písařský pomocník, který má za úkol vypsat poznámky do hlavní účetní knihy.

„Proč mi ty dokumenty ukazujete?" zeptal se, když je dočetl a vrátil.

D'Aubigny pokrčil rameny. „Unavují mne královniny neustálé výčitky. My jsme ji ze Skotska nevyhnali a její druhý syn zemřel proto, že byl nedonošený a přisel na svět příliš brzy. Zato její starší syn je zdravý jako řípa Královna Markéta je srdečně zvána k návratu, nesmí si ovšem s sebou vzít armádu dvaceti tisíc anglických .poradců'. Skotsko je nezávislý, suverénní stát Královnin bratr, velký Jindřich, tu nemá svrchovanou moc." Kousl se do rtů. „Vždyť jsme královnu Markétu prosili, aby se vrátila. Dokonce když už překročila hranice a zastavila se v Hexhamu, vyhledali ji několikrát naši poslové, aby ji pohnuli k návratu. Ona ovšem všechno naše úsilí a veškerou snahu ignorovala." Vzdychl. „Tak, a teď se můžete ptát, proč se královna nevrací." Zatvářil se nešťastně. „Rada i já o tom neustále přemýšlíme." Ukázal na dopisy. „Možná ví, že máme důkazy o její zradě, ale naší odplaty se nemusí bát." Pohlédl do dálky. „Ne, je v tom něco jiného...

Proč se nechce vrátit? Z čeho má tak velký strach?"

„Je někdo, kdo by ji tam mohl ohrozit?" zeptal se Benjamin nevinně.

„Hrabě z Angusu například!"

„Včera večer dělal přátelský dojem."

D'Aubigny se ušklíbl.„Jeho Milost ví, jak se chovat. Už se znovu nepokusí unést jejího syna."

„Mylorde," vydechl jsem.

D'Aubigny na mne tázavě pohlédl. „Co je?"

„Včera večer, jak jste mluvil o královnině druhém synovi, o tom dítěti, které zemřelo, o Alexandrovi, vévodovi z Rossu, zdálo se, že Jeho Milost a Agrippa..."

„...pociťovali silnou nevoli?" dokončil ďAubigny větu za mne.

Přikývl jsem. D'Aubigny s úsměvem pohlédl na Benjamina.

„Váš sluha vůbec není hloupý. Kolem toho dítěte jsou totiž různé dohady."

„Jaké například, Vaše Milostí?"

D'Aubigny protáhl obličej, vstal a setřepával si trávu z kalhot. , Jakub zahynul ve Floddenu v září roku 1513 a Alexandr, vévoda z Rossu, se narodil 13. dubna 1514!"

Po tomto sdělení ďAubigny náhle nastavil Benjaminovi ruku k políbení na znamení toho, že audience skončila. Jen ještě dodal, že večer musíme být jeho hosty na velkém banketu, jejž pořádá pro ostatní skotské Šlechtice, kteří s ním přijeli sem na jih. Když odcházel, můj pán se ještě díval za ním.

„Pozoruhodný muž," říkal a pohlédl na mne. „Tady se chystá něco strašlivého," pokračoval. „Něco velice nebezpečného. Věci nejsou takové, jak se zdají."

„Které věci například, pane?"

Benjamin zakroutil hlavou. „To nevím," odpověděl. „Ale myslím si, že v té tmě už začíná trochu svítat."

KAPITOLA

Vrátili jsme se do svých pokojů a zbytek dne strávili přípravou na večerní banket a posloucháním doktora Agrippy. Byl zase jako obvykle navenek velmi žoviální a vyprávěl neslušné vtipy o francouzském a skotském dvoře. Můj pán ho poslouchal jen na půl ucha, zaměstnával se spíš kouskem pergamenu, na nějž psal záhadná slova v kódu, jemuž jsem nerozuměl.

Když už slunce zapadalo, doprovodil nás Agrippa dolů na nádvoří, kde jsme měli přihlížet příjezdu skotských lordů. Každého z nich doprovázela skupina mužů, nahánějících hrůzu. Byli až po zuby ozbrojeni - meči, kyji,

dýkami a nevelkými štíty. Většinou to byli Skotové, ale byli mezi nimi i žoldnéři z Dánska, Irska, a dokonce z Janova. Velká síň byla slavnostně vyzdobena. Na stěnách byly kolem dokola planoucí pochodně, stoly byly pokryté bílými lněnými ubrusy a talíře byly jen z nejlepšího stříbra.

D'Aubigny tomu všemu předsedal na svém křesle, postaveném na velkém pódiu. Oblečen byl do nádherného zlatého pláště, zdobeného černým sametem. Pod pláštěm měl kazajku z krvavě červeného hedvábí a černobílé kalhoty. Na hlavě měl trochu odvážnou čapku se stříbrnou broží ve tvaru lilie. Když se blížil k svému místu u stolu, zazněly trubky. Potom začali sluhové přinášet slavnostní večeři. Šli v dlouhém zástupu a nesli podnosy s kouřící pečení z divokého kance, s huspeninou, hovězím, rybami a poháry s pocukrovánými jahodami a rovněž nesčetné džbány nejrůznějších vín.

Seděli jsme poblíž pódia, napravo od ďAubignyho. Kolem nás se rozproudila zábava ve svérázném dialektu. Za nás zábavu obstaral doktor Agrippa. Jedl jsem a pil, jako bych už se neměl dočkat zítřka, zatímco Benjamin pozoroval někoho, kdo seděl kus od nás dole v síni. Zdálo se, že je tím člověkem fascinován. Po večeři následovalo vystoupení italského provazochodce a skupiny dívek, které zatančily temperamentní lidový tanec, který vháněl krev do tváří nejen tančícím dívkám, ale i divákům, neboť dívky vyhazovaly nohama a a mávaly svými sukněmi tak, že bylo dosti dobře vidět, co se pod nimi skrývá. Napadlo mě, že v sále nejsou přítomny žádné jiné ženy. Později jsem se dozvěděl, že to Skotové mají ve zvyku - jejich ženy se podobných slavností neúčastní. Neznamená to, že by zacházeli s ženami špatně -je to prostě tak, že obě pohlaví kráčejí po svých vlastních cestách a ženy šlechticů se scházejí v oddělených místnostech. Když banket skončil a ďAubigny vstal, vstal rovněž Benjamin. Agrippovo pozvání, aby ještě poseděl a poklábosil, odmítl.

Já jsem ovšem chtěl zůstat ještě aspoň chvilku. Zalíbila se mi jedna z tanečnic, dívka s ohnivě rudými vlasy, pletí měkkou a jemnou jako hedvábí a velkýma tmavýma očima. Usmála se na mne a zeptala se, zda bych neměl zájem třeba i o jiný taneček. Jenže Benjamin mne uchopil za zápěstí, a tak jsem šel trochu posmutnělý za ním. Utěšovalo mě jen to, že se mi podařilo schovat pod košilí dva nože, tři lžíce a jeden stříbrný talíř.

Opustili jsme právě hlavní chodbu a zabočili do postranní chodby, odkud vedly schody k našemu pokoji, když nám náhle zastoupily cestu dvě divoké postavy, vynořivší se ze tmy. Vypadali oba dva dosti podobně: obličeje a vlasy bílé jako sníh, oči pozoruhodně modré. Na sobě měli kožené kazajky a tlusté vlněné zeleno-černé sukně, jež Skotové nazývají kilt. Na nohou měli opánky podobné těm, co nosí mniši, jinak na nich nebylo

ovšem mírumilovného nic. Byli po zuby ozbrojeni dýkami, kordy a menší soupravou vrhacích nožů, které měli zasunuty za širokými koženými opasky. Jeden z nich přistoupil k mému pánovi a něco mu říkal vysokým zpěvným hlasem. Pán se usmál, oba šije změřil a pokrčil rameny.

„Ne, díky," řekl a pokusil se ustoupit stranou. „Už jsme se najedli a teď chceme jít do svého pokoje."

Ten muž se také usmál a zavrtěl hlavou. Bylo mi úzko, když jsem viděl, že má zuby stejně ostré jako dýky. Ten snad ani nepotřebuje nůž - tomu stačí zuby, aby mne zakousl. Benjamin se pokusil ustoupit na druhou stranu, aby je mohl obejít; muži však zůstali stát na místě a sáhli po kordech. Jeden z nich zakroutil hlavou a naznačil nám jednoznačným gestem, že máme jít s nimi.

„Rozumím," pravil můj pán. „Za těchto okolností musíme jít s vámi, ale nezapomeňte, že jsme vyslanci Jeho Veličenstva Jindřicha VIII., krále Anglie."

Druhý muž tomu musel rozumět, neboť se otočil, zvedl nohu jako pes a uprdnul si. Zavedli nás zase na hlavní chodbu, potom kolem haly do malé místnosti, kde seděl Gavin Douglas, hrabě z Angusu, jehož jsme na banketu také zahlédli. Kymácel se tady na židli,v jedné ruce držel až po okraj plnou číši vína, druhou měl pod sukní tanečnice, která mi předtím tak padla do oka. Angus jí hladil a laskal stehna, a dívka se v rozkoší houpala sem a tam. Byl opilý jako ten nejsprostší chlap o májových svátcích. Po celém oblečení měl skvrny od mastnoty a vína.

„Aha, vyslanci mé milované choti," blábolil. Poněvadž neměl ani jednu ruku volnou, vystrčil k nám na přivítanou nohu v kožené holínce. Kdyby za mnou nestáli ti dva pacholci, hned bych se dal na útěk. Musel jsem však zůstat klidně stát. Nevěděl jsem, kam se mám dívat, zda na sténající dívku, nebo do Angusova rozšklebeného obličeje. Benjamin se na hraběte ovšem usmíval, jako by ten skotský bastard byl jeho dlouho postrádaný bratr.

„Co pro vás můžeme udělat, mylorde?" zeptal se.

Angus ohrnul rty. „Ó, co pro vás mohu udělat já?" opáčil, napodobuje Benjamina. „Za prvé, jestli vy nebo ta vaše nepovedená kreatura tady," řekl a ukázal na mne, „něco proti mně kujete, pak vám tady tito dva kavalíři praženou kulí hlavy!" Uštědřil nám falešný úsměv. „Však jste se s nimi už seznámili. Jmenují se Corin a Alleyn a jsou to zkušení zabijáci ze Chattanova klanu. Nezbude z vás ani mastný flek, i kdyby vás sem poslal sám papež osobně!" Jediným douškem vypil celou číši vína a prázdnou odhodil do kouta.

Můj pán se uklonil. „Vaše Milosti," řekl klidně, „děkuji vám za vaši

zdvořilost a vaši..."

Angus, jehož obličej teď zbrunátněl a leskl se potem, vstal a postavil se před nás.

„Mám pro vás zprávu!" zařval." Řekněte mé milované choti, že její tajemství znám!" Luskl prsty a ti dva pacholci postoupili dopředu. „Ať se vám to líbí nebo ne," sípal, „doktora Agrippu jsem už informoval o tom, že Corin a Alleyn s vámi pojedou na jih. Mají své pokyny, co mají dělat. Nenávidím svou ženu, jenže jsme spojeni pouty, která tady ti dva budou bránit."

Obrátil se k těm pacholkům a nastavil jim ruku. Oba grobiáni okamžitě klekli na kolena a lízali mu prsty, úplně jako psi. Angus s nimi mluvil cizím jazykem. Těm padouchům se rozsvítily jejich modré oči, uklonili se a opakovali nějakou tajemnou přísahu. Benjamin se ovšem nenechal zahnat do úzkých. Přistoupil k těm dvěma a jednomu z nich zlehka klepl prstem na hruď.

„Vy jste jistě Corin a vy Alleyn, je to tak?"

Vrahouni na něho překvapeně zírali, a dokonce se ani nebránili, když jim Benjamin mocně potřásl rukama.

„Dobrou noc tedy, pánové!" zvolal Benjamin radostně a pískaje si nějakou melodii, odešel se mnou v závěsu z místnosti.

Jakmile se za námi zavřely dveře, začal jsem mu jeho chování vytýkat, ale Benjamin zavrtěl hlavou.

„Pusť Anguse z hlavy!" řekl. „Pojď se mnou. Dnes večer jsem viděl v hodovní síni něco, co jsem si nechal pro sebe. Pojďme a počkejme ve tmě."

Vytrvale odmítal odpovědět na mé všetečné otázky. Vyšli jsme ven na nádvoří a hledali úkryt mezi nízkými budovami, přiléhajícími k hradní zdi. Vrhaly tolik stínu, že by se v něm mohla ukrýt celá armáda pekelníků. Tam jsme číhali celé hodiny, dokud hosté nezačali postupně odcházet z sálu, přičemž Benjamin každého z odcházejících bedlivě pozoroval. Nakonec vyklopýtala ven osamělá postava, která chraptivě hulákala nějakou píseň. Benjamin se otočil a šťouchl do mne.

„To je náš člověk. Pojďme za ním."

Neměl jsem tušení, o čem mluví, ale poslechl jsem, a tak jsme následovali potácejícího se muže. Opouštěl hrad jednou ze zadních bran a klopýtal dolů nottinghamskými strmými a úzkými uličkami. Přecházeli jsme tržiště, šli jsme kolem provizorního popraviště, kde byla stále ještě zabalena do páchnoucí plachtoviny těla popravených bratří. Náš muž se zastavil před jakousi nálevnou, z jejíhož otevřeného okna se na ulici dralo světlo a hospodský hluk. Muž trochu zaváhal, potom se vpotácel dovnitř. Benjamin a já

jsme ho o několik minut později následovali.

Uvnitř byl pekelný hluk. Všude kolem řvali a hulákali opilci, jejichž korbele s pivem jen pěnily. Náš muž usedl u stolu ve vzdáleném koutě, a pokud jsem dobře viděl, mohl bych se radostí rozesmát. Byl to jednooký muž, ve tváři měl „oheň", velké fialové znamení, které se mu táhlo skoro přes celou tvář. Musel to být onen muž, který byl s Irvinem v Leicesteru v hostinci U bárky. Benjamin se otočil a zasmál se.

„Už rozumíš, Rogere? Když Skotové přišli na jih, byl možná v jejich družině a potom vypátral Irvina." Benjamin do mne vrazil jako rozpustilý kluk, jemuž se povedl smělý kousek: „A teď uvidíme, jestli bude s námi také tak řečný jako s Irvinem."

Razili jsme si mezi opilci cestu a zastavili se před naším mužem.

„Můžeme si přisednout, pane?"

„A kdo jste?" zavrčel.

„Benjamin Daunbey a Roger Shallot, angličtí šlechtici, dobří známí lorda ďAubignyho."

„A co chcete ode mne?"

, Jen pár slov za pár plných pohárů červeného vína."

Oko toho muže zajiskřilo. „A co ještě?"

„Nu, chtěli bychom mluvit o zašlé slávě a mrtvých přátelích."

„Například?"

„Například o slavné bitvě u Floddenu a o vraždě Johna Irvina."

Chlap začal být nedůvěřivý.

„Jak to myslíte?" vyhrkl.

Benjamin se k němu přes stůl naklonil: „O tři míň než dvanáct jich mělo být," recitoval, „král jinak prince nebude mít..."

Tu ten člověk zezelenal!

„Posaďte se," zachroptěl.

„Jak se jmenujete?" zeptal se Benjamin.

Piják se ušklíbl a ukázal černé pahýly zubů. „Můžete mi říkat Oswalde. Jsem strážcem hranic ve službách lorda ďAubignyho."

Benjamin se otočil a objednal víno. Když nás děvečka obsloužila, Benjamin si s naším novým přítelem přiťukl.

„Nu, Oswalde, povězte nám, co vám svěřil Irvine."

„A proč bych vám to měl povídat?"

„Když to uděláte, opustíte Nottingham jako boháč."

„A když ne?"

Benjaminův úsměv se ještě rozšířil. „V tom případě, Oswalde, opustíte Nottingham jako mrtvola!" Můj pán se naklonil nad stolem. „Ve jménu Bo-

žím!" zašeptal.„Jsme přátelé. Nemyslíme si o vás nic zlého, ale Irvine je mrtev. Řekněte nám, co víte!"

Muž Benjamina pozorně sledoval, zdálo se, že ho svým jediným okem provrtává. Nakonec upustil od své zdrženlivosti.

„Zdá se, že jste čestný muž," pravil zřetelně a vrhl pohled na mne, „což o vašem společníkovi nemohu říci. Jak to myslíte, že by ze mne mohl být boháč?"

Benjamin vyndal z měšce tři zlaté mince a položil je na stůl. „Začněte, Oswalde. Byl jste přece u Floddenu při tom, ne?"

„Ano, byl jsem při tom," odpověděl Oswald. Zdálo se, že se zahleděl do dálky. „Nějak jsem se dostal do blízkosti krále. Byl to masakr," šeptal. „Krvavý masakr! Zapomeňte na všechny ty historky o statečných rytířích a otevřeném boji mečem - byl to děsivý, krvavý zmatek, hrozná řež. Všude kolem padali muži a s hroznými ranami v obličeji nebo břiše se váleli po zemi." Zhluboka se napil ze své číše. „Viděl jsem krále, jak stojí ve svém nádherném plášti před královskou korouhví se lvem a sokolem. Padl zároveň s ní." Oswald si poposedl a zakroutil hlavou, jako by chtěl zahnat nějakou dotěrnou představu. „Byl jsem raněn a upadl jsem do bezvědomí. Ráno jsem se probral s těžkou hlavou a jako zajatec. Surrey, ten anglický generál, nás zajatce přinutil, abychom na bojišti hledali mrtvé tělo krále Jakuba."

„Našli jste ho hned?"

„Ne, trvalo celé hodiny, než jsme ho konečně našli pod hromadou krví prosáklých mrtvol. V hrdle mu ještě vězel šíp. Měl hrozně zřízený obličej a pravou ruku!"

„Jak to bylo dál?" zeptal se můj pán. „Co se stalo s tělem?"

„Surrey nechal krále svléct. Zkrvavenou kazajku poslali jako trofej do Anglie a ostatky byly předány balzamovačům. Ti vyndali žaludek a střeva a pomocí bylin tělo upravili."

Jste si jist, že to bylo tělo krále Jakuba?"

Oswald se vychytrale usmál. „Ano, to je na tom právě záhadné. Král Jakub nosil vždy řetěz kolem pasu, rozumíte, jako kajícník."

, ,No a?"

„Mrtvola neměla žádný řetěz."

„Bylo to královo tělo?"

„Nu, mohlo být..."

„Jenže neměl řetěz, jak jste říkal?"

„Ach!" Oswald si hřbetem ruky otřel ústa. „krátce před bitvou se prý král Jakub vyspal s lady Heronovou. Ta mu mohla řetěz sundat." Oswald sáhl po zlaťácích na stole, ale Benjamin mu v tom zabránil.

„Ne, ne, to jste nám ještě zdaleka neřekl všechno. Nemějte nás za blázny! Co se stalo s mrtvolou?"

„Byla dopravena do Anglie."

„A co bylo potom?"

„Potom už nebylo nic."

Benjamin znovu sevřel zlaťáky v ruce. „Nu, pane Oswalde, z ničeho také nic nevzejde."

(Zapamatoval jsem si tu větu a řekl ji Williamu Shakespearovi. Jistě si vzpomenete, v některé z jeho her jste se s ní museli setkat.)

Benjamin se chystal, že vstane. „Nu, Oswalde, vy teď sice nezbohatnete, zato my jsme o něco chytřejší. Co tedy teď?"

Chlap se vztekle rozhlédl po krčmě. „Co tím chcete říct?" zabručel.

„O tři míň než 27.9.2005ei dvanáct jich mělo být," začal jsem starou písničku, „král jinak prince nebude mít..." „Ne tady," zasyčel muž. „Pojďte!"

Vstal a klopýtal ven. Zašli jsme do temné, páchnoucí uličky nedaleko hospody.

„Nu, Oswalde, co znamenají ty veršíky?"

„U Kelso..." začal, potom náhle ztuhl, vypjal hruď a padal obličejem dopředu. Fascinovaně jsem zíral, jak mu z úst vytryskla krev jako voda z přeplněného kanálu. Jediné oko se obrátilo v sloup, ústa se ještě otevřela, jako by chtěla něco říci. Potom se muž, udušen vlastní krví, zhroutil na dlažbu plnou výkalů. Rozhlíželi jsme se s Benjaminem, vytasili jsme oba své dýky a zírali napjatě do tmy, ale neslyšeli ani neviděli jsme nic, jako by už vraždy a atentáty byly naprosto všední událost. Ta rána mohla přijít odkudkoli: z temného okna, ze dveří skrytých ve stínu, nebo ze střechy jednoho z těch nízkých domů, které stály po obou stranách uličky.

„Neměj strach, Rogere," zašeptal Benjamin. „Už dostali svou oběť."

Shýbl se a vytáhl dýku, která vězela hluboko mezi Oswaldovými lopatkami. Za ní se vyřinula krev. Otočili jsme muže obličejem nahoru. Ještě nebyl mrtev, kolem úst měl krvavou pěnu a mžikal.

„Kněze!" sípal.

Otevřel oko a hleděl na temnou noční oblohu.

„Rozhřešení," pravil Benjamin šeptem, „závisí na pravdě. Řekněte nám, co víte."

„Ve Floddenu," sténal muž, „v Kelso... Selkirk znal pravdu."

Oswald otevřel ústa, jako by chtěl pokračovat, pak se ale rozkašlal a pojednou mu hlava padla na bok. Jediné oko zíralo bez výrazu do nebe. Benjamin se pokusil nahmatat puls či jinou známku života, nakonec ale zakrou-

til hlavou. Schoulil jsem se a snažil se utišit nával strachu, který mne zaplavil. „Pojď, Rogere," šeptl Benjamin. „Je mrtev. Vraťme se do krčmy a dělejme, jako by se nic nestalo."

Přirozeně jsem ochotně souhlasil. Nic ve mně nikdy nebudilo takovou chuť na sklenku sherry nebo pohár vína jako pohled na smrt a krev! Opět jsme se tedy prodrali shlukem opilců v krčmě a sedli si k jinému stolu. Benjamin se opřel o stůl a začal vypočítávat jednotlivé body.

„Za prvé, známe oběti - vrahy teď nechme stranou -Selkirka, Ruthvena, Irvina a teď Oswalda. Jsou to jen vzduchové bubliny na dně temného jezera. Co víme ještě?"

Rozhodl jsem se, že řeknu, na co jsem přišel sám.

„Můžeme si už vysvětlit kousek Selkirkovy říkačky. První verš je pořád ještě záhadný, ale sokolem je míněn Jakub. Proto také Irvine nakreslil na stěně hostinského pokoje velkého ptáka, jak říkalo to děvče, s korunkou na hlavě. Osobním emblémem Jakuba IV. byl přece korunovaný jestřáb nebo sokol."

Benjamin se usmál. „A beránek?"

„Hrabě z Angusu," odpověděl jsem. „Když přeházíme hlásky jeho jména, vyjde nám Agnus, latinsky beránek."

Benjamin přikývl. „Samozřejmě," souhlasil. „To vysvětluje verš beránek sladce spí v hnízdě sokolím'".

„Jinými slovy řečeno," pokračoval jsem, „hrabě z Angusu si ustlal tam, kde předtím hnízdil sokol, v ložnici královny Markéty."

Benjaminovi se zúžily oči, jako by poprvé poznal mé skutečné schopnosti.

„Pokračuj, Rogere!"

„Lvem," šeptal jsem, , je rovněž míněn Jakub. Na skotské královské korouhvi je přece červený vzpřímený lev."

„Rozumím," odpověděl Benjamin, „ale jak ten lev mohl řvát, když byl po smrti?"

„Myslím, že to je právě to, co nám chtěl Oswald říci, dřív než mu vrazili dýku do zad. Kdo myslíte, že ho zavraždil?"

Benjamin si pohrával s číší vína.

„To ví jen všemohoucí Bůh," odpověděl. „Mohl to být prakticky kdokoli. Agrippa, Angus, najatí vrazi, nebo také někdo, kdo jednal na zakázku vraha v Roystonu." Opřel se o stěnu a zdálo se, že úplně zapomněl na ten hluk kolem nás. „Řekni mi ty verše ještě jednou," požádal mě.

Začal jsem pomalu odříkávat známý text:

O tři míň než dvanáct jich mělo být

král jinak prince nebude mít.
Beránek sladce spí
v hnízdě sokolím.
Lev řve, po smrti je.
Pravda je nyní psána
do svatých rukou dána
na místě, kde tlí
Dionýsiovy kosti.

Benjamin se ke mně naklonil. „Víme tedy, že Jakub je nebo byl sokol a lev, a hrabě z Angusu beránek. Jenže co s tím zbytkem?" Odmlčel se a kroutil hlavou. „Přemýšlím," pokračoval, „co myslel Selkirk tím, když říkal, že umí .počítat dny'?" Rozhlédl se po šenkovně. „A proč z nás udělali vyslance?" Starostlivě se na mne podíval. „Slyšel jsi, co říkal ďAubigny - královna Markéta bude ve Skotsku vítána - tak proč tedy celé tohle divadlo, proč se tady musíme scházet se skotskými vyslanci? Královna musí mít z něčeho pekelný strach. Jaké hrozné tajemství sdílí se svým druhým manželem, hrabětem z Angusu?"

„Mrtvé dítě," odpověděl jsem. .Alexandra, vévodu z Rossu. Ale tady něco není v pořádku."

Benjamin bubnoval prsty na desku stolu. „Ano," řekl, „myslím, že..."

„Co, pane?"

„To nic," odpověděl, , jen mne něco napadlo." Podepřel si hlavu rukama a díval se na mne., Ano," pokračoval, „myslím, že už teď vím, proč musel být zavražděn Selkirk a Ruthven. Jen o tom musím ještě trochu přemýšlet a utřídit si fakta." Vzpřímil se. „Jedno je ovšem jisté - nemůžeme už zůstat u dvora královny Markéty. Však nám už někdo poslal varování - v podobě bílé růže, již jsme tuhle našli. Je na čase, abychom zmizeli!"

, .Nemůžeme se přece prostě odvrátit od vašeho strýce," namítl jsem.

Benjamin se ušklíbl. „Ó ne, tak to také nemyslím, Rogere!

Musíme se rozdělit. Agrippa má bianco pověření od kardinála. My se na krátkou dobu vrátíme do Roystonu a potom já pojedu do Skotska a ty do Francie. Přesněji řečeno, do Paříže!"

„Francie, Paříž!" zvolal jsem uneseně. „A proč?"

Benjamin mě uchopil za ruku. „Rogere, my už tady nemáme co dělat. Co tady ještě můžeme odhalit? Došli jsme tam, kam nás poslali. Říkali nám, jděte semhle, jděte támhle, byli jsme jako děti v labyrintu. Je už na čase, abychom se stali konečně pány situace a udělali něco, co se od nás nečekalo."

„Ale proč do Skotska?" chtěl jsem vědět. „A proč mám já cestovat do

Paříže?"

„Náš mrtvý přítel Oswald říkal něco o Kelsu. Někteří Skotové se totiž po bitvě u Floddenu uchýlili do opatství Kelso."

„A Paříž?"

„Tam se zdržoval Selkirk. Vzpomínáš si, jak mluvil o hospodě Le Coq ďOr? Umíš trošku francouzsky?"

„Jen trošku," odpověděl jsem, ‚jen co jsem posbíral z několika knížek. Zůstaňme ale raději spolu."

Benjamin zvážněl. „Nesmíme už déle ztrácet čas, a ty budeš v Paříži bezpečnější než ve Skotsku. Hrabě z Angusu se neodváží sáhnout na synovce kardinálova a Francouze zase ta věc nezajímá. Budeš tam tedy v relativním bezpečí, nesmíš však být nápadný a od anglických vyslanců se drž co nejdál." Usmíval se. „Přičemž si ovšem nemyslím, že by se některý z nich o tebe zajímal. Dávej pozor! Do Francie dorazíš počátkem prosince. Čtvrtou adventní neděli se sejdeme v Le Coq ďOr." Prosebně se na mne podíval. „Pojedeš tedy?"

„Ano," odpověděl jsem, „pojedu." A myslel jsem přitom na to, že pařížské nevěstky jsou nejlepší na světě a víno je tam levné jako voda!

Aniž by se cokoli dalšího přihodilo, vrátili jsme se do zámku a nerušené jsme potom spali až do rána. Ráno Benjamin časně vstal a řekl, že by se chtěl podívat na práci písařů v pisárně. Asi po hodině se vrátil a zářil přitom uspokojením jako kočka, jíž se podařilo vylízat smetanu. Zeptal jsem se ho, z čeho má takovou radost, ale on se smál a řekl, že mi to příležitostně poví. V zámku nyní panoval čilý ruch. Skotové, jejichž mise skončila, balili svá zavazadla a chystali se, že vyrazí na cestu domů. Chtěli se s bezpečným doprovodem dostat do Yarmouthu, odkud se chtěli plavit loděmi do Port Leith u Edinburgu. Doktor Agrippa, který se včera večer překvapivě od nás držel dál, se k nám zase připojil. O Osvaldovi a jeho zavraždění jsme mu nic neřekli a zdálo se, že o tom nemá nejmenšího tušení. Spíše se zajímal o to, aby se něco dozvěděl o naší privátní rozmluvě s ďAubignym. Hrabě z Angusu na nás nezapomněl. Jeho dva mlčenliví hrdlořezové se přilepili na Agrippu a všude za ním chodili jako psi za svým novým pánem. Zdálo se, že tomu čaroději to vůbec nevadí, zejména proto, že si nás s Benjaminem měřili jako dva hladoví jestřábi tučnou kořist. Dalšího dne rána nám Agrippa oznámil, že odjedeme také. Nerušené jsme opustili Nottingham a vydali se na jih. Corin a Alleyn poklusávali bez jakéhokoli protestu za našimi koňmi jako dva bílí vlci. Zřejmě neměli ani tušení, kolik mil je vlastně ještě před námi. Když jsme nocovali v hostincích, uklidili se ti dva do nějakých vedlejších budov a starali se o sebe sami. Když jim dal Agrippa nějaký po-

kyn, okamžitě jej horlivě splnili. Někdy jsem si však všiml, jak mě pozorují, a nebylo mi příjemně z pomyšlení, že si ze mne tropí blázny.

Royston jsme našli téměř přesně takový, jaký jsme jej opustili. Královna Markéta a Catesby se nás samozřejmě vyptávali. Zajímali se zejména o to, jak vypadal ď Aubigny, co říkal a jak s námi jednal, až už mě z jejich nepodstatných otázek bolela hlava. Zvláštní bylo, že nikdo z nich se ani slovem nezmínil o záhadě kolem Selkirkovy a Ruthvenovy smrti. Měl jsem dojem, jako by oba, královna i Catesby, cítili ulehčení z toho, co od nás slyšeli. Oba říkali, že se vrátí do Skotska tak brzo, jak-budou moci.

„Pojedeme zpátky do Londýna," prohlásil pak Catesby slavnostně. „Svolejte dvořany, nechtě sbalit naše věci, a poněvadž nám skotská rada zajistila bezpečný doprovod, vyrazíme na sever k hranicím."

Agrippa vypadal nervózně a neklidně.

„Ale co Les Blancs Sangliers!" protestoval. „Musíme přece

vyšetřit a potrestat vraždy na Selkirkovi a Ruthvenovi, a nezapomínejte na Irvina!"

„Nesmysl!" reagoval Catesby. Ukázal na dva vrahouny, které nám přidělil hrabě z Angusu. „Ochranu máme dostatečnou. Nechme ty yorkistické spiklence klidně v jejich tajných spolcích. Takové věci nás už teď nezajímají."

Podobně jako všichni ostatní jsem byl udiven náhlým optimismem, jímž dnes Catesby překypoval. Zpozoroval jsem také, že ihned po našem příjezdu do Roystonu se mu Corin a Alleyn podřídili. Jestliže předtím poslouchali Agrippu, nyní se ustavičně podlézavě točili kolem Catesbyho a královny Markéty. Ta teď vystupovala proti Benjaminovi a mně dosti nepřátelsky. Agrippa nanovo protestoval.

„Jsou tu některé záležitosti, které je třeba nejdříve vyřídit," trval na svém rozzlobeně.

Catesby se jeho námitkám posmíval. K němu se přidávala i královna, jinak zářící štěstím.

„Rada si přeje, abych se vrátila!" prohlašovala slavnostně. „A můj synek, král, mě chce vidět. Můj dobrý bratr," pokračovala mazaně, „nebude nic namítat proti tomu, když se vrátí královna na trůn a matka ke svému dítěti." Obrátil se k nám, přičemž se jí tučná zadnice houpala na navoskované židli. „Pane Benjamine," zvolala hlasem, který se rozléhal ve velkém prostoru haly, „ani váš strýc kardinál nebude proti tomu nic mít, co říkáte? A kromě toho," dodala ještě, „budu ho informovat, že vaše mise v Nottinghamu byla velmi úspěšná."

„Vaše Milostí," odpověděl chladně Benjamin, „děkuji vám za to, musím

však přesto souhlasit s doktorem Agrippou -ještě je třeba vyjasnit některé věci."

„Které například?"

„Selkirkovy verše a jeho smrt. Vraždou spáchanou na Ruthvenovi a neblahý osud Irvina, mimořádného kardinálova vyslance ve Skotsku."

Benjamin pevně hleděl královně do očí.

„Já sám pojedu do Skotska," řekl klidně. „A Shallot odcestuje do Paříže. Snad najdu ve Skotsku odpovědi na některé z těch otázek. Ve Francii by se snad mohl Shallot dozvědět, co vězelo za Selkirkovým tajemným varováním." Usmál se. „Vaše Milost proti tomu jistě nebude nic mít. Patříme nyní sice k vašemu dvoru, jinak však podléháme přímo kardinálovi."

Přirozeně neměla námitky, ta královská děvka. Catesby se jen šklebil. Agrippa, který se nejdřív vzpíral, nám potom klidně napsal několik doporučujících dopisů a vydal nám ze své kasy tolik stříbra, kolik bylo na cestu zapotřebí. Ostatní dvořané královny Markéty si nás vcelku nevšímali, byli zaneprázdněni přípravami na zpáteční cestu do Londýna. Zato Careyovi na mne zírali, Scawsby se pohrdavě usmíval a sarkasticky se vyptával na mé zdraví. Melfordovi, pokaždé když jsem na něho pohlédl, sklouzla ruka k opasku s dýkou. Moodie byl zabrán do sebe a ničeho si nevšímal. Když jsme s Benjaminem vyrazili, běžel za námi s balíčkem v ruce.

Jedete do Paříže?" zeptal se.

Přikývl jsem.

„Do krčmy Le Coq ďOr?"

„Ano, proč?"

Moodie mi rozpačitě podal balíček. „V jedné ze sousedních ulic, v domě U berana v Rue des Moines bydlí jistá dáma... Je to jistá madame Eglantine. Jednou jsem se s ní setkal," vykoktal. „Toto je dárek pro ni."

Pohlédl jsme na vytáhlého Moodieho a usmál se na Benjamina. „Samozřejmě," odpověděl jsem. „I kněží mají přátele, ať už to jsou ženy nebo muži."

(Zase se hlásí o slovo můj kaplan, jako by to byla narážka na jeho osobu. Vrtí se na stoličce. „Myslím, že Moodie byl vrah!" vykřikuje. Říkám mu, aby byl zticha: bude následovat ještě více hrůz, ještě víc tajemství a záhad, o jakých se mu ani nesnilo. Budou se dít věci, které, kdybych se dožil dvou set let a zveřejnil je, by otřásly anglickým trůnem a na ostatních evropských dvorech by způsobily obrovský skandál. - Kaplan se zase uklidnil, takže můžeme pokračovat.)

Odjeli jsme s Benjaminem z Roystonu v posledním listopadovém týdnu, kdy se už krátily dny a slunce několik hodin po poledni už klesalo za obzor.

Na zemi, která teď byla temná a tvrdá jako kámen, už ležel ledový příkrov a věčná mlha byla řidší. Dojeli jsme na rozcestí. Smutně jsem pohlédl na Benjamina.

„Opravdu se musíme rozdělit, pane?"

Rozhlédl se, jako by se chtěl ujistit, zda nás někde v houští nešpehuje Agrippa či někdo jiný, a záporně zavrtěl hlavou.

Rozbušilo se mi srdce. „Nemusím tedy do Francie?"

„Ale ano, až přijde čas, Rogere, ale přece víš, kam teď musíme nejdřív?"

„Pane, nemám náladu na žerty. Je mi zima a mám strach. Přál bych si, abychom naše poslání splnili co nejdřív a byli zase doma, v Ipswichi!"

Benjamin mi poklepal na rameno. „Poslouchej, Rogere," začal, „v paláci Sheen leží tělo Jakuba IV. Skotského. Viděli jsme královnu Markétu, jak nad ním truchlí. Máme Selkirkův verš o lvu, který řve, ačkoli je po smrti. Potom Oswaldovo tvrzení, že ve Roddenu se skrývá víc než jen královská mrtvola..." Benjamin potřásl hlavou. „Já vím, že to ve skutečnosti neřekl, ale naznačil to. A především od něho máme tu pozoruhodnou informaci o Kelsu. Rogere, jsem přesvědčen o tom, že všechny ty záhady souvisejí s Jakubovou smrtí u Floddenu."

„K čertu se vším!" zvolal jsem. „Do paláce Sheen přece nemůžeme jít a nemůžeme dosáhnout toho, aby nám dovolili podívat se tělo krále Jakuba!"

Benjamin vytáhl z kapsy Wolseyho pověřovací dopisy. „Ale ano, Rogere, to všechno můžeme. Tyhle dokumenty nám umožní jít kamkoli, kam jen budeme chtít. Zavazují každého služebníka koruny, aby nám poskytl pomoc a ochranu."

„Ach tak, pane," řekl jsem a usmál se, „když se na to díváme takhle, máte pravdu."

(Když jsem před chvilkou říkal, že jsem měl strach, můj písař se zahihňal. Zapomněl, že bych mu mohl dát pořádný štulec. Ale proč bych to dělal, vždyť má pravdu. Měl jsem opravdový strach, živený tušením neznámých nebezpečí, která nás čekala.)

Jeli jsme směrem na jihozápad, na starou římskou silnici, vedoucí z Newarku do Londýna. Pro tuto nenadálou změnu našich plánů měl Benjamin ještě jiný důvod.

„Podívej se, Rogere," vysvětloval mi, „čekali, že ty se vydáš po cestě do Doveru, zatímco jsme oba zamířili do Skotska. Jestliže přichystali nějakou léčku a někde v houští u cesty nebo v nějaké krčmě na tebe nebo na mne čeká najatý vrah, pak bude čekat pěkně dlouho a samozřejmě marně."

Ubohý Benjamin, jak mohl být tak naivní! Úplně zapomněl, že budeme

muset také zpátky.

KAPITOLA

Naše cesta měla podivný cíl - jeli jsme na jih, abychom navštívili mrtvého - a nebyla ani nijak zvlášť příjemná. Byla ledová zima, mráz pronikal až na kost. Pro mne byla brzy ještě o něco nepříjemnější. Ještě než nám přinesli večeři, zavedl mě Benjamin nahoru do našeho zablešené-ho pokoje.

„Svlékni si kazajku a košili, Rogere!"

Užasle jsem na něho pohlédl.

„Žádný strach, Rogere, nejsem zvědavý na tvé mladé tělo. Chci s tebou jen udělat jistý experiment. Důvěřuj mi, nic se ti nestane." Vytáhl z vaku, který vozil připevněný k sedlu, dlouhý černý řetěz. „Neptej se, kde jsem ten řetěz vzal." Ušklíbl se. „No dobře, nasel jsem jej v Roystonu. Je to řetěz pro kajícníky, nosí se na holém těle kolem beder. Chtěl bych, abys ho nějakou chvíli nosil."

„A proč já?" zvolal jsem nešťastně. „Vy byste si to mohl nasadit!"

Benjamin si rozhalil kazajku. „Jsem na to příliš hubený a kostnatý. Ale ty máš na to tu správnou postavu. Nasaď si to tak, abys mohl sedět co nejpohodlněji."

Přiložil jsem si tu zpropadenou věc k tělu. Bylo to zvláštní. Zpočátku jsem necítil vůbec žádný rozdíl, jen to, že je řetěz studený a trochu mě tlačí na břiše. Řetěz se připomínal jen tehdy, když jsem se předklonil nebo když jsem se večer snažil usnout. (Tyhle řetězy neměly mučit, spíš jen připomínat pohodlnému tělu sliby, které člověk složil.)

„Nesundávej ten řetěz," přikázal mi pán. „Je to důležité. Musíš jej nosit stejně, jako jej nosil král Jakub IV. Skotský."

„A proč to dělal?" zeptal jsem se.

Benjamin mi to vysvětlil: „Ještě když byl Jakub malý chlapec, byl jeho otec zavražděn. Král Jakub však žil dlouho v přesvědčení, že je otcovou smrtí přinejmenším spoluvinen. Řetěz nosil jako připomínku té viny."

„Oswald říkal, že mrtvý z Floddenu žádný řetěz neměl. Co tedy znamená celá ta maškaráda?"

„Jakub si jej také mohl sundat," pravil Benjamin. „Buď že ho o to poprosila nějaká dáma, poněvadž jí řetěz vadil v posteli, nebo - a to je pravděpodobnější - protože jel do bitvy v plné zbroji. Brnění přiléhá těsně k tělu a nošení takového řetězu prakticky znemožňuje. Při každém kroku by se řetěz zařezával do těla hlouběji a hlouběji, a asi by mohl způsobit i smrtelné poranění."

Akceptoval jsem Benjaminovo vysvětlení, ale když jsem se ho zeptal, proč vlastně mám ten řetěz nosit, jen se smál, mávl odmítavě kostnatou ru-

kou a říkal, že mám být trpělivý.

Za dva dny jsme dorazili do Londýna. Radil jsem pánovi, ať raději nejezdíme přes město, poněvadž kardinál má všude své špehy, a ti by nám mohli klást nepříjemné otázky ohledně naší cesty. Proto jsem ho vedl postranními cestami, kolem špitálu Svaté Kateřiny a Toweru k celnici na rohu Temžské uličky a nábřeží. Pocítil jsem chuť navštívit stará známá místa nebo se přeplavit přes řeku a podívat se do nevěstinců na druhé straně. Benjamin ovšem trval na tom, abych se sám držel rad, které jsem mu udílel předtím. Stáhli jsme si kapuce hlouběji do obličeje, ve výčepech udávali nepravá jména a vyvarovali se hovoru o našich záležitostech, pokud se někdo zdržoval poblíž nás - i na dostřel luku. Šli jsme podél Temže. Nedaleko Billingsgate právě věšeli dva pašeráky, což jako obvykle přilákalo velké množství lidí. Prošli jsme kolem a na nábřeží Svatého Botolfa jsme si najali veslici.

Vzpomínám si, že byl sice studený, ale jasný a slunečný den. Byl jsem klidný, opřel jsem se pohodlně a zamyšleně jsem pozoroval špičky věží, arkýře a cimbuří. Projeli jsme pod Londýnským mostem. Viděl jsem hlavy zrádců napíchnuté na kůly, jejich rozdrcené šíje, otevřená ústa a divě rozcuchané vlasy. Všechny ty hlavy už byly bez očí, ty vyklovali havrani a vrány -jako první šťavnaté sousto. Pluli jsme středem řeky.

Lodníci se na okamžik zastavili, aby nechali projet honosné velké čluny obsazené městskými hodnostáři. Ach, jakou nádheru tu člověk mohl spatřit! Na lodích hrála hudba, ozývala se z kabin, schovaných pod množstvím korouhví a vlajek. Zaznívaly stříbrné zvonky a zlatem zdobená hesla se rytmicky pohybovala nahoru a dolů. Ve srovnání s naší tajuplnou a nebezpečnou cestou působila celá ta nádhera poněkud směšně.

Minuli jsme Queenshithe, nábřeží Svatého Pavla, klášter karmelitánů a Temple. Benjamin do mne šťouchl, když jsme míjeli westminsterské opatství. Můj pán znal mou minulost. Opatství bylo, než tomu tučný Jindřich udělal konec, útočištěm mužů pronásledovaných zákonem. Tito zločinci na pozemcích opatství rozbili své stany, přeli se mezi sebou o ukradené zboží a za noci vyráželi -jako Jack Hogg a já - loupit v domech boháčů. Právě zvonily těžké zvony opatství, když jsem přemýšlel o tom, co by asi se mnou bylo, kdyby nás s Jackem tehdy nechytili. (Vezměte si z toho ponaučení: nikdy nenařikejte na osud - zapadnou-li jedny dveře, otevřou se zase jiné. Jen se musíte ujistit, jestli za nimi není nějaká léčka.)

Konečně jsme se dostali k paláci. Člun přistál u velké zahradní brány a my jsme vystoupili. Palác byl od řeky dosti daleko, takže jsme museli jít přes pole a ovocné sady, které paláci mimo jiné sloužily jako ochrana před

rozmary vodního živlu. Byli jsme s Benjaminem velmi opatrní. Cestou jsme uvažovali, zda v paláci náhodou právě teď nebude dvůr i s dvořany. Dospěli jsme k závěru, že zrovna v tuto dobu by tu být nemuseli. Na podzim dával král Jindřich Windsor přednost loveckým zámečkům v hlubokých okolních lesích. Byli jsme tedy potěšeni, že jsme palác našli prázdný. Samozřejmě tu byl správce a čeleď, kteří tu žili po celý rok a udržovali palác. Benjamin vystupoval tak autoritativně, jak nejlépe uměl: Ukázal Wolseyho pověřovací listiny a uděloval pokyny tónem tak drsným, že se sloužící okamžitě horlivě rozprchli, jako by to přišel kardinál sám. Vyhledali jsme správce, který seděl v malinké komůrce poblíž hlavní dvorany. Byl to nervózní muž s mastnými šedivými vlasy a zaječími zuby, od kterých jsem nemohl odtrhnout oči.

„Pane," šišlal, „co pro vás mohu udělat?"

„Umíte držet hubu?" otázal se Benjamin úsečně.

Muž vyvalil oči a přikývl. „Samozřejmě, pane. Má ústa budou jako zapečetěná." Teatrálně zavřel ústa, takže vypadal ještě komičtěji.

„Nikomu nevykládejte, že jsme tu byli. Potřebujeme vidět mrtvé tělo krále Jakuba IV. Skotského."

Muž znovu otevřel ústa a v jeho očích se objevil strach. Kousl se do rtů.

„To je zakázáno," zašeptal.

„Jsem tu na výslovný rozkaz kardinálův," pravil Benjamin. „Dokumenty jste viděl. To mám strýci říct, že jste jeho dokumenty ignoroval?"

Správcův odpor se zhroutil jako domeček z karet. S mnoha poklonami a omluvami nás vedl z hlavní budovy paláce po liduprázdném nádvoří k nevelké věži, stojící až u nejzazší zdi. Na stráži tu stáli dva vojáci s meči. Znovu začaly diskuse o možnosti či nemožnosti našeho vstupu, ale Benjamin prosadil svou. Dveře nebyly zavřené. Stoupali jsme po studených, vlhkých schodech k dalším dveřím, až jsme konečně vstoupili do oválné místnosti. Nebylo v ní žádné zařízení - nábytek, koberce či závěsy. Okenice byly zavřené a navíc ještě opatřené důkladným zámkem. Dokonalé mauzoleum pro rakev, stojící na podstavcích uprostřed místnosti.

„Zapalte pochodně," poručil Benjamin. „A potom odejděte, dobrý muži!"

Správce už chtěl protestovat, ale odradil ho tvrdý a pronikavý pohled mého pána. Na stěnách se rozhořely pochodně. V tu chvíli mne, dodávám bez obalu, zachvátila úzkost. Viděl jsem sice už mnoho mrtvol, byl jsem přece starý bojovník a voják, který měl za sebou víc potyček než mnohý z vás snědl teplých jídel, ale v téhle místnosti mě mrazilo. Měl jsem pocit, jako bychom tu byli s živou mrtvolou. Správce za sebou zavřel dveře a na

stěnách tančily už jen naše stíny. Stáli jsme jako přikováni a pozorovali víko rakve, jako by se mělo každou chvíli otevřít a mrtvý měl vykročit ven. Benjamin mi chtěl dodat odvahy, ale myslím, že má přítomnost zase dodávala odvahy jemu.

„Odklop víko, Rogere."

Zhluboka jsem se nadechl a dýkou uvolnil dřevěné kolíky po obvodu víka. Zvedli jsme je a opatrně položili na zem. Vzduch nasytila vůně balzamovacích látek, smíšená s lehkým nakyslým, odporným zápachem. Odstranili jsme prostěradla a pohlédli na královskou mrtvolu. Oči s těžkými víčky byly ještě zpola otevřené, i ústa byla lehce pootevřená, v matném světle pochodní se zdálo, jako by ten muž jen spal. Skoro bych čekal, že budu moci nahmatat jeho tep, že uvidím, jak se mu zdvihá hruď a dlouhé hubené prsty po mně natahují...

„Pojď, Rogere," zašeptal Benjamin.

„Co mám dělat, pane?"

„Vyndáme tělo."

Zavřel jsem oči a uchopil nohy mrtvého, zatímco Benjamin ho vzal za ramena. Opatrně jsme mrtvolu položili na podlahu.

„Teď ho musíme svléknout, Rogere."

Můj žaludek se vzbouřil a začalo mi prudce bušit srdce. Jako francouzský zajatec jsem později (ale to už je jiná historie) sbíral mrtvoly na bojišti. Byl jsem rád, že jsem vůbec zůstal naživu, a tak jsem tahal po poli mrtvá těla, často bez hlavy či bez nohou nebo rukou, aniž bych hnul brvou. Máteli však co dělat s mrtvolou, která jako mrtvola vůbec nevypadá, může vás to pořádně vyvést z míry. Člověk vůbec neví, nač se má přichystat.

(Mám dojem, že můj kaplan zezelenal. Nu což, aspoň mu nějakou dobu bude špatně a přejde ho chuť na lahůdky z mé špižírny.)

Ať už jsem si o tom myslel cokoliv, poslechl jsem. Uvolnil jsem měkké obvazy na nohou mrtvého, opatrně mu svlékl modrý plášť a bílou bavlněnou košili. Benjamin svlékl bederní partii. Té bych se nedotkl ani za nic.

Balzamovači sice pečlivě rekonstruovali obličej, ovšem trup zůstal posetý ranami a byl znetvořen černou čárou, táhnoucí se od podbříšku až ke krku.

„Vidíš, Rogere," vysvětloval Benjamin, „balzamovači nejdřív tělo rozřízli, aby mohli vyjmout srdce, žaludek a střeva a vymýt vnitřek těla kyselým vínem. Potom do dutiny vložili byliny a koření a tělo znovu zašili."

„Děkuji za vysvětlení, pane," řekl jsem zdvořile, ačkoli mi už bylo hodně špatně. Pokoušel jsem se potlačit nevolnost a uklidnit zvedající se žaludek.

„Pane," zeptal jsem se, „Co to má všechno znamenat?"

„No, tělo bylo v bitvě škaredě zřízeno." Benjamin ukázal na fialové kruhy na hrudi mrtvého.

„To byly šípy. A tady," řekl a ukázal na místo po straně hrud-ního koše, ‚je rána kopím." Natáhl ruku a poklepal na místo nad kolenem. „Tady jsou rány mečem. Myslím, že se král, když byl lehce raněn šípy, dostal do obklíčení. Bojovník s oštěpem se mu snažil prorazit krunýř, jiný ho zase zranil mečem nad kolenem. Ani to však nestačilo, aby ho zabili."

„To nestačilo?"

„Ne," odpověděl Benjamin šeptem. „Smrtící rána musí být někde jinde." Otočil mrtvé tělo na břicho a ukázal na hroznou krvavou podlitinu na spodním konci páteře. „Byl zabit zezadu. Někdo musel shora probodnout mečem brnění, proto má porušenou páteř." Benjamin ukázal na zátylek mrtvého. „Všechny tyhle rány nepochybně utržil v bitevní vřavě."

, Je to ale vůbec král? Je to Jakub?" zeptal jsem se.

Benjamin otočil tělo znovu na záda. „Podívej se na kyčle. Vidíš na nich něco?"

Vzal jsem jednu z pochodní, sehnul se s ní a přitom mě uhodil do nosu nakyslý zápach.

„Nevidím žádné oděrky," povídám. Podíval jsem se ještě z druhé strany.

„Kůže je bílá a neporušená jako u dítěte."

Benjamin se usmál a vzal mi pochodeň z ruky. „Vstaň, Rogere. Svlékni si košili a sundej si ten řetěz."

Udělal jsem, co mi přikázal, přičemž mnou projel podivný pocit, jak jsem tam stál polonahý vedle mrtvého těla. Benjamin se studenou ocelí své dýky dotkl mého břicha.

„Tady řetěz zanechal lehké otlačeniny, ty však brzy zmizí. Ukaž mi ale boky."

Ukázal jsem mu je. Zvláště na pravé straně jsem měl dosti ošklivé a bolavé otlačeniny po železe. Benjamin zasunul dýku do pochvy.

„Teď je zřejmé, Rogere, že i když jsi nosil řetěz jen několik dní, je to poznat. Král Jakub takový řetěz nosil nejméně dvacet let. Tak dlouhý a trvalý tlak by musel v každém případě zanechat viditelné stopy."

Náhle se pohnula okenice a já jsem vyskočil.

„Pojďme, pane, zmizme odtud. Už jsme toho viděli dost!"

Zapnul jsem si kalhoty a stáhl přes ně košili, maje radost aspoň z toho, že už mi nebude taková zima. Zlehka jsem zavadil nohou o mrtvého.

„Nepotřebujeme už žádné důkazy, pane! Tento muž bojoval u Floddenu, ale není to král Jakub. Na těle není ani stopy po nošení řetězu."

Benjamin se posadil najeden z podstavců, zvedl ruku a přejel jí po bradě mrtvého.

„Pane," trval jsem na svém, „měli bychom už jít."

Mrtvého jsme spěšně zase oblékli, pečlivě uložili do rakve a pevně zavřeli víko. Benjamin zhasil pochodně - a já jsem ho pak skoro vystrčil za dveře s pocitem ulehčení, že už můžeme zmizet ze začarovaného kruhu kolem nepohřbeného mrtvého těla. Správce na nás čekal na schodech.

„Viděl jste, pane, co jste potřeboval vidět?" zeptal se.

Benjamin nechal sklouznout do jeho dlaně dva stříbrňáky. „Ano, a nezapomeňte, že o tom máte mlčet. Myslím že tu teď nikdo není. Dvůr je přece ve Windsoru, ne?"

Muž nervózně polkl., Ano i ne, pane. Král je pryč, ale..."

„Kdo je tu?"

„Její Milost královna a její dcerka, princezna Marie."

„Nesmějí se to dovědět!" šeptl jsem.„Pane..."

Benjamin pochopil můj varovný pohled. Odstrčili jsme správce, přeběhli nádvoří a chvátali k hlavní budově paláce. Už už jsme byli u hlavního vchodu, když jsme náhle uslyšeli ženský hlas: „Signore Daunbey! Signore Daunbey!"

Benjamin se zastavil tak náhle, že jsem do něj div nevrazil. U vchodu do haly stála žena. Měla na sobě šaty zlatem premované, přes hlavu bílý hedvábný závoj, kolem krku náhrdelník ze zlatých granátových jablek, posázených drahými kameny. Vedle ní stála dívenka bledého obličeje a tmavých očí.

„Vaše Milosti!" Benjamin poklekl najedno koleno a zatahal mě za rukáv na znamení, abych učinil totéž.,.Rogere," šeptal, „to je královna!"

Žena přistoupila blíž. Díval jsem se do její bledé tváře s laskavýma očima. Kateřina Aragonská hleděla zase na mne a já jsem viděl v jejích očích, že se baví.

„Signore Daunbey, zůstaňte prosím stát. To je váš přítel?"

Benjamin stál proti ní, zdál se být trochu v rozpacích a bylo vidět, že se snaží zjistit, jestli se ke vší smůle ještě nevynoří správce.

„Vaše Milosti," pravil trochu zmateně, „vy znáte mé jméno?"

Usmála se, ale její pohled ztvrdl.

„Mám dobrou paměť na tváře i na jména, signore Daunbey. Jste kardinálův synovec. Zvykla jsem si," pokračovala, „vtisknout si do paměti každou novou tvář." Ukázala na dívenku před sebou. „Ale vy ještě neznáte mou dcerku, princeznu Marii."

Uklonili jsme se a políbili malou bílou ručku.

„Vaše Výsosti, myslel jsem, že jste ve Windsoru."

Nyní se zatvářila rozpačitě královna.

„Nemohu," řekla, a její hrdelní hlas prozradil její španělský původ. „Nemohu sdílet tytéž místnosti..." Přejela si jazykem po suchých rtech. „Jsem španělská infantka a anglická královna. Nemohu sdílet tytéž místnosti s nějakou děvkou."

Hleděl jsem na její tvář, v níž se zračila směsice zloby a bolesti, pak jsem pohlédl na malou Marii, která stála vedle matky a která zjevně dobře vnímala a dobře si pamatovala všechny urážky, které musela její milovaná matka snášet.

(Měli byste vědět, že to Jindřich dělal často. Nechával Kateřinu s malou Marií v nějakém zapomenutém zámku, zatímco někde dováděl s děvkami. Když se s Kateřinou nechal nakonec rozvést, poslal ji do vlhkého a studeného vězení v naději, že tam brzy dostane zápal plic a zemře. To se ovšem nestalo. Proto ji ten tučný chlívák nechal otrávit. Jen málo lidí ví, že jsem byl při tom, když otevírali Kateřinino odulé tělo a vyjímali z něho srdce. Věřte mi, bylo černé a nabobtnalé jako prohnilý měchýř. Marie na to samozřejmě nikdy nezapomněla! Nevěřte dějinám, v nichž se praví, že Jindřich je pohřben ve Westminsteru. Byl jsem u toho, když Marie jedné noci nechala otcovo tělo exhumovat a jeho shnilé ostatky dala hodit do Temže. Ať jim dopřeje Bůh klidu, těm dvěma statečným ženám, s nimiž ten bídný hrdlořez jednal tím nejodpornějším způsobem! Ale to byla v okamžicích, jichž se týká naše vyprávění, ještě dosti daleká budoucnosti)

Tehdy v Sheenu byla Kateřina v každém případě potěšena, že vidí přátelskou lidskou tvář. Chvíli jsme si povídali, a když už se Benjamin chystal odejít, udělala Kateřina krok dopředu.

„Signore Daunbey, proč tady vlastně jste? Přinášíte nám nějakou zprávu?"

Podívala se na mne a všimla si železného řetězu, který jsem držel v ruce.

„Přišli jste, abyste viděli mrtvého?" zeptala se.

„Ano, vaše Výsosti, na rozkaz mého strýce."

Kateřina přikývla. „Byla jsem tenkrát regentkou," řekla tiše. „Poslala jsem Surreyho na sever, aby Jakuba porazil."

„Vaše Výsosti," vykřikl jsem, „viděli jsme mrtvého. Byla by teď Vaše Výsost tak laskavá, a odpověděla nám na několik otázek?"

Benjamin se na mne překvapeně podíval, ale mě už ta hra na schovávanou přestávala bavit a Kateřina byla tím nejpřátelštějším člověkem, jakého jsme během tohoto našeho hrozného podniku dosud potkali. Královna se

usmála a lehounce mě štípla do tváře.

„Už jsem o vás slyšela, Shallote," pravila. „Kardinál vyprávěl o vašich eskapádách, až mu tekly z očí slzy."

„Jsem rád, že jsem aspoň k něčemu užitečný," zněla má poněkud sarkastická reakce.

(Můžete mi věřit, než Wolsey spočinul na smrtelném loži, měl ještě víckrát důvod k tomu, aby kvůli mě plakal.)

Kateřina nám pokynula, abychom ji následovali do komnaty. Posadili jsme se u okna. Benjamin koktavě vyjádřil naléhavou prosbu: Je mimořádně důležité, aby se o našem setkání nikdo nedozvěděl. Kateřina se hřejivě usmála. Malá Marie seděla vedle ní a v tu chvíli vypadala jako loutka. Tvářila se vážně a měla palec v puse.

„Ptejte se, signore Shallote."

„Milosti, jak vypadala mrtvola, když ji sem přivezli?"

„Hrozně," odpověděla. .Jedna strana obličeje byla zle zřízená. Balzamovači pracovali velmi obezřetně a šikovně, i při převozu mrtvého sem. Plášť s královským erbem byl zakrvácený. Poslala jsem jej na znamení našeho velkého vítězství Jin... králi, který právě dlel ve Francii." Pohlédla oknem ven. „To jsem neměla dělat," řekla tiše.

„Milosti," zeptal jsem se,, jste si jista, že to bylo tělo skotského krále?"

Kateřina pokrčila rameny. „Nikdy jsem Jakuba neviděla živého, jak bych ho tedy mohla poznat mrtvého? Na pravé ruce měl prsten. Plášť a brnění patřily králi." Svraštila čelo. „Mrtvola byla oholena, ale vím, že Jakub měl rudé vousy. Surrey říkal, že je to Jakub, i když jsem slyšela i jiné názory."

„A neměl na sobě žádný řetěz?" ptal jsem se dál.

„Ach ano, řetěz," šeptla. „Ne, řetěz tam nebyl. Ale mohu vám říci jedno: ten mrtvý možná není Jakub, Surrey mě ovšem osobně ujistil, že ze skotských bojovníků u Floddenu se nikomu nepodařilo uprchnout. Jakub také mohl bojovat v brnění bez královských znaků. Je to dnes obvyklé." Usmála se na nás. Všiml jsem si, že má ještě bílé zuby, ne našedlé nebo černé, jako tomu bývá u mnoha lidí od dvora, kteří věčně pojídají nějaké sladkosti. ,,Proč vás ta mrtvola tak zajímá?" zeptala se. „Bylo by asi ale moudřejší, kdybyste mi na tuto otázku neodpověděli."

Benjamin se usmál a oba jsme vstali. Uklonili jsme se a chtěli odejít. Tu královna zvolala: „Signore Daunbey, signore Shallote!" Měla teď ve tváři slavnostní výraz. „Buďte opatrní," varovala nás. „A ujišťuji vás, že můj choť, král Jindřich, se o tyto věci zajímá velmi intenzivně."

Vzali jsme si její varování k srdci. Hodil jsem řetěz do hradního příkopu

a zmizeli jsme co nejrychleji. Když nás veslice odvážela zase zpět k Botolfovu nábřeží, bylo už pozdní odpoledne. Projížděli jsme kolem konventu sester siónských, ale už jsme skoro nemluvili.

Vyzvedli jsme své koně ze stáje v hostinci a rozhodli se, že co nejrychleji zmizíme z města. Projeli jsme Holywell Road, Deep Ditch, minuli Charterhouse a Clerkenwell a pak už bylo město téměř za námi. Dostali jsme se na silnici vedoucí na jih, na New Cross. Tam jsme přenocovali v jedné vynikající nocležně. Toho večera jsem se přirozeně podíval na dno sklenice důkladněji než obvykle. Na jedné straně se mi ulevilo, když nás královna tak ochotně a vlídně podpořila, na druhé straně jsem se snažil zapít ty strašné dojmy z umrlčí komory. Po večeři (sestávající ze skvostného lososa a bílého vína) a potom, kdy už se nálevna úplně vyprázdnila, jsme tam s Benjaminem zůstali ještě dlouho sedět. Náš rozhovor se točil kolem královny a královy lačnosti po stále mladších a mladších metresách. Benjamin se nakonec rozhlédl po opuštěné místnosti.

„Co myslíš, Rogere, viděli jsme dnes mrtvolu Jakuba IV. Skotského?"

„Nevím," odpověděl jsem.

Benjamin se opřel rukama o stůl a začal svými dlouhými hubenými prsty vypočítávat po jednotlivých bodech:

„Proč jsme přišli do Sheenu?" ptal se, aniž by očekával odpověď. „Chtěli jsme vidět mrtvé tělo, poněvadž jsme měli podezření, že se tu jedná o nějaký podvod. Jediným důkazem pro naši domněnku je chybějící řetěz a otlačeniny na těle, které by svědčily o tom, že zesnulý řetěz opravdu nosil. Objevili jsme tedy, že muž ležící v rakvi nikdy řetěz kolem beder nenosil." Benjamin se odmlčel a odsunul od sebe talíř. „Z toho mohu vyvodit, že mrtvý, jehož jsme viděli, není Jakub IV. Není-li, co se s ním tedy stalo?"

Vzpomínám si, jak jsem seděl, přemýšlel a odlupoval přitom vosk ze svíčky na stole.

„Nabízejí se různé možnosti, pane," odpověděl jsem. „Za prvé, král Jakub bojoval v obyčejné zbroji, byl zabit, ale Surreymu se dostalo do rukou nepravé tělo — tělo člověka, který bojoval v královském úboru. Za druhé, Jakub byl zabit buď před bitvou nebo těsně po jejím začátku. Snad ho zavraždil atentátník z řad Les Blancs Sangliers." Pokrčil jsem rameny. „To by také mohlo být vysvětlením zmatku a špatného vedení skotského vojska u Floddenu."

„Nebo," přerušil mě Benjamin, „mohl Jakub uprchnout, možná právě do opatství Kelso."

„Ale," namítl jsem, .jestliže je z toho jediná věc pravdivá, pak proč královna Markéta truchlí nad nepravou mrtvolou? Ony by přece měla ze všech

lidí nejlépe poznat, zda je to Jakub, nebo ne."

Benjamin zíral do stolu a kroutil hlavou. Já jsem se hořce smál.

„Nenapadlo vás, pane, jak nepevné základy má naše teorie? Jestliže mrtvý v paláci je někdo jiný, tak by pro ni bylo bezpečnější, kdyby se ho zbavila."

„Snad doufá, že lidé vidí to, co vidět chtějí," odpověděl Benjamin. „Každý rozdíl může být vyřízen jako klamná domněnka, nebo se to svede na špatnou práci balzamovačů." Benjamin se opřel o opěradlo židle a ztěžka dýchal. „Ano, Rogere, musíme myslet i na to. Jako soudní zaměstnanec jsem viděl hodně mrtvol a poznal jsem, že smrt může ohavně znetvořit i ten nejlíbeznější obličej. Královnu bychom z té záměny snad ani nemohli obvinit. Možná Markéta prostě jen chtěla, aby to byla mrtvola jejího muže, aby měla nad čím truchlit. Je to pro ni možná lepší než pomyšlení, že její muž, skotský král, je zakopán v hromadném hrobě." Benjamin vzhlédl. „Co tomu říkáš, Rogere?"

„Nu, pane, budujeme své teorie na domněnce, že existovali muži, kteří byli Jakubovi podobní."

Benjamin si mnul dlaní obličej. Vypadal najednou unaveně a vyčerpaně. „Vždyť o tom jsme už mluvili, Rogere. Jakub patřil, jak si jistě vzpomínáš, k jednomu ze skotských klanů. Je více než pravděpodobné, že na jeho dvoře byli muži, kteří se mu podobali jak postavou, tak i tváří." Unaveně se usmál. „A nezapomeň, že šlechtici se rádi opičí po svých pánech, jak v módě, tak v majetku. Na Jindřichově dvoře jsem viděl nejméně půl tuctu mužů, které by člověk klidně mohl považovat za krále." Opřel se ztěžka o stůl. „Možnosti jsou téměř neomezené. Víme vlastně vůbec, zda Surrey Jakuba nezajal a neuvěznil někde v nějakém tajném anglickém vězení?" Pohrával si se svou číší vína. „Co ale vím jistě, Rogere, je to, že všechny ty vraždy, které jsme zažili, všechna tajemství, která zatím neumíme rozluštit, mají původ v událostech u Hoddenu."

„Už toho přece víme dost," dodal jsem, .jenom nemůžeme nic dokázat."

Benjamin zmlkl. Chvíli jsme mlčky seděli a pozorovali mihotavé světlo svíce.

„Možná existuje ještě nějaký jiný klíč, pomocí něhož bychom mohli ty záhady rozluštit."

Můj pán na mne pohlédl.

„No," koktal jsem, „kdybychom dokázali vysvětlit vraždy s bílou růží jako rekvizitou..."

Benjamin se narovnal a zavolal na obsluhu, aby mu přinesla párátko. Děvče, kterému se oči zavíraly únavou, mu je přineslo. Benjamin se začal

šťourat v zubech, což mě nesmírně udivilo, poněvadž si jinak vždy zakládal na vybraném chování u stolu.

„Jste v pořádku, pane? Považujete snad tohle párátko za zajímavější než tajemství, jimž chceme přijít na kloub?"

Benjamin se ušklíbl. „Aristoteles, milý Rogere, zastával názor, že přesným pozorováním spojeným s logickým myšlením můžeme vyřešit každý problém pod sluncem. Vzpomínáš si na nebožtíka Ruthvena a na ty malé částečky čehosi, co měl mezi zuby?"

Polkl jsem. „Pane, nezapomeňte, že jsem před chvílí jedl!"

„Ano, Rogere, já také. V týdnech následujících po Ruthvenově smrti jsem se snažil, jak jsem jen mohl, jíst totéž, co jídal Ruthven. Ale nikdy jsem si nenašel mezi zuby něco, co by se podobalo tomu, co jsme našli v Ruthvenových ústech. Zajímavé, že?"

„Máte pro to nějaké vysvětlení?"

„Jak jsem říkal už v Nottinghamu: pouhé tušení, ale nic hmatatelného. No, pojďme už, zítra musím na sever a ty zase do Doveru. Kdo ví, jaká odhalení na nás čekají v pařížské krčmě a ve skotském klášteře!"

Příštího rána jsme časně vstali. Pečlivě jsem si sbalil své věci a zkontroloval, zda mám u sebe Selkirkovy veršíky a Moodieho dárek. Benjamin mě doprovodil kousek cesty mlhavou krajinou ztuhlou mrazem. Povídali jsme si o Ipswichi a já jsem si uvědomil, že mě stále ještě hněte a bolí to, co způsobil Scawsby mé matce. Na rozcestí, kde odbočovala cesta na jih, jsme se už museli rozloučit. Benjamin mi dlouze a vřele stiskl ruku.

„Nechej Scawsbyho Scawsbym a buď dobré mysli! Sejdeme se v Paříži a o Vánocích už budeme zase doma!" Cítil jsem v jeho hlase lehký úsměšek. „Ať se děje, co se děje, uspěli jsme, Rogere. Královna Markéta nám osobně blahopřála. A taková chvála," pokračoval suše, „ta má opravdu váhu."

Nezbylo mi nic jiného než se vydat na cestu směrem na jih. Uvažoval jsem, jestli bych si neudělal malou odbočku do Ipswiche, abych předal paní Scawsbyové své milostné pozdravy, ale pak se mi to zdálo přece jen nebezpečné. Scawsby má na svědomí mou matku a málem i mě přivedl na šibenici, a tak bych si měl vymyslet subtilnější formu pomsty, přiměřenou a možná citelnější. A tak jsem neochvějně cválal dál na jih, po vápencové silnici, která se vinula podél Downsu až do Doveru. Když si na tu cestu vzpomenu, musím říci, že nebyla tak špatná, i když jsem byl dosti sklíčený z rozloučení s Benjaminem. Ach, ta pošetilost mládí!

KAPITOLA

Do Doveru jsem dorazil za soumraku, právě když se nebe zatahovalo a začaly padat velké kapky deště, které promáčely mou perem zdobenou čapku. Noc jsem strávil v zavšiveném hostinci. Venku na moři zuřila bouře. K ránu se počasí uklidnilo, ale moře bylo stále ještě neklidné a silný vítr vytvářel na hladině vysoké hřebeny a hluboká údolí mezi nimi. K lodi, jež se v zálivu divoce houpala sem a tam, mě dopravil rybářský člun. Bože, jak mi ta loď připadala malá a křehká! Celý den jsme nevytáhli kotvu a houpali se na vlnách, lépe řečeno, celý den jsme nesmyslně poskakovali, že se mi z toho chtělo - a to bylo snad jedinkrát v mém životě - pokud možno co nejrychleji zemřít.

Na druhý den se ten idiot kapitán rozhodl, že vyplujeme na moře. Zatímco se loď prodírala vzdutými vlnami, zůstal jsem raději v temné kabině a co chvíli musel zvracet. Po celou cestu jsem se modlil ke všem svatým, které jsem vůbec znal. Jakmile jsme šťastně dorazili do Harfleuru, odebral jsem se do přístavní krčmy, abych se trochu zotavil. Za několik dní jsem zase nabyl sil, a tak jsem se vydal na cestu úrodnou a dobře obdělávanou krajinou Normandie. Asi po týdnu jsem dorazil k pařížské bráně u St. Denis. Město mě na první pohled okouzlilo: až k městským hradbám sahaly rozsáhlé louky a hluboké lesy, které pak byly vystřídány větrnými mlýny a paláci s fasádami z šedého kamene, s vysokými oblouky oken a elegantními sloupy.

Moje znalosti francouzštiny byly trochu lepší, než jsem prozradil Benjaminovi. Rychle jsem se zorientoval jak na širokých bulvárech, tak i v křivolakých uličkách plných krys. Paříž je město překypující životem. Zároveň je také záludné jako syčící zmije, je to město intrik a spiknutí, plné nestydatých zlodějů, kteří i žebrákovi dokáží ukrást poslední košili. Moje zásoba peněz mi mizela před očima, když jsem konečně našel hostinec Coq ďOr, špinavou dvoupatrovou budovu, stojící u ústí potůčku na druhé straně mostu Grand Pont, naproti ohromující katedrále Notre Dame.

Hostinský měl červený nos, mastné vlasy, které mu trčely na všechny strany, a obličej zbrázděný stejně jako rozježděná cesta za jeho hospodou. Najal jsem si podkrovní komůrku a představil se jako anglický student z Cambridge. Brali tady člověka tak, jak se prezentoval, a jeho hodnota závisela především na tom, kolik měl v kapse zlaťáků či stříbrňáků. Asi po dvou nebo třech dnech jsem hostinskému podstrčil láhev svého vlastního vína, stokrát lepšího, než byla octová voda, kterou podával svým hostům a vydával za víno on - a zeptal jsem se ho na Selkirka. Chlap na mne rezignovaně pohlédl a zavrtěl hlavou.

„Nemohu si na nikoho takového vzpomenout, monsieur." Když jsem mu

však k vínu přidal stříbrnou minci, jeho paměť se náhle trochu zlepšila. „Ach ano," řekl a ovanul mě svým vinným dechem, „ten skotský lékař - hubený jako tyčka, s takovými rozcuchanými rezavými vlasy. Ten a jeho veršíky!" Hostinský pokrčil rameny. „Pár dní se tu zdržel. Pak přišli nějací zpropadení chlapi (tak říkají Francouzi Angličanům) a vzali ho s sebou."

„Co tu Selkirk dělal?" ptal jsem se. „Myslím ještě než ho odvedli."

Hostinský pokrčil nos. „Byl ve svém pokoji, tu a tam sešel dolů..."

Netrpělivě jsem sebou škubl a hostinský si olízl suché rty.

„Myslím, že chodil do St. Denis," pokračoval. „Do opatství. Nebo do Notre Dame. Vlekl s sebou vždycky takovou neforemnou truhlici a chránil ji jako oko v hlavě."

„Co v ní měl?"

„To nevím."

„Angličané, kteří ho zajali, tu truhlici našli?"

„Ne, nemyslím. Prohledali pokoj a zuřili, že nic nemohou najít. Selkirk se jim vysmíval a poskakoval tady v šenku sem a tam. Mnoho z toho, co říkal, bylo dosti zmatené, a tak ho praštili po hlavě a odtáhli s sebou. Potom jsem ho už nikdy neviděl."

Poněvadž jsem z hostinského nemohl už nic víc dostat, snažil jsem se získat informace od jiných lidí: od žebráka, který žebral u dveří, a od nějakého kluka, který se tu zřejmě často pohyboval, ale ti mi řekli v podstatě totéž co hostinský. Jediným náznakem (který jsem až do toho okamžiku zatím ignoroval), byl Selkirkův zájem o opatství St. Denis. Vypravil jsem se tam později, když jsem měl za sebou zase jednu velkou hrůzu.

Jak víme, Moodie mi dal balíček. Samozřejmě že jsem jej cestou rozbalil, ale nebylo v něm nic zvláštního, jen kousek drahého krvavě červeného hedvábí, na obou koncích zdobený třásněmi. Jakási šerpa, jakou nosí dámy kolem boků. Látka byla navoněna příjemným parfémem. Ta vůně mi něco připomínala, jen jsem si nemohl vzpomenout, co. Poněvadž mě pobyt v Coq ďOr začal pomalu nudit, rozhodl jsem se, že vyhledám Rue des Moines a předám konečně Moodieho dárek.

(Ano, ano, kaplan má pravdu - ohrnul rty a uhodl mé pravé úmysly: kdybych se totiž tak nenudil, byl bych ten šátek jednoduše prodal. Ó Bože, proč jsem to jen neudělal!)

Přišel jsem do Rue des Moines a vstoupil do malého krámku apatykářova, ale byl jsem zklamán. Nenašel jsem tu madam Eglantine, nýbrž jakéhosi žvanivého starého muže, který balíček vzal a řekl, že ho madame Eglantine předá při její příští návštěvě. Řekl jsem mu, kdo jsem a kde jsem ubytován, a tím pro mne celá ta záležitost skončila. Zapomněl jsem na ni. O

dva dny později jsem jako obvykle seděl v nálevně Coq d'Or, vedle sebe napůl opilou hospodskou děvečku. Tiskla se ke mně a mazlivě mne hladila na choulostivých místech, ale věděl jsem, že jen pátrá po mé peněžence. Hladil jsem ji po bujném poprsí, ale musel jsem tuto příjemnou činnost přerušit, protože jsem si musel odskočit. Sel jsem do k tomu určeného domečku za hostincem. Nebylo to nic jiného než pouhá díra v zemi, ohrazená dřevěným plůtkem. Vedly tam dveře, které bylo možno zevnitř zaháknout. Jak jsem tam dřepěl a konal svou potřebu, přemýšleje o své budoucnosti, dvířka se náhle rozletěla. Tři postavy, obličeje přikryté kápěmi a klobouky s širokým okrajem, mě začaly mlátit jako prašivého psa.

Není nic bezmocnějšího a také směšnějšího než zamyšlený muž se spuštěnými kalhotami, konající svou potřebu. Ti tři grobiáni do mne bušili a mlátili mi hlavou o dřevěnou stěnu záchodku. Bránil jsem se přirozeně jako lev, jenže meč a dýka byly v mé podkrovní komůrce a kdo mohl v hospodě slyšet můj křik?

Už po několika minutách jsem měl tělo plné škrábanců a zhmožděnin. Dva chlapi mě přimáčkli k dřevěnému bedně-ní a ke svému krajnímu zděšení jsem viděl, jak jeden z nich vytáhl dlouhý, tenký nožík, potom mi odtrhl límec košile a přitiskl mi nůž na krk. Řekl něco francouzsky o tom lékárnickém krámku a o znamení berana. Viděl jsem v jeho očích zlé jiskry a uvědomil jsem si, že až do této chvíle si se mnou jen hráli, ve skutečnosti že mě chtějí zabít. Začal jsem strašně křičet, i když dodnes nevím, koho jsem tím srdceryvným křikem chtěl přivolat. Benjamina? Matku? Svou chůvu? Wolseyho? Kohokoliv!

„Jsem ještě mladý na to, abych měl umřít!" křičel jsem.

(Vidím, že se můj kaplan, ten mizera, už zase směje. Zdá se mu to snad komické? Nejsem sice žádný hrdina, ale kdyby vás, ještě k tomu se staženými kalhotami, přepadli tři hromotluci a chtěli vás zabít, asi byste řvali taky.)

Zavřel jsem oči. Pojednou se ve dveřích latríny objevil muž. Francouzsky na ty tři zabijáky zařval a mával mohutným klackem. Ti se okamžitě dali na útěk jako krysy, když prchají z potápějící se lodi. Bezmocně jsem se zhroutil na zem, do toho bahna a výkalů. Kolohnát se ke mně naklonil. Viděl jsem širokou, veselou tvář se strniskem vousů.

„Kdo jste?" zašeptal jsem.

Muž se zvedl, a já jsem uviděl dlouhou hnědou kutnu františkánů, hrubý provaz kolem boků a dřevěný krucifix, který měl zavěšený na krku.

, Jsem bratr Jáchym," odpověděl burácivým hlasem.

„Jste kněz?"

, Jsem františkán a maillotin."

„Františkány znám, ale kdo jsou maillotinové?" procedil jsem přes zkrvavené rty.

„O to se nestarej."

Podepřel mě svými mohutnými pažemi a pomohl mi vstát. Pobídl mě, ať se dám aspoň trochu do pořádku a takřka mě odnesl do hospody. Nařídil krčmáři, aby načal sud lepšího vína, a kromě toho mi podal džbán vody. Bratr Jáchym mi umyl obličej a čistil mi rány a oděrky, zatímco já už jsem lačně polykal doušky červeného vína. Kdybych byl pozornější, snad bych si všiml, že něco není v pořádku. V nálevně bylo neobvyklé ticho, děvečka zmizela a hostinský se zdál být příliš zaměstnán, než aby se zajímal, co se přihodilo.

„Potřebujete ještě nějakou pomoc?" zeptal se bratr Jáchym.

„Ne," odpověděl jsem.

„Tak abych se rozloučil," hučel. „Musím navštívit skrýš svatého Dionýsia."

Přes svá zranění jsem téměř vyskočil.

„Dionýsius?" ptám se. „Kdo je to?"

„St. Denis přirozeně!" zněla mnichova odpověď. „Používám jeho latinské jméno. Znáte ten klášter?"

Potřásl mi rukou a odešel. Už jsem toho muže, který mi tenkrát zachránil život, nikdy neviděl. (Musím vám říci, že než ten tučný Jindřich nechal klášter strhnout a zbourat, vždy jsem cítil k františkánům náklonnost. A nejen proto, že byl bratr Jáchym ke mně tak přátelský a tolik mi pomohl, nýbrž také proto, že mi to náhodné setkání ukázalo důležitou stopu vedoucí k rozluštění všech těch záhad. Poté co Jáchym odešel, hostinský o mne zase začal projevovat zájem. Přišel k mému stolu a postavil se napůl s truchlivým a napůl pobaveným výrazem.

„Byl jste přepaden, monsieur?"

„Ne, ne," odpověděl jsem sarkasticky, „byli to jen nějací rozpustilí Francouzi, kteří mě chtěli přivítat v tomhle pohostinném městě." Vstal jsem. „Musím už do svého pokoje."

„Monsieur!" Ten chlap se mi postavil do cesty. Za ním se objevili dva vyhazovači, které zaměstnával, aby se mohl zbavit příliš opilých či příliš dotěrných hostí.

„Monsieur, váš pokoj byl prohledán. Kým, to nevím. Vaše zavazadla a vaše peníze zmizely!"

„K čertu!" zařval jsem na hostinského. Ten však mě, podporován svými dvěma hromotluky, ujišťoval o své nevině. Zostra na mne pohlédl a ptal se,

co vlastně hledám v Paříži.

„Ten Selkirk," ptal se, „to byl váš důvěrný přítel?"

(V té době jsem ještě nevěděl, o čem mluví. Zajímal jsem se vždy jen o ženy, ale když člověk pozná Christophera Marlowa, tak už ví, že nemůže věřit nikomu. Ó ano, znal jsem Marlowa, toho dramatika, a pomáhal jsem mu napsat jeho hru Eduard 11. Byl to dobrý básník, Marlowe, ale špatný špeh. Měli byste vědět, že jsem byl přitom, když umíral. Probodli ho v hospodské rvačce kvůli nějakému hezkému hošíkovi.)

Nu, musel jsem tedy opustit Coq ďOr a ocitl jsem se v pařížských uličkách napůl zmrzlý a bez prostředků. Pomyslel jsem, že půjdu do kláštera St. Denis, ale k čemu by mi to teď bylo? Teď bylo nejdůležitější sehnat si ubytování, jídlo a oblečení. Myslel jsem také na to, že bych zašel za Jáchymem, ale cítil jsem se po tom všem příliš unavený a vyčerpaný. Má návštěva v lékárníkově krámku nějak souvisela s tím přepadením, takže tam jsem se neodvážil. Choulil jsem se na ulici a modlil se, aby se tu co nejdřív objevil Benjamin.

Ubohý Shallot! Sám v Paříži, v cizím městě, krátce před příchodem zimy, bez prostředků, hladový. Kromě oblečení, které jsem měl právě na sobě, jsem už nic jiného neměl. Využil jsem nápadu a stal se vypravěčem historek. Pomaloval jsem si obličej, ukradl nějaký pestrý úbor, a protože nemluvím francouzsky úplně plynule, vydával jsem se za poutníka, který se nedávno vrátil z pohádkových krajů Indie a Persie. Postavil jsem se u jednoho z mostů přes Seinu a koktavě vyprávěl historky o lesích, které jsou tak vysoké, že se dotýkají mraků.

„Obývají je," vykřikoval jsem, „rohatí trpaslíci, kteří žijí ve stádech a v sedmi letech z nich jsou už starci!"

Vydělal jsem si tak jen několik souš, proto jsem přidal ještě

trochu fantazie a tvrdil, že jsem se setkal s brahmány, kteří se vzájemně upalovali na hranicích, jinde že jsem zase potkal lidi s opičími hlavami a leopardími těly, jednooké a jednonohé obry, kteří utíkali tak rychle, že jim člověk vůbec nestačil, a kteří unášeli panny a věznili je ve svých zámcích. Časem jsem rozvíjel svou fantazii ještě víc a zároveň se zlepšoval ve francouzštině. Potkal jsem Amazoňany, kteří ronili zlaté slzy, pantery, kteří uměli létat, viděl jsem stromy s listy ze dřeva a třicet stop dlouhé hady se safírovýma očima.

Nakonec mi však přece jen docházely souš i fantazie, a tak jsem prodal ten pestrý úbor a začal sbírat různé předměty: kosti, hliněné střepy, staré hadry a jiné smetí. Stal se ze mne profesionální obchodník se svatými ostatky, hrdý majitel kousku košile, již nosil Ježíš Kristus jako batole,

hračky, s níž si tehdy hrával (Benjaminovi by to jistě udělalo radost), a také například jednoho vousu z brady svatého Petra. Vlastnil jsem paži Aaronovu, a když to někdo považoval za špatný vtip, svou historku jsem pozměnil a tvrdil, že mám popel, který zbyl po upálení svatého Vavřince. Několik souš jsem si tak vydělal, ale moc toho nebylo. Paříž byla plná gaunerů, falešných hráčů, lupičů, teploušů, zlodějů koní, kapsářů a podobných - dětí okřídleného Merkura, ochránce zlodějů a politiků. Jinými slovy, konkurence byla příliš velká, a já v těch páchnoucích pařížských uličkách trpěl hladem.

Paříž prý inspirovala tolik básníků a trubadúrů, ale v mých vzpomínkách rozhodně není pohádkovými Athénami západu, jak se říká. Vzpomínám na šedou zataženou oblohu a na Seinu, tekoucí pod velkými mosty, na vysoké domy se špičatými štíty, na klikaté uličky Latinské čtvrti, na změť lomenic a hliněných cihel, přičemž štíty i těch nejnižších domů s nevídanou fantazií znázorňovaly postavy válečníků či exotická zvířata. Ach ano, poznal jsem Paříž až příliš dobře, když jsem se jako vyhladovělý pes plížil jejími ulicemi. Nade mnou vrzaly pěkně vybarvené štíty hospod a krámků s jídlem a vysmívaly se mému hladu. Kašny na křižovatkách, kde tekla čistá voda, byly střeženy ozbrojenými strážemi. Jednou jsem se zastavil na rohu u sochy nějakého svatého, abych se pomodlil, a viděl jsem, že u sochy stojí zapálená svíčka. Ukradl jsem ji a prodal jedné trhovkyni za kus chleba a doušek vody.

Přišla a uplynula čtvrtá adventní neděle. Benjamin mi slíbil, že v ten den přijde do hostince Coq ďOr. Chodil jsem se tam tedy podívat každé ráno a večer, ale Benjamin nepřicházel. Začínal jsem ho už proklínat. Pokoušel jsem se domluvit s hostinským, ale ten mě hnal. Považoval mě totiž za jednoho z nesčetných špinavých žebráků, a já jsem tak opravdu vypadal. I můj duch, dříve tak jasný, začínal být zmatený a otupělý. Mým mozkem klopýtal jen Selkirkův verš:

O tři míň než dvanáct jich mělo být král jinak prince nebude mít!

(Vikář si otřel slzu. Ten neuvěřitelný mizera! Neměl by se mi tolik smát!)

Spal jsem na hřbitovech nebo na schodech kostelů a budil se jako zpitomělý, se zalepenýma očima a nemocný hladem, budil se kletbami strážníků, vykřikováním vetešníků a různých mastičkářů, dusotem koňských kopyt a klinkáním a zvoněním nesčetných zvonů města. Londýn páchne, ale což teprve Paříž! Ten věčný zápach je hrozná věc; uličky i ulice jsou pokryty bahnem a výkaly. Zápach se ještě stupňuje všemožnými odpadky, takže to někdy páchne, jako by do těch uliček vylili celé sudy síry. Žil jsem

jako žebrák, ale pořád to ještě nějak šlo, jenže pak vypukla zima. Nastala nejen příliš brzy, ale byla také přespříliš krutá. Nejkrutější zima za několik posledních desítiletí. Ulice byly zasněžené a ve městě začala být nouze o potraviny. Hladovět začali dokonce i bohatí, majitelé pozemků, arogantní stráže i bohaté, obtloustlé paničky měšťanů. Trhy se vyprázdnily a zpustly. Jídlo začalo být nad zlato. Nejdřív začali umírat staří, žebráci a mrzáci, ti prostě zmrzli, když se marně tiskli k pomočeným zdem. Potom přišly na řadu děti, za nimi následovali slabší lidé. A pořád padal sníh, velké bílé vločky sněhu. Seina zamrzla a lesy na protějším břehu, které byly předtím bohatým zdrojem potravy, hrozily dalším nebezpečím. Začali se z nich stahovat vlci, přecházeli ve smečkách přes zamrzlou Seinu a začínali lovit v pařížských předměstích. Jejich oběťmi byli nejdříve psi a kočky, potom začali ohrožovat žebráky a mrzáky. Rozhrabávali dokonce hroby a trhali na kusy čerstvě pohřbené mrtvé. Byl vyhlášen zákaz vycházení, po ulicích patrolovali lukostřelci s napjatými kušemi. Na přístupech k průjezdným silnicím byly nataženy řetězy.

Myslel jsem, že jsem celkem v bezpečí. Byl jsem sice vyhladovělý, ale měl jsem nůž a mohl jsem se pohybovat po městě. Samozřejmě se i ke mně dostaly pověsti o vlcích a jednoho rána jsem viděl krvavou stopu, jak na rohu Rue St. Jacques napadli vlci starou žebračku a odtáhli ji pryč. Jednou v noci jsem se ocitl v uličce, která nebyla širší než uzounký chodník. Noční nebe překrásně zářilo, hvězdy se třpytily jako drahé kamení. Ulice pokryté ledem a ztvrdlým sněhem se leskly ve svitu bledého měsíce. Usnul jsem u jednoho z pilířů chrámu svatého Mikuláše. Bylo už dávno po zavírací hodině, měl jsem naběhlé rty a zuby mi zimou drkotaly. Vykřikl jsem bolestí, celé mé tělo bylo jako jedna otevřená krvavá rána. Posté jsem proklel Benjamina a zoufale uvažoval o tom, co jen s ním může být. Schoulil jsem se a snažil se trošku zahřát, když mě přepadly divoké představy: Selkirk stál na velkém poli plném bílých růží s krvavými skvrnami a deklamoval své verše. Má matka seděla na schodu, což dělávala, když jsem k ní běžel po hrách s kamarády - když jsem se k ní však přibližoval, měnila se ve shrbenou, zmrzačenou stařenu s vytřeštěnýma očima a domodra promrzlou tváří. Jakmile jsem se jí dotkl, spadla.

Šel jsem dál a pokoušel jsem se zahřát. Ulicemi vál ledový vítr. Viděl jsem, jak se ke mně temnotou blíží skupina lidí. Byly to malomocné ženy, nešťastnice ze špitálu St. Lazaire, asi tucet vysušených, hrůzu nahánějících postav, kolem nichž se šířil zápach hniloby. Vlekly své skrovné špinavé hadry a volaly na mne, abych šel s nimi, přičemž jim na rtech umrzal jejich hnilobný dech. Šel jsem dál ulicí de la Carbiére, a tu jsem uslyšel charakte-

ristické vytí. Ve městě byli zase vlci a hnali se za vším, co bylo živé.

Vlasy se mi zježily hrůzou a unavené srdce zrychlilo svůj běh. Běžel jsem dál, klouzal po ledové zemi, klel jsem a modlil se zároveň, bušil na dveře, kolem nichž jsem běžel, ale byl jsem už silně podchlazený a nemohl jsem ani moc křičet. A znovu se ozvalo vytí, blíž a hlasitěji, pronikalo mi až do morku kostí. Otočil jsem se jako ve zlém snu - a do smrti nezapomenu na ten hrůzný pohled: za mnou byla dlouhá ulice -temné domy s vysokými lomenicemi a ve svitu měsíce jiskřil mrazem ztvrdlý sníh. Na opačném konci ulice se rýsovala veliká, hrozivá postava podobná psu. Vlk měl vztyčené uši a zježenou srst. Prostě tam stál a kolem se už sbíhala smečka.

Bože na nebesích, běžel jsem, co jsem mohl, srdce mi bušilo až v krku. Chtělo se mi zvracet a asi bych zvracel, kdybych neměl tak prázdný žaludek. Křičel jsem: „Aidez moi, aidez moi!"

Modlil jsem se v duchu a sliboval - jestli to přežiju, zřeknu se už navždy vína i žen. (Vidíte, jak jsem byl zoufalý!) Za mnou vyli vlci, jako by si už byli jisti svou kořistí a jako by chtěli přivolat další, kteří by se s nimi podělili o nejlepší anglické maso. Běžel jsem kolem zamčených a na závory zavřených dveří a okenic. Výsledkem mého volání o pomoc bylo jen a jen mlčení. Slyšel jsem, jak se vlci ke mně blíží. Ještě jedno pronikavé zavytí, a pojednou jsem cítil v zátylku horký, nakyslý dech. (Ostatně, vlci mě později pronásledovali ještě několikrát. Podruhé to bylo o několik let později v ledových končinách u Moskvy, ale nic už nebylo tak hrozné jako tento zážitek v Paříži, když jsem běžel svůj zoufalý závod o život.) Zahlédl jsem hospodský štít se dvěma červenými lampami. Začal jsem znovu křičet.

Dveře hospody se náhle otevřely a čísi ruka mě vtáhla dovnitř. Slyšel jsem, jak venku dopadlo na dveře vlčí tělo. Rozhlédl jsem se kolem a viděl nízké černé sloupky, obyčejné laciné stoly a tlusté lojové svíčky, jejichž žluklý pach lahodil mému promrzlému nosu. Šklíbil se na mne statný chlap červené tváře s chlupatými bradavicemi kolem úst s mezerami mezi zuby. Otevřel okenici a vyklonil se ven. Slyšel jsem jeho zaklení, potom vytí vlků. Omdlel jsem.

Když jsem se zase probral, skláněl se nade mnou obličej s bradavicemi (patřil muži, který se mi představil jako Jean Capote) a krysí obličej jeho kamaráda Clauda Broussaca. Ten měl tak zvědavé oči, jaké jsem ještě neviděl. Přiložili mi k ústům pohár s vřelým mlékem s vínem. Představili se jako vůdcové maillotinů (to je francouzský výraz pro klub či spolek), tedy tajného spolku pařížských chudých. Přepadávali a olupo-vali bohaté. Jedním z nich byl bratr Jáchym, zřejmě jako většina františkánů.

„Nezemřete," řekl Broussac a jeho oči mazaně klouzaly kolem. „Řekli jsme si, že tuhle večeři vlkům přece jen nedopřejeme. Jestli jsme udělali chybu, můžeme vás zase vyhodit a zachránit jiného nešťastníka."

Vzepjal jsem se, abych ukázal, že nejsem ochoten posloužit jako večeře vlkům. Capote mi podal plný pohár těžkého červeného vína, jež udržoval horké žhavým pohrabáčem, a podnos s kouřícím, silně kořeněným masem. Později jsem se dozvěděl, že to byla kočka. Položili mi několik otázek a odešli, aby se spolu poradili. Potom zase přišli a jednali se mnou jako s vítaným hostem. Bůh sám ví, proč mě zachránili. Když jsem se jich na to zeptal, jen se smáli.

„Nemáme rádi vlky," řekl Broussac s úsměvem, „ať už jsou čtyřnozí nebo dvounozí. Ty nejsi Francouz, že?"

, Jsem Angličan," odpověděl jsem. „Ale hladovím stejně jako Francouzi."

Smáli se a poklepávali mi na ramena. Kdybych byl zalhal, asi by mi podřízli krk. Přísahám (ať si kaplan říká, co chce), že jsem mezi maillotiny zažil víc křesťanské lásky k bližnímu než kdekoli jinde na světě. Jejich organizace měla volnou strukturu, ale přijali každého, kdo složil přísahu mlčenlivosti, což jsem také hned učinil. Všechno, co jsme měli, jsme ukradli, ale ne chudým, nýbrž kupcům, advokátům, tučným a bohatým. Co jsme nesnědli sami, rozdávali jsme potřebným.

Začínal jsem pomalu pomýšlet na odchod z Paříže. Benjamin, uvažoval jsem, buď zemřel na nějakou nemoc, nebo ho zabili. Teď hlavně potřebuji stříbrňáky, abych se dostal na pobřeží a mohl si zaplatit plavbu do Anglie. Broussac se mě jednou ptal, co mě vlastně přivedlo do Paříže. Řekl jsem mu pravdu. Vraždou spáchanou na Selkirkovi byl fascinován.

„Existuje jedna tajná společnost," říkal, „společnost Angličanů, kteří uprchlí z Anglie, když byl váš Richard III. zabit u Bosworthu. Mají dokonce jakýsi znak." Protáhl obličej, jako by si chtěl vzpomenout. „Mají ve znaku nějaké zvíře, že by leoparda? Ne, ne, už vím, bílého kance. Les Blancs Sangliers!"

V té době mě to už skoro nezajímalo. V zimě roku 1518 jsem se staral jen o přežití, ta zima byla v Paříži mimořádně tvrdá. Uplynuly Vánoce i svátek Tri králů. Mše v kostelích byly navštěvovány jen málo, neboť málokdo se odvážil vůbec vyjít z domu. Situace měla ovšem i své dobré stránky. V nevěstincích bylo volno, noční dámičky byly odpočinuté a velmi ochotné, přijaly rády odměnu v naturáliích, místo stříbrňáků stačil krajíc chleba nebo džbán vína. V tomto ohledu se mi vlastně vedlo docela dobře. (Mým heslem tehdy byla věta z bible: .Nepečujte o zítřejší den, neboť zítřejší den

pečovati bude o své věci.') Přál jsem si, abych se uměl držet toho, co jsem si sám kázal. Už jsem měl dost kočičích pečení, a to je také důvod, proč tahle zvířata nemám rád. Kdykoli mi nějaká kočka přijde na oči, musím si vzpomenout na nasládlý zápach Broussacovy pečené a obrací se mi žaludek.

(Můj hloupý kaplan kroutí hlavou. „Já bych žádnou kočku nejedl," brumlá. Ale ano, i tenhle mizera by jedl kočky, a jak! Věřte mi, když má člověk hlad, opravdový hlad, pak není nic chutnějšího než krysa nebo dobře propečená kočičí kýta!)

U maillotinů jsem zůstal až do jara. Led na řece už roztával, a tak mohly čluny zase zásobovat město potravinami. Radní a městská stráž nyní vystupovali tvrději proti celým houfům zlodějů, kteří se usídlili v chatrčích v okolí Rue Saint Antoine. Broussac a Capote nechtěli uznat, že už je jiná doba, a tak se dopustili své nejzávažnější chyby. Jednoho večera počátkem února roku 1518 jsme seděli všichni tři v hospůdce jménem Chariot, nevelké útulné pivnici na rohu Rue des Mineurs nedaleko kostela St Sulpice. Dobře jsme se najedli, popíjeli jsme, naše tváře šibeničníku byly zčervenalé vínem, chraptivě jsme zpívali a plánovali, co budeme podnikat dál.

Broussac měl nepřítele, jistého Francoise Ferrebourga, kněze, magistra filosofie a papežského notáře. Obýval dům, který byl v téže ulici, naproti kostelu řádu svaté Cecílie, jen kousek od krčmy, kde jsme nyní seděli. Pamatuji se na tu scénu dodnes velmi dobře: temná ulice s přečnívajícími okapy a vysokými štíty a jasné světlo, které padalo z Ferrebourgova okna na dlažbu z „kočičích hlav". Uvnitř seděli jeho sloužící, kteří byli zřejmě zaměstnáni nějakou naléhavou prací, a Broussac, který už měl notně upito, se chvástal, nakukoval do okna a dělal na ně necudná gesta. Měli jsme se raději co nejrychleji ztratit, ale na útěk jsme už byli dost opilí, zatímco ti vevnitř byli střízliví a nebyli zrovna na hlavu padlí. Vyskočili od svých psacích pultíků, vyběhli na ulici, následováni osobně panem Ferrebourgem. Notář uštědřil Broussacovi pořádný štulec, takže můj kamarád spadl do otevřené stoky. Vydrápal se zase nahoru, vzteky celý bez sebe. Dřív než jsem mu mohl v čemkoli zabránit, vytáhl svou dýku a vrazil ji Ferrebourgovi do prsou. Přitom mu odřízl od opasku váček s penězi.

„Utíkej, Shallote," zařval.

Byl jsem však příliš opilý, takže to dopadlo tak, že zatímco Broussac zmizel v temnotě, mně i s Capotem zajala městská stráž. Spoutali nás a vedli do tmavé chodby vězení Chatelet, kde nás zavřeli do opuštěného žaláře pod věží.

Druhého dne ráno nás vyslechl městský úředník. Snažil jsem se mluvit s

těmi lidmi rozumně a neskrýval jsem, že jsem Angličan. Můj osud byl zpečetěn. Platili jsme v Paříži za největší ničemy, podněcovatele nepokojů, lupiče a vrahy, kteří spolupracují s nejhoršími postavami z podsvětí. Příštího rána jsme měli být v Montfauconu oběšeni. Pokoušel jsem se argumentovat, prosil jsem o milost, ale zmlátili nás a hodili do cely. Dveře našeho žaláře za námi se skřípáním zapadly.

Capote okamžitě na slámě usnul. Já jsem seděl na podlaze, objímal si kolena a zíral do tmy. Jediné, co jsem před sebou viděl, byla smrt. Kynula mi a šklebila se na mne. V zatuchlém vzduchu té kobky mnou projel pocit, že jsem tu pohřben zaživa. Kdo by mi tentokrát mohl pomoci? Pařížští měšťané by pro záchranu nějakého Angličana nehnuli ani prstem, ti budou maximálně potěšeni, až mě uvidí houpat se na šibenici. Myslel jsem na Benjamina a Wolseyho a proklínal je. Copak by nemohli něco udělat? Pátrat po mně? Hledat mě?

(„Nikdy nevěřte pánům, Shallote!" dobírá si mě můj kaplan. Klepl jsem ho přes prsty a nařídil, aby psal dál.)

Noc před popravou jsem strávil tak, že jsem naslouchal Capotovu chrápání, a až se probral, jeho řečem. Říkal, že nezáleží-li mu na životě, proč by se měl bát smrti? Říkal to i ráno, když pro nás přišel úředník se svou gardou, sestávající z dvanácti mužů na koních a deseti lučištníků. Svázali nás a hnali po schodech nahoru na studený vězeňský dvůr. Šarlatově rudá popravčí kára už na nás čekala. Po obou stranách byla vyzdobena lebkami oběšených. Úředník vyštěkl nějaký rozkaz, kat v červené kápi se otočil, popřál nám dobrého jitra a práskl bičem. Vůz se dal do pohybu, projeli jsme branou vězení ven, klikatými ulicemi směrem na Montfaucon. Krátce jsme zastavili před klášterem Filles de Dieu nedaleko přístavu St. Severin. Hodné sestry nám daly na cestu chléb a víno.

Žvýkal jsem chleba a dlouhými doušky pil víno, abych se trochu uklidnil, nechtěl jsem dát najevo svou slabost. Capote byl neotesaný jako obvykle, zíral na sestry, vyprávěl si s katem vtipy a té hodné představené kláštera řekl, ať si nachystá další džbán, to až pojedeme zpátky. Úředník nás pohánět k většímu spěchu, seržanti vpředu uvolňovali cestu. Sbíhalo se totiž značné množství lidí, kteří nás chtěli vidět umírat. Zahlédl jsem v davu Broussaca, jednu ruku na korzetu nějaké děvky, v druhé pohár vína. Šklebil se na mne a připíjel mi. Hleděl jsem na toho drzého šibeničníka. Kdyby byl držel hubu, mohl jsem teď v klidu pojídat kočičí pečeni a přemýšlet o návratu do Anglie.

Dorazili jsme na popraviště. Jestli se vám zachce uvidět ještě před smrtí kousek pekla, zajděte si na Montfaucon. Je to místo, které nahání hrůzu. Je

to nerovná, pravoúhlá vyvýšeni-na, asi patnáct stop vysoká, ležící vedle silnice vedoucí z Paříže do St. Denis. Popraviště tu stojí jako zvětšený strašidelný puchýř. Na vyvýšené plošině tu ze tří stran stojí kolonáda šestnácti hranatých sloupů, uspořádaných ve stejných vzdálenostech od sebe. Tady by mohli pověsit celou menší vesnici. Uprostřed byla veliká jáma s vápnem přikrytá mříží. Tam házeli oběšence, poté co je odřízli. (Víte, že v létě se tu scházejí hoši se svými dívkami a pořádají tu pikniky? Jen si to představte: víno a lahůdky pod houpajícími se mrtvolami!)

Když jsme tam přišli, vypadalo to, že už je na šibenici velký provoz. Viselo tam už nejméně patnáct oběšenců. Tu mě opustila všechna odvaha a po dřevěných schodech mi museli pomáhat. Katovi pacholci mi pošeptali, že budu-li se dobře chovat, postarají se o to, abych nemusel trpět déle než deset minut. Slyšel jsem, jak se skřípotem odjíždí popravčí kára. Pochopové začínali chystat provazy. Pohlédl jsem na Capota vedle mne, byl klidný. Kolem krku nám položili tlustá konopná lana. Objevil se kněz v zaprášeném šatě, vynořil se jakoby z nicoty, a začal se za nás jasným hlasem modlit. Potom předstoupil před šibenici úředník, rozbalil pergamen a přečetl rozsudky smrti. Přitáhli mi smyčku a postrčili mne na jakýsi žebřík.

„Nebuď nervózní," ušklíbl se kat. „Vždyť po těch schodech nemusíš chodit každý den!"

Divoce jsem pohlédl do davu.

‚Ještě ne, prosím, ještě ne!"

Odsunuli žebřík - a tu jsem zaslechl něčí hlas: „Ne, toho ne!"

Ale už mě to škrtilo, jak se mi smyčka pevně utahovala kolem hrdla. Strašlivě mi hučelo v uších, srdce mi divoce bušilo, žaludek se svíral v křečích. Houpal jsem se na laně. Házel jsem nohama a smýkal sebou. I Capote tancoval ve vzduchu. Už jsem nemohl dýchat, bolest v zátylku mě přemáhala a pojednou se mi zatmělo před očima.

Přišel jsem zase k sobě, když jsem proletěl vzduchem a padl na dřevěná prkna popraviště. Oprátka kolem krku už byla uvolněna, dávil jsem ještě a plíval. Se starostlivým výrazem se nade mnou skláněl úředník.

„Zůstanete ještě mezi námi, pane Shallote."

Znovu jsem dávil a plivl mu na plášť. Přiměřený dík tomu bezcitnému mizerovi. Odvrátil se s odporem.

„Milost pro vás, Shallote!" Podržel mi před nosem malý kousek pergamenu. „Zdá se, že vás má někdo rád."

Úředník dal pokyn. Dva lučištníci mě zvedli a pomohli mi se schodů. Pohlédl jsem na Capota, který sebou ještě škubal v oprátce. Viděl jsem celé moře tváří a slyšel pískání davu, který připravili o potěšení. Ozbrojený ser-

žant, na jehož plášti jsem viděl znak francouzského krále, nařídil lučištníkům, aby mne vysadili do sedla koně, jehož držel za uzdu.

U všech čertů, co se dělo potom, to už si moc nepamatuji! Nejdřív jízda zpátky do Paříže, která mě dosti vytřásla. Myslel jsem, že mě vezou zpátky do vězení, ale místo toho jsem se zase ocitl přede dveřmi hostince Coq ďOr. Seržant, jehož tvář kryla královská helma, mi pomohl sestoupit z koně a zavedl mě do malé komůrky, kde na stole hořela svíce. Uhodil mě do nosu nakyslý zápach propocených kabátů. Přinesli pánev s doutnajícím dřevěným uhlím. Musel jsem si lehnout na postel. Když voják odešel, přinesla mi služebná krajíc chleba a pohár vína. Chvíli se na mne dívala, když jsem jedl, něco povídala, pak odešla. Skoro jsem se tím chlebem udávil, neboť jsem měl krk ještě jako ve svěráku. Před očima mi tančily hvězdičky a ještě pořád jsem byl roztřesený ze svého posledního setkání se smrtí. Umíte ten pocit pochopit? Nejdřív se celou minutu houpat v oprátce, pak nepohodlná cesta do Paříže, a nakonec chutný chléb a pohár vína tak dobrého, jaké jsem už celé měsíce neochutnal.

(Od té události na Montfauconu jsem se děsil poprav. Jistě, jako pán tohoto sídla musím občas také nějaké nařídit, můj dvůr je však znám svou shovívavostí. Přirozeně za to musím zaplatit. V noci se na mých polích pohybuje víc zlodějů než zajíců. Ale raději dám milost i největšímu zločinci, než abych ho musel vidět, jak sebou škubá na šibenici. Kaplan přikyvuje svou malou, lysou hlavou. Snad už tedy pochopil příčinu mé mírnosti. Dosud si asi myslel, že prostě mám měkké srdce. Nu, ať se naučí každý den něco nového, například teď také ví, proč nemohu nosit tvrdé límce. Dotek dokonce i nejjemnějšího hedvábí mi dokáže připomenout můj výlet na pařížské popraviště.)

Nu, vraťme se zase zpět do Coq ďOr, kde jsem tenkrát ležel a podřimoval.

Když jsem se potom probudil, skláněl se nade mnou Benjamin. Byl ještě bledší než obvykle.

„Rogere, vrátil jsem se."

„Samozřejmě, to vidím. Vy proklatý idiote! Právě včas!" vrčel jsem. „Kde jste u všech čertů vězel?"

KAPITOLA
Benjamin seděl na stoličce vedle
mé postele a utíral si pot z čela.
Byl ještě bledší a hubenější než
kdykoli předtím.

„Mrzí mě to, Rogere," říkal. „Je to dlouhá historie. Jel jsem do Skotska, do Kelsa. Je to osamělý klášter, kolem obrovské vřesoviště a bažiny. Budova je postavena z tmavých kamenů, střecha je břidlicová." Slabounce se usmál. „O mou bezpečnost bylo postaráno. Agrippa mi obstaral spolehlivý doprovod a lord ďAubigny se postaral o to, aby mě doprovázeli strážci hranic." „Co jste tam zjistil?"

Benjamin si protřel oči. „Nic," odpověděl. „Vůbec nic. Po bitvě u Floddenu se tam uchýlilo mnoho Skotů, ale víš co, Rogere? Není nikdo, kdo by si mohl vzpomenout na důležité události těch pohnutých dnů." Svraštil obočí.„Ještě podivnější je, že byl vyměněn převor, jeho zástupce a všichni vyšší hodnostáři kláštera. Někteří za velmi podivných okolností zemřeli, jiní byli s nějakým úkolem posláni do zahraničí. Ostatní mnichové," pravil a pokrčil rameny, „mlčeli jako hrob. Jeden z laických bratří, starý a prošedivělý, říkal něco o tom, že opatství je temnou jámou zlých skutků těch nejvyšších."

Vzdychl. „Potom jsem se vrátil do Roystonu, ale královna Markéta už se svým doprovodem odcestovala do Londýna, aby se tam připravila na návrat do Skotska. Spěchal jsem tedy za nimi. V Sheenu jsem navštívil kardinála. Věděl již, že naše mise v Nottinghamu byla úspěšná, a uvítal zprávu, že jsem navštívil Kelso a že tys odcestoval do Francie. Potom jsem onemocněl. Nejdřív jsem si myslel, že je to jen třesavka, ale potom se ukázalo, že je to potní nemoc (nakažlivá nemoc běžná v Anglii 15. a 16. století - pozn překl.) Strýc se postaral o to, abych se dostal do špitálu U svatého Bartoloměje a Agrippa tam za mnou poslal nějakou starou babku, která tni dávala pít lektvar ze sušeného mechu a odstátého kyselého mléka. Horečka mi zase klesla, ale byl jsem ještě dlouho velice slabý." Něžně mi poklepal na rameno. „Kardinál za tebou vyslal posla, toho však u Doveru přepadli a patrně zavraždili loupežníci."

„Nemyslím, že to byli lapkové," povídám rázně. „Toho patrně zabili vrahové spolčení s těmi chlapy, kteří mě málem vyřídili v Coq ďOr!"

„Co to má znamenat?" zeptal se Benjamin.

Stručně jsem mu vyprávěl, co se mi přihodilo na záchodku a co potom následovalo.

„To je mi líto," řekl potom. „Jsem už týden v Paříži. Ten hostinský přísahal, že tě v životě neviděl."

„Lže!" přerušil jsem ho.

„Ano, také si to myslím. Nu, šli jsme k pařížskému starostovi. Hodil jsem na misku vah veškerý kardinálův vliv, abych ho přiměl k rozvinutí velké pátrací akce. Milost ti byla udělena včera v noci." Protáhl obličej.

„No, vždyť znáš úředníky!"

„Ano, ovšem," vrčel jsem. „Ti sviňáci mě stačili pověsit."

Benjamin se kousal do rtů. „Já vím, Rogere, ale tvé těžkosti začaly tím kouskem červeného hedvábí. To byl signál, aby tě zavraždili. Ten běs, který je nám v patách, má nepochybně i tady v Paříži své agenty."

„Pravděpodobně," odpověděl jsem, „ale ten kus hedvábí mi dal Moodie - a on tedy musí být vrah."

(Ach, můj kaplan zase netrpělivě poposedává. „Já jsem vám to říkal! Já jsem vám to říkal!" vykřikuje. Poručil jsem mu, ať je zticha, a klepl ho přes prsty. Ten mizera ani neví, o čem je řeč.)

„Tys přece říkal," pokračoval Benjamin, „že ten kousek hedvábí byl silně navoněný. Nepoznal bys tu vůni? Nebyla podobná téhle?"

Otevřel maličký pytlík a dal mi přivonět. Zevnitř se linula táž vůně jako z dárku pro madame Eglantine.

, Ano. Co je to?"

Benjamin se usmál a vytřepal několik povadlých okvětních

plátků bílé růže. Snesly se na zem tiše jako sněhové vločky.

„Ley Blancs Sangliers! mumlal jsem. „Moodie musí být jedním z nich. Zabil Selkirka, Ruthvena i Irvina, ale Bůh ví, proč a jak."

Benjamin vrtěl hlavou. „Ne, tak jednoduché to zase nebude." Tázavě na mne pohlédl. „Čemu se směješ, Rogere?" Starost se mu vytratila z tváře. „Ty ještě něco víš, že?"

Šklebil jsem se. „Pravda je nyní psána, do svatých rukou dána, na místě, kde tlí Dionýsiovy kosti."

„Ty víš, co to znamená?" zašeptal Benjamin.

„Jistě. A to místo není odtud ani příliš vzdálené. Dionýsius není řecký bůh, to byl Dionýsos!" vykřikl jsem a zapomněl na oprátku, již jsem měl před několika hodinami na krku, a na únavu, která ještě před chvílí přímo drtila mé klouby a celé tělo. „Je to svatý Denis, ten římský mučedník, který byl sťat na Montmartru a který, jak praví legenda, sám svou hlavu donesl až na místo, kde je nyní opatství St. Denis."

Benjamin vyskočil a rozčilením převrhl stoličku, která stála za ním.

„Přirozeně!" zvolal. „Dionýsius je latinská podoba jména Denis. Tamní mnichové určitě znají Selkirkovo tajemství."

„Ano, to, co hledáme, tam najdeme v nějaké truhlici."

Benjamin na mne pohlédl trochu zlostně: „A proč jsi tam ještě nešel?"

Třel jsem si krk v místech, kde mne odřela oprátka. „Ano, jistě," odpověděl jsem sarkasticky,, jako bych to viděl. Anglický žebrák v hadrech si pyšně vykračuje do opatství a žádá, aby mu vydali nějakou škatuli, a mni-

chové pro ni přeochotně pospíchají."

Benjamin se ušklíbl. „Hned to napravíme!" Hodil mi balík s čistým oblečením. „Jako dvořan v tom sice vypadat nebudeš, Rogere, ale jako žebrák už také ne."

„Jsem unavený," vzdychal jsem. „Ještě mě bolí krk. Potřeboval bych se najíst, napít - na důkaz, že vůbec žiju!"

Benjamin si přidřepl vedle mne. Viděl jsem v jeho tváři starost. „Rogere," řekl, „musíme si pospíšit. Každá minuta je důležitá. Vrah po nás už pravděpodobně pátrá. Musíme tu hádanku rozluštit, než královna Markéta vyrazí do Skotska. Musíme jít do St. Denis, odhalit Selkirkovo tajemství a co nejrychleji se vrátit do Anglie."

Sklíčeně jsem přikývl.

Benjamin mi přinesl pohár vína a talíř pořádné mastné polévky. Shltl jsem polévku jako vyhladovělý pes a pak jsem se oblékl. Vešel ten prolhaný mizera hostinský a s prázdným úšklebkem na nehybném obličeji se vyptával, jak se mi daří. Na oplátku jsem se ušklíbl také a řekl Benjaminovi, aby na mne počkal venku. Dokončil jsem přípravy a co nejrychleji vyběhl za ním. Šli jsme po vyšlapané cestě a proklínali ledovku, na níž to klouzalo. Svíčka, kterou jsem nechal v podkrovní komůrce hostince Coq ďOr, vykonala své - vzplanul oheň a celý hostinec se proměnil v planoucí peklo. Ó ano, pomsta je sladká jen tehdy, dotkne-li se toho, kdo šiji vysloužil.

Moje nadšení z toho, že jsem unikl Montfauconu, poněkud zchladila ledová zima. Město stále ještě trpělo mrazem a i naše cesta byla dosti obtížná. Od hlavy až k patě mě všechno bolelo. Krk odřený oprátkou se mi zanítil a hrozně bolel.

Šli jsme kolem šibenice, kde se houpala těla těch, kteří měli méně štěstí než já, potom jsme prošli městskou branou a konečně došli k opatství St. Denis. Bylo to místo, budící posvátnou hrůzu: vysoko čnějící kamenné štíty, šklebící se chrliče, velká okna z barevných skel, věže sahající skoro do nebe, rohové věžičky a sloupy zdobené dřevořezbou. St. Denis, to je mauzoleum Francie, kde tiše čekají na návrat Ježíše Krista alabastrové hrobky francouzských králů. Pozoruhodné místo, studené a temné. Opatství je takové město samo pro sebe. Klášterní budovy, statky a různé pomocné budovy jsou vystavěny na rozsáhlém pozemku obehnaném zdí a hlídaném vojáky v královské livreji. Kdybych se tu objevil sám, určitě by mě hned odbyli a poslali pryč. Benjamin ovšem - jednak mluvil perfektně francouzsky, jednak byl vybaven osobním doporučením anglického kardinála - dostal povolení ke vstupu rychle. Přivítal nás sám převor, muž asketického zevnějšku. Pozorně naslouchal, když mu Benjamin přednášel naši žádost.

„Přichází sem mnoho lidí," odpověděl potom perfektní angličtinou, „kteří přinášejí různé dary a cenné předměty, jež nám svěřují do úschovy. Někteří si pro ně později přijdou, jiní ne. Vážíme si jejich důvěry." Ostře pohlédl na Benjamina. „Můžete přísahat, že je Selkirk mrtev?"

„Ano, otče představený."

„A jeho tajemství by mohlo ohrozit anglický trůn?"

„Je to možné," odpověděl Benjamin. „Kvůli němu již zahynuli tři nesmírně hodnotní lidé a může způsobit smrt dalších, například nás." Převor se vrtěl v křesle. Ukázal na bibli, přikovanou k velkému pultu. „Přísahejte!" přikázal. „Položte ruku na bibli a přísahejte, že to, co tvrdíte, je pravda!"

Benjamin uposlechl. Jednu ruku položil na drahými kameny posázený svazek, druhou ruku držel nahoře a slavnostním hlasem pronášel slova přísahy. Když skončil, převor kývl a na jeho kamenném obličeji se objevil lehounký úsměv. Vzal do ruky malý zvonek a zazvonil. Vstoupil mladý mnich a převor mu něco pošeptal do ucha. Zaslechl jsem jméno Selkirk a datum. Mladý mnich přikývl a tiše se vzdálil, za chvíli se však zase vrátil s nevelkou odřenou koženou truhlicí, opatřenou pečetí se znakem opatství. Převor sňal pečeť a otevřel víko. Potom sáhl dovnitř a dlouhými prsty vytáhl pár zašlých listů pergamenu. Vrhl na Benjamina poněkud rozpačitý pohled.

„Říkáte, že Selkirk zešílel?"

„Ano, otče převore."

„Tak to byl jeho poslední šílený žert. Kromě těchhle cárů tady nic není. Nu, mé svědomí je čisté, vezměte si to."

Když jsme odcházeli ze St. Denis, schylovalo se už k večeru. Zastavili jsme se v hostinci ležícím ještě mimo Paříž, u silnice směrem na Calais. Byla to klidná, útulná hospoda, které se netkl hlad, doposud sužující město. Benjamin objednal pokoj a odpočaté koně na další den. Objednal také večeři, šťavnatého kapouna s množstvím výborné omáčky a čerstvě upečený pšeničný chléb. Byla to příjemná změna po těch měsících, kdy jsem byl nucen jíst jen tvrdý černý žitný chleba. Snědl jsem, co se do mne vešlo, ale Benjamin mě napomínal, abych nepil moc vína. Po jídle jsme se posadili do kouta u krbu a pozorovali, jak plameny pozvolna mění borové poleno v hromádku popela. Benjamin otevřel Selkirkovu truhlici a chvíli prohlížel pergameny. Jeden ho obzvláště zaujal: špinavý, nažloutlý, nahoře i dole roztřepený. Čitelný byl jen nadpis. Byl to latinský citát z epištoly svatého Pavla. Zněl prostě: .Zajisté vidíme v zrcadle'. Zbytek sestával ze změti hieroglyfů a jiných podivných znaků. Byly tam i jiné, úplné pergameny, ale to byly dopisy krále Jakuba, psané jím osobně, opatřené jeho královskou pe-

četí a adresované ‚vysoce váženému lékaři, Andrewu Selkirkovi'. Obsahovaly úkoly nebo projevy přízně. Studovali jsme s Benjaminem ty dopisy, ale nemohli jsme v nich najít nic čeho bychom se mohli chytit. Můj pán je dal zpátky do krabice.

„Musíme si trochu osvěžit paměť," řekl. „Selkirk byl osobní lékař krále Jakuba. Táhl s králem na Flodden, kde byl Jakub poražen a zabit. Selkirk uprchl do Paříže, v St. Denis uložil své ‚tajné' dokumenty a uchýlil se do hostince Coq ďOr, kde ho však zajali a dopravili zpět do Anglie." Pohlédl na mne. „Souhlasí to zatím?"

„Ano, pane."

„Dobrá. Jakubova vdova, matka prozatím jediného králova dítěte, je znovu těhotná, když obdrží zprávu o porážce a smrti svého chotě. Podle Jakubových posledních dispozic je prohlášena za královnu, tohoto postavení však zase pozbude tím, že se provdá za hraběte z Angusu. Ztratí rovněž důvěru svých šlechticů a cítí se nucena prchnout do Anglie. Ve Skotsku nechá své dva syny. Skotští šlechtici vytvoří regentskou radu, jíž dají do poručnictví dva Markétiny syny, znichž jeden, Alexandr, vévoda z Rossu, brzy po ukvapeném odjezdu své matky umírá. Říkám to správně, Rogere?"

„Je třeba vzít v úvahu ještě jiné věci," poznamenal jsem. „Za prvé: ještě před tažením na Flodden měl Jakub údajně vidění, v němž byl kárán za svůj lehkovážný život a varován před útokem Anglie. Za druhé: proč se Markéta tak brzy vdávala za Anguse a v krátké době ho zase opustila? Dokonce ho začala nenávidět. Za třetí: proč vůbec prchala do Anglie a hledala ochranu tak daleko od svého království a svých synů? Od lorda ďAubignyho jsme přece slyšeli, že rada je ochotna královnu přijmout s otevřenou náručí."

„Což nás přivádí k otázce," navázal Benjamin, „co vlastně způsobilo onu náhlou změnu v královnině chování. Zdá se mi, jako by se svým návratem do Skotska příliš nespěchala. Ale pokračuj, Rogere!"

„Přemýšlím, z čeho měla Markéta takový strach. A jaká tajemství sdílí s hrabětem z Angusu. Nezapomeňte, pane, že v dokumentech ze Selkirkovy truhlice se mohou skrývat ještě i jiná tajemství. Co mínil Selkirk tím, že umí počítat dny? A proč nebyla mrtvola krále Jakuba dopravena do Skotska a tam pohřbena?"

Benjamin přikývl a zíral do ohně v krbu.

„Přivádí nás to zase k Selkirkovým veršům," řekl. „Víme, že sokol symbolizuje Jakuba, beránek Anguse a lvem je rovněž míněn skotský král. Chtěl snad Selkirk říci, že Jakub bitvu u Floddenu nějak přežil? Napadlo nás to přece oba, když jsme prohlíželi mrtvé tělo v Sheenu?"

„Snad," odpověděl jsem. „Ale verše také říkají, že lev řve i po smrti.

Odhalili jsme také, co znamená zmínka o Dionýsiovi, ale pořád ještě nevíme to podstatné."

Benjamin zvedl truhlici a bedlivě zkoumal vnitřní stěny, jestli snad neskrývají tajnou přihrádku nebo něco podobného.

„Nic," mumlal.

„Což nás zase přivádí k těm vraždám," řekl jsem. „Jak Selkirka, tak i Ruthvena našli otráveného v místnostech, zevnitř zamčených či zavřených na závoru. A v těch místnostech se nenašly ani poháry s jedem, ani otrávené jídlo."

Benjamin souhlasně přikývl.

„Zatímco Irvina," poznamenal, „mohl podříznout kdokoli z královské družiny, až na čtyři lidi: tebe, mne, kteří jsme byli v coldstreamském klášteře, a Catesbyho s Melfordem, kteří se zdržovali v Nottinghamu. Víme také, že královna neopustila Royston."

„Což znamená," pokračoval jsem unaveně, „že nevíme, kdo je ve skutečnosti vrahem, přestože podezíráme Moodieho. Neznáme Selkirkovo tajemství, přestože je držíme v ruce. A především, pořád ještě nevíme, co znamenají první dva verše té prokleté říkanky: O tři míň než dvanáct jich mělo být, král jinak prince nebude mít!"

S tímto krásným resumé jsme šli spát. Benjamin ovšem část noci strávil tím, že seděl na židli a hleděl do plápolavé-ho světla svíce, zatímco mě ve snu pronásledovaly strašlivé zážitky z Montfauconu. Ráno mi Benjamin ošetřil krk. Potom jsme se vypravili do Calais. Počasí se zlepšilo, a i když na cestách byl ještě led a sníh, dostali jsme se vcelku brzy do přístavu, kde Benjamin pomocí svých pověření zařídil plavbu přes kanál.

Byla to hrozná plavba, to mi můžete věřit! Jestli existuje peklo, tak by mohlo klidně být na lodi, která nikdy nepřistane a na níž má člověk věčně mořskou nemoc. Když jsem v Doveru vystoupil na pevnou zem, proklínal jsem Benjamina, krále i kardinála a z celého srdce jsem si přál, abych už byl doma v Ipswichi. Musel jsem se ovšem brzy vrátit do reality, když jsme uviděli doktora Agrippu, jak nás čeká v přístavní krčmě, v dobré náladě a s plným žaludkem jako dobře živený vrabec. Ten člověk snad nikdy nezestárne, vůbec se nezměnil, v andělsky hladké tváři se mu neobjevila jediná vráska. V jeho jasných a tvrdých očích byla vždy jakási tichá radost.

Přehnaně srdečně se s námi vítal a vřele tiskl Benjaminovi ruku. Trval na tom, abychom mu dělali společnost při jídle, a vykládal nám potom všelijaké klepy od dvora.

„Odkud víte, že jsme přijeli?" zeptal jsem se ho.

Agrippa se zasmál, jako bych ho právě pobavil dobrým vtipem. „Mám

své zdroje," odpověděl s potutelným úsměvem. „Pan kardinál mi uložil, abych sem jel. Váš příjezd byl jen otázkou času." Jeho rysy ztvrdly. „Máte nějaké novinky?"

„Ano i ne!" pravil Benjamin. „V každém případě hra ještě nekončí a já doufám, že mi prominete - ještě stále neumíme rozlišit přítele od nepřítele."

Ten záhadný malý čarodějník narážku přeslechl a šikovně stočil rozhovor na jiné téma.

Noc jsme strávili v Doveru a ráno jeli mrazem ztuhlou krajinou do Londýna. Bůh ví, jak na to přišel, ale Agrippa trval na tom, abychom si s sebou vzali zbraně. Také nám připomínal,abychom, až budeme zase v Londýně, dávali pozor na to, kam půjdeme, s kým budeme mluvit, co budeme jíst a co pít.

Jak se později ukázalo, předvídal dobře. Právě jsme byli na pustém úseku cesty u Londýna, snášel se soumrak a my jsme uvažovali, zda si máme pospíšit, abychom se ještě dnes dostali do Londýna, nebo zda si máme najmout pokoj v nejbližším hostinci. A tu se to stalo. Útočníci byli zakuklení, zahaleni do plášťů, ozbrojeni meči a dýkami. Zdálo se, jako by náhle vyrostli ze země a rychlostí větru nás obklíčili. V povznášejících zprávách o takových událostech, určených pro dámský svět, se obvykle mluví o statečných přísahách a heroických prohlášeních. Ale já, která jsem právem označován za experta na atentáty a vraždy, já vám říkám, že násilná smrt přichází vždy beze slov.

Obklíčilo nás tedy pět chlapů, kteří se chystali nás zavraždit. Benjamin a Agrippa vytáhli své kordy a energicky se začali bránit. Ticho klidné noci bylo rozbito řinčením kovu, sténáním a kletbami. Sáhl jsem také po svém kordu a pracně si dodával odvahy. Můj Bože, jaký jsem měl strach! To nebyli žádní obyčejní lupiči, to byli atentátníci, najatí vrahem, jemuž jsme byli na stopě.

„Rogere!" křičel Benjamin. „Proboha, dělej něco!"

Schválně jsem se držel vzadu, abych si mohl promyslit další strategii.

(Ne, to je lež! Můj kaplan má pravdu, když se mi směje. Byl jsem strachem celý ztuhlý. Ale když si promluvíte s kterýmkoli zbabělcem, řekne vám jako já, že existuje určitý bod, kdy se strach mění v odvahu, ne ze vzteku nebo zběsilosti, ale z toho podivuhodného pudu sebezáchovy, z touhy zachránit si svou kůži. Na té cestě do Londýna jsem se do toho bodu dostal.)

Dva útočníci vzali Agrippu do kleští, ostatní na mne zřejmě zapomněli a soustředili se na mého pána. Zavřel jsem oči, po-bodl koně a vyrazil dopředu. A tu začala moje čepel lítat vzduchem, jako bych byl rozený hrdlořez.

Jen zázrakem jsem přitom nezabil i Benjamina, ale když jsem zase otevřel oči, leželi dva chlapi na zemi s otevřenými ranami mezi lopatkami

a mrtví. Benjamin zrovna propichoval třetího. Agrippa, zpocený ve tváři, vyřadil také jednoho z boje, ale právě ztratil kord. Otočil koně, aby se pustil do křížku s posledním útočníkem. Počkal jsem, až se ten chlap ke mně otočí zády, a potom jsem bodl. Cítil jsem, jak se mu ostří mého kordu zavrtává do těla. Chlap se chtěl ještě otočit, ale než se mu to podařilo, dokončil mé dílo Agrippa a vrazil mu dýku do zad.

Smrt je něco zvláštního: v jednom okamžiku lomoz, krev, křik a boj, a v dalším děsivé ticho. Vy, staří vojáci, kteří čtete mé vzpomínky, mi to jistě dosvědčíte. Bylo tomu tak i na té opuštěné cestě u Londýna, nad níž se teď vznášela mlha. Benjamin a Agrippa, oba ještě téměř bez dechu, si čistili zbraně. Já jsem seděl na koni jako vítěz, ale potom se mi udělalo špatně a musel jsem zvracet. Můj pán i Agrippa přesto velebili mou udatnost a bojovou dovednost. Lichotky a komplimenty, to je něco, co i při nejlepší vůli těžko snáším, a tak jsem byl z té chvály celý rozpačitý. Přirozeně mi neunikly ironické jiskřičky v Agrippových očích, ale Benjaminův pohled byl upřímný.

„Byl jsi skutečně ohromný, Shallote," říkal. „Ani to nemohu pochopit."

Sestoupil jsem z koně a jal se prohledávat mrtvoly. Nenašel jsem nic, co by stálo za zmínku, jen u jednoho z útočníků, který byl zřejmě jejich vůdcem. Ten měl u sebe velké množství stříbrňáků. Vzal jsem je k sobě, abych je případně rozdělil mezi chudé.

Pokračovali jsme v cestě. Popohnali jsme koně a uháněli až do Southwarku, kde jsme si v jedné z nejlepších hospod najali nocleh. Ach, jak to bylo krásné, být zase v Londýně! Vidět a cítit špinavé hadry chudáků stejně jako hedvábné, navoněné kazajky a fialové kalhoty boháčů. Malé a vychloubačné kostelníky, černě oděné kněze, advokáty z Westminsteru s jejich kožešinovými límci, a samozřejmě mé oblíbené krásky noci s vysoko vyčesanými vlasy, krátkými šaty a podpatky, hlasitě klapajícími po dláždění. Před špitálem svatého Tomáše právě bičovali nějakou děvku a kolem vezli na staré herce dva řezníky, kteří prodávali shnilé maso. Zády k sobě, s rukama spoutanýma, pod nosy přivázané kusy shnilotiny, kterou podstrkovali kupujícím.

(Ben Jonson má skutečně pravdu, Londýn je podivuhodné město! Uvnitř jeho zdí můžete studovat celé spektrum lidského chování: nádheru bohatých v damašku a hedvábí i chudáky s holým zadkem, kteří by člověku podřízli pro kůrku chleba krk.)

Benjamin kupodivu nechtěl jít za svým strýcem, který trávil zimu v hos-

tinci jménem Biskup z Ely, ležícím severně od Holbornu. Místo toho navrhl, abychom šli rovnou do Toweru. Vzali jsme to přes Cheapside, neboť Temže byla dosud zamrzlá, šli jsme kolem sídel boháčů i krámků plných cetek a kolem širokého kanálu, jímž měla do města přitékat čerstvá voda. Říkám ‚měla', poněvadž byla ještě zmrzlá. Pod ledem jsem zahlédl hubené tělo mrtvého psa. Město se právě zotavovalo z obvyklé vlny nákazy, která je postihovala periodicky. Teď už obyvatelé města poznali, že mají už nejhorší za sebou, a tak ulice ožívaly čilým ruchem, až to připomínalo včelí úl. Minuli jsme Židovskou uličku a došli k Toweru. Benjamin a Agrippa byli podivně mlčenliví.

Když jsme však vcházeli do Toweru, Benjamin mi pošeptal: „Rogere, tvař se, jako bychom nic nezjistili, a nech si své názory pro sebe - a to tak dlouho, dokud nebudeme o té partě padouchů vědět celou pravdu."

Benjaminova ‚parta padouchů' se zařídila v Toweru a čekala na to, až bude jaro a oschnou silnice, aby se mohla vypravit na sever. Sir Robert Catesby srdečně přivítal Agrippu a hned si ho zatáhl stranou a cosi mu povídal. Benjaminovi a mně nevěnoval jediný pohled. Byl jsem tou nepřívětivostí a nezdvořilos-tí znechucen. Koňští pacholci odvedli naše koně do stáje a mně se už nechtělo stát na studeném nádvoří Toweru jako nějaký sluha.

„Doktore Agrippo!" zavolal jsem. „Co se děje?"

Agrippa se omluvil a šel k nám ruku v ruce s Catesbym, který se teď tvářil blahovolně.

„Vítejte doma, pane Benjamine, i vy, Shallote. Omlouvám se za svou nezdvořilost, ale došlo zase k jednomu úmrtí, ovšem je to úmrtí, které nám pomůže rozluštit záhady, jež nás už tak dlouho trápí."

„Moodie je mrtev!" sdělil nám Agrippa ochotně a bez okolků. „Tentokrát to nebyla vražda," dodal rychle. „Zemřel po římsku."

Benjamin na něho tázavě pohlédl.

„Spáchal sebevraždu," vysvětlil Catesby. „V kuchyni si řekl o mísu horké vody, do ní pak ve svém pokoji ponořil ruce a podřezal si žíly."

„Kdy se to stalo?" zeptal jsem se.

„Včera večer. Jeho mrtvé tělo našli až pozdě v noci."

Pohlédl jsem na šedivou oblohu a černé havrany, kroužící kolem cimbuří - jako duše lidí, kteří byli odsouzeni k věčnému putování po zemi.

„Říkal jste, že jeho smrt nám pomůže rozluštit tu záhadu?" zeptal se Benjamin.

Přešlapoval jsem po dláždění, abych dal najevo, že je mi zima. Catesby to konečně pochopil, usmál se na nás a zavedl nás do prostorné teplé místnosti. Přinesli nám svařené víno se skořicí. Potom před nás Catesby vysy-

pal obsah vaku, jaký se připevňuje k sedlu koně. Obsahoval několik zvadlých plátků bílé růže a několik kousků pergamenu. Ty nám podal k přezkoumání. Většinou tam byly nákresy, poznámky, náčrty dopisů nebo memorand, v nichž šlo o tajné plány yorkistů; kromě toho tam byly ještě anonymní proklamace, které se měly přibíjet na vrata kostelů po celém království. Byly plné obvyklých dětinských nesmyslů o tom, že Tudorové jsou uchvatitelé a koruna podle práva patří domu Yorků - politováníhodná hromada nenaplněných snů a ztroskotaných snah. Agrippa to studoval s úsměvem. Benjamin na ty dokumenty jen zběžně pohlédl a hodil je zase na stůl.

„Moodie byl tedy stoupencem Bílé růže," konstatoval jsem suše. „Členem Les Blancs Sangliers. Ale proč by zabíjel Selkirka a Ruthvena?"

Catesby zavrtěl hlavou. „Ne," odpověděl zvolna. „Ne, to si nemyslím. Snad to byl jen akt pomsty." Vzdychl.,.Neznáme sebemenší motiv Moodieho sebevraždy." Posadil se. „Nevím, jak přišli o život Selkirk a Ruthven," mumlal a vzhlédl. „Vy to víte?"

Benjamin jen kroutil hlavou.

„Moodie mohl zabít Irvina," pokračoval Catesby. „Opustil na chvíli Royston, ve stejnou dobu jako vy. Kněz v coldstreamském konventu, to by jistě nebylo nic tak neobvyklého."

„Co tomu říká královna Markéta?" zeptal se Benjamin.

Catesby pokrčil rameny. „Lituje Moodieho smrti a má pro ni vlastní vysvětlení." Odmlčel se, aby si mohl uspořádat myšlenky. „Její zesnulý choť, Jakub IV., kdysi Bílou růži podporoval, ale později se od ní odvrátil. Věří, že v bitvě u Floddenu Jakub nepadl." Odkašlal si. „Královna Markéta si myslí," pokračoval, „že její manžel byl u Floddenu zavražděn členy Les Blancs Sangliers, kteří od té doby pronásledují každého, kdo byl na Jakubově straně, jako například Selkirk nebo Ruthven."

Byl jsem překvapen, neboť to, co říkal Catesby, dávalo smysl. Agrippa si pohrával s třásněmi své kazajky a Benjamin hleděl zamyšleně do dáli.

„Ale proč," zeptal se Benjamin nakonec, „proč se zabil Moodie?"

„Snad proto," odpověděl Agrippa, „že se obával, že vy nebo Shallot na svých cestách do Skotska a Francie objevíte něco, co by ho mohl odhalit."

Agrippovy závěry byly opět logické. Konečně, byl to Moodie, kdo na mne nastrojil ten útok na pařížském záchodku.

„Byla tedy vaše mise úspěšná?" chtěl vědět Catesby.

Pokrčil jsem rameny. Benjamin se jen usmál.

„Snad bych to mohl formulovat tak, sire Catesby, že pokud se Moodie bál našeho návratu, pak celkem neměl důvod."

Agrippa si hlučně vzdychl, ale nebylo poznat, jestli je to zklamáním ne-

bo ulehčením.

„Nu," pravil Catesby a zvedl se, „tato záležitost bude brzy uzavřena; potom pojede Její Výsost do Skotska. Má mnoho práce." Jeho chlapecký obličej se rozzářil úsměvem. „Ale vím, že se těší, až vás uvidí."

Agrippa se omluvil a Catesby nás potom s Benjaminem zavedl do prostorných privátních komnat královniných, které byly ve druhém poschodí vedle kaple svatého Štěpána (nebo Jana, to jsem už zapomněl). Nu, zařídila se tu ta tučná děvka pohodlně. Měla překrásnou komnatu, nachově vymalovanou a zdobený zlatými měsíci a hvězdami. Na stěnách visely gobelíny a na naleštěné podlaze byly položeny turecké koberce. Královna měla na sobě přiléhavé švestkově modré šaty, které zdůrazňovaly její plnou postavu. Zlaté vlasy ještě neměla spletené, volně jí splývaly na ramena. Tvářila se srdečně a přátelsky, její oči byly ovšem tmavé jako noc a rysy její tváře hyzdil falešný, neupřímný úsměv. Byli zde i manželé Careyovi. Lady Careyová na nás zírala, zatímco její manžel na opačném konci stolu předstíral, že je něčím pilně zaměstnán, a nás úplně ignoroval. Melford, ten zabiják, tu byl také a zíral jako naježená kočka. Hrdlořez Scawsby právě podával své společnici pohár vína. Když jsme vstoupili, otočil se a tvářil se, jako by ho právě pobavil dobrý vtip. Královna Markéta nám oběma podala ruku, přivítala nás a Benjaminovi podala měšec plný stříbrných mincí.

„Vaše nasazení v můj prospěch umím ocenit, pane Daunbey," pravila flétnovým hlasem. „Ráda bych vás poprosila, abyste se zdržel déle, ale Jeho Výsost král mě pozval do Richmondu na maškarní bál." Ukázala na šaty, které tu ležely připravené: jedny taftové, druhé damaškové a třetí z nějaké látky zlaté barvy. Ve tváři se jí zase rozlil falešný úsměv. „Čas kvapí, musím si pospíšit."

Uklonili jsme se a Catesby nás vyprovodil ke dveřím. Vyšli jsme zase ven na ledové nádvoří. Benjamin se opřel o zeď a pozoroval řezníka, který právě na opačném konci dvora čtvrtil hovězí kus. Z masa se kouřilo, na špalek kapala krev.

„Rogere, Rogere," šeptal, „co se tady vlastně děje? Zabýváme se státními záležitostmi, máme co činit s vraždami a spiknutími - a pak jsme prostě odsunuti stranou, poněvadž se Její Veličenstvo chystá na maškarní bál!"

Catesby nám předtím říkal, že máme jít zase do svého starého pokoje v Toweru, ale Benjamin chtěl nejdřív vidět Moodieho mrtvolu, která ležela v márnici. Márnice byla pouhý dřevěný přístavek u zdi kaple svatého Petra z Vinculy.

No, můžete mi věřit, že jsem už viděl hromady mrtvol, celé

hory, vysoké až šest, sedm stop. Viděl jsem uťaté hlavy, naházené do

košů, a na stromech jsem viděl vidět snad víc oběšenců než jablek v ovocném sadu. Ale není nic žalostnějšího než jediná mrtvola na studeném prkně ve zchátralé kůlně.

Moodie byl za svého života knězem, ale ve smrti vypadalo jeho tělo jako rozbitá hračka, již dítě pohodilo. Jeho křečovitě napjatý obličej byl zpola přikrytý špinavou plachtou, oči měl ještě otevřené, pohled prázdný. Trochu mu srovnali končetiny, a tím veškerá péče o mrtvé tělo skončila. Patrně měl být pohřben v šatech, v nichž zemřel, asi by ho jen trochu zabalili do plátna a odvezli na nedaleký hřbitov. Poněvadž tu mrtvola ležela téměř dva dny, začínalo už tělo páchnout, až se nám chtělo zvracet. Benjamin šeptal modlitbu za mrtvé a hleděl na tvář pokrytou skvrnami. Pozorně zkoumal zápěstí mrtvého. Levé zápěstí bylo neporušené, ale na pravém zela hluboká rána, z níž musela tryskat krev.

„Bolestný způsob umírání, pane."

Benjamin zavrtěl hlavou. „Ne vždy, Rogere," odpověděl. Jeho hlas tlumil plášť, jejž si držel před nosem. „Zápěstí se rozřízne a ponoří do teplé vody. Pak přichází smrt jako spánek, člověk vcelku bezbolestně vklouzne do bezvědomí. Senátoři ve starém Římě volili často tento způsob."

Benjaminova slova zůstala viset v prostoru. Vyšli jsme ven. Benjamin hleděl do potemnělého nebe.

„Hra ještě není dohrána, Rogere," mumlal. „Věř mi, Moodie nezemřel jen tak."

Víc už o tom nechtěl mluvit. Šli jsme do naší komůrky a co nejpohodlněji se zařídili, jak jen to ta bezútěšná místnost dovolovala. Později jsem se připojili ke zbytku společnosti, která se shromáždila k večeři v hale. Královna Markéta, nádherně oděná a doprovázená Catesbym a Agrippou, opustila již předtím Tower. Jela do Temžské ulice, kde ji už očekával oddíl královské stráže.

Kdyby byl Catesby tady v hale, asi by své druhy trochu brzdil. Zpočátku nás ignorovali a dávali nám znát svou nenávist a škodolibost. Sešli se tu všichni zbylí - Carey (jeho žena doprovázela královnu Markétu), Melford, Scawsby a ti dva hrdlořezové z Chattanova klanu, Corin a Alleyn. Upřímně

řečeno, už jsem úplně zapomněl na dárek vévody z Angusu pro jeho vzdálenou paní, ti dva křupani mi to ovšem rázem připomněli. Usmívali se, ukazujíce přitom své nebezpečně ostré zuby, což mi připomínalo lovecké psy, kteří si měří svou oběť, než se do ní pustí. Posadili jsme se s Benjaminem na jednom konci stolu, ti dva na opačném, naklonili k sobě hlavy jako dva přitroublí školáci, kteří se nemohou bavit ničím jiným než hloupostmi. Strážci povečeřeli a odešli. Sluhové nám nosili na podnosech vařené maso,

trochu už zkažené. Když začali nosit víno, začal Melford o tom, jak ti dva hrdlořezové byli pověřeni, aby konali práci mužů. Ti dva křupani se šklebili, jako by rozuměli každému slovu. Carey se prohnaně usmíval, zatímco Scawsby se zasmál tak, že mi to vehnalo krev do spánků. Ať jsem zbabělec nebo ne, nejraději bych mu provrtal jeho černé, záludné srdce dýkou. Benjamin byl zamyšlen a nevnímal, co se děje. Scawsby se nakonec zvedl, ve tváři už silně zarudlý od vína, a zamířil ke mně.

„Mimořádně mě těší, Shallote, že vás vidím. Zase jeden nezdar, co?"

Benjamin do mne vrazil kolenem, a tak jsem nereagoval a hleděl stranou. Scawsby se ke mně naklonil a já jsem ohrnul nos nad nakyslým zápachem, který z něho vycházel.

„Vy jste rozený padouch, Shallote," zasyčel. „Kdyby bylo po mém, byl byste už dávno zakopán i se svou matkou v hromadném hrobě pro chudé!"

Dřív než jsem mohl sáhnout po svém noži, uchopil mě Benjamin za zápěstí.

„Pojď, Rogere," mumlal, „už jsme se najedli dost!"

Táhl mě ven, neboť jsem byl schopen Scawsbyho na místě zabít, a také kohokoli jiného, kdo by se tam připletl. Venku jsem na Benjamina vyjel.

„Nedovolil jste mi ho zabít!" vyčítal jsem mu.

„Ne, ne, Rogere. Oni toho už hodně vypili a jsou také zpiti svou vlastní důležitostí. Myslí si, že hra už je u konce a že nás zase mohou vyhnat k mému strýci."

„Kdybychom jen mohli dokázat, že vrahem je Scawsby," prskal jsem. „Konečně, v jedech se vyzná."

Benjamin se zamyslel. „Scawsby," uvažoval, ‚je skutečně bud vrah, nebo jen zlý a nenávistný chlap, jemuž dělá dobře, může-li ponižovat druhé. Nevím, ale jedno ti mohu říci, Rogere: Moodie není vinen žádným zločinem. A sebevraždu spáchal asi stejně jako Selkirk a Ruthven!"

KAPITOLA

Můj pán se mnou nechtěl sdílet své myšlenky. Příští den strávil v ústraní naší komůrky a četl rukopisy, které jsme přivezli z Paříže. Začínal jsem už být netrpělivý, ale Benjamin mě varoval a nabádal mě, abych byl opatrný a držel se od příslušníků dvora královny Markéty co nejdál. Vyšel jsem ven z Toweru a vyhledal končinu, známou jako Petty Wales. Je to labyrint uliček a ulic, táhnoucí se až dolů k nábřeží. Byl studený den. Na tržišti rozbila své stánky tlupa cikánů, měsíčních lidí', jak se jim říkalo na venkově. Samozřejmě se sem stahovali všichni gauneři z města včetně mne: hrdlořezové, kapesní zloději, podvodníci všeho druhu, profesionální žebráci, prostě

výkvět podsvětí. Cítil jsem se tu jako doma, procházel se mezi stánky s bídným zbožím a rozhlížel se, jestli bych tu nemohl nabalit nějakou pěknou holku, nebo třeba něco šlohnout.

Jak víte, mám velký zájem o historii a myslím, že v lidském životě hraje velkou roli náhoda a štěstí. Kdyby se Harold před bitvou u Hastingsu neopil, byl by tu bitvu možná vyhrál. Nebo kdyby snad kůň Richarda III. neuvízl v bahně, byly by patrně přežila královská linie rodu Yorků. Nepatrná hříčka osudu může mít dalekosáhlé následky. A tak jsem tedy brousil po ulicích v Petty Wales, zatímco pouliční handlíři nabízeli na svých stáncích kdeco a u stánků s občerstvením si člověk mohl dát džbán svařeného vína. Kromě toho tam byly i jiné atrakce: mumie Mameluka, právě prý přivezená z Egypta, roh nosorožce, pes se dvěma hlavami nebo dáma s dlouhým vlnitým vousem. Mou pozornost vzbudil mladíček, který hlasitě oznamoval, že za plachtou je obr ze vzdáleného severu. „Skoro tři yardy vysoký," ječel, „a jeden yard široký. Za dvě pence ho můžete vidět!" Pomyslel jsem si, že to bude samozřejmě zase nějaký obyčejný trik. Ten mladík mě pojednou zatahal za rukáv. Oči měl vykulené a ve tváři se mu zračilo rozčilení.

„Pojďte dál, pane," zvolal, „prohlédněte si Kyklopa. Je to opravdový div!"

Usmál jsem se, hodil klukovi penny a zeptal se: „Jak to, že je tak vysoký?"

Majitel té atrakce zvětřil peníze a vyšel ven.

„Protože ten obr," lhal, „nebyl v břiše matky devět měsíců jako vy nebo já, nýbrž osmnáct!"

Zaraženě jsem se otočil.

Devět měsíců!

Samozřejmě, každý člověk stráví devět měsíců, jinak řečeno třicet osm týdnů v matčině těle. Vzpomněl jsem si na Selkirkovo „O tři míň než dvanáct" a na to, že povídal, že umí „počítat dny".

Otočil jsem se a hbitě jako lasička běžel po kluzké cestě zpátky do Toweru. Benjamin tam samozřejmě nebyl. Domníval jsem se, že se šel projít po břehu k Sionu. Musel jsem zkrotit své rozčilení, a zůstal jsem proto po celou dobu v naší komoře. Nechtěl jsem, aby na mně Markéta nebo kdokoli ze dvora zpozoroval nějakou změnu. Pozdě odpoledne se Benjamin konečně vrátil, dosti zamlklý a s temným pohledem.

„Jak se má Johanna?" zeptal jsem se.

„Má se dobře, Rogere, tak dobře, jak se za daných může mít," odpověděl. „Jako pavouci síť na slunci." Pohlédl mi zkoumavě do tváře. „Ale ty máš něco nového, Rogere, že?"

Řekl jsem mu, co mě napadlo ráno na tržišti, a připomněl mu náš rozhovor s lordem ďAubignym v Nottinghamu. Benjaminova stísněnost okamžitě zmizela.

„A já mám pro tebe taky něco, Rogere," řekl a vyndal z tašky podivný rukopis pocházející ze Selkirkovy truhličky. K tomu si vzal kousek vyleštěné oceli, který použil jako zrcátko.

„Co znamenají první slova?"

„Vždyť to víme, pane Benjamine, je to latinsky z epištoly svatého Pavla: Zajisté vidíte v zrcadle."

Benjamin se usmál. , Ještě jsi nezapomněl latinu, Rogere." Podal mi rukopis. „Podrž jej proti zrcátku."

Učinil jsem.

‚A teď čti!"

Och Bože na nebesích, potřeboval jsem na to několik minut a musel jsem obdivovat Selkirkovu nápaditost. Sepsal své vyznání v latině a dal si přitom takovou námahu, že napsal všechna slova odzadu. Rozluštil jsem první tři slova: Ego Confiteor Deo - Věřím v Boha.

Ostatní už bylo jednoduché. V tmavé towerské komůrce jsme s Benjaminem odhalili Selkirkovo tajemství i jeho strašlivou pravdu.

„Vidíš tedy, Rogere," zvolal Benjamin, „že nakonec vyjde všechno na světlo Boží."

„A ty vraždy?" zeptal jsem se.

Benjamin se opřel o opěradlo židle. „Poslechni si tuhle hádanku, Rogere!" Zavřel oči a začal deklamovat. „Dvě nohy sedí na třech nohách a drží jednu nohu. Přicházejí čtyři nohy a odnášejí pryč jednu nohu. Vyskočí dvě nohy, opustí tři a běží za těmi čtyřmi, aby jim vzaly tu jednu." Otevřel oči. „Zkus to rozluštit!"

Nakvašeně jsem kroutil hlavou.

„Rogere, je to sice pro děti, ale musí se to řešit logicky. A dá se to vyluštit! Přesně tak je to i s těmi vraždami. Můžeme je objasnit důkazy, které nám ale zatím ještě chybí. Mohli bychom odhalit pravdu tak, že bychom podezřelé podrobili tvrdému výslechu a dostali z nich potřebné informace, ale to je přece nemožné. Vezmi si například Irvinovu smrt: mohli bychom celá léta strávit tím, že bychom se vyptávali, kdo kde byl a co tam dělal. Nebo," pokračoval, "můžeme použít čistou logiku, meditaci, spekulaci, a nakonec dedukci."

„Tak jako u té hádanky, kterou jste mi dal?"

„Ano, Rogere. Podíváme-li se na to logicky, může pro to být jen jedno jediné vysvětlení: dvě nohy, to je muž nebo prostě člověk, sedí na třínohé

stoličce a v ruce drží jehněčí kýtu."

„A ten s těma čtyřma nohama, to je pes?"

„Přirozeně, je to jediná možná logická dedukce. „Nu, řekl

Benjamin a naklonil se ke mně, „a stejnou logikou přijdeme na kloub i těm vraždám."

Když jsem tu debatu uzavřeli, bylo už venku tma. Škvírou v okenicích jsme viděli nádvoří Toweru, zahalené mlhou, táhnoucí se od řeky. Měl jsem výtečnou náladu, ale cítil jsem se unaven a vyčerpán. Nejenže jsme rozluštili tajemství Selkirkových veršů, ale přišli jsme i na to, jak byli zavražděni - ubohý doktor Selkirk a také Ruthven, Irvine a Moodie.

(Můj kaplánek už zase projevuje netrpělivost, poposedává a žebrá jako malé dítě: „Tak už to řekněte! Tak už mi to konečně řekněte!" A proč bych měl? Všechno má svůj čas. Copak by on prozradil, co řekla při zpovědi paní Burtonová? Nebo by snad Shakespeare náhle přerušil Večer tříkrálový, aby nedočkavému divákovi sdělil, co se má stát Malvoliovi? Ovšemže ne. Jak se říká, všechno má svůj čas.)

Benjamin teď dělal, co bylo v daném okamžiku zapotřebí: přeložil Selkirkovo tajemné poselství. Když s tím byl hotov, pečlivě jsem si jeho překlad přečetl. Benjamin mě přitom bedlivě sledoval. Četl jsem o to pozorněji, neboť jsem v jeho tváři zahlédl výraz, jaký míval, když sice mluvil pravdu, ale něco si ještě nechal pro sebe. (Ale nemusíte mít starost, vysvětlím vám to později.) Ale tehdy v té tmavé komoře jsem byl zprvu fascinován, že už víme, kdo by mohl být vrah, a že jsme už přišli na kloub Selkirkovým hádankám.

Ukázal jsem na rukopis. „V tomhle textuje také zmíněno nějaké nové jméno."

„Ano, Rogere, rytíř Harrington, ale to není důležité. Harrington byl po Ruthvenovi a Irvinovi jen další obětí našeho ničemného vraha."

Podíval jsem se na Benjamina pozorně. „Pane, je v tom ještě něco?"

Benjamin se ušklíbl. „Pro tuto chvíli jsem ti řekl všechno, co potřebuješ vědět." Vstal a narovnal se. „Důkaz máme, jen musíme nastrojit léčku."

, Jak to provedeme?"

Benjamin pokrčil rameny. „Trochu si promysli, co zatím víš, a vyber nějaké odlehlé a opuštěné místo, které vrah vyhledá,

aby nás tam umlčel." Benjamin pohlédl ven. „Ale nesmí to být tady," mumlal. „A také nikde jinde v Londýně."

Vstal jsem a postavil se vedle Benjamina. „Znám jedno místo, není to daleko, pane. Tam nastražíme past a budeme se dívat, jak do ní vrah spadne."

Benjamin se rozhlédl po místnosti, jako by se bál, že stěny mají uši. „Může to být nebezpečné, Rogere."

Pokrčil jsem rameny. „Pane, máme podezření na osobu, která by mohla být vrahem. Máme sice důkazy, ale musíme ho přimět odkrýt karty. (Slyším, jak se můj písař, kaplan, pochechtává. Nečekal by u mne tolik odvahy - ostatně já sám také ne.) Můj pán mě však vzal za slovo a zlehka mi poklepal na ramena.

„Uděláme to tak, Rogere, přesně tak."

Ten večer jsme nešli k večeři, ale nechali jsme si od pomocníka z kuchyně donést studené maso a džbán vína s vodou. Noc jsme strávili rozvíjením našeho plánu, jako dva umělci, přemítající o nějaké nové komplikované masce nebo nové společenské hře. Ráno jsme opustili Tower a ubírali jsme se kolem kostela Panny Marie Milosrdné až k polím, rozprostírajícím se severně od Hog Street směrem na Aldgate. Byl to opuštěný kus země, bohem prokletá pustina jako vystřižená z jedné ze Shakespearových her. Uprostřed rašeliniště stál starý sešlý kostelík, kdysi zasvěcený svatému Theodorovi z Tarsu.

V lepších časech tu bývala vesnice, ale po velkém moru se všechno rozpadlo. Obyvatelstvo odtud odešlo a kostel zchátral. Střecha byla pobořená, hlavní loď vydaná napospas živlům, části kazatelny už dávno někdo použil ke stavbě domu, a kněžiště bylo poznat už jen podle schodů; oltář sám byl dávno pryč. Napravo od hlavní lodi vedly schody do tmavé krypty. Sestoupili jsme po nich. K našemu překvapení se tam zachovaly ještě dveře. Když jsme je otvírali, dveře ve zrezivělých veřejích hlasitě vrzaly. Vstoupili jsme do hrobky. Byla tichá a pustá, klid rušilo jen pištění myší a šumění křídel jakéhosi ptáka, který hnízdil vysoko na okenní římse. Nehostinné, odporně páchnoucí místo, strašidelné a studené, kde se v noci ji-

stě scházejí duchové. Na druhém konci krypty byly polorozpadlé náhrobní desky s vytesanými postavami rytířů. Všechno se tu pozvolna rozpadalo v prach. Rozhlédl jsem se a přejel mi mráz po zádech.

„Bude to místo vhodné, pane?"

Benjamin se zlehka usmál. „Ano, Rogere, to je přesně ono. Ale dnes večer ještě ne, až zítra!"

Téměř celý den jsme byli z Toweru pryč. Benjamin navštívil nějaké příbuzné v Axe Street nedaleko opatství Svaté Heleny. Přesto jsme se však snažili, abychom přišli včas k večeři v hale Toweru. Královna Markéta už tam byla s celou svou družinou. Catesby, vědom si své důležitosti, vydával rozkazy na všechny strany a halasně oznamoval, že cesta na sever se uskuteční už na svátek Zvěstování Panny Marie. Agrippa mlčel a všechno ko-

lem jen pozoroval. Melford se s ostatními věnoval jídlu a nás si vůbec nevšímal. S Benjaminem jsme se jako dobří herci naučili svým rolím a čekali jsme trpělivě na svůj výstup. Jak jsme očekávali, Scawsby zabral.

„Pane Benjamine," zeptal se v dobrém rozpoložení, „co budete dělat, až odtud odjedete?"

Benjamin pokrčil rameny. „To ví jen Bůh, pane Scawsby. Možná má pro nás můj strýc kardinál další úkoly, kdo ví. Samozřejmě, až dokončíme tento."

Benjaminova klidně pronesená slova způsobila u stolu zmatek.

„Co tím myslíte," vyštěkl Carey.

Benjamin se usmál a věnoval se jídlu.

„Ano," přidal se k němu Agrippa, „Co tím myslíte, pane Daunbey?"

„Myslí tím," řekl jsem a vstal, „že už známe tajemství Selkirkových veršíků. A víme také, jakým způsobem přišli o život Selkirk, Ruthven, Irvine a Moodie."

V tomto okamžiku by bylo slyšet spadnout špendlík. Všichni byli jako uhranutí, ztuhli jako postavy na obraze: královna Markéta nesoucí právě k ústům pohár, Catesby, který jí chtěl zrovna něco říci, Careyovi oba s otevřenými ústy. Melford, Scawsby a Agrippa měli vytřeštěné oči. Jedinou výjimku tvořili ti dva křupani z hor, i když i oni pochopili, že jsem řekl něco důležitého. Nikdy v životě jsem se tak skvostně nebavil!

Nejdřív se vzpamatoval Agrippa.

„Vysvětlete nám to, Rogere," řekl měkce. „Prosím vás, řekněte nám víc."

„Když jsem byl v Paříži," pustil jsem se do lhaní, „neodhalil jsem sice Selkirkovo tajemství, ale našel jsem něco mnohem důležitějšího - muže, který bojoval ve Skotsku s nebožtíkem Jakubem IV. Skotským."

Benjamin na mne udiveně pohlédl, neboť jsem se odchýlil od domluveného textu.

„Ten muž," pokračoval jsem významně, „ten muž byl s králem Jakubem do poslední vteřiny jeho života."

„Jak se jmenuje?" vyrazila ze sebe Markéta a málem vyskočila ze židle. „O čem to vůbec mluvíte?"

„Je v Londýně, Milosti. Brzy se s ním setkáme. Může dokázat, že mluví pravdu."

V tom okamžiku se Benjamin zvedl a zatahal mě za rukáv. „Už jsi řekl dost, Rogere. Už musíme jít."

Odešli jsme, snažíce se skrýt své rozčilení z nebezpečné hry. Venku do mne Benjamin hučel: „Proč ses zmiňoval o té osobě?" ptal se rozzlobeně.

„Tak jsme si to nedomluvili."

Usmíval jsem se. „Hrajeme si s ohněm, pane. Osud nám pohrozil ukazováčkem. Objevili jsme pravdu díky náhodě, nechme tedy teď náhodu, aby trošku pohnula dalším děním."

Nakonec se mnou Benjamin souhlasil, i když byl stále ještě rozčilený a rozzlobený. „Nemůžeme už zůstat v Toweru," mumlal. „Vrah může uhodit kdykoli a ukončit celou tu hru."

Sbalili jsme si tedy věci. Benjaminovi se podařilo ukořistit dva samostříly a nové kordy a dýky. Ukázali jsme pevnosti záda. Benjamin mi přikázal, abych na něho počkal v malé pivnici za Towerem a vytratil se. Krátil jsem si čas tím, že jsem trochu koketoval s mladou boubelatou děvečkou a snažil se jejího těžkopádného nápadníka přemluvit k tomu, aby risknul

pár mincí a zahrál si se mnou v kostky. Ale brzy mě to přestalo bavit, opřel jsem se a začal v myšlenkách znovu probírat, co jsme se dozvěděli ze Selkirkových pergamenů. (Moc bych si přál, aby mi můj kaplan dal už konečně pokoj. Však mu řeknu, co vlastně ty pergameny obsahovaly, ale až přijde čas!) Sám jsem tomu všemu nemohl ani uvěřit a uvažoval jsem, co se asi stalo s tím rytířem, o němž se zmiňoval Selkirk, se sirem Johnem Harringtonem. Vychutnával jsem ještě jednou svůj rafinovaný trik a doufal, že se oběť docela dobrovolně chytí do pasti. Nakonec jsem si vzpomněl na matku a na její oblíbený citát z Žalmů: ‚Padne do jámy, jež byla připravena pro jiné'. Napil jsem se piva a jen doufal, že se nám to nestane. Nesměli jsme ztratit nervy.

Po chvíli přišel Benjamin. Byl bledý a vypadal vyčerpaně, ale oči mu zářily vzrušením.

„Kde jste byl?"

Odpověděl s nevinným výrazem.

„Navštívil jsem královnu."

Zasténal jsem. „A proč, pane? Přece jsme se domluvili, že tu tlustou děvku vynecháme."

„Musel jsem to udělat, Rogere," odpověděl. „Přemýšlel jsi o Selkirkových dokumentech?"

Přikývl jsem.

„Nu, zeptal jsem se jí na sira Johna Harringtona, toho skotského rytíře, který bojoval spolu s jejím chotěm." Ušklíbl se. „Pusťme se do toho!"

„Vyprávěl jsem o našem setkání i doktoru Agrippovi," mumlal, když jsme ujížděli na koních temnými uličkami.

„Pochopil něco?" zeptal jsem se.

„To uvidíme," odpověděl., Jestliže je vrahem Agrippa, což je možné,

pak by měl vědět, kde se odehrává poslední dějství."

„A ostatní?"

Benjamin zastavil koně. „Ti se to dozvědí také, Rogere. My se jen musíme snažit, abychom byli připraveni."

Zastavili jsme u hospůdky nedaleko Židovské uličky. Ubytovali jsme se tu na jednu noc.

Ráno příštího dne odešel Benjamin za svými záležitostmi,

a já jsem si vyřizoval zase své. Zašel jsem do Mincing Lane za jedním písařem, který mi za pár stříbrňáků napsal cvičenou rukou poselství, jež jsem mu nadiktoval. U jednoho handlíře jsem nechal tři zlaťáky a ten mi slíbil, že můj v kůži zabalený balíček s poselstvím zapečetí a pošle do Toweru. Potom jsem koupil hodinovou svíčku, která byla jemnými zářezy rozdělena na dvanáct stejných dílků. Nakonec jsem se vrátil do našeho hostince, abych vyčistil naše kordy a dýky a vyzkoušel samostříl. Ještě než se snesl soumrak, opustili jsme s Benjaminem naše dočasné útočiště a vydali se k Aldgate. Přešli jsme po lávce přes páchnoucí městský příkop a otočili se potom směrem na jih, směrem k opuštěnému kostelu svatého Theodora.

Už za dne zde nebylo příjemně, ale teď, za tmy a v zimě bylo to místo ještě strašidelnější. Mezi zborcenými sloupy se míhala černá křídla ptáků, na stromě houkala sova, tu a tam se ozvalo táhlé vytí psa odněkud ze statku.

(Jedna moudrá stará vědma mne kdysi varovala před opuštěnými kostely. Prý přitahují duše, které nemohou dojít klidu ani v nebi, ani v pekle, neboť jsou odsouzeny k věčnému očistci - k věčnému putování po zemi. Můj kaplan se mi samozřejmě zase posmívá. Jak jsem už říkal, nevěří na duchy. Jen kdyby se podíval do těch starých opuštěných opatství a klášterů, které jsou, přičiněním Bluff King Halovým, srovnány se zemí - tam by si užil duchů, až by mu z nich věru nebylo dobře. Nebo by se měl projít po měsíčním světlem zalitých ochozech Hampton Courtu; tam by se setkal s duchem Kateřiny Howardové, který křičí stejně, jako křičela ona, když se k ní blížil Jindřichův kat.)

Nu, ať už je tomu jakkoli, v tomto opuštěném kostele jsme se s Benjaminem připravovali na poslední dějství našeho představení. Sešli jsme dolů do krypty. Na jednom z hrobů jsem upevnil hodinovou svíčku a zapálil ji. U paty jiného hrobu připravil Benjamin dřevěné uhlí, vzal hořící dřevěnou třísku a zapálil je. S uspokojením jsme si své dílo prohlíželi a konstatovali, že se nám všechno podařilo naaranžovat tak, jak jsme si to naplánovali. Odcházeli jsme z krypty, dávajíce pozor, aby dveře zůstaly jen přivřené. Shora jsme se dívali, jak hořící svíčka a doutnající dřevěné uhlí přívětivě

blikají do tmy a přímo zvou k návštěvě.

Našli jsme si bezpečný úkryt a pomalu si zvykali na tajemné, naříkavé zvuky noci. Mraky na nebi se roztrhaly a ruinu kostelíka ozářil svým přízračným světlem měsíc v úplňku. Jednou jsem se polekal, když se mi zdálo, že jsem zaslechl nějaký šramot. Ale potom už se nic neozývalo. Čas plynul a jen tak tak, že jsem neusnul.

Tu jsem zaslechl šramot pod dveřním obloukem. Zatřásl jsem Benjaminem. Viděli jsme temnou postavu s tváří zahalenou v kápi, jak se hbitě jako pavouk plíží hlavní lodí a potom jde po schodech dolů směrem ke kryptě. Benjamin chtěl vstát, ale zadržel jsem ho.

„Kolik je asi hodin?"

„Asi osm nebo devět!" zašeptal. „Proč, hraje to nějakou roli? Rogere, cos udělal?"

„Počkejte ještě chvilku," mumlal jsem.

Slyšeli jsme šramot, jako by se zakuklenec chystal vyjít z hrobky ven. Tu však do kostela vklouzla další postava a plížila se hlavní lodí jako kočka. Benjamin natahoval krk.

„Tak jsem si to představoval," šeptl. ‚Ale kdo je to dole v kryptě?"

Jen jsem se usmál. Druhá postava kráčela dolů po schodech. Slyšeli jsme, jak se dveře krypty rozlétly. Následoval strašlivý výkřik a potom hrozný řev.

„Pojď!" poručil Benjamin. Sáhli jsme po natažených samostřílech a běželi ke schodům.

V kryptě někdo ležel. Vypadalo to jako kupa starých hader, kterou někdo nedbale hodil do kouta. Tělo leželo v kaluži krve, která vytékala z velké rány, zasazené do hrudi. Vězela v ní ještě dýka. Tvář byla odvrácena ke zdi. Když jsme chtěli přistoupit k mrtvému, objevila se druhá postava. Kápě sejí sesunula z hlavy.

„Melford!" zvolal Benjamin.

V žoldnéřově obličeji se zračilo vzrušení, ostatně jako u všech vrahů, kteří jednou okusili krev.

„Pan Benjamin a malý Shallot," šeptal. „Dobře, že přicházíte!" Ukazoval rukou směrem k samostřílu, ležícímu na hrobě nedaleko svíčky. Kývl směrem k mrtvému. „Byl to jeden z vás?"

„Kdo?"

Melford přistoupil, uchopil mrtvého za vlasy a otočil mu hlavu. Spatřili jsme znetvořenou tvář Scawsbyho.

„Potají," pravil Melford a pustil klimbající se tělo na zem, „potají musel být na vaší straně. Pochází přece z téhož města, ne?"

Benjamin na mne ze strany pohlédl, ale já jsem sledoval Melforda, jak přistupuje co nejblíž k hrobu, na němž ležel samostříl. Zchytrale se usmíval. „Nebo taky ne. Možná jsem přišel sem dolů a nachytal vás téměř při činu, při vraždě. Copak tomu asi řekne kardinál?"

„Melforde!" zařval jsem.

Žoldnéř se otočil. V témže okamžiku, kdy sáhl po svém samostřílu, vzal jsem svůj a zmáčkl spoušť. Trefil jsem ho doprostřed hrudi, těsně pod krk. Zapotácel se a zvedl ruce, jako by prosil o milost.

„Proč?" zachroptěl, neboť mu už krev tekla do krku.

„Jste vrah," odpověděl jsem. „A příliš mnoho mluvíte."

Melford náhle široce rozevřel oči, rozkašlal se a z úst a z nosu mu vytryskla krev. Sesul se obličejem dopředu na podlahu krypty.

Benjamin prohlédl obě těla. „Jsou mrtví," pravil klidně. ‚A ty jsi za to zodpovědný, Rogere!"

Vložil jsem do samostřílu nový šíp.

„Melford byl jen nástroj. Byl stejně vinen, snad i víc, jako muži, které věšejí v Tyburnu."

„Ty sis Scawsbyho smrt opravdu tolik přál?"

„Ano, ale ne tolik jako Bůh nebo duch mé matky. Scawsby byl vrah. Mé rodiče má na svědomí, a mně skoro přivedl na šibenici. Dokud žil, nemohl jsem se cítit v bezpečí. A vy také ne!"

„Jak jsi to dokázal, že sem přišel?"

„Scawsby byl velký lakomec," odpověděl jsem. „Poslal jsem mu anonymní dopis, v němž jsem psal, že tu najde velký poklad a taky možnost, jak zbavit královnu mé osoby. Na důkaz pravdivosti dopisu jsem přiložil tři zlaté mince. Věděl jsem, že Scawsby neodolá."

„A kdyby Melford přišel jako první?"

„Scawsby by byl zabit i tak, neboť Melford měl nepochybně za úkol zabít každého, kdo sem vstoupí."

Benjamin na mne zíral. „Asi máš pravdu, Rogere."

Sfoukl svíčku. „Mrtvé necháme tady, hra ještě zdaleka není dohrána."

Vystoupili jsme po schodech z krypty. Každopádně jsem věděl, že něco není v pořádku.

Cítil jsem ve vzduchu nebezpečí. Ušli jsme jen několik kroků, když jsem zaslechl, jak někdo zapaluje svíčku a nějaký hlas říká: O tři míň než dvanáct jich mělo být, král jinak prince nebude mít!'"

Viděli jsme, že na místě, kde býval kdysi oltář, někdo zapálil dvě svíce a zahlédli jsme dvě temné postavy.

„Položte ty samostříly na zem, pane Daunbey. A vy, Shallote, odložte

kord a dýku. A pojďte sem."

Ustoupil jsem o krok, a tu mezi mou a Benjaminovou hlavou zasvištěl šíp ze samostřílu.

„Nebudu vám to říkat ještě jednou!" zazněl varovný hlas. Mezi stěnami ruiny zněl ten hlas dutě a nepřirozeně. A ozvěna jej vracela zpět.

„Udělej, co říká," pravil Benjamin.

Odhodili jsme zbraně.

„Ted[1] pojďte kousek dopředu," pokračoval hlas, „pomalu až ke schodům!"

Světlo pochodní ozářilo podstavec oltáře. Na něm trůnil Catesby, po obou jeho stranách dva hrdlořezové z hor, všichni až po zuby ozbrojení kordy a dýkami. „Jen se podívejme!" Catesby se smál. V mihotavém světle pochodní vypadal starší a také ještě prohnanější. V chlapeckém obličeji měl zchytralý, číhavý výraz. (Už vás to také někdy napadlo? Ze když spadne maska, objeví se pravá tvář, pravý charakter člověka? Někdy se v duchu ptám, jak by asi vypadal můj kaplan!) Z Catesbyho samolibého vystupování bylo znát, že je to opravdu zlý člověk, který se baví osnováním různých spiknutí a protispiknutí.

„Benjamine," povídám potichu. „Řekl bych, že jste překvapen."

„Myslel jsem, že to bude Agrippa."

Pohlédl jsem ze strany na Benjamina a přemýšlel, odkud by Catesby mohl vědět, kam má přijít.

„Ach!" Sir Robert se nanovo zasmál. „A co kapitán Melford?"

„Ten je mrtev."

, A kdo ho zabil?"

„Scawsby."

„On byl...?" Catesby se zastavil v půli věty a pohlédl na mne. „To bylo obratné, Shallote, vskutku obratné!" Padouch se ke mně obrátil zády. „Neměl jsem ho rád, ale přísahal, že vás zabije." Vzdychl. „No, co se dá dělat, budu to muset vzít za něho."

„Kardinál nás bude postrádat," varoval Benjamin.

„Ale, ale, pane Daunbey, nevyprávějte nám tu pohádky. Nechal jsem vás sledovat. Neposlal jste svému stýci ani jeden dopis, ani jste ho nenavštívil. Kdybyste to udělal, byli by tu teď kardinálovi lidé, ne? A kromě toho, o čem byste ho informoval? Podezíral jste Agrippu, je to tak?"

Benjamin se mlčky ohlédl.

„Nu, ať už je to jakkoli, moji přátelé vás zabijí, tomu tlustému kardinálovi předhodíme nějakou báchorku, a za několik dní už budu za skotskými hranicemi." Ukázal před sebe na podlahu. „Sedněte si Benjamine. A vy ta-

ké, Rogere!"

Jakmile jsme si sedli, naklonil se k nám jako ke dvěma zlobivým žákům, kteří zaslouží výprask.

„A teď uvidíme, kolik toho opravdu víte," začal. „Tvrdíte, že Moodie byl zavražděn?"

Benjamin se usmál. „Ano. Vy jste Moodieho, pěšáka na vaší šachovnici, pověřil, aby dal Rogerovi jakousi červenou šer-pu, což mělo být pro vaše agenty v Paříži signálem k tomu, aby ho zabili. Když jsme se vrátili do Anglie, zorganizoval jste na silnici do Londýna přepadení. Když se ale nepodařilo, musel Moodie zemřít. Přirozeně, musel jste si pospíšit. Myslím, že Moodie byl pod vlivem drog. Potom jste mu vy, nebo nájemný vrah Melford rozřízli žíly na zápěstí. To se vám velice líbilo, že, Catesby? Máte přece rád pach smrti! Jak jsem už říkal, měl jste naspěch. Vy jste levák, Moodie byl pravák. Kdyby si byl Moodie prořízl zápěstí sám, pak by si pravou rukou rozřízl levé!"

Catesby se zase opřel. „Ale jeho pokoj byl zamčený zevnitř!"

Benjamin se smál. „Sire Roberte, vy jste lstivý, ale inteligentní člověk. Nedělejte si tedy ze mne blázny. Jediným důkazem toho, že pokoj byl zamčen zevnitř, je přece vaše výpověď."

Catesby udělal odmítavý pohyb rukou - jako hráč v kostky, jehož rozčílil špatný vrh. „A Selkirk a Ruthven?"

„Ach!"

Benjamin si přitáhl těsněji plášť a pohodlněji se usadil, jako by ho vyprávění těchhle historek opravdu bavilo. „Nu, obě tato úmrtí jsou skutečně záhadná. Oba muži byli otráveni, ale ani v číši, ani v jídle se nenašla stopy jedu. Jed nebyl objeven nikde, ani v Selkirkově cele v Toweru, ani v Ruthvenově komůrce v Roystonu. Vrtalo mi to hlavou, a když jsem byl v Notting-hamu, zašel jsem si do skriptoria. Pozoroval jsem písaře, jak píší husími brky. Bylo tam nejméně tucet písařů a každý si občas v zamyšlení strkal konec pera do úst!"

Benjamin se odmlčel a já jsem viděl, jak po těch slovech Catesbymu zkameněl obličej.

Vypadal jako nezvedený kluk, jehož přistihli při nějaké lumpárně.

„Když jsem byl v onen osudný večer u Selkirka na návštěvě, měl ten nešťastník v ruce brk, protože pořád psal ty své klikyháky. Ten brk byl nový a byl napuštěn smrtícím jedem. Jaký to byl jed? Belladona nebo arzen? Sebemenší množství takového jedu může zastavit srdce dospělého muže. Selkirk zřejmě chtěl ten brk odhodit, zvednout se a jít do postele, ale zhroutil se a zemřel. Ráno vás zavolal vyděšený správce. V nastalém všeobecném

zmatku jste otrávený brk vyměnil za jiný."

Benjamin udělal delší pauzu a ztěžka vydechl. Pozoroval jsem ty dva křupany, jak sedí Catesbymu po stranách jako dvě

sochy. Jen jejich oči, které od nás ani na vteřinu neodtrhli, prozrazovaly jejich vražednické choutky.

„V Roystonu jste postupoval podle stejného plánu. Velel jste celému dvoru a rozděloval světnice. Když se nosila nahoru zavazadlo, bylo pro vás hračkou zajít do Ruthvenovy komory a položit tam otrávený brk. Přitom jste ovšem udělal chybu. Víte přece, že Ruthven měl pořád u sebe svou kočku. O všechno, co jedl a pil, se s kočkou dělil. Přesto se zvířeti nic nestalo. Proto jsem došel k logickému závěru, že Ruthven musel být otráven něčím, co si dával do úst, ale nebylo to jídlo, nikdy to nedával kočce. A to mohl být jen brk." Benjamin na okamžik ustal. „Dveře Ruthvenovy komory bylo třeba vylomit, přišla tam spousta lidí, kteří se shromáždili kolem mrtvého Ruthvena. I v tomto případě jste vy nebo váš poskok Melford stačili brk vyměnit. V takové situaci, v přeplněné místností, by sotva někdo, byť by i měl orlí zrak, dokázal záměnu postřehnout." Benjaminova přednáška byla u konce.

„Velmi dobře," mumlal Catesby. „A vy, Shallote, vy zavšivený skrčku, vy jste se zúčastnil?"

„Vždy jsem svému pánovi pomáhal," odpověděl jsem. „Ohledali jsme Ruthvenovu mrtvolu a našli jsme mu mezi zuby nějakou látku. Kousíček husího brku. Udělali jsme takový experiment: Benjamin rozžvýkal kousek husího brku, a to, co mu potom zůstalo mezi zuby, se velmi podobalo těm kouskům z Ruthvenových úst. Tato skutečnost posílila naši hypotézu, že byl Ruthvenův brk otráven."

Catesby teatrálně spráskl ruce.

„A nakonec ještě pan Irvine," pokračoval jsem. „I tady se ukázalo, jak jste chytrý, sire Roberte. Postaral jste se o to, že jste byl sice v Nottinghamu, ale současně jste zanechal v Roystonu rozkazy, které ti zabednění příslušníci královnina dvora poctivě plnili. A když jsme přijeli do Nottinghamu, dozvěděli jsme se, že jste tam se svým průvodcem dorazil osmého listopadu, a proto se nám zdálo nemožné, že byste mohl mít s Irvinovou smrtí něco společného."

Můj pán se dotkl mé ruky a pokračoval sám.

, Jenže na zpáteční cestě z Kelsa jsem se, sire Roberte, stavil

v Nottinghamu. Správce mi znovu potvrdil datum vašeho příjezdu, ale když jsem ho poprosil, aby mi popsal vašeho průvodce kapitána Melforda, jeho popis se na něho vůbec nehodil. Z toho jsem usoudil, že Melford jel do

Coldstreamu, počínal si na Irvina a s podporou té děvky představené nešťastníkovi podřízl hrdlo. Potom za vámi přijel do Nottinghamu. Tam se nikdo nestaral, kolik sluhů jste měl s sebou nebo kdo vás doprovázel, když jste tam přijel."

„To je opravdu fascinující příběh," pronesl sarkasticky Catesby.

„Ale nejste neomylný, Catesby!" vmetl jsem mu vzápětí do tváře. „Měl jste držet jazyk za zuby. Po našem návratu z Francie jste nám chtěl namluvit, že Irvina zabil Moodie. Tvrdil jste, kněz v coldstreamském klášteře nebyl nápadný. Jak jste to ale mohl vědět?"

Catesby na mne zíral už úplně zmateně.

„Nikdo vám přece neřekl," pokračoval jsem a záměrně klesl hlasem, „že Irvine byl zavražděn v Coldstreamu. My jsme si to sice mysleli, avšak jediná osoba, která to mohla přesně vědět, byl vrah!"

„Tolik násilných smrtí," mumlal Benjamin. „Takových hrozných smrtí. A ještě by se našly další, že, sire Roberte? Například ten muž, jehož jsme potkali v Nottinghamu, strážce hranic Oswald? Kdo nás tam tehdy sledoval? Melford nebo jeden z vašich dalších nájemných vrahů?" Benjamin kývnutím hlavy ukázal na ty dva křupany. Catesby se kousal do rtů a obličej mu vzteky úplně zbělel.

(Na svých cestách jsem mluvil s několika zkušenými a znalými lékaři - to je asi opravdu rarita! Byli to moudří muži, kteří znali spisy Avicennovy, Hippokratovy a Galenovy. Hovořil jsem s nimi o duši vrahů. Všichni ti doktoři se shodovali v tom, že jsou lidé, kteří v sobě mají jistou tělesnou šťávu, jež je pudí k vraždě. Tito lidé se těší z vraždy jiných lidí, kochají se smrtelnými křečemi svých zavražděných obětí. Své zločiny plánují velmi obratně, a jsou-li odhaleni, neprojevují sebemenší lítost, jen vztek a zlobu. Ve všedním životě se chovají normálně a dělají dojem duševně zdravých lidí. Ve skutečnosti jsou to však ďáblové v lidské podobě. K takovým lidem nepochybně patřil i Catesby.)

Zdálo se, že zapomněl, proč tady je, a náš hovor sledoval zřejmě jako nějakou intelektuální hru, ovšem s vědomím, že by mohl i prohrát.

„Zapomínáte najedno," vyštěkl, „na Bílou růži, spiknutí Les Blancs Sangliers!"

„Nesmysl," pravil Benjamin. „To byla maličkost - pohodit v Selkirkově a potom v Ruthvenově světnici nějakou bílou růži. Kdo by si toho v tom zmatku všiml? Nebo jste ji tam nastražil ještě před smrtí svých obětí." Benjamin ostře pohlédl do očí muže, který se chtěl stát jeho vrahem. „Připouštím samozřejmě," pokračoval, „že existují tajné spolky yorkistů, oklamaných mužů a žen, toužících po ztracené moci a slávě, ale vy jste toho jen

využil, abyste tak zakryl své vlastní plány a činy. Jistě se ještě pamatujete na naši cestu do Leicesteru."

Catesby na něho strnule zíral.

„Nu, sire Roberte," řekl Benjamin pobaveně. „Měl byste se víc zajímat o historii." Otočil se ke mně. „Opravdu by měl, že, Rogere?"

Zahlédl jsem ve tváři svého pána výraz zoufalství. Bez ohledu na rázný tón jeho řeči se v jeho očích objevil strach a na čele krůpěje potu. Rozuměl jsem mu.

„Ano, ano, sire Roberte," navázal jsem nit. „Kdybyste si přečetl Fabyanovu Kroniku, věděl byste, že po bitvě u Bosworthu byla mrtvola Richarda III. vhozena do koňského žlabu před hostincem U modrého kance v Leicesteru, aby tak byl vystaven posměchu, potupen a zneuctěn. Později byl pohřben v kapli Matky Boží v kostele bratrů františkánů. Pravý člen Les Blancs Sangliers by se na obou místech choval pietně, ale všichni příslušníci dvora královny Markéty nechali koně, aby se z toho žlabu napili. Nikdo z královnina dvora také nenavštívil Richardův hrob ve františkánském kostele. Tedy," uzavřel jsem, „začínáme se domnívat, že všechny ty vraždy se Bílé růži jen podsouvaly, aby se tak zakryl jiný zákeřný komplot."

Catesbyho chování se změnilo. Vyskočil a tleskal, jako by-

chom mu předvedli zábavnou maškarní hru nebo snad přednesli milostnou báseň. Hřbetem ruky si protřel oči.

„Milý Benjamine, milý Rogere," řekl a naklonil se k nám, „považoval jsem vás za hlupáky - a to byla má jediná chyba. To se mi už nikdy nesmí stát."

„Ale my ještě nejsme hotovi," odvětil Benjamin. „Vyprávěli jsme vám, jak byli ti muži zavražděni, nikoli však proč."

Catesbyho rysy ztvrdly. „Jak to myslíte?"

„O tři míň než dvanáct jich mělo být," zarecitoval jsem. „Nechcete se to dozvědět, sire Roberte? Královna, vaše panovnice, to jistě bude chtít vědět."

„Její Výsost s tím nemá co dělat!" vykřikl Catesby.

Benjamin se usmál a zakroutil hlavou. „Při všech těch vraždách, pane Catesby, byly oběti, o nichž jsme teď mluvili. A byl také vrah, který za to vše nese odpovědnost."

„A co ještě?" vyštěkl Catesby.

„Potom tu ještě jsou ti, kteří s vrahem spolupracovali nebo se postarali o důvod, proč byly ty vraždy spáchány."

Catesby vyskočil a uhodil Benjamina do tváře. Můj pán si ho jen změřil.

, Jestliže jsem lhal," pravil klidně Benjamin, „dokažte mi to. A jestliže

jsem mluvil pravdu, proč jste mě uhodil?"

„Urazil jste královnu," řekl Catesby. Když se zase vracel na své místo na podstavci oltáře, uvolnili se i jeho hrdlořezové a dali zase ruce pryč od svých dlouhých nožů, jež si zastrčili za opasky.

Díval jsem se na Catesbyho a uvědomoval si, že královna Markéta je stejně vinna jako on. Benjamin, jemuž po Catesbyho políčku zrudla levá polovina tváře, se uklonil. Rozhlédl jsem se kolem po temném kostele. Byl jsem napjatý a začal mnou pronikat noční chlad. Bylo mi zima. Říkal jsem si, jak dlouho ještě bude ta komedie trvat.

„Sire Roberte," začal jsem, „chcete přece vědět pravdu, ne?"

Catesbyho nálada se změnila, usmíval se.

„Samozřejmě!" Zvedl měch vína, který měl položený vedle sebe, a nabídl Benjaminovi. Ten však zakroutil hlavou. „Ale to víno není otrávené," pokusil se vrah vtipkovat, otevřel uzávěr

měchu a lil si víno do hrdla, až mu po bradě tekly červené stružky. Potom měch zase zavřel a hodil mi ho. Mne nikdo nemusí pobízet dvakrát. Doušek vína mi uklidnil žaludek. Můj pán začal rozebírat Selkirkovy verší-ky.

KAPITOLA

Kořeny té tragédie," začal Benjamin, „sahají až do let, kdy se královna Markéta, tehdy ještě mladá princezna plná chuti do života, provdala za Jakuba IV. Skotského - muže, který si držel houf metres. Nejméně se dvěma z nich měl i nemanželské děti."

Catesby přikývl s nepřítomným výrazem ve tváři.

„A ve Skotsku potkala Markéta vás, mladého statkáře Roberta Catesbyho. Byl jste své královně oddán a spolu s ní jste pozoroval, jak Jakub střídá jednu souložnici za druhou. V Markétině srdci klíčila hluboká nenávist, již ještě vystupňovala Jakubova náklonnost k domu Yorků. Markéta se mstila tak, že, jak mi důvěrně sdělil můj strýc kardinál, dávala informace Jakubovu největšímu rivalovi, králi Jindřichovi."

„To je pravda, pane Daunbey!"

„Ano, sire Roberte!" řekl jsem a pokračoval. „Věci se vyhrotily v době, kdy král Jakub plánoval svůj útok na Anglii, který nakonec tragicky vyústil u Floddenu. Královna Markéta, a jak se domnívám, i vy jste využili bujné fantazie krále Jakuba. Vymyslel jste celou řadu lstí, jejichž cílem bylo uvrhnout Jakuba i jeho velitele do zmatku. Bylo to ono slavné vidění svatého Jana, podle nějž měl být Jakub potrestán za svůj nezřízený život, byl to i hlas ze záhrobí, který v Edinburgu přesně o půlnoci zvěstoval Jakubovi a

jeho velitelům, že se dostanou do podsvětí. To všechno jste naplánoval a zinscenoval, že?"

Catesby se usmál a přejel si rukou po tváři.

„A rozhodně jste uspěl," pokračoval zase Benjamin. „Jakub znejistěl, dokonce pojal podezření, že ho chtějí někteří jeho dosavadní stoupenci u Floddenu zavraždit. Proto oblékl větší množství vojáků do královského šatu, aby tak zmátl případné atentátníky. Ta bitva pro něho byla peklem. Mnoho jeho dvojníků bylo zabito - myslím, že některé zabili atentátníci, některé Angličané. Surrey jedno z těch těl našel a prohlásil, že to je král Jakub, a poslal mrtvolu králi Jindřichovi do Anglie."

Catesby temně pohlédl na Benjamina.

„Zjistili jsme to tak," navázal jsem, „že jsme poznali, že na mrtvém těle nebyly stopy po řetězu, který král Jakub nosil kolem beder. A také proto, že se Markéta nikdy nesnažila o to, aby bylo tělo dopraveno zpátky do Skotska. Možná měla strach," popíchl jsem Catesbyho, „že by ve Skotsku někdo přišel na to, že to ve skutečnosti není mrtvé tělo krále Jakuba?"

„Myslím," řekl Catesby chraptivě, „že mi chcete také vyprávět, „že král Jakub z bitvy vyvázl a uprchl?"

„Vy víte, že vyvázl!" reagoval Benjamin. „Měl na sobě obyčejné brnění. Uprchl s rytířem královského dvora, sirem Johnem Harringtonem a se Selkirkem do opatství Kelso. Tam napsal krátký dopis .zapečetil jej svým pečetním prstenem a po Selkirkovi jej poslal své choti, kterou v tom dopise prosil o pomoc a podporu. Doktor Selkirk předal dopis královně, která se právě zdržovala v Linlithgow, ale místo pomoci manželu a králi poslala hrdlořezy, aby ho i s Harringtonem zavraždili."

Catesby měl teď ve tváři zmatený a ustaraný výraz.

„Perfektní vražda," šeptal Benjamin. „Jak vás teď obžalovat z vraždy krále, o němž si celý svět myslí, že je dávno mrtev? Bůh ví, co se stalo s mrtvolou, ale když se Selkirk vrátil do Kelsa, jeho pán už zmizel a mnichové měli strach cokoli mu říci. Selkirk se před vaší zlobou uchýlil do Francie, kde se pak pomátl, neboť jeho duch nevydržel prožité hrůzy. Samozřejmě jste ho tam vyčenichali, ale už bylo pozdě - zajali ho kardinálovi muži. Vám se přirozeně ulevilo, když jste zjistili, že pomatený Selkirk dokázal sepsat své tajemství jen v nesrozumitelných verších."

„Jakub byl cizoložník," mumlal Catesby, jako by mluvil sám se sebou. „Podobal se izraelskému králi Achabovi, nebyl schopen vládnout, a Bůh ho proto potrestal!"

Benjamin zavrtěl hlavou. „Jestliže byl Jakub jako Achab," řekl, „byla Markéta jako Jezebel. Zavraždila Jakuba ne proto, že ho nenáviděla, ale

protože i ona byla nevěrná. Musela zakrýt svou vlastní nevěru, již provozovala s Gavinem Douglasem, hrabětem z Angusu."

„To je lež!" zařval Catesby

„Ó ne," odpověděl jsem. „Markétin druhý syn Alexandr, vévoda z Rossu, se narodil třináctého dubna 1514, o dva měsíce dřív. Správný termín narození byl až v červnu 1514. Když od tohoto termínu odečteme devět měsíců, respektive osmatřicet týdnů, tedy délku normálního těhotenství, muselo dojít k početí koncem září, asi čtrnáct dní poté, co byl Jakub zavražděn."

Přejel jsem si rty jazykem a okamžik pozoroval ty dva zabijáky. Zneklidněli, jako by je už to povídání v cizí řeči začínalo nudit.

„Můžeme samozřejmě žonglovat s čísly," pokračoval jsem. , Jakub odjel se svým vojskem z Edinburgu v srpnu. Podle výpovědí dvořanů spal Jakub se svou ženou naposledy v červnu. Je to tak?"

Catesby strnul.

„A víme také," mluvil jsem dál, „že Markéta měla už několik týdnů před bitvou u Floddenu pletky s Gavinem Douglasem."

„Urážíte královnu!" zařval Catesby. Poznal jsem, zeji miluje a nechce akceptovat skutečnost, že je to jen smyslná cizoložnice.

„Máme pro to důkazy," zvolal jsem. Můj hlas se jasně a jako zvon rozléhal kostelem. „Selkirk tvrdí, že s Jakubem a Harringtonem po porážce u Hoddenu diskutovali o tom, co je třeba udělat. Ve svých zápiscích píše, že krále mrzely ty nepěkné zvěsti o královně, které mu dolehly k uším. Není divu, že Jakub u Floddenu prohrál. Vidění, zlověstné hlasy, pověsti o jeho ženě a možné ohrožení jeho života! To všechno sehrálo svou roli."

„Přemýšlím o tom," řekl Benjamin, „zda si dal král někdy ty zprávy o atentátnících a zvěsti o své ženě do souvislosti?"

„To jsou jen výplody fantazie!" zvolal Catesby.

„Ne, žádné výplody fantazie," odporoval jsem mu. „Selkirk jel v noci do Linlithgow, ale jakmile uviděl královnu, udělalo se mu z ní nevolno. Jeho vládkyně byla všechno jiné než ruchlící vdova. Selkirk byl znechucen a odjel zpět do Kelsa, svého krále ani Harringtona už tam však nenašel."

„A myslíte," řekl Catesby, „že tenhle Harrington by jen tak připustil, aby zavraždili krále?"

Pohlédl jsem na Benjamina a zpozoroval v jeho očích ohníčky, které vždy znamenaly, že neřekne tak úplně pravdu.

„Harrington," odpověděl, „byl sám a byl vyčerpán po bitvě. Nemohl by králi nijak zvlášť pomoci. Asi byl zavražděn i Harrington. Měl byste vědět, že když jsem byl ve Skotsku, viděl jsem v kapli svaté Markéty v Edinburgu seznam mužů, kteří padli u Floddenu. Nemohu si uvědomit, jestli tam bylo

i Harringtonovo jméno." Můj pán na mne rychle pohlédl a poznal jsem, že právě zalhal. Dozvěděl se o Harringtonovi až tehdy, až jsme se sešli v Paříži.

„Tedy," konstatoval jsem, „Markéta a Douglas byli milenci už před Floddenem."

‚A proto také tak spěchali se sňatkem," dodal Benjamin. „Aby byl jejich syn Ross legitimní. Kdo ví, asi je současný skotský následník trůnu rodem Douglas! Je toto, kromě vraždy spáchané na Jakubovi, to pouto, jež královnu stále ještě pojí s hrabětem?"

Catesby se naklonil dopředu. Obličej měl bílý a vypadal jako mrtvola. Zdálo se, že už je schopen smířit se s jakýmkoli druhem smrti, jaký si pro něho vymyslíme.

„Tedy," pokračoval Benjamin, „záhada Selkirkových veršů je nyní rozluštěna: beránek je Angus, hnízdem sokola, v němž si odpočívá, je Jakubova postel. Skotský král je lev, který řve, i po smrti, a věta O tři míň než dvanáct jich mělo být znamená - i v souvislosti s jeho narážkami, že ‚umí počítat dny' - poukaz na cizoložné početí Alexandra, vévody z Yorku. Selkirk, povoláním lékař, se tedy domníval, že Alexandr není Jakubův syn."

„Jaké důkazy pro to máte?" zeptal se Catesby a vstal.

„Och," pravil jsem, „rád bych vám ještě připomněl poslední veršík Selkirkovy básničky: napsal své vyznání v tajném kódu a uložil je u mnichů v klášteře St. Denis nedaleko Paříže."

„Hloupé blábolení!" křičel Catesby. „Hloupé tlachání blázna!"

Benjamin zavrtěl hlavou. „Ó ne, Selkirk zanechal důkazy. Uschoval všechny pověřovací dopisy, které Jakub v době svého panování vystavil. Nejdřív jsem si myslel, že celkem nemají význam, ale potom jsem našel dopis datovaný dvanáctého srpna 1513, tedy tři dny potom, kdy Jakub domněle padl u Floddenu!"

Zdálo se, že Catesby ztratil řeč.

A Benjamin pokračoval. „Přirozeně měla Markéta brzy po Jakubově smrti hraběte z Angusu dost. Hádala se s ním, snažila se dostat své děti ze Skotska násilím, a když se to nepodařilo, prchla za svým bratrem do Anglie."

„Lži," mumlal Catesby, „to všechno jsou samé lži!"

„Ne," pravil jsem zostra. „Markéta měla strach, že by její tajemství mohlo být odhaleno. Kdo ví, možná se také domnívala, že její choť zůstal naživu a skrývá se někde v hlubokých lesích či na osamělých rašeliništích. Potřebovala se ujistit, zda Angus, který byl přítomen vraždě jejího muže, mlčí, a proto nás poslala do Nottinghamu. Angus dělal uraženého," řekl

jsem a pohlédl na ty dva křupany, kteří na mne dosti zle zahlíželi, „a lord ďAubigny se choval podezíravě, poněvadž netušil, že by mohl propuknout nějaký skandál. Takže královna Markéta teď ví, že Angus mlčí a ona je v bezpečí, a může se klidně chystat na svůj návrat do Skotska," uzavřel jsem trpce.

Catesby složil ruce do klína. „Musím přiznat, že jsem vás oba považoval za blázny, za dva idioty, kteří tápou v temnotách a upozorní nás, když narazí na něco nebezpečného. To jsem se těžce zklamal."

„Ano, to máte pravdu," pravil Benjamin. „Když jsem začal mluvit se Selkirkem, zvonilo to ve vás na poplach. Proto musel Selkirk zemřít, i když jste možná tu vraždu plánoval dávno předtím, než jsme vůbec s Rogerem přišli do Toweru. Ať je tomu jakkoli, Selkirk mluvil. A Ruthven začal o svém podezření přemýšlet, a tak musel zemřít také."

Jeden ze Skotů náhle vystoupil dopředu jako pes, který větří nebezpečí. Catesby luskl prsty. Skot vytáhl dýku, zatímco jeho pán chvíli napjatě naslouchal.

„Nic," zamumlal potom. „Jenom pes." Pohlédl na nás a zasmál se. „A ten nádherný pach smrti."

„Chcete nás zabít?" hlásil jsem se ke slovu; přitom jsem očima zoufale hledal únikovou cestu.

„Samozřejmě," zašeptal. „Přece vás nemohu nechat žít. Ted[1] už bude všechno v pořádku. Královna se vrátí do Skotska a já se o ni budu starat, než malý Jakub dospěje."

„Zapomněl jste na Selkirkovy zápisky."

„Ty mohou zmizet!" chraptěl Catesby.

„A my?"

Catesby kývl směrem k vřesovišti, které začínalo za kostelem. „Tam v těch bažinách jsou už i jiné mrtvoly, proč ne i ty vaše?" Pohlédl dolů na Benjamina. „Sbohem," zašeptal a křikl na Skoty. „Tak dělejte, odpravte je!"

Vstal jsem, ale Corin mě srazil k zemi. Alleyn zatím chytil mého pána za ramena a pěstí se chystal k smrtícímu úderu. Pojednou jsem uslyšel hlas: „Catesby, dost!"

Vrah běžel ke schodům a naslouchal.

„Catesby, ve jménu krále, nechtě toho!"

Pohlédl jsem vzhůru, Skot se mezitím ušklíbl a jeho dýka zvolna klesala dolů. Potom jsem slyšel, jak něco zasvištělo vzduchem. Otevřel jsem oči. Skot stál ještě zpříma, ale z obličeje už mu zbývala jen krvavá kaše, šíp zasáhl dobře. Uskočil jsem stranou. Druhý tělesný strážce stál ještě před Ben-

jaminem, ale záda už měl ohnutá a ruce mu bezvládně visely. Nevěřícně hleděl na svou hruď, v níž vězel šíp. Otevřel ústa, vzlykl jako dítě, a potom se zhroutil.

Benjamin a já jsme se otočili. Catesby se chystal vytasit kord, ale v tom okamžiku už ho obklíčil Agrippa a vojáci v kardinálské uniformě. Agrippa na nás rychle pohlédl, luskl prsty a ještě než mohl Catesby udělat jediný krok, odňali mu kord i dýku.

Kardinálovi muži prohledali oba mrtvé a vzdálili se. Jeden z nich sestoupil dolů a volal, že v kryptě jsou ještě další dvě mrtvoly. Agrippa si stáhl kápi a blahovolně se na nás usmíval.

„Měli jsme přijít dřív," řekl klidně.„Nebo snad dříve zasáhnout, jenže to, o čem jste mluvili, bylo velmi zajímavé."

Zvedl Catesbyho kord, podal jej Benjaminovi a kývl na zajatého Catesbyho, která stál mezi dvěma vojáky.

„Zabijte ho!" poručil Agrippa. .Musíme tu pořádně uklidit." Vtiskl Benjaminovi zbraň do ruky. „Zabijte ho!" opakoval. „Zaslouží si smrt!"

Můj pán nechal kord spadnout na zem.

„Ne," zamumlal. „Zaslouží si proces, po němž bude oběšen -jako vrah."

„Ne, nic takového," šeptal Agrippa. Zvedl kord a hodil mi jej. „Tak vy, Shallote, zabijte ho vy!"

„Nedělej to," varoval mě Benjamin. „Rogere, ty jsi sice ledasčeho schopen, ale toto nedělej!"

Pustil jsem nůž na zem.

„Teď by neměl zemřít," opakoval Benjamin.

Doktor Agrippa pokrčil rameny a otočil se ke kapitánovi gardy. „Dopravte Catesbyho do Toweru," poručil. „Do nejhlubší a nejtemnější kobky. Královna Markéta se o tom nesmí dozvědět."

Voják přikývl a uchopil Catesbyho za paži. Vrah se usmíval, když ho odváděli.

Agrippa dal vojákům ještě další rozkazy ohledně mrtvol. Vojáci vynesli z krypty mrtvá těla Melforda a Scawsbyho a položili je vedle Corina a Alleyna. Benjamin ještě nejméně dvě hodiny nemohl ovládnout chvění. Já na to mám svůj lék. Sáhl jsem po měchu s vínem a potom jsem zůstal několik hodin ležet úplně opilý.

Druhý den ráno nás zamlklý Agrippa vedl přes Billingsgate, Bowers Row a Fleet Street do Westminsteru. Doprovázela nás ozbrojená eskorta. Ve Westminsteru nás už očekával kardinál.

Pamatuji se, že byl hezký den. Slunce prorazilo hustou clonu mraků a krajem táhla předzvěst jara.

Wolsey nás přivítal velmi srdečně. Už žádné výčitky, pořád jen „nejmilejší synovce" nebo „milý pane Shallote". Všechny sloužící a dvořany poslal kardinál pryč, zůstat směl jen Agrippa. Kardinál požádal Benjamina, aby mu vyprávěl o včerejším setkání s Catesbym. Naslouchal velmi pozorně, tu a tam položil Benjaminovi nebo mně nějakou doplňující otázku.

Když jsme skončili, kroutil kardinál s lehkým úsměvem na rtech hlavou.

„Tolik Špatnosti!" říkal. „Tolik vražd. Tak velké tajemství!"

„A čekal jste něco jiného, milý strýce?"

Wolsey se protáhl a zívl. „Ano, nejmilejší synovce, máš pravdu. Nečekal jsem nic jiného. Že je to tak, doktore?"

Agrippa něco zabručel na souhlas.

„Využil jste nás!" vyčetl mu Benjamin. „V tom měl Catesby pravdu. Angažoval jste nás, abychom tápali jako hlupáci, a otvírali tak dveře jiným!"

Agrippa se tvářil překvapeně. Kardinál dobrotivě pohlédl na synovce.

„Ano, využil jsem tě, nejmilejší synovce," odpověděl. ‚Ale jen proto, že jsi byl pro ten úkol nejvhodnější." Zlehka se usmál.„A přirozeně i věrný Shallot." Opřel si ruce o opěradlo židle a sepjal ruce. „Vždyť jsi přece viděl, Benjamine, jací to jsou dobří herci. Catesby se svým otevřeným, upřímným chlapeckým obličejem a starostí, již pořád stavěl na odiv, i královna Markéta, která umí vztek a zlobu skrýt ještě lépe než její bratr."

„Nesmíte kardinálovi křivdit," vmísil se Agrippa. „I Catesby přispěl k tomu, že jste byli vybráni pro tento úkol, neboť pan kardinál jednou na banketu v Greenwichi velebil vaše činy. Catesby měl nějaké dotazy, a tak jaksi přirozeně vyplynulo, že nejvhodnější budete vy."

„Podílel se na tom plánu i Scawsby? zeptal jsem se.

„Ano," odpověděl Agrippa. „Catesby nepochybně slyšel o vašich výpadech proti Scawsbymu a jeho rodině a poznal, že toho může využít. Nepotřeboval přece, když ty vraždy plánoval, pozorné oko lékaře a jeho bystrý úsudek. Ale Scawsby byl stejně mastičkář, člověk, který bude vždy dělat to, co se mu řekne."

„Byl zasvěcen do Catesbyho spiknutí?" trval jsem na přesné odpovědi.

„Ne!" Kardinál na mne hleděl ostře jako sokol. „Scawsby jistě věděl, že se tu děje něco nekalého, záhadného, nicméně na své jmenování pohlížel jako na projev královské přízně.

Samozřejmě vás nenáviděl a radoval se z vašich nesnází. Jeho smrt, pane Shallote, to byl akt úkladné vraždy."

„Roger Scawsbyho nezabil!" přerušil ho Benjamin. „Scawsbyho zahnala na místo, kde skončil, touha po penězích. A kromě toho," dodal,, je lepší,

že je Scawsby mimo hru. Ten by nedržel jazyk za zuby."

Kardinál přikývl. „Asi ano," mumlal. Scawsby je mrtev a Rogerovi bude jeho podíl na té smrti prominut."

„Podezíral jste i mne, že?" řekl pojednou Agrippa.

„Ano, nějakou dobu. Catesby byl tak přesvědčivý. Člověk by nikdy nevěřil, že dokáže uplést tak zákeřnou síť."

„Ale proč?" zeptal jsem se. „K čemu byla celá ta šaráda?"

Agrippa pohlédl na Wolseyho a kardinál kývl.

„Ne!" zvolal jsem, ještě než začal Agrippa mluvit. „Jsou tu ještě některé jiné otázky. Odkud věděl Catesby o kostelu svatého Theodora? A vy, doktore Agrippo, jak to, že jste se dokázal objevit v tom nejsprávnějším okamžiku?"

„To byla moje chyba," zamumlal Benjamin. „Opravdu jsem si myslel, že Agrippa by mohl být vrahem nebo aspoň jeho komplicem. Ty jsi říkal, Rogere, že je to hra, a také to hra byla -ještě než jsme opustili Tower, informoval jsem doktora, kam jdeme. Logicky viděno, mohla by tu být jen jedna možnost kdyby byl vrahem, byl by tam přišel první a Catesby by byl nevinen."

„Přirozeně," přerušil ho Agrippa, ‚jsem nevinen, ale přece jen jsem se domníval, že je to celé zinscenováno. Musel jsem se tedy postarat o to, aby se Catesby o kostele svatého Theodora dozvěděl, a také o to, abych tam byl, až odkryjete karty." Pokrčil rameny. „Scawsby se choval podezřele. Odtáhl se od ostatních a velmi brzy odešel z Toweru. Šel jsem ke královně a vykládal jí něco o tom, že ten mladý Benjamin rozluštil záhadu a vše se vyřeší v kostele svatého Theodora. A zbytek už znáte."

„Mohl jste také přijít pozdě!" namítl jsem.

Agrippa zakroutil hlavou. „Celý náš život je hra, Rogere. Kardinálovi muži byli připraveni. Šli jsme tam zatknout Catesbyho a vás vysvobodit z jeho drápů."

„A co kdybyste přece jen přišli pozdě?"

„V tom případě bychom Catesbyho zatkli tak jako tak a vám bychom vystrojili slušný pohřeb."

Měl jsem na něho vztek. Benjamin jen kroutil hlavou.

„Víte," řekl Agrippa a vstal a začal neslyšně přecházet po místnosti, „žijeme v neklidné době. Na druhé straně kanálu je Francie, sjednocená vládou mocného krále, který má zálusk i na Itálii. Na jihu je Španělsko, které buduje mohutné loďstvo a chystá se dobývat nové kraje. A na východě je Svatá říše římská, jejíž obchodníci putují po celé Evropě. A co Anglie?" Agrippa se na okamžik odmlčel. „Anglie balancuje mezi všemi těmito sou-

peřícími mocnostmi a nesmí udělat chybu. Ostrovy - Anglie, Skotsko, Wales a Irsko - by měly být sjednoceny pod jedním králem. A kdo by byl pro ten sjednocující úkol lepší než náš ctěný král Jindřich?" Agrippa se odmlčel a spiklenecky na mne pohlédl, což mi připomnělo jeho slova v Roystonu. „Náš král takovou výzvu potřebuje," pokračoval. „A má sílu k dosažení takového cíle. Musí mít vizi, jinak se soustředí jen na sebe a jen Bůh ví, jak to všechno dopadne."

„Skotsko se tedy musí podřídit jeho vládě," řekl můj pán pomalu.

„Ano," odpověděl Wolsey. „Skotsko musí být pod naší kontrolou. Král Jindřich si myslel, že toho dosáhne sňatkem své sestry s Jakubem IV., ale ukázalo se, že to byla chyba. Ten sňatek, to byla hrůza, a to, co následovalo, bylo ještě horší: Jakub začal jednat s Francií, a pro Anglii tak vzniklo nebezpečí, že se dostane ze dvou stran do kleští - na severu Skotsko, na jihu Francie. Jindřich svou sestru prosil, aby zasáhla, jenže Markéta si dělala, co chtěla." Odmlčel se a pozoroval drahé kameny, které se mu blyštěly na prstech. „Starý Surrey nás zachránil," mumlal,, jeho vítězství a Markétina rostoucí nenávist k jejímu choti." Pohlédl na Benjamina. „Ach, máš pravdu, nejmilejší synovce," řekl tiše, „královna pomohla tím, že Jakub znejistěl. A v jeho zabití má Markéta jistě prsty. Nyní," pokračoval a usmíval se, „už Skotsko nemá krále, země je rozštěpena a nepředstavuje pro Anglii žádné nebezpečí."

„Ale jak jste přišli k domněnce, že Jakub u Floddenu nezahynul?"

„U všech čertů, Shallote!" zvolal Agrippa, cituje mé oblíbené zaklení. „Vždyť vy jste tam byl také. Surrey nechal prohledat bitevní pole. Našlo se tam šest mrtvol v královském šatě. Ale žádná z nich na sobě neměla stopy po bederním řetězu. To nás zarazilo."

„A Irvine?" zeptal jsem se.

Kardinál ohrnul nos. „Věděli jsme, že Irvine rozšiřuje zvěsti, že Jakub byl viděn v Kelsu. Dozvěděl se to asi od Oswalda, strážce hranic."

„Přesto jste ho poslali na jih a Catesbyho o tom informovali?"

„Irvine, to byla volavka," brumlal Agrippa. „Měl Markétu a Catesbyho vyplašit. Aby se chytili do léčky."

Viděl jsem, že pro Wolseyho je každý nahraditelný a může být beze všech skrupulí obětován.

„Co bude dál?"

„Král si bude muset vážně promluvit s Markétou. Ta se vrátí do Skotska a bude muset dělat přesně to, co jí řekneme, jinak bychom z jejího jednání museli vyvodit patřičné důsledky. Careyovi ji mohou doprovázet."

„A Catesby?" zeptal jsem se.

„V Toweru," odpověděl Agrippa a připomněl mi tak slova jednoho z vojáků, ‚jsou kobky, které někdy prostě zmizí." Pohrával si se stříbrným pětiúhelníkem, který nosil na krku. „V tuto chvíli," pokračoval, „už pracují důvěryhodní zedníci na odstranění vchodu do jeho cely. O Catesbym už nikdy neuslyšíme."

„Ještě je několik lidí, o které se musíme postarat," řekl Wolsey. „Představená v Coldstreamu bude za svůj zločin pohnána k zodpovědnosti a hrabě Angus dostane pár přes prsty."

, Jedna věc mě udivuje, strýce."

„Co, synovce?"

„Jak to, že se Angus tak rychle zamiloval do Markéty, tak brzy po bitvě u Roddenu se s ní oženil a tak brzy potom zase své vášně litoval?"

Wolsey se usmál. „Můj urozený pán, dobrý král Jindřich, si ho prostě koupil. Už dost dlouho před bitvou u Floddenu.

Angus byl přece docela hezký, šarmantní mladý muž a Jindřich mu zaplatil za to, že svede jeho sestru. Po bitvě u Floddenu a sňatku Markéty a Anguse už král neměl žádný důvod, aby mu dával peníze."

Byl jsem tou řečí šokován. Prošel jsem už sice lecčíms, ale tady kardinál úplně chladně a bez obalu prohlašoval, že král zaplatil nějakému šlechtici za to, že svede jeho vlastní sestru, aby mohl ovládnout celou zemi! Pojednou jsem pochopil, jak byl Jindřichův plán strašlivě rafinovaný: Jakub by byl svržen i bez bitvy u Floddenu. Markétino cizoložství by dříve či později tak jako tak vyšlo na světlo boží. Jakub by táhl do války a Skotsko by se rozštěpilo, až by on a Douglasův klan dovedli celou tu záležitost k trpkému konci.

Později jsem jednou vyprávěl mladé Alžbětě o tomhle rafinovaném plánu jejího otce. A co udělala? Přesně totéž! Postarala se o to, aby si ten hlupák Darnley vzal skotskou královnu Marii. Marie se potom zamilovala do Bothwella, došlo k vraždám a občanské válce. Och, pane na nebesích, jaké lsti a uskoky si vymýšlejí mocní!

Ve zpětném pohledu však nebyl Jindřich tak vychytralý, jak se to jevilo. Trávil čas své vlády tím, že střídal jednu ženu za druhou ve snaze zplodit mužského následníka trůnu. A co z toho vzešlo? Ten ubohý, ufňukaný Eduard! A sotva přišel na svět, snažil se Jindřich svého neduživého syna zasnoubit se skotskou princeznou, poněvadž doufal, že tímto způsobem sjednotí Anglii a Skotsko pod jednou korunou. Hřeje mě u srdce a dělá mi škodolibou radost, když si vzpomenu, jak Markéta svými eskapádami hatila veškeré jeho snahy. Rozumíte mi, jak to myslím? (Můj kaplan kroutí hlavou.) Nu, když ten kluk, Jakub, také vzešel z cizoložného poměru Markéty

s Douglasem, pak má Jakubův vnuk, současný skotský král, konec konců také nelegitimní původ a až jednoho dne zemře stařičká Alžběta, nakonec mu připadne jak anglická, tak skotská koruna. Němí to komické? Anglie a Skotsko pod vládou bastarda, jehož předkové byli stejní bastardi! To se bude muset Bluff King Hal v hrobě pěkně otáčet!

„Odvedl jsi dobré dílo, Benjamine," prohlásil kardinál.

„Nikdy nebudete zapomenuti, ty, ani tvůj přítel Shallot."

Agrippa se ušklíbl. V tom okamžiku připomínal malou černou kočku.

„A budou následovat další úkoly," pokračoval kardinál uvolněně. „Ale pro tuto chvíli, nejmilejší synovce, přijmi jako důkaz našich díků tento malý dárek." Otevřel pokladnici a posunul po stole směrem k Benjaminovi měšec nabitý mincemi. Hbitě jsem po něm chňapl a uschoval jej pod pláštěm.

„Máte ty dokumenty?" zeptal se Agrippa sametovým hlasem. „Pergameny pana Selkirka z Paříže?"

„Už je máte," odpověděl Benjamin. „Když jste nás dnes ráno vezli sem, vzal jste si celou truhlici."

Agrippa pohlédl na kardinála. „Ó ano, je tam dosti důkazů, Jakubovy pověřovací listiny, překlad Selkirkových zápisků pořízený vaším synovcem. Jenže," pravil, ,jsou to jen kopie, nikoliv originály!"

„Měl jsem je u sebe v kostele svatého Theodora," odpověděl Benjamin. „Catesby šije vzal a zničil je. Máte všechno, co zůstalo."

Agrippa blahovolně přikývl. Wolsey k nám natáhl svou masitou ruku k políbení na rozloučenou. Potom jsme byli propuštěni. Opouštěli jsme kardinálovu komnatu a v uších nám ještě zněla jeho pochvalná slova.

„Jen pojď, Rogere," zašeptal Benjamin, když jsme procházeli dlouhou chodbou. „Ohlédni se, ale nezastavuj se. Podívej se, jestli nás někdo nesleduje."

Vyšli jsme z Westminsteru a dali se severním směrem na Holborn. Pojednou však Benjamin svůj záměr změnil. Spěchali jsme zpět na nádvoří paláce, vráželi přitom do sluhů, písařů a kuchtíků. Běželi jsme co nejrychleji dolů ke Královským schodům na břehu Temže. Benjamin skočil do jednoho z člunů, já za ním. Překvapenému lodníkovi řekl, ať okamžitě odrazí od břehu a co nejrychleji vesluje proti proudu, že mu zaplatí dvojnásobek obvyklé sumy.

Lodník se do toho dal, a tak jsme byli za chvilku uprostřed řeky, kde nás zahalila lehká mlha, vznášející se nad hladinou, a ukryla nás tak před zvědavými pohledy ze břehu.

„Co to má všechno znamenat, pane?" zeptal jsem se.

„Za chvilku bude i poslední kousek skládanky na svém místě."

Jakmile jsme měli za sebou Fleet, kde se na hladině pohupoval páchnoucí městský odpad, nařídil Benjamin lodníkovi, aby zase přirazil ke břehu. Na nábřeží svatého Pavla jsme vyskočili z člunu. Benjamin zaplatil lodníkovi, a už jsme spěchali nahoru po Temžské. Tak, myslel si starý Shallot, tak už je ta hra u konce. Chtěl jsem se zastavit a kochat se městem, nechat na sebe působit jeho zvuky, pachy, pozorovat kupce i kupující, zvláště nějaká hezká děvčata. Benjamin mě však táhl dál mezi hrázděnými domy, jejichž omítka měla světlou barvu, někdy pískovou, jindy zlatavou, a dokonce i fialovou. Pádili jsme páchnoucími uličkami i zahradami bohatých s elegantními fontánami, zastřiženými živými ploty a vonícími zeleninovými zahradami. Běželi jsme po Pekařské, potom zabočili napravo směrem na Watling, přeběhli nějakou zahradu a nic se nestarali o překvapené výkřiky služebných a dětí. Když jsme dorazili do blízkosti Chancellors'Inn, zůstal Benjamin stát na křižovatce uliček a rozhlížel se, aby se ujistil, zda nás někdo nesleduje.

„Ne," mumlal. „Jsme v bezpečí!"

Usmíval se, utřel si pot z čela a zavěsil se do mne. Vstoupili jsme do zatuchlé, ale jinak docela příjemné krčmy, na jejímž štítě bylo napsáno „Kytlice".

„Máš u sebe zlato mého strýce, Rogere?"

Přikývl jsem.

„Tak tedy, hostinský," zvolal Benjamin, „objednáváme si pokoj na jednu noc a přineste nám z kuchyně to nejlepší, co máte!"

Och, to jsme se poměli, to mi můžete věřit. Dokonce ještě dnes, když tak hledím na hezky sestříhaný živý plot ve svém bludišti, vzpomínám rád na tu útulnou, příjemnou místnost, osvětlenou žhnoucím dřevěným uhlím. Měli jsme rybí polévku, hovězí svíčkovou ve vinné a bylinné šťávě a bílé oplatky s česnekem. Benjamin pil stejně jako já jeden pohár silného bordeaux, sladkého malvazu a bílého alsaského za druhým.

Myslel jsem, že slavíme ukončení našeho úkolu, že se nám podařilo, rozplést všechny ty záhadné propletence a že jsme unikli Catesbymu. A že nás kardinál tak pochválil.

„Myslíš si tedy, že hra skončila, Rogere?"

Pohodlně jsem se opřel a nechal si ještě jednou projít hlavou, co všechno se dělo v kardinálově komnatě. , Ano, ale jednou jste zalhal - Catesby naše rukopisy přece nezničil. A proč by nás teď měl někdo sledovat?"

Benjamin si sundal holínku a vyndal z její podšívky tři pečlivě složené kousky pergamenu. Jeden z nich byl zažloutlý a vybledlý, ostatní byly no-

vější. Podal mi ten zažloutlý. „Poznáš, co to je?"

Rozložil jsem pergamen a prohlížel si jej.

„Samozřejmě. Selkirkův tajný rukopis. Je to ten pergamen, který jsme našli v Paříži. Proč jste jej Agrippovi nedal?"

Benjamin vzal dva zbývající kousky pergamenu a pečlivě je narovnal.

„No ano," zamumlal a jeden z nich mi podal. „Čti!"

Viděl jsem před sebou kultivovaný, pečlivý rukopis.

„Pane, vy si ze mne děláte legraci. To je přece překlad Selkirkova vyznání."

Benjamin zvedl ruku. „Přečti si to tedy, Rogere, ještě jednou. A čti to nahlas!"

„Já, Andrew Selkirk, lékař Jeho Výsosti," začal jsem, „dvořan a rovněž přítel Jakuba IV. Skotského, vyznávám zde v tajném kódu před Bohem i před světem, co se přihodilo po naší zničující porážce v bitvě u Floddenu v září léta páně 1513. Ať se svět dozví, že když se schyloval den a skotské vojsko bylo rozprášeno, uprchlí jsme - král Jakub a já - z bojiště. Po celý den král bojoval ve zbroji obyčejného rytíře. Svěřil se mi, že se obává vražedného útoku neznámého útočníka. Několik rytířů jeho dvora a několik panošů mělo v bitvě na sobě královské brnění a plášť s královským znakem. Nebylo to způsobeno královou zbabělostí, ale jako ochrana před zákeřnou vraždou.

Večer téhož dne jsme dorazili do Kelsa, kde se k nám přidružil sir John Harrington, královský praporečník a jeden z těch rytířů, kteří bojovali v královské zbroji.Král Harrington a já jsme si v opatství najali tajně pokoj a radili se, co dál. Jeho Výsost a Harrington se rozhodli, že zatím zůstanou v opatství, zatímco já bych měl dopravit dopis králově choti Markétě do Linlithgow. V tom dopise ji prosil o pomoc. Jeho Výsost král se ovšem zlobil. Poznal, že byl před bitvou zmaten viděním, jež měl, a nepěknými pověstmi o královně.'"

Odmlčel jsem se a pohlédl na Benjamina. „Pane, ale to už jsme všechno četli."

„Rogere, prosím tě, čti dál. Ale sem tam můžeš něco přeskočit."

Přelétl jsem rychle stránku. „'Přijel jsem do Linlithgow," pokračoval jsem ve čtení zápisků mrtvého Skota, „a předal královo poselství jeho choti. Královna odešla s hrabětem z Angusu. Byl jsem překvapen, že už měla zprávu z bojiště

O smrti svého chotě. Řekli mi, abych se občerstvil. Asi po hodině se objevil hrabě z Angusu a oznámil mi, že za králem byli posláni do Kelsa jezdci, kteří ho mají přivést sem do Linlithgow. Musím přiznat, že mě králov-

nino vystupování dosti iritovalo: nebyla to truchlící vdova, která ztratila manžela, a ani ne královna, která by nějak prožívala skutečnost, že její vojsko bylo poraženo v bitvě. Zmatený a zkroušený jsem spěchal zpátky do Kelsa. Dorazil jsem do opatství brzy ráno, a po dlouhém vyptávání jsem se dozvěděl, že Harrington uprchl a krále odvedli muži z Humeova a Chattanova klanu.'"

Překvapeně jsem vzhlédl.

„Ale pane, v tom dokumentu, který jste ukazoval v Toweru, bylo, že vojáci zajali i Harringtona!" Sáhl jsem po druhém krémově zbarveném pergamenu a spěšně jej očima přelétl. „Ano, podívejte, tady je to!" Hodil jsem pergamen na stůl. „Který text je pravdivý?"

Benjamin se ušklíbl a vzal do ruky jeden z překladů Selkirkova textu.

„Pravda je tady: Selkirk napsal, že Harrington uprchl. Přeložil jsem to, ale pak jsem se začal divit. Opsal jsem to tedy ještě jednou, ale jednu maličkost jsem změnil - totiž tu, že Harrington byl zajat." Benjamin hodil svůj překlad do plamenů v krbu. Pozoroval jsem, jak plameny nejdříve olizovaly okraj pergamenu, a nakonec jej změnily v nepatrnou hromádku popela.

,.Proč?" zeptal jsem se. „Proč je Harrington tak důležitý?"

„Nu," Benjamin se opřel a pohlédl do stropu, „když jsem pročítal originál Selkirkova textu, všiml jsem si, že jsou některá písmenka podtržena. A když jsem tenkrát v Toweru mluvil se Selkirkem," pokračoval, „myslel si Selkirk, že je stejně jako král dobrým básníkem. Zmínil se také o jednom trubadúro-vi ze dvora, muži jménem Willie Dunbar." Benjamin na mne pohlédl. „Četl jsi nějakou báseň od Dunbara?"

Zavrtěl jsem hlavou.

„Já ano," řekl Benjamin, „když jsem byl ve Skotsku. Dunbar je jedním z těch obratných hochů, kteří své verše prošpikovávají různými tajemnými narážkami, takže pravý význam může pochopit jen hrstka zasvěcených. Jednu takovou narážku obsahuje i Selkirkova báseň." Benjamin zvedl pergamen. „Prohlédl jsem ten text ještě jednou a připadalo mi zvláštní, že v určitých slovech jsou podtržena tato písmena: ‚1' ve slově lev, ‚n' ve slově nyní, ‚j' ve slově je, taky předložka ‚v' a rovněž počáteční písmena ve slovech .svatých rukou'. Přečteme-li ta slova ve správném pořadí, vyjde nám: 'lev je nyní ve svatých rukou'."

„To přece není možné!" zašeptal jsem.

„Ó ano!" Benjamin ke mně přistrčil rukopis, abych viděl, jak obratně si Selkirk počínal.

„Ale Selkirk přece říká, že Jakuba odvedli příslušníci Humeova a Chattanova klanu!"

Benjamin se zvedl a tleskl do dlaní. „Ne, neříká to. Opakuje tady pouze, co mu řekli v opatství. Tento text má dosvědčit, že Jakub u Floddenu nezahynul, že přežil a unikl nástrahám královny Markéty a hraběte z Angusu. Skryté poselství téhle básně je určeno pro nejužší okruh Jakubových přátel, kteří se měli dozvědět, že Jakub uprchl do ciziny."

.Jinými slovy," přerušil jsem ho,„Markétini pochopové, prostí vojáci, kteří jsou zvyklí mlčet, zajali v Kelsu muže, který měl na sobě královský šat. Byl to přirozeně - sir John Harrington!"

Benjamin přikývl. „Kdo ví? Snad mu dal Jakub svůj řetěz a královské insignie. Harrington se pro něj obětoval!"

„A král?" zeptal jsem se. „Co se stalo s králem?" Benjamin protáhl obličej. „Co měl dělat? Rozhlásit, že bitvu přežil? Kdo by mu věřil? Jeho domnělá mrtvola už byla v Anglii. Jakub byl odvržen svou manželkou, a kdyby se jí dal poznat, označila by ho za podvodníka a dala ho uvrhnout do nějaké tajné kobky, kde by už dávno zahynul. A nezapomínej také, Rogere, že Jakub právě utrpěl nejhorší porážku ve skotských dějinách. Patrně by už nebyl oblíbený."

„Ale kde je?" zeptal jsem se. „Co znamenají ty ‚svaté ruce?'"

„Když jsem byl ve Skotsku," odpověděl Benjamin, „slyšel jsem, že Jakuba lákal romantický sen - stát se rytířem kříže. Bůh sám ví, ale možná se dostal do Svaté země a přidal se ke křižákům."

‚.Změnil jste tedy Selkirkův text, abyste chránil Jakuba?"

„Samozřejmě. Můj strýc je velmi chytrý. Zřejmě by začal přemýšlet, kdo že to vlastně unikl z Kelsa. A král Jindřich chová k Jakubovi hlubokou zášť. I kdyby měl sebenepatrnější podezření, že skotský král žije, nechal by ho svými agenty honit snad po celém světě."

„Přemýšlím, zda královna Markéta zná celou pravdu."

Benjamin pokrčil rameny. „Vojáci, které poslal za Jakubem do Kelsa, pravděpodobně muže, jehož zajali, také zabili. Aleje také možné, že jí manžel poslal z ciziny nějaké tajné poselství." Rozrušením se otočil na židli. „Proto," zašeptal, „proto měla strach. To je důvod, proč uprchlá ze Skotska: ne proto, že zabila svého chotě, ale proto, že se bála, že ještě žije!" Benjamin si dolil vína. „Vzpomínáš si ještě, jak jsme z Toweru odjížděli do kostela svatého Theodora? Říkal jsem ti, že jsem byl ještě u královny. Vyprávěl jsem jí o siru Johnovi Harringtonovi. Dělal jsem ze sebe naivního hlupáka. Říkal jsem, že se mne král ptal, jestli vím, kde je Harrington. Zda uprchl do Anglie. Bože, to jsi měl vidět, jak zbledla!" Benjamin vyskočil nadšením na židli. „Ať si ta děvka myslí, že se teď může bezpečně vrátit do Skotska! Jenže strach ji nikdy neopustí."

„Proč jste to neřekl Catesbymu?"

„Ze stejného důvodu, proč jsem to zamlčel strýci - něco by se mohlo zhatit. Vražda zůstane vraždou, Rogere. Jaký je rozdíl, zda to byl Harrington či Jakub?" Benjamin sáhl po pergamenech.

„Nepalte je, pane! Dejte mi je!"

Benjamin zaváhal, potom mi je dal.

„Dobře je uschovej, Rogere," šeptal, „tyhle dokumenty by se mohly stát tvým rozsudkem smrti!"

Zbytek večera jsme už jen popíjeli a slavili. Vybojovali jsme dobrý boj, dostáli svému úkolu a zůstali věrní svým pánům, ale také králi Jakubovi, přestože ten o tom nic nevěděl. Och, byli jsme kardinálovými přáteli, přísahali jsme, že mu budeme sloužit v dobrém i zlém, ale také jsme si mezi sebou slíbili, že si budeme na „milého strýce" vždy dávat pozor. Vstoupili jsme do jeho služeb a vraždy ve znamení bílé růže, to byl pouhý začátek mnoha tajemství a záhad, které jsme museli postupně vyřešit

EPILOG

Nu dobře, tahle historie je tedy u konce, ale bude mít ještě své pokračování: spiknutí u dvora, zradu v nejvyšších kruzích i mezi prostým lidem, a samozřejmě spoustu krvavých bitek a tajemných vražd. Ty vraždy se mi lepily na paty po celá léta. Až budu mít čas, budu vám vyprávět o všech - o chytrých a prohnaných mužích i ženách s ohněm v očích a ďáblem v srdci.

Můj kaplan se tu zase netrpělivě vrtí. „Vy si myslíte, že každá dáma je smyslná děvka a každé děvče pěkná potvora!"

Je to prokletý lhář! Neměl by zapomínat, jak jsem té chudé venkovské dívce dal najíst a napít. Nebo že jsem rozesmál tolik žen, ale ani jednu nerozplakal. Nikdy jsem žádné ženě neublížil. Často jsem měl srdce zlomené, i když si už teď na všechny ty ženy nemohu vzpomenout. Můj kaplan se například nikdy nesetkal s Kateřinou. Ó Pane na nebesích, ta měla kouzlo! Už pouhá vzpomínka na ni mi málem vhání slzy do očí...

Proč vlastně sepisuji své paměti? Nu, předně abych vyhnal zlé duchy, kteří stále sužují mou duši. Dnes večer, až zajde slunce a měsíc se schová za mraky, se ti duchové zase vrátí, vedeni Vraždou na jejím mrtvolně bledém koni. Shromáždí se pod oknem mé komnaty.

Vyprávím však své paměti také k povznesení mladých lidí, aby nepodlehli úpadku mravů, a také jako varování před nebezpečími, která na člověka číhají v nemírném pití a povolných ženách. Ach, jak bych si přál, aby tuhle historii mohl také vyprávět Benjamin. Jak bych si přál, abych ho ještě jednou jedinkrát viděl! On by mě pochopil. Kritizoval by zkaženost naší

doby, svody těla, všechna ta hezky znějící, ale falešná lákadla světa. Och, v jaké době to žijeme! Ty lži! Nedostatek morálky! Ještě že mám tlustou Margot a plnou číši!